

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. gruodžio 14 d.
132 ir 133 posėdžiai

Stenogramos

72

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA
2017 m. gruodžio 14 d.

Rytinis posėdis Nr. 132

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. gruodžio 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1209(2) svarstymo tęsinys	8
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1074(2) priėmimas	8
Šio įstatymo priėmimas	14
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12, 18, 28, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 56, 56 ¹ , 62, 69 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 39 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1075(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	15
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 12, 20, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo, III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1076(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	16
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XII-2534 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1077(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1078(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	16
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1209(2) svarstymo tęsinys	17
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34 ¹ , 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-794(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	18
Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1399 svarstymas	18
Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui Aurelijui Verygai (Nr. INT-1)	20
Seimo nario M. Majausko kalba	34
Seimo narės A. Širinskienės kalba	35
Seimo nario A. Matulo kalba	35
Seimo nario R. Karbauskio kalba	36
Seimo nario J. Oleko kalba	37
Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projekto Nr. XIIIIP-1456(2) svarstymas ir priėmimas	39
Šio nutarimo priėmimas	39
Seimo nutarimo „Dėl Evelinos Karalevičienės paskyrimo Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke“ projekto Nr. XIIIIP-1398 pateikimo tęsinys	39
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ² , 15 ³ straipsniais įstatymo Nr. XII-2538 2, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1357(2) priėmimas	40
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1478 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Širinskienė)	40

Šio nutarimo priėmimas	40
Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2476 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1457 pateikimas (A. Širinskienė)	40
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos elektroninės sveikatos sistemos (NESS) (NESS I, NESS II, ESPBI IS) kūrimo“ projekto Nr. XIIIIP-1435(2) pateikimas (V. Gailius)	41
Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui Aurelijui Verygai“ projekto Nr. XIIIIP-1498 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Jakeliūnas) ...	43
Šio nutarimo priėmimas	44

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, žemės ūkio ministro B. Markausko, teisingumo ministrės M. Vainiutės, kultūros ministrės L. Ruokytės-Jonsson, finansų ministro V. Šapokos, sveikatos apsaugos ministro A. Verygos, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio atsakymai į Seimo narių klausimus	44
Seimo nutarimo „Dėl Evelinos Karalevičienės paskyrimo Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke“ projekto Nr. XIIIIP-1398 pateikimo tęsinys (R. Karbauskis)	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. XIII-273 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1477 pateikimas (L. Ruokytė-Jonsson)	52

Vakarinis posėdis Nr. 133

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario A. Šenavičiaus priesaika	55
--	----

Opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ darbotvarkė

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1494 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	55
Šio nutarimo priėmimas	56
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1276 pateikimas (J. Razma)	56
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1138 pateikimas (A. Matulas)	58
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1378 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (G. Skaistė)	60
Šio nutarimo priėmimas	60
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1362 pateikimas (G. Skaistė)	60
Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-247(3) ir Baudžiamojo kodekso 199, 259 ir 260 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-437(2) pateikimas (A. Armonaitė)	61
Grįžimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1130(2) pateikimas (K. Masiulis)	67
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-928(2) pateikimas (R. Žemaitaitis)	70

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1275 pateikimas (V. Kamblevičius)	72
Vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-1539 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-1912 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1420(2) svarstymas	75
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1179 pateikimas (L. Kasčiūnas)	75
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1257 pateikimas (P. Gražulis)	79
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1063 pateikimas (L. Kasčiūnas)	80
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-313(2) pateikimas (E. Pupinis)	83
Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1247 pateikimas (P. Gražulis)	87
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1433(2) svarstymas	88
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1495 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Gražulis)	88
Šio nutarimo priėmimas	89
Teismų įstatymo Nr. I-480 91 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1248 pateikimas (P. Gražulis)	89
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1493 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	90
Šio nutarimo priėmimas	90
Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 22, 23, 31, 32, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-401(2) svarstymas	90
Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 8, 9 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1259(2) svarstymas	92
Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 485, 491, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 484 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-731 3, 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1434(2) svarstymas	92
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1500 pateikimas ir svarstymas (V. Vingrienė)	92
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1419 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Gumuliauskas)	93
Šio nutarimo priėmimas	93
Seimo nutarimo „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ projekto Nr. XIIIIP-1383 pateikimas	93
Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Simono Daukanto metais“ projekto Nr. XIIIIP-1409 pateikimas (A. Gumuliauskas)	94
Seimo savaitės (2017-12-18–2017-12-22) – 2017 m. gruodžio 19 d. (antradienio) ir 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir patvirtinimas	95
<i>Seimo narių pareiškimai</i>	
Seimo nario E. Gentvilo pareiškimas	95
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	97

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 132 STENOGRAMA

2017 m. gruodžio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji Seimo nariai, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 14 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 95 Seimo nariai.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. gruodžio 14 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Labas rytas. Aš norėčiau paprašyti, jog rezerviniai klausimai, dėl kurių yra surinkti 47 ir daugiau parašų, t. y. kurie privalomai įtraukti į darbotvarkę, būtų rezervinių klausimų pačioje pradžioje, o ne pačioje pabaigoje.

PIRMININKAS. Pasakykite numerį.

A. ARMONAITĖ (LSF). Administracinių nusižengimų kodekso projektas Nr. XIIIIP-247(3), projektas Nr. XIIIIP-437, taip pat projektas Nr. XIIIIP-1488 dėl Kuršių nerijos ir su juo susijęs projektas Nr. XIIIIP-1452.

PIRMININKAS. Gerai. Kaip pirmą rezervinį šeštą galime kelti, kolegos turėtų pritarti. (*Balsai salėje*) Balsuosime. Aš dar noriu atsakyti iki pabaigos. Dėl 7b klausimo Teisės departamento išvadoje yra parašyta, kad galimai prieštarauja Konstitucijai, negalime pateikti. Koks dar buvo pasiūlymas? Dėl pirmojo balsuosime, kai sulauksime visų pasiūlymų.

A. ARMONAITĖ (LSF). Ačiū. Jeigu galima, aš dar kartą akcentuosiu, jog šie klausimai pagal Statutą turi būti privalomai darbotvarkėje.

PIRMININKAS. Kai neprieštarauja Konstitucijai. Daugiau pasiūlymų nematau. Dėl A. Armonaitės pasiūlymo, kad Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-247 būtų įkeltas kaip rezervinis pirmas klausimas, kviečiu balsuojant apsispręsti.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 51, prieš – 20, susilaikė 28. Pasiūlymui pritarta, bus svarstomas kaip rezervinis pirmas.

S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, dėl rezervinio 7a klausimo, projektas Nr. XIIIIP-1488. Seimo nutarime labai vengiame žodžio „įpareigojame“ ir vartojame tik „siūlome“, tokią abstrakciją. Mes niekaip neįpareigojame, kad siūlome Vyriausybei, laikydamiės valdžių pasidalijimo principo. Aš labai prašyčiau palikti darbotvarkėje klausimą ir jeigu yra kokių nors niuansų, labai prašyčiau Teisės ir teisėtvarkos komiteto apsvarstyti iki pateikimo, nes 47 opozicijos narių parašai surinkti dėl projekto.

PIRMININKAS. Dėl kurio projekto kalbėjote? Jūs pasakėte dėl projekto Nr. XIIIIP-1488?

S. GENTVILAS (LSF). Taip.

PIRMININKAS. Čia yra nutarimas, kad būtų įtraukta į darbų programą.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, įtraukti į darbų programą, o pats nutarimo projektas Nr. XIIIIP-1452.

PIRMININKAS. Šito negalime svarstyti dėl Teisės departamento išvados, kad galimai prieštarauja Konstitucijai, pagal Statutą. Todėl turės apsvarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Dėl visos darbotvarkės. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Balsuojame? Balsuojame.
Balsavo 98 Seimo nariai: už – 93, prieš – 1, susilaikė 4. Darbotvarkė patvirtinta.

10.07 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1209(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Medicinos praktikos įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1209. Pranešėjas – R. Žemaitaitis.

Dėl vedimo tvarkos – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš norėčiau frakcijos vardu paprašyti 30 minučių pertraukos. Tiesiog dar norėtume pažiūrėti konsoliduotą redakciją.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

10.08 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1074(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3a klausimas – Profesinio mokymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1074. Pranešėjas – Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas svarstė šį įstatymo projektą ir jam pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Priėmimas pastraipsniui. Eugenijau Jovaiša, prašysime likti tribūnoje, galite atsinešti kortelę.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, pasiruošęs.

PIRMININKAS. Gerai. 1 straipsnis „Įstatymo paskirtis“. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Galime.

PIRMININKAS. Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Pritarė. Ir kitas Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip. Reikalas tas, kad modulinis profesinis mokymas galimas vykdyti ir formalioju, ir neformalioju būdu. Čia Teisės departamentas yra neteisingas.

PIRMININKAS. Ačiū, daugiau pasiūlymų nėra dėl šio straipsnio. Galime pritarti su pataisomis bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu?

Ačiū, pritarta.

4 straipsnis. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti visam straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Galima.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. 5 straipsnis. Taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Minutę!

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Dėl 5 straipsnio neturime. Dėl 7 straipsnio. Atsiprašau, 5 straipsniui Seimo kanceliarija siūlo pritarti. Viskas teisingai, atsiprašau.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl 5 straipsnio nėra. Galime bendru sutarimu pritarti. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento. Galime pritarti taip, kaip pritarė komitetas, visam straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. 8 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta? Dėkoju. 9 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 10 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

11 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė. Ar galime?.. Komitetas pritarė ir išdėstė pasiūlymą. Ar galime pritari su šia pataisa bendru sutarimu visam straipsniui? Ačiū, prirtarta.

12 straipsnis. Tai pat Teisės departamento siūlymas. Komitetas pritarė. Su komiteto pritarimu bendruoju sutarimu galime pritari šiam straipsniui? Ačiū, prirtarta.

13 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Kitas pasiūlymas taip pat Teisės departamento.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Taip pat komitetas pritarė ir pasiūlymą išdėstė pagal kitą redakciją. Toliau Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat pritarė ir išdėstė pasiūlymą. Ketvirtasis pasiūlymas taip pat dėl šio straipsnio Seimo nario G. Steponavičiaus.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarėme iš dalies ir su G. Steponavičiumi...

PIRMININKAS. Ar yra G. Steponavičius?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Yra, yra.

PIRMININKAS. Duosime G. Steponavičiui galimybę pristatyti pasiūlymą.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų mano pasiūlymas yra iš dviejų dalių, kurios svarstytinos kaip atskiros. Jeigu kaip pirmininkas jūs galėtumėte tiesiog fiksuoti, kad aš dabar pasisakau dėl 9 punkto, kuriuo siūloma numatyti kuo žemesniu lygmeniu, kai mažinama biurokratinė našta profesinio mokymo įstaigoms ar paslaugų teikėjams, tvirtinti reikalavimus, t. y. ne ministerijos lygmeniu, o būtent institucijoms, atsakingoms už kvalifikacijų tvarkymą, tai būtų paprastesnė sistema ir ta pati logika, kaip ir kituose straipsniuose. Mes ten įtvirtinome, kad nebūtų vilkinamas procesas ir profesinio mokymo sektorius greičiau ir lanksčiau galėtų prisitaikyti prie besikeičiančios darbo rinkos pokyčių. Tai tokia logika. Džiaugiuosi, kad komitetas palaikė mano siūlymą dėl 9 punkto, bet taupau laiką ir noriu pasakyti, kad savo pasiūlymą dėl 10 punkto aš atsiimu.

PIRMININKAS. Sutinkate su komiteto nuomone, taip? Ačiū. Ar turime 29 palaikančius, kad būtų svarstomas, ar tiesiog galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū.

Ar galime pritari šiai pataisai, kuriai komitetas pritarė iš dalies ir nuomonės suderintos? Bendru sutarimu galime pritari? Ačiū, prirtarta.

Kitas pasiūlymas Seimo nario G. Steponavičiaus taip pat dėl 9 ir dėl 10 punktų iš dviejų dalių. Prašau pristatyti.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Dėl 10 punkto aš atsiėmiau savo siūlymą, nes komitetas kaip vientisą jį nagrinėjo. 9 punktui pritarus, aš nebeprašau balsuoti dėl 10 punkto.

PIRMININKAS. Čia analogiškas praeitai pataisai, nes yra dvi jūsų pataisos. Komiteto pirmininkas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Čia yra, kaip sakė, sisteminis dalykas ir suderintas. Čia nebereikalauja jau...

PIRMININKAS. Tai ir dėl kitos pataisos esate suderinę nuomonės. Galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, prirtarta. Tada dėl viso 13 straipsnio su pataisomis galime pritari bendru sutarimu? Ačiū, prirtarta.

14 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Toliau taip pat Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas yra dėl 14 straipsnio 15 dalies.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Taip pat pritarė ir patikslino redakciją. Galime pritari. Kitas pasiūlymas taip pat Teisės departamento dėl 14 straipsnio 3 dalies.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Taip pat komitetas pritarė. Galime pritari bendru sutarimu.

Ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento dėl 8 dalies...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritariame.

PIRMININKAS. Taip pat pritarė ir pateikė naują redakciją.

Toliau dėl 9 dalies – taip pat Teisės departamento siūlymas, komitetas pritarė. Dėl 10 dalies taip pat Teisės departamento. Komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Dėl 11 dalies Teisės departamento pasiūlymas, komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Ir dėl 11 dalies 6 punkto taip pat Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Dėl 16 dalies Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Ir visam 14 straipsniui galime pritari bendru sutarimu su visais pasiūlymais? Ačiū, prirta.

15 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas, komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). ...pritarė iš dalies. Atsiliėpdami į Teisės departamento pastabą, mes patvarkėme formuluotę.

PIRMININKAS. Tai galime pritari visam 15 straipsniui su šiuo pasiūlymu? Bendru sutarimu prirta. Ačiū.

16 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarėme jam. Ačiū.

17 straipsnis. Taip pat Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Ir dėl 4 dalies taip pat Teisės departamento pasiūlymas.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Nepritarė.

PIRMININKAS. Dėl 4 punkto.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). 4 daliai nepritarė, nes yra sąvoka „savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra aktuali tik toms įstaigoms, kurių savininkai yra valstybė ir savivaldybė“. Jeigu būtų pakeista ši sąvoka, atitinkamai visos nuostatos, reglamentuojančios, pavyzdžiui, tarybų sudarymą, nebūtų taikomas privačioms įstaigoms.

PIRMININKAS. Ačiū, pritariame komiteto nuomonei. Toliau dėl 4 dalies...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritariame.

PIRMININKAS. ...Seimo kanceliarijos Teisės departamentas... Komitetas pritarė ir išdėstė ki-taip. Dėl 5 dalies taip pat Teisės departamento pasiūlymas, komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė pagal tai. Toliau dėl 10 dalies – taip pat Teisės departa-mento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Dėl 15 dalies Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Dėl 18 dalies Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė yra...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarti.

PIRMININKAS. ...pritari. Dėl 19 dalies – Teisės departamento komitetas. Taip pat...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė redakciją. Dėl 20 dalies Teisės departamento pasiūlymas, komitetas...

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė redakciją. Toliau, Seimo nario E. Pupinio pasiūlymas pa-keisti 17 straipsnio 20 dalį ir išdėstyti kitaip. Prašom pristatyti.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Mes komitete sutarėme, kad... Atsiimu savo siūlymą šiuo metu.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė tam siūlymui, o jūs jį atsiimate?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ne, ne, ne, mes sutarėme komitete, kaip komitete nuspręsta, pritari komiteto nuomonei.

- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Gerai.
- PIRMININKAS.** Pristatykite siūlymo esmę.
- E. PUPINIS (TS-LKDF).** Kuris straipsnis?
- PIRMININKAS.** 17 straipsnio 20 dalis.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Mes bendru sutarimu.
- E. PUPINIS (TS-LKDF).** Taip, taip.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Komite te pritarė me ir E. Pupinis atsiima savo...
- E. PUPINIS (TS-LKDF).** Taip, aš tai sakau.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** ... pasiūlymą, o pritaria komiteto nuomonei.
- E. PUPINIS (TS-LKDF).** Taip.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Edmundai, jū sų klausė.
- E. PUPINIS (TS-LKDF).** Aš sakau – aš pritariu komiteto nuomonei, nes komitete buvo sutarta ir priimtas sprendimas.
- PIRMININKAS.** Jūs teikiate pasiūlymą, komitetas pritaria pasiūlymui ir jūs bendru sutarimu jį atsiimate?
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Ne, ne.
- PIRMININKAS.** Jūs tiesiog pritariate? Gerai.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Iš tikrųjų čia yra bendra komiteto ir komiteto nario E. Pupinio nuomonė. Gal teisiškai, kadangi pritarė me, čia išeina toks kazusas, bet Seimo narys neprieštarauja, kad būtų šitokia formuluotė.
- PIRMININKAS.** Ačiū. Tai yra techninis pataisymas, kuriam komitetas pritarė.
- E. JOVAIŠA (TS-LKDF).** Taip.
- PIRMININKAS.** Galime pritari ti turbūt bendru sutarimu? Ir dėl 29 palaikančių, ir dėl visumos šio pasiūlymo pritariame bendru sutarimu. Tada visam 17 straipsniui galime pritari ti bendru sutarimu su pataisomis.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Taip.
- PIRMININKAS.** Ačiū. 18 straipsnis. Yra dėl 10 dalies Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Nepritarė.
- PIRMININKAS.** ...nepritarė.
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Nepritarė me dėl to, kad yra bendroji priė mimo tvarka, bendrosios sąlygos, bendrieji filtrai ir ta bendroji priė mimo tvarka taikytina tiek valstybinė ms, tiek privačioms. Dabar tai vyksta ir pasitvirtina.
- PIRMININKAS.** Ir pritardami komiteto nuomonei, galime pritari ti bendru sutarimu visam 18 straipsniui? Ačiū, pritarta. Dėl 19 straipsnio 3 dalies yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Pritarė.
- PIRMININKAS.** ... pritarė ir išdė stė naują redakciją. Dėl 4 dalies Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Pritarė.
- PIRMININKAS.** ... pritarė. Galime pritari ti su šiais pasiūlymais visam 19 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 20 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime pritari ti. 21 straipsnis. Taip pat bendru sutarimu galime pritari ti, nes pasiūlymų nėra. 22 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritari ti bendru sutarimu. 23 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritari ti bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. 24 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime pritari ti. Ačiū. Ir 25 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritari ti bendru sutarimu. Dėl 26 straipsnio 15 punkto yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Pritarė.
- PIRMININKAS.** ... pritarė ir išdė stė kitokią redakciją. Toliau dėl 2 dalies 4 punkto taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...
- E. JOVAIŠA (LVŽSF).** Pritarė.
- PIRMININKAS.** ... pritarė. Tada pritardami komiteto nuomonei galime bendru sutarimu pritari ti visam 26 straipsniui. Ačiū, pritarta. 27 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutari-

mu. Ačiū. 28 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu. Dėkoju, pritarta. 29 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. 30 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. 31 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. 32 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarta. 33 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti. 34 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti. 35 straipsnis. Pasiūlymų taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl 36 straipsnio 5 dalies yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė kitą redakciją. Dėl 13 dalies taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Dėl 15 dalies – Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė – taip pat pritarti. Toliau Seimo nario J. Varkalio pasiūlymas.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pameistrystės mokymai Lietuvoje sudaro 2 % bendrojo profesinio mokymo, o Vakarų Europos šalyse, Vokietijoje – apie 30 %.

Taip yra dėl to, kad yra ne per didelis bendradarbiavimas verslo, darbdavių ir profesinių mokymo institucijų. Darbdavys niekada nėra užtikrintas, kad tikrai pameistrs, pas jį išmokęs, darbuosis jo įmonėje. Nėra jokių garantijų, o įmonė iš tikrųjų patiria didžiules išlaidas vien dėl to, kad meistras, kuris moko pameistrį, gaišta laiką ir negali atlikti savo funkcijų, paskirtų įmonėje. Taip pat mechanizmas, įrenginys, su kuriuo dirba, yra mokomas pameistrs, taip pat neišvysto tikro našumo ir praranda dalį našumo, dėl to įmonėje patiriami nuostoliai.

Taip pat mechanizmai arba įranga, su kuria dirba pameistrai, kuriuos moko meistras, gali būti sugadinti. Jie turi būti apdrausti. Ir dar daug kitų įvairių smulkių dalykų, kurie iš tikrųjų duoda nuostolį arba išlaidas darbdaviui, o garantijų, kad pameistrs išmokęs dirbs, tikrai nėra. Praktika rodo – vienoje iš Klaipėdos įmonių 60 pameistrių mokėsi, bet iš jų baigė tik 12 žmonių, o iš jų įsidarbino tik 7. Noriu siūlyti, kad darbdaviai būtų skatinami ir pameistrystę vystyti, ir tuo būdu būtų skatinamas profesinių mokyklų ir darbdavių bendradarbiavimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarti. Komitetas labai įdėmiai svarstė šią Seimo nario J. Varkalio pasiūlymą ir mūsų argumentai pirmiausia yra tokie. Visa šita Profesinio mokymo įstatymo fabula yra tokia, kad ne valstybė turėtų vėl nuolat finansuoti verslo struktūras, bet verslas turėtų labiau įsitraukti į pameistrystės formos įgyvendinimą. Jeigu mes priimtume tokią nuostatą, kurią pasiūlė gerbiamasis J. Varkalys, mūsų įstatymas tada virstų aukštyn kojom.

Tuo labiau kad šita nuostata yra nuosekliai derinta su visomis atstovaujančiomis verslo struktūromis ir organizacijomis. Jos pritartė šitai normai. Čia pateiktas pavyzdys apie tai, kad, pavyzdžiui, staklės gali nusidėvėti ir kitokie panašūs dalykai. Komitete buvo išsakyta tokia, sakyčiau, atsargi nuomonė, kad tam yra draudimas, bet, suprantama, kaip sako E. Pupinis, čia ir yra tam tikros sąlygos dėl to draudimo. Bet vis dėlto yra mechanizmų, kurie gali šituos praradimus kompensuoti, jeigu jų būtų. Mūsų visas šitas įstatymas kaip tik yra skirtas, kad Lietuvoje, kaip teisingai pasakė, nedidelis procentas, kad Lietuvoje tas dualinis mokymas atgytų ir įgautų naują pagreitį.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, kadangi diskusinis klausimas, tai turėtume nuspręsti, ar turime 29, bet, manau, bendru sutarimu galime sakyti, kad svarstome šį klausimą. Ačiū, svarstome.

Tada nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, vyresnio amžiaus žmonės, kurie baigė technikumus, faktiškai atėję į darbo vietą perėjo pameistrystės dalykus. Bent man tai teko. Aš nesuprantu, kodėl baiminamasi, kad į Darbo kodeksą įtraukta viena iš jaunų žmonių rengimo gyvenimui formų, valstybė lyg ir nori nusišalinti? Čia juk nėra privalomasis dalykas. Tai yra galimybė pasinaudoti tokia forma dar papildomai gauti lėšų. Kai dirbdavome įmonėje, meistras, kuris mane mokė, už tai gaudavo priemoką. Tokiu būdu aš išmokau greičiau dirbti tai, ko reikia sa-

vo darbo vietoje. Kas su tuo susidūrė, turbūt gali pasakyti, kad taip buvo visose srityse, nesvarbu, ar tai buvo pramonė, metalo apdirbimas, lengvoji pramonė, maisto ar kita. Nesuprantu, kodėl komitetas yra nusistatęs ir galvoja, kad tiktai verslo struktūros. Verslo struktūros ir šiandien tą iš principo daro iš dalies, tos, kurios turi savo mokymo bazes, tai jos dirba tokia neįvardinta forma.

Man atrodo, kad Profesinio mokymo įstatymo pagrindinis tikslas – orientuoti jaunus žmones rasti savo vietą gyvenime ir dirbti, greičiau pasinaudoti specialybe ir naudą kurti ir valstybei, ir sau. Todėl aš pritariu šitam būdui. Aš nemanau, kad tai pareikalaus labai didelių lėšų, bet naujos, manau, būtų, todėl man keista komiteto nuostata.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš gal šiek tiek švelniau formuluočiau negu komiteto pirmininkas, kad pritarę šitam pasiūlymui mes visą logiką aukštyn kojom apverstume. Ne. Yra Europoje valstybių, kurios iš tiesų numato galimybes arba per lengvatas, arba per subsidijas pameistrių vietoms finansuoti skirti lėšas verslui ar kitaip skatinti.

Pradinė visa logika, kurią Prezidentės komanda argumentuodama sakė ir mes komitete per klausymus kartu su verslu sutarėme, kad yra įteisinami svarbiausi dalykai, kad pameistrystė turi vykti ne profesinėse mokyklose, ne kažkur už uždarytų durų, bet realioje darbo vietoje. Šitie dalykai yra aiškiai įtvirtinti. Mes patys girdėjome iš daugelio asocijuotų verslo struktūrų patikinimus, kad jie patys šiandien turi tokį stiprų interesą kuo daugiau turėti kvalifikuotų specialistų, kad kaip socialiai atsakingos organizacijos palaipsniui vis daugiau priims mokyti pameistrystės būdu, diegiant dualinę mokymą.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad finansavimo šaltiniai artimiausiu laikotarpiu profesinio mokymo pameistrystės programoms yra numatyti iš Europos Sąjungos fondų lėšų ir yra keliolika milijonų eurų suplanuota šitam laikotarpiui. Kitaip tariant, verslas, ypač atskirų sektorių verslas, statybininkai ir kiti, galės gauti finansavimą pameistrystės formoms diegti. Jeigu po metų kitų susiklostys situacija, kad mes matysime, kad reikia, ką ponas J. Varkalys siūlo, tikrai niekas neužtrenkia durų ir prie šito klausimo mes galėsime grįžti, bet šiandien toks yra sutarimas. Dar kartą akcentuoju, Europos Sąjungos lėšos leis verslui finansuoti šitą programą diegimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi nuomonės išsiskyrė, tai turėtume apsispręsti balsuodami. Kas pritaria Seimo nario J. Varkalio pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 35, prieš – 37, susilaikė 28. Pasiūlymui nepritarta. Ar galime pritari 36 straipsniui su visais pasiūlymais bendru sutarimu? Ačiū, prirtarta.

37 straipsnis. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Ir išdėstė kitą redakciją. Ar galime pritari bendru sutarimu visam 37 straipsniui su šiuo pasiūlymu? Ačiū, prirtarta.

38 straipsnis. Be pasiūlymų. Galime pritari bendru sutarimu? Dėkoju, prirtarta.

39 straipsnis. Dėl 4 dalies yra Seimo narės L. Staniuvienės pasiūlymas. Prašau pristatyti.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Kolegos, kadangi svarstė komitetas, aš siūlymą atsiimu, pritariu komiteto nuomonei.

PIRMININKAS. Ačiū, siūlymas atsiimtas. Kitas pasiūlymas dėl 5 dalies taip pat yra jūsų. Taip pat atsiimate? Ačiū. Ar galime pritari 39 straipsniui bendru sutarimu be pasiūlymų? Ačiū, prirtarta.

Dėl 40 straipsnio 2 dalies yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Dėl 5 dalies taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Nepritarė, nes šitas straipsnis yra absoliučiai būtinas, kadangi dalis tų mokyklų bus reorganizuota į viešąsias įstaigas ir ši dalis yra reikalinga efektyviau naudojant turimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas Teisės departamento pasiūlymas dėl 8 dalies 8 punkto.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarėme.

PIRMININKAS. Pritarta. Tada galime pritarti visam 40 straipsniui su pasiūlymais bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

41 straipsnis. Dėl 2 dalies yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Ir išdėstė redakciją. Dėl 3 dalies taip pat yra departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Tada galime pritarti 41 straipsniui bendru sutarimu. Dėkoju, pritarta. Ir visam 1 naujos redakcijos straipsniui bendru sutarimu galime pritarti. Ačiū, pritarta.

2 straipsnis – baigiamosios nuostatos. Dėl 2 dalies yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Pritarė ir išdėstė redakciją. Dėl 3 dalies yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė ir išdėstė redakciją. Dėl 4 dalies – taip pat Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. Ir išdėstė redakciją. Ar galime su šiais pasiūlymais, pritardami jiems, pritarti bendru sutarimu visam 2 straipsniui? Ačiū. Priėmimas pastraipsniui baigtas.

Diskusijoje nori dalyvauti Seimo nariai... (*Balsai salėje: „Tiktai už!“, „Tiktai už!“*) Motyvai. Motyvai tik už. Ar diskutuojame? Ar sutinka Seimo nariai, kurie užsirašė motyvuoti, kad balsuotume? Balsuojame už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 105, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1074(2) priimtas. (*Gongas*)

10.39 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 12, 18, 28, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 56, 56¹, 62, 69 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1075(2) (priėmimas)

Švietimo įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 39¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1075. Pranešėjas – Seimo narys E. Jovaiša.

Einame pastraipsniui. Priimame pastraipsniui.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Žinau, žinau. Gerbiamieji kolegos, tai yra lydimieji keturi straipsniai. Pirmasis yra švietimo įstatymo straipsnių pakeitimas. Komitetas bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Einame pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū. 2 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. 4 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. 5 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu. 6 straipsnis. Pasiūlymų yra. Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė redakciją. Ar galime priimti 6 straipsnį su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 7 straipsnis – be pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. 8 straipsnis. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė redakciją. Galime pritarti su tokia 8 straipsnio redakcija bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 9 straipsnis – be pasiūlymų. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū. 10 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu pritarti galime? Ačiū. 11 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Ačiū. 12 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutari-

mu pritarti galime? Ačiū. 13 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. 14 straipsnis – be pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 15 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas dėl 2 dalies, kuriai komitetas...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). ...pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė ir išdėstė redakciją. Galime pritarti visam straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų užsirašė... (*Balsai salėje*) Motyvai yra tik už, gal balsuojame? (*Balsai salėje*) M. Puidokas nori kalbėti. Kviečiu.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų šių pataisų tikslas yra profesinio mokymo sistemos orientavimas į valstybės ir verslo poreikius, efektyvus sistemos finansavimo, valdymo ir veiklos skaidrumo didinimas. Manau, kad šie dalykai tikrai yra labai svarbūs. Lietuvoje dėl demografinių prižasčių ir migracijos sparčiai mažėja darbingo amžiaus gyventojų, todėl būtina didinti švietimo sistemos suteikiamų įgūdžių atitiktį darbo rinkos poreikiams ir skatinti tęstinį profesinį tobulėjimą.

Profesinis mokymas yra ta švietimo grandis, kurios dalyviai lanksčiausiai ir greičiausiai geba reaguoti į darbdavių poreikius ir mokinių bei užimtų asmenų kompetencijų trūkumą. Ekspertų teigimu, vieni iš veiksnių, kuriais galima būtų pasinaudoti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumui ir atitiktčiai darbo rinkos poreikiams didinti, yra mokymosi darbo vietoje įtraukimas į visas profesinio rengimo ir mokymo programas, taip pat palankesnių sąlygų pereiti iš profesinio mokymo į aukštojo mokslo sistemą sudarymas.

Atsižvelgiant į bendrą profesinio mokymo būklę Lietuvoje, yra būtina sistemiškai tobulinti esamą profesinio mokymo reglamentavimą, siekiant, kad valstybė stabiliai augtų ir išliktų konkurencingoje aplinkoje, tokiu būdu užtikrinant kryptingą profesinio mokymo ir valstybės bei verslo atitikties vystymą, didinant užimtumą, siekiant, kad sistema būtų efektyviai finansuojama. Iš esmės tokiu būdu gerėtų profesinio mokymo kokybė, valdymas, profesinio mokymo sistemos veikla būtų skaidresnė. Profesinis rengimas ir mokymas atlieptų darbdavio, darbuotojo ir mokinio poreikius. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad profesinis orientavimas vis dar išlieka vienas iš iššūkių siekiant atliepti Europos Tarybos ir EBPO rekomendacijas, todėl kviečiu palaikyti šį įstatymą. Tikiuosi, kad Švietimo ir mokslo ministerija tai įvertins ir pažiūrės atsakingai.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar Seimo narys R. J. Dagys būtinai nori kalbėti?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kadangi Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas pasakė, kad aš turiu labai mažai laiko, tai apsiribosiu tik trim teiginiais. Gaila, kad šitas įstatymas yra pateiktas Prezidentės, o ne Švietimo ir mokslo ministerijos. Antras teiginys. Kol visa šita sistema tikrai nebus perduota verslui su visa atsakomybe, taip, kaip yra Europos Sąjungoje, vargu ar mes turėsime esminių pokyčių. Kadangi šio įstatymo projekto pataisos padarytos pagal dabartinę koncepciją, sprendžiant Švietimo ir mokslo ministerijos visus klausimus, o ji negali labai greitai reaguoti į pasikeitusias verslo sąlygas ir profesinį rengimą, tai daugiau vargu ar ką nors galima daugiau padaryti, todėl reikia pritarti šitam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau motyvuojančių nėra. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 106, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1075) priimtas. (*Gongas*)

10.46 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 12, 20, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo, III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1076(2) (priėmimas)

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 12, 20, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo, III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1076(2). Priėmimas. Pataisų ir pasiūlymų nėra. Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio galime

apsispręsti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu. Pasiūlymų nėra nė dėl vieno straipsnio. 3 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 4 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. 5 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 6 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 7 straipsnis – įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Dėl 7 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime pritarti straipsniui su šiuo pasiūlymu bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 102, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1076(2)) priimtas. (*Gongas*)

Grįžtame prie darbotvarkės 1-2 klausimo – Medicinos praktikos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1209(2). (*Balsai salėje*) Kviečiu Seimo narį R. Žemaitaitį. Nėra.

10.48 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XII-2534 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1077(2) (priėmimas)

Tada kitas darbotvarkės klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XII-2534 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1077(2). Pranešėjas – E. Jovaiša. (*Balsai salėje*) Bet galime ir nekviesti, nes yra tik Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas dėl 1 straipsnio, jam komitetas pritarė. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dėl 3 straipsnio – įsigaliojimas ir įgyvendinimas yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė, todėl galime pritarti bendru sutarimu. Ačiū.

Dėl motyvų dėl šio įstatymo projekto niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1077, už visą įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1077. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 97, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1077) priimtas. (*Gongas*)

10.50 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1078(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1078. Pranešėjas – Seimo narys E. Jovaiša, tačiau yra tik Teisės departamento pasiūlymai, kuriems komitetas pritarė. Galime priimti pastraipsniui? 1 straipsnis. Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu visam straipsniui? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Įsigaliojimo data – vasario 1 diena. Galime pritarti su šiuo pasiūlymu 2 straipsniui? Bendru sutarimu, ačiū, pritarta.

Motyvų sakyti niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1078.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 103, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1078) priimtas. (*Gongas*)

Juozas Pupinis – dėl vedimo tvarkos.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Juozas Pupinis yra dirbęs savivaldybės administracijos direktoriumi, aš – Edmundas Pupinis.

Priėmėme labai svarbų įstatymą ir džiaugiamės, kad iš tikrųjų daug dirbta, rastas sutarimas. Tačiau vėlgi ypač reikia atkreipti ministerijos dėmesį, kad sėkmingai rengtų poįstatyminius aktus, nes tai yra svarbus dokumentas, bet yra daug nuostatų, kurios reikalauja poįstatyminio sutvarkymo.

Taip pat ypač svarbu atsižvelgti, kad profesinis mokymas tai yra bendros mūsų mokymo sistemos dalis ir jis sėkmingai gali veikti ir konkuruoti su kitomis sistemomis tuo metu, kai visa sistema sutvarkyta. Deja, šiuo metu kol kas aukštojo mokslo ne visai sutvarkyta, todėl galimos neaktys profesinio mokymo sistemoje dėl to, kad vis dėlto patrauklumas aukštojo mokslo yra didesnis. Tas įstatymas patrauklumo nepadidins, bet reikia atsižvelgti į tai, kad vis dėlto daugiau gabių vaikų patektų į profesinio mokymo sistemą, nes profesinis mokymas taip pat tampa gana sudėtingas ir profesinis pasirinkimas taip pat reikalauja daug žinių.

Taip pat tektų palinkėti, kad ir bendrojo lavinimo mokykla taptų atviresnė profesiniam mokymui, kad iš tikrųjų daugiau vaikų patektų į profesinį mokymą, o ne būtų laikomi vien mokant akademinių dalykų. Manau, pavasarį mes sugrįšime prie tų svarstymų ir žiūrėsime, kad vis dėlto įtrauktis į profesinį mokymą būtų didesnė.

Ačiū visiems už balsavimą.

PIRMININKAS. Ačiū, atsiprašau dėl vardo, abu geri žmonės: ir Juozas, ir Edmundas Pupiniai.

E. Jovaiša – dėl vedimo tvarkos.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Aš noriu pritarti kolegai E. Pupiniui, noriu padėkoti visiems, kurie dirbo iš tikrųjų nuo rugsėjo mėnesio prie šito prezidentūros pateikto įstatymo projekto. Mes įsitikinę visi: ir rengėjai, ir išvadų rengėjai, ir E. Pupinis, ir G. Steponavičius, kurie įdėjome tiek sveikatos (gal negerai pasakiau), vienu žodžiu, labai dėkui visiems, buvo įdomus ir didelis darbas. Iš tikrųjų Švietimo ir mokslo ministerijai reikės pastangų, kad jis būtų realizuotas. Priimant ir dirbant išaiškėjo, kad ir bendrojo ugdymo sistemos reikės daryti pertvarką, galbūt profesinį ugdymą labiau įtraukti į bendrojo ugdymo sistemą. Ačiū visiems.

10.54 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1209(2) (svarstymo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū. Kitas darbotvarkės klausimas. Grįžtame prie Medicinos praktikos įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1209. Svarstymo tęsinys. Pranešėjas – Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Yra 3 straipsnio 2 dalies pakeitimas, būtent įsigaliojimo datos pakeitimas, tai yra techninio pobūdžio. Buvo kolegų Seimo narių I. Šimonytės ir M. Majausko pasiūlymas. Komitetas pritarė jiems iš dalies.

PIRMININKAS. Ar pritariate komiteto nuomonei? I. Šimonytė. Ar sutinkate? Sutinkate. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiai pataisai? Galime. Ačiū, pritariama.

Dėl viso 3 straipsnio... Dėkoju R. Žemaitaičiui.

Motyvai už po svarstymo – Seimo narys R. Martinėlis. Raimundai Martinėli, žodis jums.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasakyti, kad šiuo projektu siūloma gydytojų rezidentų bazinių algų dydį susieti su dirbančių pagal darbo sutartis pareiginės algos koeficientu. Tada būtų galimybė kilti ir gydytojų rezidentų algoms, kylant baziniam algos dydžiui. Reikia pažymėti, kad pirmą kartą didinamas atlyginimas gydytojams rezidentams pagal biudžeto galimybes, sulyginami visų specialybių rezidentai. Iš tikrųjų komitete buvo diskusijų dėl koeficientų, bet bet kokių atveju atlyginimas yra didinamas. Aš pasisakau už atlyginimų didinimą visiems gydytojams ir rezidentams. Siūlau pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš priminsiu, jog yra įregistruotas ne vienas siūlymas dėl reikšmingai didesnio didinimo, tam yra aiškūs finansiniai resursai, aiškios galimy-

bės ir reikalas yra tikrai pribrendęs. Aš manau, mes turime parodyti, jog vertiname jaunos specialius, jog jų darbas svarbus, reikalingas, jog vertiname jų kompetenciją ir žinias. Nesiimdami ryžtingų ir principingų veiksmų didinti jiems atlyginimus jau nuo sausio 1 dienos, mes ir toliau siūsim jiems žinią, kad jie emigruotų, nes šiandien kas trečias, kas ketvirtas jaunas medikas rezidentas papildomai mokosi užsienio kalbos, planuodamas išvažiuoti iš Lietuvos. Sulaukiame iš tikrųjų daug laiškų iš jaunų medikų rezidentų, kurie sako – arba arba.

Gerbiamieji valstiečiai, šiandien jauno gydytojo, mediko, pradedančio rezidento atlyginimas yra vos 10 eurų didesnis už minimalią algą. Jūsų siūlymas didinti vos 10 %, esu giliai įsitikinęs, yra nepriimtinas tiek medikams rezidentams, tiek ir visiems Lietuvos piliečiams, kurie patenka į šių gydytojų rankas. Man atrodo, jie nusipelnė gauti reikšmingai didesnę atlyginimą, tam yra resursų, ir esu įsitikinęs, kad turėtume priimti tokį sprendimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasiūlymai bus svarstomi priėmimo stadijoje. Gal galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime. Ačiū, po svarstymo pritarta bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Balsuojame.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 80, prieš – 4, susilaikė 27. Pritarta po svarstymo.

10.59 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 31, 33, 34¹, 47 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-794(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-794. Pranešėjas – Seimo narys V. Kernagis. Priėmimas. Pasiūlymų nėra. Galime priimti pastraipsniui?

Ar norite dar kalbėti?

Gerbiamieji kolegos, prašau susitelkti. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 4 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 5 straipsnis. Bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, pritarta. 6 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir 7 straipsnis „Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas“. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 5 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-794) priimtas. (*Gongas*)

R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Atsiprašau, neveikė mygtukas. Dėl protokolo prašau įskaityti balsą už. Ačiū.

PIRMININKAS. R. Miliūtė balsavo už. Ačiū.

11.01 val.

Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1399 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1399. Pranešėjas – Seimo narys P. Urbšys. Svarstymas.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikro įstatymo projektas yra susijęs su tuo, kad mes prieš tai priėmėme įstatymą, kuris vis dėlto panaikino galimybę asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos, bet nepatenkantiems po įstatymo numatytą kategoriją, tai yra jei jie nėra benamiai ar iš įkalinimo įstaigų, ar būtent palikę vaikų globos namus, atliekantys bausmę pataisos įstaigose ar laikomi tardymo izoliatoriuose, būti registruotiems, kaip būdavo, prie savivaldybių. Tada atsirado įstatyme dvi sąvokos: viena – „gyvenamosios vietos neturintys asmenys“, būtent

apie tuos mes kalbėjome, ir kita sąvoka – „gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaita“, tai yra tie asmenys, kurie gali gyventi, turi būstą, bet dėl įvairių priežasčių jie negali deklaruoti tos gyvenamosios vietos, pavyzdžiui, savininkas, kuris nuomoja tą būstą, nesutinka, kad būtų panaudojami jo duomenys.

Vidaus reikalų ministerija parengė įstatymo pataisas, kurios apibrėžtų, koku būdu būtų vykdoma gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaita. Svarstant klausimą komitete paaiškėjo, kad nėra atsižvelgta į Teisės departamento nuostatą, kurioje buvo aiškiai nurodyta, kad jeigu asmuo nurodo savo faktinę gyvenamąją vietą, nėra jokių būdų patikrinti, ar iš tikrųjų ta gyvenamoji vieta yra tokia. Dar svarbiausia, kad gali būti panaudoti gyvenamosios vietos duomenys nežinant savininkams, tai yra kiekvienas čia esantis žmogus gali būti tas, kurio adresą asmuo gali panaudoti jam nežinant. Kokios pasekmės? Gali būti labai įvairių. Pavyzdžiui, jeigu sankcionuojamos kratos tam asmeniui, tai vis dėlto pirma yra fiksuojama jo deklaruota gyvenamoji vieta. Tai gali atsitikti taip, kad vieną rytą į jūsų duris pasibels pareigūnai su kratos orderiu ir jums reikės įrodyti, kad jūs nieko bendro neturite su tuo asmeniu.

Kai yra tokia kolizija, mes vis dėlto siūlėme atmesti būtent šį projektą ir savo ruožtu pasiūlyti įstatymo projektą dėl atidėjimo pusei metų ir kartu dar patikslinti, kad tuo pereinamuoju laikotarpiu sąvoka „gyvenamosios vietos nedeklaravę asmenys“ yra ta pati, kaip ir sąvoka „gyvenamosios vietos neturintys asmenys“. Tokiu atveju per pusę metų, aš tikiuosi, bus aiškiai pasakyta, kaip apsaugoti butų savininkus nuo jų duomenų naudojimo prieš jų valią. Todėl ir buvo komiteto išvados grįstos tuo, kad įstatymo projektą reikia atmesti, nes įtvirtinus siūlomą reguliavimą, kai asmuo, negalintis deklaruoti savo gyvenamosios vietos, turėtų teisę nurodyti jam nepriklausančio būsto adresą be būsto savininko žinios, sudaro galimybes piktnaudžiauti ir pateikti tikrovės neatitinkančią faktinės gyvenamosios vietos adresą, kas galėtų sukelti neigiamų teisinių pasekmių būsto savininkui. Projektu nėra nustatomos pakankamos priemonės, kad būtų užtikrintas pateiktų duomenų teisingumas, o sankcijos už neteisingų duomenų pateikimą yra neadekvačios, per mažos dėl galimai sukeltų pasekmių.

Balsavimo rezultatai: už atmetimą – 9 komiteto nariai, prieš – 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai: vienas – už, vienas – prieš. Motyvai už – Seimo narys V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš esmės Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas labai išsamiai ir aiškiai išdėstė vakar komiteto priimtą sprendimą, kad 9 Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto nariai pasisako, kad būtų atmestas būtent minėtas teisės aktas. Norėčiau, kad jūs įsiklausytumėte į minėtus argumentus, nes mes turime maksimaliai apsaugoti asmenis – butų, namų savininkus, kad neatsitiktų tai, ką išdėstė.

Kita vertus, iš tiesų buvo tam tikras laiko tarpas, kai galėjo Vidaus reikalų ministerija, pasitelkusi savivaldybių merus, pasitelkusi savivaldybių administracijos direktorius, seniūnijų atstovus, ieškoti, kaip mes galime tiems 63 tūkst. tų išmokų nesustabdyti. Tai mes siūlome atidėti laikinąjį įstatymą iki liepos 1 dienos ir per tą laiką, sutelkus visas pajėgas, išanalizuoti ir pateikti, kad būtų visapusiška apsauga.

Pagal dabartinę skubos tvarką, kad ir pakeisime komitetą, nemanau, kad jis bus atitinkantis ir funkcionuos. Įsiklausykime būtent į komiteto pasakytus argumentus. Siūlau pritarti tokiai išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teoriškai viskas teisingai. Tai, ką pasakė komiteto pirmininkas, su viskuo sutinku. Išskyrus tą, turėkime omenyje, kad už šito įstatymo yra 67 tūkst. šiais metais prisiregistravusių prie savivaldybės. Jeigu mes nepriimame šito įstatymo, aš nematau kito pratęsimo, tik teorišką, vadinasi, 67 tūkst. pakimba ore. Jie neturi teisės gauti nei šalpos pensijų, nei pensijų, nei vaiką, jei tai jauna šeima, registruoti į darželį ir mokyklą. Neužmirškite, kad praeitą savaitę ir šią savaitę, antradienį, mes priėmėme dalį įstatymų, kurie buvo suderinti su šiuo Deklaravimo įstatymu. Man jau sako, čia sufleruoja, kad Prezidentė jau net pasirašė. Tai mes darome chaosą savo sprendimais ir mes negalime rizikuoti. Pirmiausia mokykime žmones, nes mes dirbame žmonėms, o ne tai, kad kažkas... Aš sutinku, kad ten klausimas

neišspręstas. Manau, mums reikia grįžti ir šį klausimą spręsti šiek tiek iš kitos pusės. Kai mes kalbame apie visuotinį turto deklaravimą, Mokesčių inspekcija mums sako: nereikia visuotinio turto deklaravimo, nes visi duomenys yra. Jeigu visi duomenys yra, tai kas trukdo per šią prizmę spręsti ir dėl gyvenančių žmonių, kurie nuomoja būstus? Aš manau, reikia įtraukti Valstybinę mokesčių inspekciją ir pagaliau susitvarkyti, kad tie, kurie daro biznį, mokėtų mokesčius, kad žmonės galėtų ramiai save deklaruoti. Tokiu būdu mes išspręstume iškart šią problemą. Bet šiuo atveju aš tikrai nepritariu pagrindiniam komitetui, nes mes padarysime meškos paslaugą ne vienam tūkstančiui Lietuvos piliečių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Turime apsispręsti balsuodami. Kas už tai, kas pritaria komiteto nuomonei, kad būtų atmetas, balsuoja už, kas nepritaria, balsuoja kitaip.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 25, prieš – 42, susilaikė 40. Komiteto siūlymui nepritarta. Turime pagal Statuto 151 straipsnį skirti kitą komitetą. Ką siūlote? Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Ar bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Ačiū, pritarta. Paskirtas komitetas.

K. Masiulis – dėl vedimo tvarkos.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau, kolegos, gal repliką po šito balsavimo. Aš buvau tas vienintelis, kuris komitete balsavau taip, kaip jūs dabar visi dauguma balsavote – prieš atmetimą ir norėjau diskutuoti. Situacija iš tikro yra apgailėtina. 67 tūkst. žmonių kybo ore. Mes jau trečią kartą atidedame įstatymo įsigaliojimą ir be jokios žinios, kaip bus išspręsta. Čia yra keliamas chaosas valstybėje. Iš tikro aš labai gerbiu tas naujas idėjas, kurias išgirdau vakar, kad bus naujos mokesčių, socialinės srities reformos, bet jeigu mes tokio paprasto įstatymo negalime pakeisti... Pats jūsų valdomas komitetas užblokuoja tokį jūsų pačių ministerijos parengtą įstatymą! Kaip jūs priimsite kitus įstatymus? Šitas įstatymas man irgi nepatiko, tie sprendimo būdai, bet vis tiek kažkas buvo sprendžiama. Aš raginčiau, kolegos, vieną kartą panaikinti iš viso Lietuvoje bet kokias registracijas, kurios egzistuoja. Baigti su registracijomis ir leisti žmonėms deklaruoti pakankamai liberaliai tas vietas.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Urbšys. Labai trumpai, nes eisime į tiesioginį eterį.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš labai trumpai. Komitetas, atmetęs siūlomą variantą, pasiūlė savo variantą būtent pusei metų atidėti ir patikslinti sąvokas, kad nesusidarytų pasekmės, kad 60 tūkst. žmonių liktų be nieko. Bet aš gerbiu Seimo sprendimą, kad perduotų kitam komitetui. Aš manau, tas komitetas atsižvelgs, ir tikiuosi, kad šį kartą Vidaus reikalų ministerija tikrai labai atsakingai pasižiūrės ir parengs tą tvarką, kuri, vienaip ar kitaip, bus logiška ir apsaugos žmones nuo netikėtumų.

11.14 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacija sveikatos apsaugos ministrui Aurelijui Verygai (Nr. INT-1) (interpeliacijos nagrinėjimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, pacituosiu Statuto 221 straipsnį „Interpeliacijos nagrinėjimo Seimo posėdyje tvarka“.

„Interpeliacija Seimo posėdyje nagrinėjama šia tvarka:

- 1) interpeliacijos pateikėjo atstovo kalba (iki 10 minučių);
- 2) interpeliaciją gavusio pareigūno atsakymas (iki 30 minučių);
- 3) interpeliaciją gavusio pareigūno atsakymai į Seimo narių klausimus (iki 30 minučių); klausimai užduodami tokia pat tvarka kaip ir Vyriausybės valandos metu;
- 4) diskusija, kurioje žodis paprastai suteikiamas paeiliui pritariantiems ir nepritariantiems atsakymui į interpeliaciją Seimo nariams;
- 5) baigiamasis interpeliaciją gavusio pareigūno žodis;
- 6) interpeliacijos pateikėjo atstovo baigiamasis žodis;
- 7) Seimo nutarimo dėl interpeliacijos projektui parengti redakcinės komisijos sudarymas pagal šio statuto 71 straipsnio reikalavimus. Ne mažiau kaip 1/3 komisijos narių turi sudaryti interpeliacijos pateikėjai.“

Gerbiami kolegos, interpeliacijos pranešėjas – Seimo narys G. Landsbergis kviečiamas į tribūną.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamieji kolegos, gerbiamas ministrė, išties įdomi procedūra, įdomi proga apsvarstyti ne tikta formaliai Vyriausybės ir vieno iš ministrų darbus, bet pasigilinti šiek tiek giliau. Prieš kelias dienas valstiečių kolegos rinko parašus dėl papildomų klausimų Lietuvos radijui ir televizijai. Vienas iš argumentų, kodėl tų klausimų reikėjo, buvo neva pirmieji atsakymai buvo labai formalūs. Skaitydamas sveikatos ministro atsakymus Seimo nariams dėl interpeliacijos aš pagalvojau, gal juos rašė tas pats asmuo kaip ir LRT. Turbūt reikia paieškoti geresnių formalių atsakymų pavyzdžių. Bet išties aš norėčiau atkreipti dėmesį į tris pagrindinius aspektus, dėl kurių pasigendu pirmiausia turbūt nuoširdumo, ir tikslumo prašyčiau iš ministro, kuris turės progą vėliau atsakyti.

Pirmasis aspektas ir pirmasis klausimas ministrui, kodėl vis dėlto ministras nusprendė neatšizvelgti į teisėtus medikų reikalavimus rimtai svarstyti jų atlyginimų kėlimą? Žinome, kad galimybės tam buvo. Diskutuojant apie biudžetą, tai buvo ne sykį minėta. Tačiau pagrindinis argumentas, kuris buvo minėtas iš šios tribūnos finansų ministro buvo apie tai, kad biudžetas yra perteklinis. Jis yra perteklinis ne šiaip sau. Ministerijos buvo paprašytos surinkti pinigus iš visų įmanomų pakampių ir pakraščių tam, kad būtų galima ministrui ir premjerui pristatyti šį biudžetą būtent kaip perteklinį.

Kodėl, gerbiamas ministrė, jūs nusprendėte, kad tai yra būtent jūsų atsakomybė? Kodėl jūs nusprendėte, kad tai yra būtent medikų atsakomybė, kad finansų ministras turėtų galimybę pasakyti, kad biudžetas yra perteklinis? Daugelis mūsų, sėdinčių čia, tikėjomės matyti ministrą, kuris kovos už medikus, kuris ragins Vyriausybę, kuris kovos su premjeru už tai, kad Lietuvos medikai nebeemigruotų. Mes matėme ministrą, kuris pasidavė pirmosiomis kovos minutėmis. Mes matėme ministrą, kuris nepasistengė nė per vieną žingsnį, kad medikai gautų signalą, kad jie rūpi.

Klausimas yra ir platesnis. Aš norėčiau čia įtraukti ir Lietuvos medikų sąjūdžio atsiradimo aplinkybes. Su jais iš pradžių jūs neradote galimybės apskritai susitikti dėl vienokių ar kitokių priežasčių. Ne sykį jie buvo vadinti ir šantažistais, ir dar kitokiais gražiais epitetais. Bet ypač stebina ir netgi vakar jūsų padarytas pareiškimas, kad šie žmonės nėra profesinė sąjunga, todėl su jais susitikti nereikia. Atleiskite, aš niekaip nesuprantu, apie kokių derybinių galių stiprinimą mes galėtume kalbėti valstybėje, jeigu ministras, užuot atstovavęs žmonėms, kuriems yra paskirtas atstovauti, daro visiškai priešingą veiksmą.

Antrasis klausimas yra dėl receptų. Čia aš norėčiau pradžioje jus pagirti. Aš suprantu, kad jūsų intencijos buvo neblogos ir tai daugelis pabrėžė. Turbūt darydamas dešimt klaidų, pasistengėte padaryti ir vieną gerą veiksmą. Tačiau jūsų atsakyme nėra nė vieno žodžio apie tai, kad šiam sprendimui nebuvo pasirengta. Viskas išdėstyta yra taip, kad jūs nežinojote apie tai, kad gali kilti problemų, jūs nebuvote susipažinęs su realia situacija, jums žmonės buvo sake, kad viskas bus gerai. Tai nėra ministro verti atsakymai. Dalis mūsų palaikė jūsų sprendimą dėl slapto pirkėjo, nes tai yra geras sprendimas, bet tai yra Vyriausybės atsakomybė ir Vyriausybėje jūsų atsakomybė užtikrinti, kad žmonės nepatirtų sunkumų, susijusių su ta situacija.

Dar daugiau. Jūs nesugebėjote net pripažinti to, kad žmonės susiduria su bėdomis. Po regionus važiuojantys jūsų kolegos, su kuriais tenka susitikti miestuose ir miesteliuose, turi atsakinėti lygiai į tuos pačius klausimus, į kuriuos atsakinėjame ir mes, opozicija. Kodėl ministras nepasirengė? Kodėl nebuvo atšizvelgta į tai, kad bus milžiniškos eilės? Kodėl nebuvo atšizvelgta į tai, kad vaistinės galbūt ir specialiai reikalaus?

Šiandien jūs siūlote nevykdyti įstatymo pusę metų. Neva toks bus jūsų sprendimas. Silpna pozicija, ministrė, neįtikinanti nei opozicijos, nei, manau, daugybės Lietuvos žmonių. (*Balsai, juokas salėje*) Aš nežinau, ar man girdėti, ar P. Gražulis vėl paminėjo konservatorius? (*Šurmuly salėje*) Bet čia yra mažoji bėda.

Ministrė, vienas iš jūsų atsakymų yra grynas melas. Savo atsakyme į 9 klausimą jūs atsakėte, kad nei jūs, nei viceministrai, nei jūsų politinio pasitikėjimo patarėjai niekada nėra darę politinio spaudimo žmonėms trauktis iš pareigų. Ir tai yra melas. Savo rankose aš turiu įrodymus, žmonių liudijimus, diskusijų išrašus, kaip buvo daromas spaudimas žmonėms trauktis. Tai nėra Darbo kodekso normos, kaip jūs kalbate, tai prieštarauja ir Civiliniam kodeksui, ir Darbo kodeksui, tiesą

sakant, netgi paprasčiausiai vadovo moralei. Akivaizdu, kad arba jūs esate pakištas savo patarėju, kurie, vadovaudamiesi jūsų vardu, neturėdami įgaliojimų, norėjo daryti žmonėms spaudimą, arba jie tai darė jūsų pritarimu.

Bet mano pagrindinis klausimas yra, ministre, kodėl jūs pasirinkote meluoti Seimo nariams, kad spaudimas nebuvo daromas? Ar tai darote sąmoningai žinodamas, kad jūs tai darote, ar yra pareigūnai jūsų vadovaujamoje ministerijoje, kurie jus tokiu būdu pakišo ir privertė pasirašyti po melagingais atsakymais?

Aš tikiuosi, ministre, kad jūs turėsite galimybę atsakyti į šiuos klausimus ir pasirinksite tai padaryti nuoširdžiai, neformaliai, kaip jūs padarėte pirmąjį kartą, tačiau, mano akimis, sprendžiant tik iš to, kokie yra atsakymai pateikti, jūs nebeturėtumėte eiti sveikatos apsaugos ministro pareigų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Kviečiu ministrą. Skiriamas laikas iki 30 minučių. Ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia leiskite man padėkoti už galimybę paaiškinti, pateikti paaiškinimus apie mūsų atliktus darbus ir atsakyti į jūsų klausimus.

Kol bus paleista prezentacija, aš noriu atsakyti į vieną iš tokių aštrių klausimų. Ministrai nekovoja su premjeru, ministrai dirba komandoje Vyriausybėje kartu su premjeru.

Norėčiau pradėti atsakyti į jūsų užduotus klausimus. Į daugelį jų yra pateikti detalūs raštiški atsakymai, tai visko nekartosiu. Norėčiau pradėti nuo pirmojo klausimo. Tiesiog norėčiau jums ir kolegoms akcentuoti, kad tiek medikų, tiek rezidentų atlyginimų kėlimas buvo ir visada bus vienas iš Sveikatos apsaugos ministerijos prioritetinių klausimų, ir tą akivaizdžiai byloja ne tik pastutinį kartą šių metų liepos mėnesį vidutiniškai 8 % didinti atlyginimai medikams, bet ir sėkmingai pasibaigusios derybos, ir vakar pasirašytas susitarimas su medikų profesinėmis sąjungomis, kur yra sutarta nuo 2018 metų gegužės 1 d. 20 % didinti sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčio fondą, prioritetą teikiant mažiausiai uždirbantiems specialistams. Taip pat iki balandžio 1 dienos parengti ir pasirašyti šakos kolektyvinės sutarties papildymo projektą, kuris reglamentuoja darbo užmokesčio mokėjimo tvarką, taip pat kiekvienų metų trečią ketvirtį pradėti derybas dėl sveikatos priežiūros specialistų kitų metų darbo užmokesčio didinimo ir siekti ilgalaikių tikslų, kad gydytojų vidutinis darbo užmokestis iki 2020 metų antro pusmečio būtų ne mažesnis kaip trys šalies vidutiniai darbo užmokesčiai, o slaugytojų – ne mažesnis kaip pusantro vidutinio darbo užmokesčio.

Noriu akcentuoti gerbiamiems kolegoms, kad užmokesčio didinimas yra ne vienkartinis, o tęstinis išsipareigojimas, todėl sprendimai turi būti pagrįsti ilgalaikėmis galimybėmis, tai yra tuo, kad mes galėtume užtikrinti tęstinumą ne tik tai kitais, bet ir dar kitais metais didindami atlygį. Tikrai neabejotinai rezidentų darbo užmokestis taip pat turi didėti. Tuo tikslu biudžete jau yra numatyta ir paskirta 1,4 mln. eurų. Tai yra tie pinigai, kurie leis jau nuo sausio mėnesio padidinti 10 % gydytojų rezidentų atlygius. O Seime priimtas PSD biudžetas buvo parengtas atsižvelgiant į pareigą laikytis valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribojimo taisyklių, t. y. fiskalinės drausmės, ir už šį įstatymą taip pat yra balsavęs ne vienas šioje salėje esantis Seimo narys.

Noriu pažymėti, kad neatskiriama biudžeto dalis yra privalomojo sveikatos draudimo biudžeto rezervas, kurio sudarymas ir lėšų skyrimas yra aiškiai reglamentuoti įstatyme. Rezervo lėšos gali būti naudojamos tik tikslams, kurie yra susiję su sveikatos priežiūra, o ne kitoms ministrų valdymo sritims finansuoti. Ir noriu tik priminti, kad ekonominiu sunkmečiu dėl to, kad mes neturėjome rezervų, teko mažinti pinigus už paslaugų apmokėjimą, todėl augant ekonomikai mes privalome atsakingai žiūrėti į PSDF biudžeto sudarymą ir sukaupti tam tikrą rezervą, kad ateityje galėtume išvengti panašių nutikimų.

Atsakau į antrąjį jūsų klausimą. Gerbiami kolegos Seimo nariai, aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad ministerija visada dėjo maksimalias pastangas, jog būtų pasirengta įstatymo įgyvendinimui. Kalbu apie vadinamąjį eilių įstatymą. Pirmiausia ruošėmės todėl, kad jo atsiradimą aktyviai palaikė pacientų organizacijos. Svarbiausias tikslas buvo gerinti paslaugų prieinamumą. Taip pat norėčiau paminėti, kad už šio įstatymo priėmimą balsavo taip pat nemaža dalis šiandien čia esančių parlamentarų, kurie kelia klausimus apie nesavalaikį įstatymo priėmimą.

Suprasdami tiek medikų, tiek sveikatos priežiūros įstaigų bendruomenių susirūpinimą, esame registravę įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo neatsisakoma tikslų, tačiau tam tikrų priemonių išgaliojimas atidedamas, kad įstaigos galėtų tinkamai pasiruošti įstatymo įgyvendinimui, tuo tarpu ministerija ir toliau ruošiasi, yra parengusi reikiamus teisės aktų projektus, kuriais siūloma spresti tai, kas nebuvo sprendžiama daugelį metų. Veikianti darbo grupė jau yra parengusi daugelį teisės aktų projektų, taip pat dirba rengdama pas šeimos gydytoją, kitus specialistus pateikimo algoritmus, kurių pagrindu bus tobulinamos informacinės sistemos, kuriomis naudojantis bus vykdoma pacientų registracija.

Kalbėdamas apie trečiąjį klausimą, gerbiami kolegos, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad, siekiant sukurti bendrą racionalią sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo politiką, dar 2014 metais ministro įsakymu buvo patvirtinti valstybės ir savivaldybių sveikatos priežiūros ir farmacijos paslaugas teikiančių darbuotojų užmokesčio nustatymo rekomendacinio pobūdžio kriterijai. Ir pažymėtina, jog įstaigų vadovai, suderinę su Stebėtojų taryba ir įstaigoje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis bei atsižvelgdami į ten minimus kriterijus, kolektyvinę sutartį ar kitus teisės aktus, įstaigų vadovai įsakymu tvirtina darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką.

Taip pat svarbu paminėti, kad net 258 gydymo įstaigų steigėjos yra savivaldybės ir jos sprendžia, kaip yra apmokamas darbo užmokestis. Ministerijai pavaldžios yra 17 ir jose darbo užmokesčio fondas privaloma tvarka yra atskirtas nuo išlaidų pacientų gydymui, medicinos paslaugoms ir ūkiui tvarkyti. Įstaigų vadovai taip pat turi visus įrankius nusistovėjusiai praktikai keisti. Kaip jūs žinote, nuo šių metų liepos mėnesio išgaliojo nauja Darbo kodekso redakcija ir yra nustatyta, kad turi būti parengta ir suderinta darbo apmokėjimo sistema, ir 17 Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių ir atskaitingų įstaigų nustatyta tvarka savarankiškai tvarko dokumentaciją. Be to, galiu tik priminti, jog derybinė grupė, kurioje dalyvavo medikams atstovaujanti profesinės sąjungos, išipareigojo iki balandžio 1 dienos parengti ir pasirašyti šakos kolektyvinės sutarties papildymo projektą, reglamentuojantį darbo užmokesčio apmokėjimo tvarką.

Dabar kalbant apie klausimą, kurį taip aštriai iškėlė gerbiamasis G. Landsbergis, t. y. apie Farmacijos įstatymo pakeitimus, tai aš jums, gerbiamieji parlamentarai, tiesiog norėčiau priminti, koks buvo tikslas tų įstatymo pakeitimų. Tikslas buvo įteisinti kontrolinius pirkimus, kad būtų galima objektyviai patikrinti, ar vaistinės laikosi vaistinių preparatų pardavimo, išdavimo reikalavimų, kurių patikrinti negalima kitais būdais, nes iki to ateinantys kontrolieriai turėdavo prisistatyti ir patikrinti farmacinės paslaugos nebuvo tiesiog galimybės. Buvo galima patikrinti tik tų vaistų išdavimą, t. y. tų, kurių receptai vaistinėje yra saugomi, t. y. antibiotikai arba narkotiniai ir psichotropiniai preparatai. Būdavo gyventojų skundų dėl neva didelių vaistinių preparatų kainų, tačiau vėlgi tuos skundus nagrinėjant neretai paaiškėdavo, kad gyventojai net nebūdavo informuojami apie galimybę pasirinkti tą pigesnę vaistą, jiems nebūdavo pateikiama reikalinga informacija.

Taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad vaistų išdavimas be receptų nebuvo identifikuotas kaip didelė problema, nes nebuvo gyventojų skundų, o vaistinių asociacijos labai aiškiai indikavo ir sakė, kad jos viską daro taip, kaip priklauso, t. y. laikydamosi įstatymų. Čia jūs matote kai kurių vaistinių atstovų pasisakymus. Be to, receptinių vaistų klasifikavimas į receptinius ir nereceptinius bei jų išrašymo ir išdavimo tvarka nebuvo pakeista, buvo tik sudarytos sąlygos objektyviai patikrinti farmacinės paslaugos kokybę. Tai, kad receptiniai vaistai parduodami tik pagal receptus, buvo nustatyta jau 1997 metais, o 2006 metais įtvirtinta Farmacijos įstatyme, ir ne ministerija sprendžia, kuris vaistas bus receptinis ar nereceptinis. Norėčiau pažymėti tai, jog kontrolinių pirkimų įteisinimas nebuvo daromas tik Sveikatos apsaugos ministerijos iniciatyva. Mes turėjome Valstybės kontrolės 2016 metų audito išvadą, kurioje buvo teigiama, jog vaistinių preparatų išdavimo vaistinėse reglamentavimo vykdyta priežiūra buvo nepakankama, kad būtų skatinamas mažiau kainuojančių generinių vaistų preparatų pasirinkimas, ir buvo pateiktas siūlymas ministerijai teikti įstatymo pataisas dėl kontrolinių vaistų pirkimų.

Be to, gyventojai ne visuomet vaistus iš tiesų vartoja atsakingai ir ne visuomet atsižvelgia į gydytojų paskirtą gydymą, todėl, mūsų manymu, reikėtų teigiamai įvertinti tai, jog vaistininkai

pradėjo laikytis teisės aktų reikalavimų ir receptinius vaistus išduoda su receptu, nors iš gyventojų buvo gauta skundų ir apie kai kuriuos sąmoningo piktybiškumo elementus, t. y. neišduodamas nereceptinis vaistas be recepto ar nesuteikiamas tinkamas paaiškinimas apie kitą pasirinkimą. Be to, noriu paminėti jums, kad ministerija su Lietuvos verslo konfederacija, Vaistinių asociacija ir kitomis asociacijomis pasirašė bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo įsipareigoja siekti užtikrinti, kad žmonės vaistus vartotų racionaliai ir patirtų kuo mažesnes išlaidas įsigydami receptinius vaistus.

Kalbant apie penktą jūsų klausimą, manau, kad į jį aš iš esmės atsakiau atsakydamas į prieš tai buvusį. Tik, gerbiamieji kolegos, dar norėčiau atkreipti dėmesį, kad, nepaisant kilusios reakcijos, ministerija tą reakciją vertina kaip teigiamą poveikį, nes taip yra saugoma žmonių sveikata, nes mes ilgą laiką stebėjome augantį vaistų vartojimą ir didėjančią neatsakingo vartojimo grėsmę, kuri kelia pavojų žmonių sveikatai.

Atsakydamas į šeštą jūsų klausimą dėl kompensuojamųjų vaistų kainyno sudarymo, aš jums taip pat, gerbiamieji kolegos, norėčiau paminėti, kad tiek Europos Komisija, tiek EBPO atskaitoje apie Lietuvos sveikatos sistemos aktualijas, pažymėjo, jog Lietuvoje gydytojai yra linkę be pagrindo skirti brangių prekių ženklų vaistus, o gyventojai menkai pasitiki generiniais vaistais. Manome, kad ši problema dėl tam tikrų brangių prekių ženklų vaistų neįtraukimo į kompensuojamųjų sistemą yra dirbtinai eskaluojama, ir siekiama neiti reformų keliu, o tuo yra suinteresuotos tam tikros verslo grupės.

Mes iš tiesų neišsigandome tų verslo grupių ir toliau sieksime, kad lietuviai turėtų galimybę įsigyti pigesnių vaistų, nes pacientų sveikatai kenkia ne pigesni generiniai vaistai, kurie yra naudojami visoje Europos Sąjungoje ir atitinka ten keliamus saugumo ir kokybės reikalavimus, o tai, kad dėl didelių vaistų kainų dalis pacientų iš viso negali tų vaistų įsigyti ir apskritai nesigydo. Be to, jau seniai kitose šalyse nebekeliami klausimai apie neva tai blogą ar blogesnę generinių vaistų kokybę, nes gydo ne pakuotė, o gydo veiklioji medžiaga, ir tai yra įrodyta moksliniais tyrimais. Aš tikiu, kad ilgainiui ir mes, lietuviai, baigsime diskusijas šiuo klausimu, nes, atrodo, mažų mažiausiai keistai kitų šalių kontekste, ypač bendraujant su užsienio šalių ekspertais. Pajuokaudamas gal galėčiau pasakyti, žinote, mes buvome Europoje paskutinė tauta, kuri apsikrikštijo, tai aš tikiuosi, kad su generiniais vaistais netapsime paskutiniai ir šitą problemą vis dėlto išspręsimė.

Ir dar norėčiau pridėti tai, kad pritaikius naują tvarką sumažėja ne tik pacientų priemonės, bet ir Statistikos departamento skelbiami duomenys rodo, kad mažėja ir žmonių bendros išlaidos vaistams. Be to, už sutaupytas lėšas, t. y. beveik už 10 mln. eurų, yra papildomi medikamentai įtraukti į kompensuojamųjų vaistų sąrašą, t. y. žmonės, kurie anksčiau apskritai negaudavo jokio kompensavimo, šiandien gauna gydymą.

Atsakau į jūsų septintą klausimą dėl vakcinacijos. Vėlgi, gerbiamieji kolegos parlamentarai, aš norėčiau jus tiesiog informuoti, jog rotovirusinės infekcijos vakcinos įtraukimas, kaip vienas iš prioritetų, nepriklausomų ekspertų grupės buvo rekomenduotas dar 2015 metais, atsižvelgiant į šios infekcijos naštą, t. y. didelį sergamumą, didelį hospitalizacijos procentą, naštą gydymo įstaigoms. Atsižvelgiant į tarptautinių organizacijų rekomendacijas, vakcina buvo įtraukta į vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių. Vakcinacija prasidės nuo ateinančių metų rugšėjo 1 dienos, čia galite matyti, kokios šalys vakcinuoja savo vaikus šita vakcina, ir čia matote, koks procentas, koks skaičius vaikų yra hospitalizuojamas ir kiek iš jų serga šita liga.

Kalbant apie meningokoko B tipo vakciną, noriu paminėti, kad šita vakcina yra išskirtinai brangi, šiuo metu yra kompensuojama tik keturiose Europos šalyse. Šiai vakcinai įsigyti per metus bus išleidžiama apie 5,2 mln. eurų, tuo tarpu visoms nacionalinėms imunoprofilaktinėms priemonėms finansuoti per metus skiriama nepilni 9 mln. eurų. Nepaisant to, valstybė tuo tikslu biudžete papildomai skyrė asignavimus ir rado finansinių galimybių, kad nuo ateinančių metų liepos 1 dienos vaikus iki vienerių metų mes jau pradėsime skiepyti šita vakcina. Norėčiau paminėti, kad visi reikalingi formalumai dėl vakcinų jau yra atlikti, dabar viskas priklauso nuo to, kaip greitai vyks viešųjų pirkimų procedūros ir bus pateikta vakcina. Man tik kyla klausimas, jeigu jau tikrai visiems taip rūpi vaikai, kodėl žinant rekomendacijas dar 2015 metais tie sprendimai nebuvo priimti anksčiau ir vakcina nebuvo kompensuojama anksčiau?

Kalbėdamas apie aštuntą jūsų klausimą dėl priklausomybės ligų centrų reformos, aš norėčiau priminti, kokiais teisės aktais vadovaujantis buvo imtasi šitos reformos. Vienas iš tų teisės aktų arba sprendimų yra 2012 m. spalio 10 d. Vyriausybės nutarimas „Dėl priklausomybės ligų prevencijos, gydymo, reabilitacijos ir integracijos paslaugų sistemos sukūrimo, koncepcijos gairių patvirtinimo“, kur ir buvo numatyta reorganizuoti tą, ką mes iš tikrųjų įvykdėme. Vėlgi aš galėčiau klausti, kodėl Vyriausybė, priėmusi sprendimą 2012 metais, penkerius metus laukė, kol tas sprendimas bus įgyvendintas? Šitą sprendimą įgyvendinome mes ir reorganizacijos tikslas buvo optimizuoti priklausomybės ligų centrų valdymą, užtikrinti racionalesnį materialinių ir finansinių išteklių naudojimą, suvienodinti gydymo metodikas. Sumažinus aptarnaujančių ūkio specialistų pareigybių skaičių, buvo padidintas kitų darbuotojų atlyginimas. Kalbant apie tą pavyzdį, kurį jūs paminėjote Šiauliuose, tai prieš tai dirbo vienas gydytojas, kuris išėjo į pensiją, šiuo metu įdarbinti trys. Aš nematau kokių nors rizikų, dėl ko pacientai galėtų negauti paslaugų.

Kalbėdamas apie devintą klausimą, gerbiamieji kolegos, aš iš tikrųjų norėčiau akcentuoti, kad valstybės tarnybos ir darbo sutartiniai santykiai yra reguliuojami Valstybės tarnybos įstatymu ir Darbo kodeksu. Organizuojant konkursus į pavaldžias įstaigas, buvo laikomasi nustatytų teisės aktų: nustatyta tvarka sudaroma komisija, kviečiami kandidatai, daromas garso įrašas, kaip to reikalaujama. Viešojoje erdvėje buvo leista ir anksčiau labai daug įvairiausių spėliojimų, paskalų apie tai, kas ką laimės. Nežinau, kaip jas reikėtų vertinti, juo labiau kad dalis minimų žmonių net ir konkursuose nedalyvavo, nors, kaip čia kalbama, buvo statoma už juos. Viešojoje erdvėje atsiradus informacijai apie galimą neskaidrų konkurso organizavimą, mes kreipėmės į Valstybės tarnybos departamentą išaiškinti, ar buvo pažeisti teisės aktai, ir gavome atsakymą, kad pažeidimų nebuvo nustatyta.

Dėl priėmimo į ministeriją. Noriu akcentuoti, kad darbuotojai yra priimami teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindinė sąlyga dirbti ministerijoje yra profesinės ir dalykinės kompetencijos. Jokiuose postuose nėra įdarbintų man asmeniškai artimų asmenų. Spaudimo dėl galimo įdarbinimo nedariau nei aš, nei kolegos iš SAM'o, Vyriausybės. Kalbant dėl vadovų atleidimų, svarbu paminėti ir tai, kad SAM, kaip steigėjas ir darbdavys, turi teisę siūlyti su teisės sauga problemų turinčių įstaigų vadovams pasitraukti iš pareigų, kas ir buvo padaryta. Ir tai yra normali praktika darbo rinkoje.

Atsakydamas į kitą jūsų klausimą, atkreipiu dėmesį, kad teisės aktų nustatyta tvarka ministras turi teisę turėti keturis viceministrus, skaičius nėra ribojamas. Ministerijoje laikomasi subordnacijos, patarėjai turi savo pareigines instrukcijas, veikia pagal jas. Pokyčiai komandoje yra planuojami seniai, komanda yra palaipsniui atnaujinama dėl naujų darbo iššūkių. Viceministrės A. Bilotienės-Motiejūnienės paskutinė darbo diena buvo gruodžio pradžioje. Patarėjas D. Bakša darbą ministerijoje paliks gruodžio pabaigoje, perdavęs svarbius projektus ir darbus kitiems kolegoms.

Atsakydamas į dešimtą jūsų klausimą dėl tarnybinio automobilio naudojimo, vėlgi jums norėčiau akcentuoti, kad tarnybiniai automobiliai naudojami tik tarnybiniais ministerijos uždaviniams ir funkcijoms vykdyti, kaip tai numato ministerijos Tarnybinių ir netarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklės, patvirtintos dar 2009 metais, tad juos naudodamas (...) laikaisi nustatytos tvarkos. Tarnybinio automobilio naudojimas tolimoms kelionėms iki darbo vietos nėra piktnaudžiavimas tarnyba ar interesų painiojimas. Tuo klausimu esu susipažinęs su galiojančiu reglamentavimu ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacijomis.

Kalbėdamas apie vienuoliktą klausimą dėl racionalaus lėšų naudojimo ir darbuotojų, vėlgi galiu tik paminėti, kad, Valstybės tarnautojų registro duomenimis, ministerijoje patvirtintų pareigybių skaičius metų pradžioje buvo 245, o lapkričio 1 dieną – 232. Kalbant apie komandiruotes ir racionalų lėšų naudojimą, joms buvo numatyta 93 tūkst. eurų, patikslintame plane – beveik 130 tūkst. eurų. Tačiau tai nereiškia, kad jie visi ir bus panaudoti metų pabaigoje. Ministerija turi užtikrinti ministerijos darbuotojų dalyvavimą aukšto lygio susitikimuose ir tam tikrose situacijose prireikia papildomų, neplaninių lėšų, nes kai kurių komandiruočių metų pradžioje numatyti nėra įmanoma. Manau, kad yra kritiškai svarbu, jeigu ministerijos vadovybė dalyvauja svarbiuose susitikimuose tiek EBPO Sveikatos komitete, pristatydama Lietuvos poziciją, tiek Europos Komisijoje. Tikrai dalyvaujama tik tuomet, kai yra būtinybė.

Kalbėdamas apie dvyliką klausimą, apie e. sveikatą, norėčiau atkreipti dėmesį, kad dabartinė sistema buvo kuriama įgyvendinant 2009–2015 metų projektus. Mes galime ieškoti kaltų, kodėl jinai yra tokia, kokia yra šiandien. Į ją investavus keliasdešimt milijonų eurų, šios sistemos negalima tiesiog lengva ranka išmesti į šiukšlių dėžę ir pradėti viską daryti iš naujo, nes tai būtų tiesiog neatsakingas elgesys. Todėl mes liepos mėnesį patvirtinome e. sveikatos plėtros programą su jos tikslais, pagal ją yra parengtas priemonių planas ir sistema veikia, deja, ne visu pajėgumu.

Jeigu jūs pažiūrėtumėte į skaidrę, matytumėte, galėtumėte pažiūrėti ir pamatyti eksponentinę paslaugų naudojimą, tai yra naudojimąsi sistema. Jo ilgą laiką buvo vengiama. Tai vyko, kai buvo aiškiai pasakyta, kad įstaigos tą sukurtą sistemą privalės naudoti. Žinoma, sistema veikia ne visu pajėgumu ir, kaip paaiškėjo, ji jau buvo projektuota, žinant, jog pasiekus tam tikrą naudojimo lygį ji strigs. Tai yra pasakiusi ir Valstybės kontrolė, tačiau mes jau šiandien turime apie 50 % receptų, išrašomų kaip e. receptai, ir tai rodo naujausi duomenys. Be to, ministerija atvėrė duomenis viešai naudoti, tai yra dokumentus, kurie yra susiję su e. sveikatos kūrimo istorija. Kam įdomu, kas ir kaip šią sistemą kūrė, galėtų tikrai skaidriai sužinoti, kaip ten viskas vyko.

Taip pat norėčiau paminėti, kad šių metų lapkričio mėnesį Registrų centras perėjo į Susisiekimo ministeriją ir mes kartu su ja dalyvausime atliekant auditą, per kurį ir bus įvertintas sistemos veikimas, ir tik tuomet bus aiškus lėšų poreikis. Todėl jūsų paminėti skaičiai 18 ir 28 mln. šiandien neturi jokio pagrindo.

Kalbėdamas apie tryliką klausimą dėl regionų, norėčiau vėlgi paminėti tos pačios Europos Komisijos ataskaitą, kurioje Lietuva yra minima kaip šalis, kuri pasižymi tuo, kad Lietuvos sveikatos priežiūros priemonėmis išvengiama mirštamumo rodikliai yra vieni iš didžiausių. Pavyzdžiui, mirtingumo per 30 dienų nuo hospitalizavimo dėl infarkto ar insulto rodikliai yra didžiausi. Todėl kalbant apie regionus, sąmoningai yra pasirinkta investuoti į tam tikras pagrindines ligonines, kur investavus ir sukūrus klasterines sistemas jau dabar sutrumpėjo laikas, per kurį žmonės, patyrę infarktą arba insultą, atvežami į gydymo įstaigą, jiems yra suteikiama pagalba, ir jau yra išsaugota ne viena dešimtis, o gal net ir šimtai gyvybių.

Peržiūrint Valstybės investicijų programos projektus, buvo vertinama demografinė situacija, aptarnaujamų pacientų skaičius, teikiamų paslaugų apimtis ir pagal tai buvo planuojamos lėšos. Aš tik norėčiau pasakyti, kad VIP lėšų kiekvienais metais tikisi gauti beveik 300 sveikatos priežiūros įstaigų. O biudžeto asignavimai yra tokie, kad nėra jokių realių galimybių patenkinti visus norus ir Valstybės investicijų programos lėšos buvo peržiūrėtos. Kai kur dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus tų investicijų buvo atsisakyta. Bet tuo pačiu metu sutaupytos lėšos, t. y. apie 3,5 mln. eurų, buvo skirtos greitosios pagalbos automobiliams įsigyti, tai yra galų gale išspręsti klausimą, aprūpinimą greitosios medicinos pagalbos automobiliais visus Lietuvos regionus, kad pacientai, ištikus bėdai, būtų laiku transportuoti į gydymo įstaigą.

Taip pat, kalbant apie Valstybės investicijų programą, sveikatos apsaugos 25 tęstinių investicijų programų projektų likutinė vertė šiuo metu siekia 114 mln. eurų. O limitai yra 18 mln. eurų kas metus, t. y. šešis kartus mažesni, nei lėšų poreikis šiems projektams užbaigti, todėl nėra finansinių galimybių tęsti visų projektų finansavimą.

Atsakydamas į jūsų klausimą dėl ES fondų administravimo srityje, galėčiau tik konstatuoti, kad iki šių metų sausio 1 dienos padėtis buvo tikrai labai bloga, tą akcentavo visi, buvo pasirašyta tik viena projekto finansavimo sutartis. Tačiau dabar, iki gruodžio 6 dienos, jau yra pasirašyta 30 projektų finansavimo sutarčių už beveik 30 mln. eurų. Į valstybės projektų sąrašus įtraukti šeši projektai, jų bendra suma – 16 mln. eurų. Ir į valstybės projektų sąrašus jau yra įtraukti 59 projektai, kurių bendra suma – 91 mln. eurų. Vadinas, postūmis yra labai didelis, nė vienas projektas nebuvo sustabdytas. Priešingai, procesas buvo spartinamas.

Atsakant dėl 10 mln. eurų lėšų sumažinimo sveikatos sektoriui, matyt, reikėtų gerbiamesiems kolegoms paminėti, kad tokį sprendimą siūlė Finansų ministerija, matydama, kad pinigai gali būti tiesiog nepaimti ir jie gali pražūti, Lietuva gali juos apskritai prarasti. Tai dabar Europos Komisija, vertindama mūsų progresą, iš tikrųjų mano, kad lėšų sveikatos sektorius neturėtų prarasti, ir mes tikimės, kad tie pinigai mūsų sektoriuje ir liks. Noriu pasakyti, kad mes ėmėmės visų

priemonių lėšas naudoti racionaliai. Vienas iš pavyzdžių yra centralizuotas brangios įrangos pirkimas. Kaip pavyzdį galiu pateikti vieną pirkimą, tai yra brangios įrangos pirkimą insulto gydymo centrams. Pavyzdžiui, perkant 12 vienetų brangios įrangos, suma pagal komercinius pasiūlymus sudarė 21 mln. eurų, tačiau, įvykdžius viešuosius pirkimus, numatoma apie 7 mln. eurų sutaupyti. Atsižvelgę į gerą patirtį, ir toliau mes vykdysime centralizuotus pirkimus ir mamografų, ir kitos įrangos.

Kalbėdamas apie paskutinį klausimą, kurį jūs uždavėte, apie mano nepopuliarumą, apie tai, kad aš esu pats nemėgstamiausias ministras, norėčiau gal tik keletą dalykų paminėti. Pirmiausia tai, kad su komanda mes įgyvendiname tikrai, manau, svarbias sveikatos sektoriaus reformas, kurios yra numatytos Vyriausybės programoje. Norint jas įgyvendinti, neretai tenka imtis tikrai sunkių ir nepopuliarių sprendimų, kurių nebuvo norinčių imtis dėl galimai nepalankių vertinimų. Pavyzdžiui, farmacijos ar alkoholio vartojimo mažinimo klausimų nesiryžo imtis nė viena iki tol buvusi nei Vyriausybė, nei Seimas. Mes šiuos sprendimus priėmėme skausmingai, bet jie yra įgyvendinti. Žinome, kad šie pokyčiai palietė tikrai dideles suinteresuotųjų grupes ir tai yra vieni svarbiausių pastarojo meto pokyčių, kurie sukėlė įvairių reakcijų. Natūralu, tai darė įtaką ir mano, kaip ministro, reitingams sociologinių apklausų metu, tą tvirtino ir žinomi sociologai, komentodami tuos rezultatus. Aš jums, gerbiami kolegos, tiesiog norėčiau akcentuoti tai, kad aš dirbu ne dėl reitingų ar savo asmeninio populiarumo. Dirbu Lietuvos žmonėms, su komanda darome tuos darbus, kurių iki tol buvę sveikatos ministrai arba nesiėmė, arba žengė tik pirmus žingsnius, galimai tikėdami arba bijodami tų neigiamų visuomenės vertinimų.

Pabaigoje norėčiau tiesiog priminti buvusį Ministrą Pirmininką A. Kubilių, kurio reitingai buvo žemi, jis buvo vienas nepalankiausiai vertinamų politikų per visą ekonominės krizės laikotarpį mūsų šalyje. Jam ir jo komandai teko priimti svarbius ir labai dažnai nepopuliarius sprendimus, tokius kaip pensijų mažinimas, darbo užmokesčio mažinimas viešajame sektoriuje ir kiti, siekiant išvesti šalį iš krizės. Tai, ko gero, neturėtų stebinti, nes kuo daugiau daroma nepopuliarių sprendimų, tuo didesnė tikimybė sulaukti nepalankių vertinimų. Buvusiam premjerui tai netrukdė dirbti visą kadenciją, t. y. ketverius metus. Aš nuoširdžiai norėčiau tikėti, kad jam svarbiausia buvo padėti žmonėms rasti geriausius sprendimus ir išvesti šalį iš krizės, o ne dėl reitingų dirbti.

Taigi manau, kad neigiami visuomenės nuomonės tyrimų rezultatai nėra pagrindas atsistatydinti. Tie, kurie inicijuoja ir įgyvendina pokyčius tose srityse, kuriose jų jau seniai reikėjo, visada sulauks nepalankių vertinimų. Sveikatos apsaugos ministrai, deja, bet ir kitose šalyse nėra labai palankiai vertinami, nes tai yra labai jautri sritis. Mano atsistatydinimas prieštarautų mano ir visos koalicijos ryžtui eiti toliau permainų keliu, siekti teigiamų pokyčių sveikatos sistemoje ir įgyvendinti Vyriausybės programą. Tai rodytų bėgimą nuo problemų ir atsakomybės vengimą. Tačiau jei jūs, gerbiami kolegos Seimo nariai, nuspręsite, kad aš negaliu eiti šių pareigų toliau arba taip nuspręstų mane delegavusi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, aš galiu užtikrinti, kad pasitrauksiu, nes posto įsikabinęs nesilaikau.

Labai jums ačiū, kad išklausėte mano atsakymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori daug Seimo narių. Klausiamo pagal frakcijas.

Pirmasis klausia Seimo narys A. Matulas. Malonėkite per šoninį mikrofoną, užstrigo kompiuteris.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš pirmiausia noriu atsiprašyti savo žmonos už tai, kad dėl mano politinės veiklos jai tenka tiek čia, salėje, tiek ministerijoje patirti didžiulį psichologinį spaudimą. Aišku, gal kaip medikui psichiatrui tai nelabai tinka, bet, kiek žinau, jūs tam neprieštaraujate, netgi skatinate.

O paklausti norėčiau dėl kitų dalykų. Gerbiamasis kolega, metų pradžioje apie 25 % įstaigų, ypač rajonų, turėjo problemų dėl skolų finansavimo. Šiandien beveik visos rajonų įstaigos, apie 85 %, skendi skolose. Štai VIP'o skirstymas: iš 18,5 mln. visai Lietuvai tenka tik 1 mln. 20 tūkst., daugiau visos lėšos eina dviem ligoninėms arba ministerijai pavaldžioms. Štai pridėta jūsų lentelė, kaip skirstomi Europos Sąjungos pinigai. Aš nepatingėjau apskaičiuoti. Iš 91 mln. 55 mln. eina Kauno klinikoms, 25 mln. – Santariškių ligoninei, iš viso 80 mln., o toliau čia yra pabarstoma dar

kai kam kitiems. Tai ne veltui kai kurie viceministrai viešai kalba: mes atstovaujame toms įstai-
goms, kurios mus delegavo. Ministre, kaip jūs vertinate? Europos Komisija, Pasaulio sveikatos
organizacija paskelbė duomenis, kad Lietuva – vienintelė šalis, kurioje tarp regionų sveikatos
skirtumai didėja. Ar nemanote, kad šiais sprendimais proteguojate, kurdamas dviejų ligoninių,
dviejų miestų sistemą, jūs kaip tik dar daugiau didinate sveikatos skirtumus?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Aš iš dalies jau į jį atsakiau komentuodamas valsty-
bės investicijų programos lėšų skirstymą. Iš tikrųjų, matyt, mes pirmą kartą pažiūrėjome ganėti-
nai atsakingai į šiuos pinigus, nesivadovavome nei partine, nei politine priklausomybe, ir žiūrėjo-
me, kur koncentruojasi didžiausi pacientų srautai. Aš neatsitiktinai paminėjau klasterių sistemą,
kuri yra sukurta. Iš tiesų labai brangiai kainuoja insulto, infarkto klasteriai, kur reikia pirkti labai
brangią įrangą ir atkeliauja didžioji dalis pacientų. Iš tiesų jie koncentruojasi didžiuosiuose mies-
tuose, kur tuos pacientus ir suveža. Nesakyčiau, kad tai yra kokios nors atskirties didinimas arba
regionų politikos ignoravimas ar panašiai.

Dar daugiau, manau, kad iki tol buvusi sistema, kai mums priėmus DRG sistemą mes taiky-
davome įvairiausias indeksacijos metodikas vien tam, kad išlaikytume *status quo*... Jei nerefor-
muotume sistemos, nepertvarkytume jos, tiesiog indeksuotume apmokėjimą už paslaugas, būtų
tiesiog tos mūsų kurtos sistemos iškraipymas. Aš ne vieną kartą esu minėjęs, galiu dar kartą pa-
kartoti, kad tie sprendimai, taip, labai nepopuliarūs, bet jie sukūrė realią paskatą ligoninėms, rajon-
nų ligoninėms dabar spręsti problemas. Ne tiesiog prašyti daugiau pinigų, bet žiūrėti, kaip gydy-
mo įstaigos turi būti pertvarkytos ir kokios paslaugos ten turi būti teikiamos, kad ligoninė galėtų
funkcionuoti, kad, paskyrus papildomų pinigų už paslaugų apmokėjimą, jie nukeliautų medikų
atlyginimams, o ne skoloms dengti. Taip, tai yra skausmingas procesas, bet aš kito kelio iš tikrų-
jų nematau. Nes net ir tie restruktūrizacijos etapai, apie kuriuos čia labai daug būdavo visą laiką
diskutuojama, be politinės valios, be finansinių instrumentų taip ir palikdavo neįgyvendinti. Mes
iki šiol turime ligoninių, kur akušerijos skyriuje yra keliasdešimt gimdymų per metus, manau,
kad ši situacija yra visiškai netoleruotina. Mes, įliedami pinigus į sistemą, kaip ir premjeras yra
minėjęs, prisiimame įsipareigojimą susitvarkyti ir ligoninių tinklą. Tie sprendimai yra priimami
sąmoningai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė. Ruošiasi R. Tamašunienė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, ministre, už atsakymus ir už pranešimą. Aš turiu klausimą
dėl alkoholio prevencijos politikos, dėl priklausomybių gydymo. Jūs tik pradėjęs savo veiklą kaip
ministras išties pateikėte daug pasiūlymų, kurie daugiausia kalbėjo apie draudimus, apie alkoh-
lio pasiūlos draudimus, tačiau vis dėlto veiksmai, kurie susiję su alkoholio paklausos mažinimu,
t. y. tuo, kad žmonės mažiau vartotų, norėtų vartoti, neskandintų savo problemų alkoholyje, tų
sprendimų mes kol kas nematome. Netgi priešingai – matome daug priklausomybių ligų centrų
reformos užstrigimo. Centrus paliko 75 darbuotojai. Šios paslaugos tampa sunkiau prieinamos,
ypač regionuose. Išties atrodo, kad šitai reformai buvo nepasirengta. Mano požiūriu, jeigu mes
pripažįstame, kad Lietuvoje alkoholio vartojimas yra didelė problema, pirmasis darbas Nr. 1 turi
būti pagalbos tokiems žmonėms suteikimas. Ar galėtumėte...

PIRMININKAS. Laikas!

A. ARMONAITĖ (LSF). ...vis dėlto pakomentuoti, kaip yra su priklausomybės ligų centrais? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Taip, galėčiau pakomentuoti. Šiek tiek jau kome-
ntavau ir rodžiau lentelę. Bijau, kad jūsų turimi skaičiai nėra visiškai tikslūs. Specialistų, kurie tie-
siočiai dirba su žmonėmis ir teikia paslaugas, skaičius nėra sumažėjęs. Sumažėjo ūkio žmonių,
t. y. tų, kurie atlieka tiesiog techninį darbą, ir tai leido vėlgi didinti atlyginimą tiems, kurie tiesio-
giai teikia paslaugą. Manau, kad šitos reformos labai reikėjo.

Dar daugiau. Aš ne kartą esu minėjęs, manau, kad Lietuvai buvo gėda ir turėtų būti gėda,
kad XXI amžiuje valstybės finansuojamose įstaigose buvo teikiamos mokslu nepagrįstos tokios
paslaugos, kurios visiškai yra nesusijusios su gydymu, yra susijusios su koku nors... Nežinau,
gal ir nereikėtų vartoti to žodžio, bet, matyt, šarlatanizmas gal būtų geriausias pavadinimas to,
kas kai kuriais atvejais ten vykdavo. Aš manau, labai seniai buvo atėjęs laikas šituos sprendimus

padaryti ir tas žingsnis yra įvykęs. Toliau mes dirbame ir tikrai bus patvirtinamos vieningos metodikos. Pagalba bus teikiama.

Dar daugiau. Iš fondo bus parengta visa priklausomybių konsultantų rengimo tvarka. Atsiras savotiška kaip žemo slenksčio paslauga, kuri leis regionuose žmonėms tą motyvacinę pagalbą gauti net ne pas psichikos sveikatos specialistus. Ateinančiais metais atsiras skatinamoji paslauga (jau yra visa tvarka) – šeimos gydytojai galės vertinti riziką ir už tai gaus papildomus finansus. Visa tai jau yra nuspręsta, patvirtinta.

Toliau. Iš fondo bus finansuojama socialinė reklama, bus parengta tvarka dėl alkoholio vartojimo prevencijos neštumo metu ir t. t. Aš vis dėlto nesutikčiau, kad mes neinvestuojame į priemones paklausai mažinti. Į jas tikrai yra investuojama. Tuo labiau kad Vyriausybė apsisprendė ir fondo lėšas didinti. Mes tikrai skiriame dėmesį ir skirsime ateityje ir priklausomybių gydymui, ir paklausos mažinimui.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė R. Tamašunienė. Ruošiasi J. Olekas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų pasidarė tokia situacija, iš tikrųjų ta audra stiklinėje dėl tų vadinamųjų kontrolinių pirkimų ir visa ta situacija šiandien aptariama Seime.

Mano klausimas būtų toks. Kodėl dar neišėjus slaptiems pirkėjams į vaistines realiai apsipirkti, vaistininkai parodė duris kai kuriems klientams, norėjusiems įsigyti tų vaistų, kuriems realiai nereikia jokio recepto, ir tai patvirtino šeimos gydytojas, pas kurį nukeliavo? Tokie atvejai mus pasiekė. Aš nežinau, kiek iš tikrųjų jie tikroviški, bet ar jums žinomi tokie atvejai? Ir tada, ar ministerija ir jūs, kaip ministras, iš tikrųjų imsitės veiksmų dėl tokių farmacininkų veiksmų, kai žmonėms bus neparduodami vaistai, kurie realiai turėtų būti parduoti? Kokie būsimi tos oligopolinės rinkos jūsų kontrolės veiksmai?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Tikrai tokių atvejų žinome. Aš kai kuriuos jums demonstravau ir pranešime tiesiog cituodamas žmonių skundus Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai, kurioje jie yra tiriami. Iš tiesų kai kurie yra iširti ir yra konstatuota, kad tam tikrais atvejais ta tinkama farmacinė paslauga nebuvo suteikta, žmogui nebuvo paaiškinta alternatyva arba tikrai buvo pareikalauta recepto už nereceptinį vaistą. Aš galiu tik paspėlioti, kodėl taip buvo daroma. Manau, logiškiausias paaiškinimas, kodėl taip buvo daroma, tai buvo bandymas sukurti spaudimą politikams turint siekį, kad būtų atšauktas sprendimas dėl kontrolinių vaistų pirkimo. Prisiminkime, kad jis anksčiau pro joki Seimą kelio neprasiskindavo. Šiandien mes jau turime labai aiškų atsakymą, kodėl neprasiskindavo. Todėl, kad tų pažeidimų buvo tikrai labai daug, nors jie buvo neigiami. Kaip ir sakiau, tie pranešimai, kuriuos praneša žmonės, yra tiriami ir, taip, už juos gresia tam tikros sankcijos, yra numatyta atsakomybė, kuri yra numatyta pagal įstatymus. Tik tiek, kad, nenorėdami gilinti konflikto, mes pasakėme, kad tie kontrolieriai, kurie ateis, iš pradžių elgsis geranoriškai ir pusę metų, kad ir patikrins, bet netaikys ekonominių sankcijų. Žiūrėkite, kaip jūs teisingai ir pastebėjote – nereikėjo niekam net pro duris išeiti ir vaistininkai staiga pradėjo laikytis tvarkos. Kaip vienas iš Seimo narių tai pavadino itališku streiku. Vadinkime, kaip norime, bet taikstytis su situacija, kaip receptiniai vaistai buvo dalinami į kairę ir į dešinę be receptų, be atsakomybės matant, kad, kaip aš ir rodžiau, auga vaistų vartojimas, iš tikrųjų buvo tikrai netoleruotina situacija.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas. Ruošiasi P. Gražulis.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas kolega, man ne kartą yra tekę stovėti jūsų vietoje ir žinau, kad tai ne pati maloniausia procedūra, bet yra gera proga atsakyti į labai rimtus klausimus. Aš manau, kad galbūt tie emociniai klausimai yra tokie sudėtingesni, todėl aš noriu kolegiškai užduoti praktiškesnį klausimą.

Pirmiausia noriu pasakyti, kad, ko gero, reformą be pinigų padaryti bus nelengva. Tai rodo ir OECD pateikti duomenys, kad mes tik pusę reikalingų lėšų skiriame sveikatai. Bet mano klausimas yra tikslinantis jūsų pirmojo klausimo atsakymą. Jūs visiškai neužsimenate apie gydytojus rezidentus dėl jų atlyginimo, nes kalbate tikrai apie slaugytojų ir gydytojų atlyginimus 2020 metais. Mano skaičiavimais, jeigu tempas bus kaip dabar po 20 %, tai net šių dienų nei pusanatro, nei trijų vidurkių nepasieks.

Mano konkretus klausimas būtų, kokį jūs numatote 2019 metais tiek gydytojų rezidentų, tiek slaugytojų, tiek gydytojų atlyginimą? Koks bus kitas žingsnis po 2018 metų?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Nesutikčiau, kad nepaminėjau rezidentų. Aš minėjau, kad biudžete yra numatyta 1,4... Matote, kai mes atidavėme atsakymus, dar nebuvo patvirtintas biudžetas ir buvo sudėtinga kalbėti apie tas lėšas, kurios dar nebuvo patvirtintos. Dabar tai tikrai žinome. Aš minėjau, kad ne mažiau kaip 10 % nuo sausio mėnesio tas padidėjimas rezidentams jau bus. Mes tikrai ieškome galimybių ir daugiau didinti. Šiuo metu kaip tik vyksta diskusijos dėl Europos Sąjungos fondų lėšų naudojimo per etapinių kompetencijų įgyvendinimą. Bet vėlgi, kol neturime patvirtinimo iš stebėsenos komiteto, aš nenoriu dalinti pažadų ir tiesiog sakyti to kaip fakto. Tiesiog noriu pasakyti, kad stengiamės ieškoti sprendimų, ir aš labai tikiuosi, kad mes juos rasime.

Dėl 2019 metų. Manau, yra labai anksti kalbėti, nes mes sutarėme su profesinėmis sąjungomis, kad kiekvienų metų trečiąjį ketvirtį mes grįšime kartu su profesinėmis sąjungomis prie derybų stalo ir tada, matydami biudžeto surinkimą, kaip jis keičiasi, kaip keičiasi PSDF surinkimas, tada pagal realią situaciją ir nuspręsimė, kiek pagal tuos metus mes galime didinti medicams atlyginimą. Bet toks išsipareigojimas, pažadas yra pasirašytas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Gražulis. Ruošiasi A. Maldeikienė.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas ministre, kadangi aš nesu konservatorius, girdžiu jus. Į pateiktus klausimus ir kaltinimus tikrai jūs atsakėte labai išsamiai, labai argumentuotai. Dėl tų klausimų, kurie buvo dėl receptinių vaistų be recepto pardavimo, man buvo abejonių ir labai nemažai kreipėsi į mane žmonių, kad tai buvo, kiek suprantu, vaistininkų sabotžas. Tikrai išgirdau ir šiuo klausimu dėl jūsų interpeliacijos aš klausimo neturiu.

Bet norėjau paklausti visai iš kitos srities pasinaudodamas proga. Kaip jūs žiūrite į Seimo narių iniciatyvą užregistruoti įstatymo pataisą, kad tiems asmenims, ypač, sako, tarp jaunimo paplitę, kurie panaudojo visiškai mažą dozę narkotinių priemonių, kanapių ar ko, šiuo metu yra numatyta labai griežta baudžiamoji atsakomybė. Kaip jūs manote, kad būtų šiek tiek liberalizuojamos tos bausmės? Kokia jūsų, kaip ministro, nuomonė?

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau klausimą. Ačiū. Aš manau, kad tai yra vienas iš tų retų atvejų, kai toks sprendimas buvo priimtas visiškai neturint intencijos kriminalizuoti ar griežtinti. Tai įvyko greičiausiai tiesiog perkeliant nuostatas į Nusizengimų kodeksą ir galimai įvyko kažkoks neapsižiūrėjimas.

Jeigu jūs klausiate manęs, kaip specialisto, nuomonės, tai aš manau, kad žmonės, kurie naudoja narkotines medžiagas ne platinimo tikslu, yra priklausomi nuo narkotinių medžiagų, turėtų būti gydomi, o ne įkalinami. Tokia turėtų būti iš tikrųjų praktika, nes įkalinimas žmogaus nepagydo nei nuo alkoholizmo, nei nuo kanapių, nei nuo kokios nors kitos medžiagos naudojimo. Nebent mes ten žmogų uždare ir izoliavę suorganizuotume ypatingas sąlygas gydytis, reabilituotis ir panašiai, tai tada gal tas ir turėtų prasmę. Šiandien, aš manau, įkalinimo įstaigose tokių paslaugų suteikti mes negalime, neturime tokios galimybės. Matyt, tikrai reikėtų labai aiškiai atskirti naudojimą asmeniniais tikslais, kai žmogus yra priklausomas ir vartoja, nuo tų atvejų, kada prekiaujama, parduodama, siunčiama, platinama ir panašiai, kai atsakomybė tikrai, mano supratimu, turėtų būti maksimaliai griežta, nes žmonės turėtų suvokti, kad tokiu būdu jie stato į pavojų tikrai labai didelę visuomenės dalį.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Maldeikienė, ruošiasi R. Karbauskis.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Lapkričio pabaigoje atsakydamas į mano prašymą paviešinti aukštų politikų ir biurokratų, kurie be eilės naudojo medicinoms paslaugomis, sąrašą, teigėte, kad ši informacija prieštarautų Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nuostatomis. Ar jums žinoma, kad Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pacientų teisė į privataus gyvenimo neliečiamumą nėra absoliuti ir turi būti ribojama, kai ji prieštarauja dorovei, kitų žmonių teisėms ir laisvėms, bei siekiant užkirsti kelią teisės pažeidimams. Ar jūsų vadovaujama ministerija savo veikloje remiasi tarptautiniais dokumentais?

Dar toks klausimas. O gal jūs manote, kad toks nomenklatūrinis lipimas per ne tokių įtakingų žmonių galvas yra pateisinamas? Kas išplaukė iš jūsų atsakymo man.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Gal pradėsiu nuo to vidurinio, ar mes vadovaujame tarptautiniais dokumentais ir rekomendacijomis. Taip. Greičiausiai jums yra žinoma, kad kitais metais mes turėsime įgyvendinti dar griežtesnes pacientų duomenų ir kitų duomenų apsaugos direktyvos nuostatas, kurios mus turbūt dar labiau apribos dėl mūsų informacijos viešinimo. Aš tikrai nenorėčiau pasakyti, kad mes turime toleruoti atvejus, kai yra kokiu nors būdu naudojasi privilegijomis. Labai džiaugiuosi, kad jūs tą klausimą iškėlėte.

Aš neminėsiu pavardžių Seimo kolegų, kurie labai drąsiai viešumoje pasakoja, kaip jie derina tam tikrų pacientų interesus, nebūtinai savo, bet duoda nurodymus gydymo įstaigoms, kaip, kur ir ką hospitalizuoti ir panašiai. Bet kokiu atveju aš manau, kad mes gal ir galime atkleisti politikų... ne galime, gal turėtume atkleisti tuos, kurie užsiima kažkokiu protegavimu, bet jų pačių gydymosi arba lankymosi duomenys vis dėlto yra pacientui jautri informacija. Aš laikausi nuostatos, kad tokių duomenų apie paciento gydymą ir jam teikiamas paslaugas atkleisti mes neturime teisės.

PIRMININKAS. Klausia... (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos? (*Balsas salėje*: „Klausykite, jeigu žmogaus...“) Ne jūs, G. Landsbergis dėl vedimo tvarkos. (*Balsas salėje*) Prašom kalbėti.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tikrųjų išgirdome, kad... R. Karbauskis dabar turėtų klausti, tačiau mes jo nematome tarp užsiregistravusių. Ar čia yra taikomos kokios nors ypatingos privilegijos žmonėms, kurie yra, nežinau, Kultūros komiteto pirmininkai ar dėl kitų aplinkybių?.. Ar Agrokonzernui čia yra?..

PIRMININKAS. Išsibraukė.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). G. Landsbergiui galiu pasakyti. Aš pats nustebau, kad buvau pakviestas, nes buvau užsirašęs klausti ir išsibraukiau. Tai nedarykite (...) iš to.

PIRMININKAS. Mes nekontroliuojame sąrašo po to, nes buvo registracija, iš to sudarėme pagal frakcijas...

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Jokių problemų, aš išsibraukiau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Tada klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Po šio Gabrieliaus pasisakymo... Tai rodo, kaip tendencingai vis dėlto elgiamasi ir negarbingai.

Norėjau jūsų paklausti, kai pirmą kartą išgirdote apie surežisuotą komedinę interpeliaciją, kokie buvo jūsų vertinimai? (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Manau, kad būdamas gyvas žmogus vis tiek sureaguoja ir turi ir jausmus, ir emocijas, žinoma, kad tai nėra malonus procesas. Kaip gerbiamas kolega J. Olekas minėjo, nėra labai smagu būti interpeluojamam.

Žinote, emocijos praeina, nueina ir, kaip aš sakiau pačioje pradžioje, tikrai esu labai nuoširdus sakydamas, kad džiaugiuosi galimybe Seimo nariams paaiškinti, duoti atsakymus. Akivaizdu, kad ir per Vyriausybės valandą, matyt, neužtenka to laiko į viską atsakyti, galbūt ne su visais turime laiko tiek pabendrauti, kad aš galėčiau išsklaidyti visas abejones. Atmetus tas pirmas emocijas, manau, vis dėlto tai yra gera proga ir skirtas laikas, tikrai didelė garbė turėti visų Seimo narių dėmesį ir paaiškinti tuos sprendimus, dėl kurių kolegoms Seimo nariams kilo neaiškumų.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma, ruošiasi A. Sysas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, kai mes neseniai Antikorupcijos komisijoje atlikome e. sveikatos tyrimą, netikėtai sušmėžavo ir jūsų pavardė kaip dirbusio toje bendrovėje, kurią įkūrė buvę Sveikatos apsaugos ministerijos pareigūnai, toliau privačiai uždirbdami iš šito projekto. Jūs savo rašte aiškinate, kad tai nereikšmingas dalykas, labai trumpai dirbote, bet vis dėlto gal galite paaiškinti tas aplinkybes, kaip jūs ten įsidarbinote, kiek uždirbote ir ar tai nesutrukdys jums dabar principingai įvertinti tos sistemos tolesnį įgyvendinimą?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Pradėsiu nuo antros dalies. Ne, nesutrukdys. Juo labiau, kaip jūs teisingai paminėjote, tai yra visiškai epizodinis atvejis, aš dirbau vieną dieną. Dirbdamas universitete esu dalyvavęs labai daugelyje projektų kaip ekspertas, esu ir mokymus vedęs, ir paskaitas skaitęs. Tikrai neatsimenu, kas ten konkrečiai buvo dirbama, nes tai buvo, jeigu

gerai pamenu, prieš ketverius ar penkerius metus, per tą laiką tikrai labai daugelyje dalyvavau projektu. Tikrai negalėčiau pasakyti, dabar jau neatsimenu, nei kiek aš ten uždirbau, nei koks konkrečiai buvo kažkokiam projekte mano darbas. Bet tai tikrai buvo viena darbo diena ir tikrai tai netrukdyt man skaidriai rūpintis elektroninės sveikatos sistemos problemomis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas, ruošiasi A. Kubilienė. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, jūs eidamas vadovauti tokiai sudėtingai, bet Lietuvos žmonės gyvybiškai svarbiai politikos sričiai, tikrai supratote, kokią atsakomybę jūs prisiimate, tikiuosi, ir dabar suprantate. Aš, žinoma, neabejoju jūsų nė viena gera intencija, kurių jūs tikrai turite, ir norite reformuoti mūsų sveikatos priežiūros sistemą. Tačiau tikrai nerimą kelia situacija, kad regionuose gyvenantys žmonės susiduria su prastu paslaugų sveikatos priežiūros srityje prieinamumu. Tarptautiniai ekspertai pažymi, kad didžiausi iššūkiai yra turėti prieinamus gydytojus, slaugytojus, nes konstatuojamas nevienodas gydytojų pasiskirstymas šalyje, nepaisant to, kad pagal gydytojų skaičių mes atrodome gana neblogai. Iš tiesų tas skaičius netgi yra didesnis, negu yra Europos Sąjungos vidurkis, todėl, kad mes išleidžiama į gyvenimą daug absolventų iš mūsų medicinos mokymo įstaigų. Tačiau taip pat yra konstatuojama...

PIRMININKAS. Klausite! (*Balsai salėje*)

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). ...ir tas faktas, konstatuojama, kad Lietuvoje gyventojų mirtingumo rodiklis yra labai didelis būtent dėl tos priežasties, kad sveikatos priežiūros priemonėmis mes negalime jo sumažinti, ypač tai yra aktualu regionuose. Atsiprašau, mielas ministre, pasakykite, ką vis dėlto, be tų investicijų, kurių jūs ir taip sumažinate regionams, ketinate daryti sprendžiamą problemą, kaip regionuose duoti didesnę paslaugų prieinamumą ir gydytojus, ypač jaunas, paskatinti važiuoti dirbti į regionus?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Kaip jūs teisingai ir pastebėjote, regioniniai skirtumai Lietuvoje iš tikrųjų egzistuoja ir pagal sveikatos rodiklius. Tik turėkime galvoje tai, kad nuo pačios sveikatos sistemos funkcionavimo tie pagrindiniai rodikliai priklauso labai nedaug, t. y. labai nedidele apimtimi. Pirmiausia priklauso nuo to, kaip žmonės gyvena, t. y., kokia yra jų elgsena, jie rizikingai elgiasi, nerizikingai elgiasi. Miestuose iš tikrųjų yra susikonzentravę daugiau žmonių su aukštuoju išsilavinimu, žmonės atitinkamai sveikiau ir gyvena, ir, aišku, yra labiau sveikatos požiūriu raštingi, todėl tie skirtumai pirmiausia ir atsiranda.

Kita didžiulė problema yra ta, kad iki šiol mūsų galvose yra gyvas įsitikinimas, kad jeigu netoli yra gydymo įstaiga, tai automatiškai reiškia geras sveikatos priežiūros paslaugas. Tikrai taip nėra. Aš galiu tik pakartoti, kad svarbu žmogui, tam, kuris susiduria su kokia nors sveikatos problema, ne kur stovi ligoninė, bet kaip greitai ir kas jam suteiks, ir kaip kvalifikuotai suteiks jam pagalbą. Todėl mes bandome žmonėms aiškinti, kad tam tikrų paslaugų koncentracija centruose turi prasmę, turi logiką. Jau ir dabar didelė dalis žmonių juda į regioninius centrus, važiuoja ten, kur yra daugiaprofilinės komandos, kur žmogus gali gauti labai rimtą pagalbą. Tai nereiškia, kad mes kažkaip bandome ignoruoti regionų problemą, kaip tik galvojame, kaip ten pritraukti šeimos gydytojus. Ten, kur liks ligoninės su terapinėmis paslaugomis, per etapines kompetencijas rezidentūrose, per pagalbą rezidentams, jų rengimą, kuo savivaldybės ir dabar jau naudojasi rengdamosi rezidentus, kuriam paskatas, kad bent dalis žmonių nuvažiuotų bent kuriam laikui, pamatyti, kokia yra ligoninė, ir galbūt liktų, o savivaldybės turėtų lėšų tam, kad tokius rezidentus galėtų ten pasirengti. Tikrai galvojame ir apie regionus, tik tiek, kaip ir sakiau, kad tinklas yra toks išplėtotas ir ligoninė yra arti, tai dar nereiškia, kad regione yra suteikiama tinkama sveikatos priežiūros paslauga.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Kubilienė. Ruošiasi R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis ministre, tikriausiai jūs paveldėjote labiausiai apleistą sritį ir iš tikrųjų čia darbų yra labai daug. Labai daug yra šnekama apie medikų emigraciją ir čia kaip pagrindinė priežastis yra įvardinami gydytojų atlyginimai. Ar jums neatrodo, kad, be šitos priežasties, yra ir daugiau priežasčių, pavyzdžiui, ir per maža pagarba mediko profesijai visuomenėje? Aš norėčiau sužinoti, ką jūs galvojate, kokios čia galėtų būti priežastys dar ir kitos ir ką daro Sveikatos apsaugos ministerija šiuo klausimu? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tiesų jūs labai taikliai pastebėjote, kad finansinis motyvas yra tik vienas iš motyvų, dėl ko jauni žmonės palieka Lietuvą arba apsisprendžia ją palikti. Yra keletas priežasčių greta atlyginimo, pirmiausia – galimybė save realizuoti. Pradėt turėtume, matyt, nuo to, kad dar universitete žmonės apsisprenddami, kuo jie norėtų būti kaip medikai, matyt, nėra tinkamai orientuojami arba sunkiai įsivaizduoja, kur jie ras savo vietą darbo rinkoje čia, Lietuvoje, ir susikuria kartais nepagrįstus lūkesčius. Dalis profesijų, kurių mums trūksta, yra stigmatizuotos, nelabai populiarios, todėl žmonės jų nesirenka. Negavę rezidentūros vietos, jie jau vien dėl to važiuoja į kitą šalį, kad galėtų gauti tokią rezidentūrą, kokios Lietuvoje jie negali gauti. Tai reiškia, kad mes turėsime imtis tikrai gana radikalių priemonių dėl žmogiškųjų išteklių planavimo. Tikrai kalbame su Švietimo ir mokslo ministerija, su universitetais, kaip geriau planuoti rezidentūros studijas, kaip padaryti, kad žmonių, kuriuos parengiame, skaičius būtų iš tikrųjų adekvatus Lietuvai, kad jau vien dėl to žmonės nepalikėtų šalies.

Kita problema yra negalėjimas savęs realizuoti. Kai buvo klausama apie rajonų, regionų ligonines, jeigu jaunas specialistas važiuoja ten, jis nori daryti darbą, kurio yra išmokytas, nenori prarasti kompetencijos. Vadinasi, ten mes turime sistemą sutvarkyti taip, kad nestovėtų pustuščiai skyriai, kad žmogui nuvažiavus ten nereikėtų degraduoti, kad jisai nedegraduotų kaip profesionalas, ir ten liktų tik tas, kas užtikrina pakankamus srautus, kad žmogaus profesionalo kompetencija galėtų augti, tai yra kitas dalykas.

Jūs paminėjote ir kitą svarbų niuansą, t. y. pasitikėjimą sveikatos priežiūros sistema, jos reputacija, pasitikėjimą gydytojais ir panašiai. Ir čia aš norėčiau susieti su dar vienu klausimu, kuris buvo interpeliacijoje, dėl gydytojų vadovų atleidimo, kodėl aš kviečiausi juos, kodėl aš bandžiau pasiūlyti išeiti šalių susitarimu. Aš manau, kad sveikatos sistema ir taip yra labai sumenkinta, ir taip yra labai didelis nepasitikėjimas, kuris galų gale persikelia emociškai ten dirbantiems medikams. Aš norėjau, kad šita sistema bent dalį veido išsaugotų, kad pagarba medikams nebūtų trypiama, kad tikrai jie būtų vertinami kaip profesija, todėl džiaugiuosi ir atsiradusiu Medikų sąjūdžiu, prie kurio prisijungė ir pacientai. Manau, kad tai yra geras postūmis visuomenei suprasti, koks yra sunkus medikų darbas. Tie procesai, kurie vyksta dabar, manau, kad tikrai prisidės prie visuomenės suvokimo ir supratingumo. Patys medikai dabar sako: dabar jau, kai ateina pacientai, jie jau kalba truputį kitaip, lyg ir suprasdami, atjausdami tiek dėl atlyginimo, tiek dėl labai didelio krūvio. Tik bendromis pastangomis, ne tik per atlygį mes galime motyvuoti pacientus likti čia, pirmiausia rodydami pagarbą jiems.

PIRMININKAS. Kadangi paskelbta, paskutinė klausia Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Ministre, jūs pasiūlėte kainų mažinimo planą. Išties opi problema, visi suprantame ir žmonių lūkestis kaip ir yra aiškus. Bet kodėl yra taip, kad kai kurie vaistai ženkliai pabrango ir, tarkim, už epilepsijai gydyti skirtus vaistus balandžio mėnesį priemokos buvo 14 eurų, spalį jau 40 eurų? Kaip čia taip išeina, kodėl taip atsitiko? Ar jūs iš viso esate suskaičiavę, kiek kompensuojamųjų vaistų kainyne esančių vaistų taip smarkiai pabrango? Kodėl 60 % dingo vaistų iš kainyno?

Taip pat žmonės išsako problemą dėl kompleksinio gydymo, tada, kada reikia suderinti vaistus. Žmonės tokiu atveju turi dvi galimybes, kadangi kai kurie vaistai brangsta: arba mokėti brangiau, arba iš naujo vykdyti tokio, sakykim, atitaikymo procedūrą. Tai užtrunka ir keletą mėnesių, gali tekti atsigulti į ligoninę. Ar jūs suskaičiavote šiuos kaštus? Kitaip tariant, jūs sakote, kad viskas atpinga, bet iš tikrųjų kai kas ir labai pabrangsta. Kokie iš tikrųjų tie realūs skaičiai?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Tikslaus skaičiaus nesakysiu, bet tikrai juos turime, nes su lyg kiekvienu kainynu jie keičiasi. Vieni vaistai patenka į kompensuojamųjų vaistų kainyną, kiti iš jo iškrenta. Tas procesas vyko nuolat ir iki mūsų naujų tvarkų įvedimo, nes dalis gamintojų pasitraukė iš šalies dėl natūralių priežasčių, apsisprendė vaisto galbūt nebetiekti.

Dabar dėl jūsų paminėtų vaistų nuo epilepsijos, kiek domėjomės, mes esame lyg ir atsiantę jums atsakymą, nežinau, gal dar nepasiekė, bet tikrai yra parengtas, buvo aiškintasi dėl konkretaus preparato. Jeigu gerai prisimenu, vaistinės jį pardavinėjo tiesiog su nuolaida, tai reiškia, kad pacientui netaikydavo tos priemokos, kuri yra leistina, galima. Įsigaliojus naujoms tvarkoms, tiesiog tų nuolaidų nebetaikė. Žmogui fiziškai atrodo, kad vaistas pabrango, bet tai yra ne dėl to,

kad įsigaliojo kainynas, tiesiog dėl to, kad vaistinės dėl vienu ar kitu priežasčių nusprendė nebe-
taikyti nuolaidų, kurias anksčiau duodavo dėl joms žinomų priežasčių, kad pritrauktų klientą,
kad jie galbūt įsigytų ir kitų vaistų, atėję į vaistinę.

Dabar dėl 60 % vaistų, kurie dingę iš kainyno. Susitaikykime su realybe, kad nuolat dalis
vaistų ateis, dalis dings. Tai yra nuolatinis, nesibaigiantis procesas. Aš ką norėčiau akcentuoti?
Nedingo iš vaistų kainyno nė viena veiklioji medžiaga. Pacientams yra sudėlioti visi saugikliai,
kad nė vienas vaistas, t. y. nė viena veiklioji cheminė medžiaga niekur nedingtų, net jeigu jie ir
nesumažintų tos kainos, kiek reikalaujama pagal kainyną. Vadinasi, vaistas, gydymas tikrai netu-
ri nutrūkti ir neturi niekur dingti, todėl neturi kilti ir tų kaštų, apie kuriuos jūs kalbate.

O tai, kad žmonės iki šiol įtikėję, kad gydo pakuotė, spalva, tabletės dydis ir panašiai, yra la-
bai blogai. Aš iš tikrųjų kviečiu kolegas, ypač tuos, kurie esate tikrai išsilavinę, esate pakankamai
kompetentingi žmonėms paaiškinti, padėkite ir prisidėkite prie to, kad žmonėmis nebūtų mani-
puluojama ir nebūtų iš jų imami pinigai už tabletes formą, už pakuotės dydį arba panašiai. Tada,
matyt, nekils ir tų problemų, apie kurias mes kalbame.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, laikas atsakyti baigėsi. Pailsėkite. Pereisime prie diskusijos.
Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, pagal 221 straipsnio, kuris
nustato interpeliacijos nagrinėjimo tvarką, 4 punktą – diskusija. Žodis paprastai suteikiamas paei-
liui pritariantiems ir nepritariantiems. Pasitarkime dėl laiko. Galime tam skirti 20 minučių? Ben-
dru sutarimu. (*Balsai salėje*) Iš viso 20 minučių. Sutarėme. Dėkoju. Bendru sutarimu.

Pirmasis kalba M. Majauskas, kviečiu. Jūsų nuomonė – už interpeliaciją.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Matyt, gal nėra tokio termino – už ar prieš
interpeliaciją, čia gal ne taip iki galo užsirašėme. Gal pritariame ar nepritariame ministro atsaky-
mams, bet, matyt, intencijos čia yra gana aiškios.

Prieš eidamas į tribūną, aš atsiverčiau Valstiečių partijos rinkimų programą ir pacituosiu kelis
punktus. Jūs labai aiškiai kalbate, jog užtikrinsite psichologinės pagalbos prieinamumą, vykdysite
efektyvią savižudybių prevenciją, išspręsite psichologų licencijavimo klausimą, destigmatizuo-
site psichikos sveikatą, deinstitutionalizuosite psichikos sveikatos pagalbą. Bet iš tiesų veiksmai
yra atvirkštiniai. Gerbiamasis ministre, jūs pats teikiate ir siūlote hospitalizuoti daugiau žmonių,
turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, ir toliau stiprinate ligonines ir institucijas.

Antras dalykas. Jūs sakote, kad destigmatizuosite psichikos sveikatą, bet mes matėme ligoni-
nėse esminius žmogaus teisių klausimų pažeidimus, žmogaus teisių pažeidimus, kur yra vykdo-
mi mokymai bankų specialistams. (Gerbiamasis ministre, į jus kreipiuosi, aš matau, kad jums ne-
labai įdomu.) Gerbiamasis ministre, jums juokinga, bet iš tikrųjų matome esminius žmogaus teisių
pažeidimus ligoninėse, ir aš matau, kad jums tai kelia šypsena. Nežinau, ar verta dėl to šypsotis
ir juoktis, bet manau, kad tai yra stiprūs ir svarbūs dalykai.

Jūs kalbėjote apie psichologinės pagalbos prieinamumą, bet akivaizdu, kad šitie klausimai
nesprendžiami ir sistema ir toliau yra *medikalizuota*, dominuoja medikamentinis gydymas, psichi-
kos sveikatos prieinamumas yra labai menkas, ypač rajonuose. Jūs puikiai žinote, kad vaikų psi-
chikos sveikatos specialistų beveik nėra ir juos gauti yra labai labai sunku.

Kitas dalykas. Jūs sakėte, kad keisite prieinamumą ir didinsite apmokėjamą psichikos sveika-
tos specialistų. Bet šiandien apmokėjimas yra vis dar tris kartus mažesnis, negu kitų sričių. Jūs
puikiai žinote kodėl, kaip psichikos sveikatos specialistas. Psichoterapija trunka valandą laiko.
Jūs, kaip psichikos sveikatos specialistas, tai žinote. Endokrinologas, kardiologas per valandą su-
teikia tris konsultacijas, apmokėjimas toks pats, todėl psichoterapeuto yra tris kartus mažesnis ir
prieinamumas dėl to beveik neegzistuoja rajonuose ir regionuose.

Kalbėjome apie pagalbą vaikams. Vaiko raidos centro klausimas išlieka vis dar neišspręstas.
Gerbiamasis ministre, vėlgi tai yra jūsų atsakomybė.

Kalbant apie savižudybių prevenciją, mes kartu su jumis keliavome po Lietuvą, susitikinėjo-
me su gyventojais, kalbėjome Kupiškyje, kur vėlgi žadėjote proveržį prieš pusantrų metų, prieš
dvejus metus, bet iš esmės ir čia esminio proveržio ministerija iki šiol nepadarė. Savižudybių pre-
vencijos strategijos nėra, pagalbos po mėginimo nusižudyti algoritmas jums buvo pateiktas, jūs jį
turėjote ant stalo, vis žadate – dvi savaitės, dvi savaitės, bet jo tokio patvirtinto nėra.

Specializuotos pagalbos po mėginimo žudyti poliklinikoje... Atskiros savivaldybės tai daro, bet nacionalinės pagalbos nėra. Mokymai, kaip atpažinti savižudybės riziką ir tinkamai reaguoti – tai daro atskiros savivaldybės: Vilniaus savivaldybė, Kupiškio savivaldybė, Kauno savivaldybė, savo iniciatyva. Jums užtruko metus laiko, kad parengtumėte programą ir pasiūlytumėte nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti.

Iš tikrųjų nelabai kas ir keičiasi tose srityse, kuriose, jūs deklaravote, pokyčių bus. Psichologinės pagalbos prieinamumas nesikeičia, Savižudybių prevencijos programa, mano giliu įsitikinimu, vis dar neįgyvendinama ir neišjudinama. Psichologų licencijavimo klausimas, kurį jūs žadėjote išspręsti (ir Vyriausybės, ir jūsų programoje įrašyta), – neišspręstas. Deinstitutionalizavimas psichikos sveikatos vyksta priešinga kryptimi. Stigmatizacija toliau išlieka, nes ir toliau išlieka esminiai žmogaus teisių pažeidimai ligoninėse, o dažnai ir poliklinikose.

Visa tai apibendrinami, mes, matyt, galime tiesiog pažiūrėti į Lietuvos gyventojų mirtingumą. Lietuvos gyventojų mirtingumas, gyvenimo trukmė yra pati trumpiausia, o vyrų mirtingumas yra pats didžiausias Europos Sąjungoje. Aš manau, kad tai yra jūsų atsakomybės sritis, tai yra iš esmės susiję su psichikos sveikata. Jūs, kaip psichikos sveikatos specialistas, man iki šiol buvote didelis nusivylimas, nors vilčių dėjau tikrai labai daug. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu A. Širinskienę. Skiriamas laikas iki 5 minučių.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Atsimenu laikus, kai praėjusios kadencijos vienoje darbo grupėje vienas šešėlinis sveikatos apsaugos ministras, kada svarstėme Sveikatos strategiją, sakė: neužsibrėžkime ambicingų tikslų, numatykime žemesnius rodiklius, nes kai mes būsimė valdžioje, tų rodiklių pasiekti negalėsime. Buvo kalbama apie sveikatą ir psichikos sveikatą. Dešimtmečiais ambicingas situacijos gerinimas net nebuvo programuojamas.

Suprantu, kad dabar yra labai skaudu ir toliau tam šešėliniam ministrui būti šešėlyje. Tačiau gerai yra tai, kad Sveikatos apsaugos ministerija turi ambicingus tikslus. Alkoholio kontrolės priemonės yra priimtose, prevencijai fonde yra padvigubintas lėšų kiekis, prasidėjo psichikos sveikatos centrų reforma.

Atsimenu ir tai, kai praėjusioje kadencijoje buvo pagautas vienas aukštas pareigūnas, kad nedeklaravo interesų, nes bendradarbiavo su 15 farmacijos kompanijų, tuometinė Sveikatos apsaugos ministerija Antikorupcijos komisijoje aiškino, kad nieko tokio, kad tas žmogus nedeklaravo 15 farmacijos kompanijų, dėl to, kad jis atstovavo penkiolikai, o ne vienam. Aš matau balkone žmones, kurie tuo metu vadovavo Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės departamentui. Tam pačiam, kuris aiškino, kad atstovauti 15 farmacijos kompanijų yra nieko tokio, nes tai yra ne viena. Ar mes įsivaizduojame tokią situaciją dabartinėje Sveikatos apsaugos ministerijoje? Manychiau, kad tikrai iš esmės ne. Laikai pasikeitė, įvykdyta farmacijos reforma. Gerokai pakito pacientų priemokos, t. y. apie 6 mln. nuo liepos mėnesio pacientai moka mažiau. Atsiranda farmacijos kontrolė.

Iš esmės, tikėtina, nuo sausio mėnesio pasikeis vaistų kainodara. Yra keista, bet mes tiesiog dešimtmečiais gyvenome pagal tokią tvarką, kad, nustatydami savo vaistų kainas, jas lygindavome su aštuoniomis valstybėmis iš esmės iš Rytų Europos, kur kainos nėra mažiausios, kur kai kuriose korupcijas indeksas yra ganėtinai didelis. Dabar Sveikatos apsaugos ministerija siūlo lygiuotis į tris Europos valstybes, kur yra mažiausios vaistų kainos. Tai blogai ar tai yra gerai? Manau, kad tai yra gerai. Pradėsime gyventi, kaip gyvena visa Europa.

Manychiau, kad bent jau šie keli žingsniai, kai mes kalbame apie psichikos sveikatos pokyčius, kai mes kalbame apie farmacijos pokyčius, yra tikrai reikšmingi žingsniai, kurie vargu ar leidžia mums kalbėti apie ministro interpeliaciją, ypač tokią interpeliaciją, kuri atsirado farmacijos pramonės sabotažo fone.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalba R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom. Jūs užleidžiate A. Matului? Jūsų valia tai padaryti. Ponas A. Matulas. Penkios minutės.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, išties mums aišku, kad ta interpeliacija baigsis nesėkmingai, bet tam tikri rezultatai jau dabar yra, kad ir šiandien svarstome kai kuriuos įstatymus dėl eilių reguliavimo, kad reikia nebausti medikų, to, be šios interpeliacijos, tikriausiai nebūtų atsiradę. Yra ir kiti sprendimai daromi taisant tam tikras klaidas dėl tų slaptųjų pirkėjų. Girdėjote, kad daugelį savičių buvo tiesiog tyčiojami iš žmonių, ignoruojama.

Dabar jau kai kas atidėta, kai ką leidžiama išrašyti dar vieną mėnesį. Tam tikri rezultatai yra, bet, kolegos, mane stebina tokie arogantiški atsakymai ir net kai kurie atsakymai, kaip ir minėjo gerbiamas G. Landsbergis, tiesiog pagrįsti melu, ir dėl daromos įtakos darbuotojams. Kad ir paskutinė žinia: ministras čia labai gražiai pasakė, kad Šiauliuose dirba trys gydytojai, bet ką tik paskambino patys medikai iš Šiaulių priklausomybių ligų centro. Taip, dirba trys gydytojai: vienas – 0,125 etato dirba nuo 20 val. 15 min. iki 21 val. 15 min.; kitas gydytojas dirba 0,25 etato, dar vienas – 0,2 etato. Vadinasi, visi trys už pusę etato dirba. Aš pats buvau nuvažiuavęs, pamačiau tą situaciją. Labai gaila, kad jums, sėdinčiam ministerijos minkštoje kėdėje, atrodo, kad viskas gerai, bet, deja, nuvažiuokite.

Ką tik (užvakar) buvau Panevėžyje. Taip, situacija ten šiek tiek geresnė, bet kai pamačiau, kad slaugytojos padėjėja valo du aukštus – stacionarą ir ambulatorinę grandį, kur kvadratūra viršija galai žino kiek, o 75 periferijos etatai sumažinti tam, kad būtų įsteigta dar viena biurokratinė biudžetinė įstaiga, tikrai, kaip ir kolega minėjo, darosi baisu, kas čia darosi.

Bet svarbiausia, kolegos, baisiausia situacija yra pačioje Sveikatos ministerijoje. Šiandien ministerijoje pagal ministro atsakyme pateiktus duomenis nedirba 41 žmogus. Iš jų 5 pakeitė kitą darbo vietą. Kaip tos kitos darbo vietos pakeistos, ši medžiaga jau yra perduota ir bus persiųsta prokuratūrai. Čia žmonės rašo raštu kancleriui – ką man daryti? Man užsivedus į kabinetą... Kolega D. Bakša, kuris toliau dirba, kolegė Nendrė rašo, kur, kada užsiveda – jeigu jūs neišeisite iš darbo, mes taikysime tokias ir tokias priemones. Ir tokių faktų yra daugybė. Šiandien jau nėra kanclerio, kancleris atleistas iš darbo. Kancleriui buvo pasiūlyta pereiti į Nacionalinę laboratoriją pavaduotoju, o kolegos V. V. Zimnicko buvo paprašyta įsteigti pavaduotojo etatą. Ir tų skaičių niekas iš daugumos negirdi.

Kolegos, ar gali toliau taip tęstis? Žiūrėkite, kaip yra valdoma ministerija! Ministras teikia argumentus, kad yra penki patarėjai. Bet jūs pažiūrėkite, kad faktai yra kitokie! Yra dvylika patarėjų. Prieš mėnesį, prieš pusantrą mėnesio buvo visi tie politinio pasitikėjimo padėjėjai, patarėjai, dirbantys pagal darbo sutartį, surašyti prie ministro. Dabar jau pamatė, kad čia situacija nelogiška, tai paėmė ir įkūrė, yra departamentams ir skyriams nepriklausantys specialistai. Ar yra toks skyrius? Ir štai, viskas atsiveria, kiek dar yra patarėjų. Vakar ar užvakar paskutinis priimtas L. Kavolius, atsakingas už e. sveikatą, nors yra E. sveikatos skyrius. Tai matote, kaip yra daroma! Atleidžiami valstybės tarnybos žmonės, o konkursai neskelbiami. Tiesiog tie etatai paverčiami politinio pasitikėjimo arba pagal darbo sutartį ir mes tokius dalykus, kolegos, toleruojame.

Nepykite, premjere, aš pas jus buvau nuėjęs ir išsakiau visas problemas. Tikrai nenoriu čia skųsti, nenoriu visokių dalykų daryti, išsakiau problemas, kas vyksta, kaip valdoma ministerija, kaip šantažuojami žmonės. Premjeras ir šiandien man pasakė: gerbiamas Antanai, dauguma dalykų pasitvirtina. Ir tikrai aš tikiu, premjere, kad jūs vis dėlto ten nuvažiuosite, pažiūrėsite ir pats kreipsitės į tam tikras tarnybas, nes toliau, kolegos, 28 metams praėjus nepriklausomybės, taip tęstis negali.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūsų laikas jau baigėsi.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, negali! Žmonės psichologiškai... prieš žmones psichologiškai smurtaujama.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Antanai. Kviečiu kalbėti R. Karbauskį. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš tikrai sutaupysiu laiko. Iš tikrųjų savo ir kolegų vardu noriu padėkoti ministrui. Iš tikrųjų baras labai sunkus. Tos reformos, kurias pradėjo farmacijos sektoriuje, sveikatos įstaigų pertvarkos sektoriuje, turi milžinišką pasipriešinimą. Bėlieka tik palinkėti pačiam žemaitiškos kantrybės ir užsispyrimo šiame darbe. Tai, kas buvo šios interpeliacijos pradžioje, kai ji buvo inicijuota, kalba apie netvarką, kurią neva sukėlė ministerijos sprendimai, ministro pasirašyti nutarimai ir mūsų įstatymai dėl vaistinių tvarkos, darbo tvarkos, parodė, kad... per tą laiką jau parodė, kad sprendimai pasiteisino, žmonės yra dėkingi ir, aišku, dabar mūsų augantys reitingai yra ne be jūsų pastangų, ministre. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu J. Oleką. Tai būtų pagal laiką paskutinis kalbėtojas. Nutarėme iš viso skirti 20 minučių. Jums skiriamos penkios minutės.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke, man garbė. Tada beveik galima ir apibendrinti. Aš irgi noriu padėkoti ministrui už pastangas, kurias jis skyrė, bet noriu atkreipti dėmesį, kad daug ką reikia padaryti. Iš tikrųjų reforma prasidėjo ne šiandien, jeigu jūs pasižiūrėtumėte į bent vieną kitą ataskaitą ar į tą pačią interpeliaciją čia, Seime, matytumėte, kad panašūs dalykai kilo. Tiek vaistų sąrašai, tiek gydymo įstaigų, tiek studijų pertvarkos visada būdavo daromos ir visada sulaukdavo tam tikro pasipriešinimo. Mano šiandien išėjimas kalbėti čia susidės iš dviejų dalių.

Pirma dalis – tai iš tikrųjų, ministre, santykis su sistema, su žmonėmis ir ypač su regioninėmis mūsų įstaigomis ir ten dirbančiais žmonėmis.

Aš manau, kad mes nieko nepasieksime, net ir jums aktyviai vadovaujant, jeigu galvosime, kad pirma viskas turi persitvarkyti, o po to ateis finansiniai resursai. Nė viena reforma nebuvo padaryta be finansų. Jeigu mes norime užtikrinti kokybiškas ir prieinamas paslaugas, ypač žmonėms regionuose, mes turime tą reformą finansuoti. Aš prisimenu širdies ir kraujagyslių sistemos projektus, kurie buvo finansuojami, kai pats miokardo infarkto gydymo krūvis buvo sutelktas stambiose ligoninėse, bet regioninės ligoninės gavo diagnostikos aparatūrą, gavo priemones, kaip ligonius gabenti į centrus. Čia, man atrodo, yra pagrindinis nesusišnekėjimo dalykas, kai sakoma – jūs užsidarykite, jūs atleiskite žmones, tada galbūt kitą dalį mes finansuosime. Aš manau, kad mes turime padėti ir papildomai finansuoti.

Antroji dalis yra atlyginimas už medikų darbą. Vėlgi tie žingsniai, kurie pradėti daryti svarstant kitų metų biudžetą šiame Seime, man atrodo, yra nepakankami. Aš vakar labai ilgai kalbėjau su rezidentų atstovais. Iš tikrųjų taip turbūt susiklostė laikas, kad Lietuvos sveikatos apsaugoje yra padaryta daug gerų dalykų – renovuotų įstaigų, įtrauktų į kompensuojamųjų vaistų sąrašą vaistų, modernizuota diagnostinė aparatūra, bet medikų eilė iš tikrųjų yra atėjusi ir mes turime spręsti nepalikdami ilgai nežinomomybei.

Todėl mano klausimas buvo jums ir dabar dar kartą aš jį pakartosiu, kad neužtenka įrašyti taip, kaip jūs atsakyme parašote, kad sieksime 2020 metais turėti pusantrą atlyginimo slaugytojams ir tris vidutinius atlyginimus gydytojams. Aš manau, kad mes turime labai aiškiai etapais išdėlioti tuos žingsnius, nes aš dabar paėmiau ir tiesiog aritmetiškai suskaičiavau, koks dabar yra vidutinis atlyginimas, ką mes padarome padidindami 20 % atlyginimą tiek slaugytojams, tiek gydytojams, ir nė vienu iš tų variantų mes nepasiekiame to jūsų pažadėto rezultato 2020 metais. Mes turėtume šiandien labai aiškiai susitarti šios interpeliacijos proga ar kitu metu, kad mes turime lygiai tokį pat pažadą, viso Seimo pažadą ir Sveikatos apsaugos ministerijos pažadą pasakyti ir gydytojų rezidentų atžvilgiu ir kad būtų kontroliniai tarpiniai skaičiai. Faktiškai lieka vienintelis skaičius – 2019 metai.

Aš turiu pasiūlymą dėl gydytojų rezidentų. Tai išdėčiau įstatymo projekto forma, kad truputį būtų patolinta, kaip jaunieji gydytojai ir sutinka, – startuoti kartu su gydytojais ir slaugytojais nuo gegužės 1 dienos, bet kad ir jiems būtų padidinta 20 %, kad bazė būtų vienoda. Kitaip, sakau, nematyti gydytojų rezidentų netgi vidutinio atlyginimo pasiekimo didinant po 20 % iki 2020 metų. Jau nekalbu apie slaugytojas ir gydytojus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite su jumis pasitarti. Gal mes šiandien galėtume atsakyti Vyriausybės valandos, o daryti ją tik pusvalandžio ir leistume klausti tik opozicijai? Taip. Dabar pagal interpeliacijos procedūrą kviečiu A. Verygą. Jums skiriamos penkios minutės atsakomajam žodžiui. (*Balsai salėje*) Gal, kolegos, nereplikuokime, dirbkime. Po viso šito klausimo tada replikuosime.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolegos, aš tikrai neatsakinėsiu jau į tuos klausimus. Manau, pakankamai išsamiai atsakiau ir tuo labiau per penkias minutes nebūtų įmanoma to visko padaryti, atsakyti į papildomus.

Pirmiausia aš noriu padėkoti tiems, be kurių nė vienas pokytis nebūtų apskritai įvykęs. Taip jau susiklostė, kad visuomenė didelę dalį pokyčių tiek dėl alkoholio kontrolės politikos ar vaistų politikos sieja su manimi asmeniškai, bet be frakcijos, be koalicijos partnerių ir netgi be kai kurių opozicijos žmonių geranoriško palaikymo, jeigu tie sprendimai nebūtų buvę priimti Seime, nebūtų buvę jokio pokyčio. Pirmiausia ačiū kolegoms Seimo nariams, kurie yra visų šitų pokyčių

garantas, o ministras viso labo dažniausiai būna tikrai iliustracija arba ta asmenybė, su kuria yra susiejami pokyčiai.

Taip pat labai noriu padėkoti premjerui už pasitikėjimą ir Vyriausybei už tikrai rimtą komandinį darbą, nes vėlgi kai kurie sprendimai yra tikrai priimami ne vieno ministro. Nežinau, kaip dirbdavo kitos Vyriausybės, bet šitoje Vyriausybėje finansų ministras serga už sveikatos apsaugą, palaiko visuomenės sveikatos sprendimus, kurių anksčiau tikrai niekas nepalaikydavo. Švietimo ministerijos ministrė supranta, kad sveikata yra prioritetas ir panašiai. Mes dirbame kaip darni komanda. Dar kartą ačiū už bendrą darbą ir pasitikėjimą.

Labai noriu padėkoti ir šiaip eiliniams žmonėms, kurie nepaisant visų spekuliacijų, manipuliacijų ir kiršinimų sugeba atskirti pelus nuo grūdų. Iš tikrųjų iš jų gaunu labai daug palaikymo, labai daug pozityvių žinučių ir padėkojimo pirmiausia už tuos sprendimus, kurie kai ką jau palietė asmeniškai. Labai ačiū visiems jums.

Žinoma, labai dėkoju savo komandai, be kurios taip pat nė vienas sprendimas, kurį priima ministerija, nebūtų priimtas, nes ministras vienas pats be komandos taip pat yra niekas. Ačiū jums visiems, kurie atsisakėte saugaus darbo, atsisakėte saugių ir garantuotų darbo vietų, atėjote į rizikingą darbą, kur kiekviena diena gali būti paskutinė. Dėkoju tiems, kurie iškilus menkiausioms abejonėms, kad visa kita komanda galėtų atsakingai dirbti, iš tos komandos pasitraukė. Ačiū visiems, kurie dirbote kartu, aukojote, skyrėte savo laiką aukodami šeimos laiką.

Galų gale dėkoju net ir opozicijai. Kaip ir sakiau, iš tikrųjų džiaugiuosi ta galimybe turėdamas visą valandą Seime sau asmeninio dėmesio aiškinti sprendimus apie Sveikatos apsaugos ministeriją. Nepaisant formato, kad tai yra interpeliacija, aš džiaugiuosi, kad jūs tiek daug skyrėte laiko man. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam ministrui.

P. GRAŽULIS (TTF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. P. Gražulis – replika... (*Plojimai*)

P. GRAŽULIS (TTF). Ne replika, aš dėl vedimo tvarkos. Kadangi ir gerbiami konservatoriai suprato, kad interpeliacijos nebus, gal negaišinkime laiko ir su šituo ministru pasisakymu ir visiems padėkojimu baikime šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Petrai, tačiau mes turime vadovautis Statutu. Aš kviečiu baigiamojo žodžio, jeigu tokį turi ir tokį norą, interpeliacijos pareiškėjus. Prašau, gerbiamas G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš nežinau, reikėtų galbūt kokią nors Statuto pataisą įvesti – Seimo juokdario arba, nežinau, valdančiųjų atstovo ar advokato poziciją. Turiu galvoje žmogų, kurio pavardės nenorėčiau minėti, nes jis netrukus pribėgs prie šoninio mikrofono ir turės porą pasisakymų apie konservatorius. Bet čia dabar kalba ne apie tai.

Gerbiamas ministre, savo išankstinėje pirmoje kalboje aš kreipiausi į jus prašydamas kalbėti nuoširdžiai. Matyt, buvau neišgirstas. Aš noriu pasakyti, kad, gerbiamas ministre, žinokite, tiek opozicija, tiek ir jus palaikantieji neabejotinai skaityti mokame. Perskaitėme atsakymus, suprantame, kad formaliai jūs ar jūsų komanda atsakyti gebate, tačiau klausimai, kurie buvo nuskambėję čia, taip ir liko be atsakymų.

Kodėl jūs meluojate Seimui sakydamas, kad spaudimas trauktis iš pareigų nebuvo daromas? Paprasčiausiai reikėjo paaiškinti, kad galbūt jus, nežinau, koks nors nepatyręs arba netinkamas padėjęs pastatė į netinkamą situaciją, ar ne? Būtų suteikta šiek tiek skaidrumo. Kartoti tas pačias frazes... Aš suprantu, kad galbūt ar situacijos jaudulys, ar įtampa šioje salėje, matyt, neleidžia, bet vis dėlto, ministre, norint įtikinti tuos, kuriems kyla klausimų, reikia parodyti, ką iš tikrųjų jūs galvojate. Ne tikrai tai, ką jums rašo jūsų komanda, kuri galbūt irgi kovoja dėl savo išlikimo.

R. Karbauskis pasakė, kad jį įtikinate jūs, jis yra dėkingas jums ir tai įrodo kylantys reitingai. Jeigu jau pradėdame anekdotų vakarą, aš galėčiau pasakyti, kad mane džiugina vasara už Seimo langų. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, prašau jūsų dėmesio. Tęsiame toliau procedūras pagal... (*Balsas salėje: „Balsuojam!“*)

Gerbiamas Povilai, gal žodžio jums nesuteiksiu dabar, nes aš jau pradėjau tartis dėl Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos projektui parengti redakcinės komisijos sudarymo“. Kaip jūs žinote, mūsų praktika yra tokia, kad mes su seniūnais aptariame ir su frakcijomis, taip pat mūsų Statuto 71 straipsnio reikalavimas. Leiskite pagarsinti frakcijų pateiktus narius į interpeliacijos projektui parengti redakcinę komisiją. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija – S. Jakeliūnas, D. Kaminskas, G. Kindurys, R. Martinėlis ir A. Nekrošius; Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija – A. Vinkus; Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija – M. Mackevičius; Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija – M. Majauskas, A. Matulas, S. Šedbaras; Liberalų sąjūdžio frakcija – J. Liesys; frakcija „Tvarka ir teisingumas“ – P. Gražulis ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija – J. Olekas. Tai atitinka proporcingumo tvarką, ir atsiprašome, kad Mišrios Seimo narių grupės Seimo narių yra mažiau, todėl jų atstovo nėra.

Redakcinę komisiją kviečiame, kad rinktųsi į posėdį II rūmų 213 kabinte, kad parengtų Seimo nutarimo interpeliacijai tekstą. Manome, kad jums šio nutarimo tekstui parengti užteks 10 minučių.

O mes, kolegos, tęsiame posėdį. Kaip minėjau, Vyriausybės valanda bus 13 val. 30 min. Todėl dabar siūlau... (*Balsai salėje*) Taip, komisiją prašome dabar iš karto rinktis parengti tekstą. Lauksime jūsų sugrįžtant.

13.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-1456(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimas „Dėl Antano Šenavičiaus skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“. Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto atstovą A. Strelčiūną pateikti jūsų komiteto išvadą. Prašau.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir priėmė sprendimą pritarti komiteto pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-1456(2) ir komiteto išvadoms. Priimta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Ar gerbiamas pretendentas norėtų dar kalbėti? (*Balsai salėje: „Nenori!“*) Dar tikrai frakcijose pasitikėjimas. Po svarstymo nebalsuojama. Nuomonė už, nuomonė prieš. Skelbiu priėmimą. Norinčių kalbėti nėra.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Antano Šenavičiaus skyrimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu“.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 88, prieš nėra, susilaikė 2. Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-1456(2) skelbiu priimtą. (*Gongas*) Iškilmingą priesaiką vykdysime 15 valandą. Sveikiname ir dar susitiksime, kaip minėjau, 15 valandą priesaikos metu.

13.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Evelinos Karalevičienės paskyrimo Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke“ projektas Nr. XIIIIP-1398 (pateikimas)

Skelbiu mūsų darbotvarkės 1-12 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Evelinos Karalevičienės paskyrimo Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke“ projektą Nr. XIIIIP-1398.

A. Širinskienė – per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gal galėčiau paprašyti 30 minučių pertraukos frakcijos vardu?

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti dėl pertraukos. (*Triukšmas salėje*) Matyt, po Vyriausybės valandos, nes dar yra numatytas Seimo nutarimas „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų“, tai galbūt mes sutarsime po to. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, kolegos, manau, suspėsime valandos pertraukos pagrindu.

13.05 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 45 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15², 15³ straipsniais įstatymo Nr. XII-2538 2, 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1357(2) (priėmimas)

Turime dar laiko. Ir tada kviečiu, būtų siūlomas priėmimas. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 45 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15², 15³ straipsniais. Sveikatos reikalų komitetas. Pastraipsniui priėmimo stadijoje. Prašome duoti tekstą.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? (*Balsai salėje*) Negalime priimti, nes dėl 1 straipsnio... Taip, galime priimti. 2 straipsnis. Aš kviečiu gerbiamąjį pranešėją D. Kaminską. Ar gali jį pavaduoti Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė? Taip pat nėra. Labai atsiprašome, tada tenka atidėti šio klausimo priėmimą, nes nėra pranešėjo.

13.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1478 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo „Dėl Seimo darbų programos“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIP-1478. A. Širinskienė. Prašome pateikti.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mielieji kolegos, norėčiau pateikti Seimo nutarimo projektą, kuriuo būtų papildoma darbų programa. Tai mums leistų nukelti teisės aktų įsigaliojimo laiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių jūsų paklausti nėra. Po pateikimo galime bendru sutarimu? Galime.

Svarstymas. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. 1 straipsnis. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl sesijos darbų programos papildymo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 1. Sesijos darbų programa papildyta, nutarimas (projektas Nr. XIIP-1478) priimtas. (*Gongas*)

13.07 val.

Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2476 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1457 (pateikimas)

Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2476 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1457. A. Širinskienė. Pateikimas. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teikiamu įstatymo projektu yra siūloma atidėti įstatymo įsigaliojimą jį nukeliant į 2019 m. sausio 1 d. Nenukėlus nuostatos dėl Elektrėnų teismo rūmų steigimo įsigaliojimo nuo 2018 m. sausio 1 d. ir iš esmės susidarytų ganėtinai keblė situacija dėl to, kad biudžete nėra numatyta finansų šių rūmų steigimui. Lėšų poreikis darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui būtų apie 145 tūkst. eurų, reikėtų įsteigti mažiausiai du naujus teisėjų ir du naujus (...) posėdžių sekretorių etatus. Pastebėtina, kad siūlomas reguliavimas yra kompromisinis, nes ankstesni Vyriausybės siūlymai buvo 2020 metai, tai tiesiog tik vieniems metams sukeltume tam tikrus nepatogumus, juo labiau kad iš esmės kitaip pasielgti ir negalime dėl biudžete esančių lėšų stygiaus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia R. Martinėlis. R. Martinėlio nėra. Klausia J. Sabatauskas. J. Sabatausko taip pat nematau. Dėkoju.

Ar galime po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prašome balsuoti. Kas pritariate po pateikimo Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo pakeitimo projektui, prašome balsuoti.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 45, prieš – 7, susilaikė 36. Po pateikimo pritaria. Ir paskirsime komitetus. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti – gruodžio 21 dieną.

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos elektroninės sveikatos sistemos (NESS) (NESS I, NESS II, ESPBI IS) kūrimo“ projektas Nr. XIIIIP-1435(2) (pateikimas)

Kolegos, mes dar turime laiko. Kviečiu V. Gailių. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos elektroninės sveikatos sistemos kūrimo“ projektas Nr. XIIIIP-1435(2). Pateikimas.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, pristatau pagal Laikinosios komisijos įgaliojimus atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos elektroninės sveikatos sistemos išvadas. Komisija gavo pavedimą Seimo nutarimu 2017 m. birželio 20 d. ir 2017 m. lapkričio 30 d. patvirtino išvadas. Iš tikrųjų įpareigojimas buvo didelės apimties, atliktas didelis darbas. Dėkoju kolegoms už profesionalumą, ypač tiems, kurie aktyviai veikė komisijoje ir dalijosi savo patirtimi. Mes galėjome tiesiogiai iš pirmų lūpų girdėti, iš medikų, dirbusių mūsų komisijoje, kaip jie susidūrė su šita sistema, kaip jie išėjo mokymų ciklus, kaip jie matė įgyvendinimo procedūras, todėl mums buvo daug paprasčiau susidaryti išpūdį. Taip pat turėjome komisijos narių, kurie dirbo ankstesnėse komisijose, ir iš tikrųjų tai nebuvo naujiena komisijos nariams.

Jau tyrimo metu mes stebime tam tikrą judėjimą. O kalbant apie visus tris etapus – įvardindami išvadose visus atsakingus asmenis, juridinius asmenis, mes turbūt įvykdėme komisijos pavestus uždavinius.

Jau tyrimo metu liepos 3 dieną Vyriausybė pasitarime dėl informacinės sistemos tvarkytojo pakeitimo nusprendė pagrindinio tvarkytojo funkcijas iš Registrų centro perduoti Valstybinei ligonių kasai ir pavesti Sveikatos apsaugos ministerijai kartu su Teisingumo ministerija per tris mėnesius parengti perėmimo planą, kuriuo būtų užtikrintas nepertraukiamas veikimas.

Lapkričio 13 dieną Generalinė prokuratūra raštu informavo komisiją, kad pagal prokuroro tarnybinį pranešimą pradėjo tyrimą dėl viešojo intereso gynimo ir šiuo aspektu galimai padarytos žalos, įgyvendinant nacionalinės sveikatos sistemos projektą, proceso.

Viešųjų pirkimų tarnyba komisijos prašymu vertino atskirų sveikatos priežiūros įstaigų sistemų pirkimo procedūras. Tyrimo metu mums buvo pateikta informacija, kad su komisijos išvadose įvardintais juridiniais asmenimis sudarytos sutartys yra nutrauktos. Viešųjų pirkimų tarnyba taip pat informavo, kad atliks identiškus kitų viešųjų pirkimų įvertinimus. Taip pat šiuo metu yra vertinami valstybinės įmonės Registrų centro atlikti viešieji pirkimai, susiję su šio projekto įgyvendinimu.

Po komisijos paskelbtų parlamentinio tyrimo išvadų, kuriose minimi su e. sveikata diegimu susiję Sveikatos apsaugos ministerijos politiniai vadovai, ir šiandien dirbę Lietuvos sveikatos mokslų universitete, skelbia apie pasitraukimą iš Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, o mūsų išvadose konstatuota, kad asmenų, minimų išvadoje, įsteigti juridiniai asmenys galimai veikė ir po šio universiteto savotiška kepure.

Lietuvos Respublikos valstybinė mokesčių inspekcija pagal mūsų kreipimąsi taip pat vertino parlamentinio tyrimo metu minėtus juridinius asmenis, fizinius asmenis. Mes gavome tarpinį atsakymą jau paskutinėmis komisijos darbo dienomis ir manome, kad šitie tarpiniai duomenys bus pagrindas ir toliau vertinti įdomius procesus apmokant už paslaugas, nustačius juridinius asmenis per akcininkų ryšius, susijusius ir veikiančius užsienio valstybėse. Tai vėlgi yra pajudėjimas ruošiantis ketvirtam etapui.

Manau, kad ankstesni vertinimai, neįvardinus konkrečių asmenų, buvo esminė klaida, todėl prašau pritari ti parlamentinio tyrimo išvadoms, juolab jose mes konstatuojame ir prašome priimti

procesinius sprendimus dėl neteisėtų veiksmų, dėl žalos atlyginimo. Kalbame apie tai, kad, pavyzdžiui, antrasis etapas net Aukščiausiajame Teisme įvardintas žala, tačiau procedūros nebuvo pradėtos, o ekspertai teismo sprendime labai aiškiai pasisako, kad procesas neįgyvendintas, ir sistema veikia tik 80 % pajėgumu. Ir identifikavome savotišką srovės reguliatorių, kas gi reguliuoja tą, kur šiandien sveikatos apsaugos ministras rodė nežymiai augančią prisijungimų kreivę. Matome, kad juridiniai asmenys, susiję su politikais, priiminėjusiais sprendimus, šiandien yra savotiškai padėję ranką ant šito proceso.

Tyrimo metu komisija bendradarbiavo taip pat su Centrine projektų valdymo agentūra, Valstybės kontrole, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, Registrų centru, kuris komisijos posėdyje nurodė, kad vos ne sabotžas Registrų centro atžvilgiu pradėtas. Mes į tai iš karto operatyviai reagavome. Šiandien gavome prokuratūros nutarimą, kad Registrų centras tų duomenų, kuriuos teikė mums, atsisako ir nebevertina kaip sabotažo. Teisingumo ministerija... Informaciją taip pat teikė aktyvūs visuomenės piliečiai.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamasis pranešėjas. Jums teks atsakyti į klausimus. Pirmasis klausia R. J. Dagys. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjas, tyrimo metu išaiškėjo, kaip ilgai tas procesas kerojo – 11 metų faktiškai, dalyvavo įvairiausios institucijos, įvairiausi ministrai. Matėme, kad ta sistema buvo piktnaudžiavimo sistema, ciniškai ignoruojanti bet kokias – tiek Antikorupcijos komisijos visų laikų, tiek ir Valstybės kontrolės išvadas, ir panašiai. 2015 metais jina buvo įteisinta kaip tinkamai veikianti to meto ministrės. Šiuo metu mėginama pagrįsti jos atseit veikimą visokiomis diagramomis, kai mes, atrodo, gauname faktų, kad tos diagramos gana dirbtinės, nes tai yra tik kreipimūsi skaičius, o ne realiai veikiančios sistemos. Ar jūs tikite, kad nebus nuslopintas tyrimas, šitas didžiulis piktnaudžiavimas?

V. GAILIUS (LSF). Mums komisijoje sveikatos apsaugos viceministrė pristatė aiškius veiksmus, kuriuos šiuo metu atlieka Vyriausybė, ir iš tikrųjų norisi tikėti, kad tie veiksmai neliktų veikimu, tiktai veikimu, o atsispindėtų konkrečiais rezultatais. Konkrečių sprendimų priėmimų įvardinimas, konkrečių juridinių asmenų, veikiančių šioje srityje, įvardinimas ir yra esmė to, kad, žiūrėdami į galimą ketvirtą etapą, mes nebepadarytume klaidų, nebebūtų piktnaudžiaujama, žinant, kad bus įvardinami asmenys. Jūs labai gerai žinote, kad mes komisijoje įvardinome ir prokuratūros 2008 metų priimtus sprendimus dėl to, kad lengvabūdiškai Valstybės kontrolės, kuri... pagaliau yra jų ilgametė veikla įvardinta. Beje, kreipimasis buvo į prokuratūrą iš parlamento: Sveikatos reikalų komitetas bent tris kartus kreipėsi, Seimo Antikorupcijos komisija taip pat, Audito komitetas. Prokuratūra tuo metu, 2008 metais, priėmė, mano nuomone, kritikos neatlaikantį sprendimą nevertinti Valstybės kontrolės išvadų. Jeigu mes būtume nuo pirmos Valstybės kontrolės išvados atsižvelgę į šios kompetentingos institucijos siunčiamus signalus, šiandien tokios situacijos neturėtume, kad mes kovojame dėl galimybių prisijungti, bet matome, kad yra uždėta ranka ant srautų. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, gal jūs tada galite paaiškinti. Čia sveikatos apsaugos ministras, atsakydamas į interpeliacijos klausimus ir užduotus klausimus, džiaugėsi, kad vieną dieną buvo įdarbintas, ir nieko daugiau neprisimena. Kokia čia įdarbinimo forma ir dėl ko ta įdarbinimo forma į tas įmones, kurios įgyvendino e. sveikatos plėtrą, vienai dienai? Gal jūs, kaip patyręs teisėsaugininkas, galite pasakyti. Gal galite įvardinti, kas iš tos komandos, kuriai šiandien labai dėkojo, gal galite paviešinti pavardę, ir kokiū būdu bendradarbiavo, kiek žinau, vienu metu ir su rangovais, ir su įmonėmis. Dėl ko tai buvo daroma, gal jums pavyko ką nors išsiaiškinti?

V. GAILIUS (LSF). Aš manau, kad jeigu bus pritarta komisijos išvados ir medžiagą perduosime priimti procesinius sprendimus kompetentingoms institucijoms, mano nuomone, didžiausią dėmesį reikėtų skirti autorinėms sutartims. Tai, ką mes nustatėme, kad humanitarai sudarinėja autorines sutartis ir diegia ligoninių informacines sistemas už dešimtis tūkstančių eurų, tai turbūt mūsų komisijos nariai po šio tyrimo jau galėtų ligininėse, įgiję specialių žinių ir įgūdžių, teikti šiuos duomenis.

Jūs kalbate apie komisijos tyrimo metu gautus parodymus, kad ministro patarėjas A. Daunavičius buvo susitikęs ir su rangovais, ir su sveikatos priežiūros įstaigų vadovais. Ministras apie tai nežinojo, todėl mes komisijoje priėmėme sprendimą informuoti apie tai ministrą.

Trumpalaikės darbo sutartys. Aš jau minėjau, kad tokie juridiniai asmenys naudojosi savotišku LSMU kepurės principu, ir tos sutartys, darbo sutartys man nėra tiek įtartinos, kaip autoriinės sutartys, nes autorinės sutartys, mano nuomone, yra pinigų gryninimas. (*Balsas salėje: „O vienos dienos darbas?“*) O vienos dienos... Ten daug tokių sutarčių ir turbūt buvo poreikis pritraukti tam tikros srities specialistų. Čia kalbama apie 2012 metus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip jums atrodo, kai susipažinote su medžiaga, išnagrinėjote, ar tai nėra gerai paruoštas „verslo projektas“, kaip iš valstybės lengvai uždirbti pinigų, išvengiant atsakomybės už neigiamas pasekmes? Manau, ko gero, tai ne pirmas toks projektas, įgyvendintas Lietuvoje. Bet, duok Dieve, kad būtų paskutinis. Kaip to išvengti, kaip jums, turinčiam didelę patirtį toje srityje, atrodo, kad tai būtų tikrai paskutinis?

V. GAILIUS (LSF). Visų pirma ačiū už klausimą. Mes neturėtume toleruoti nebaudžiamumo atmosferos, o tai, kad mes įvardiname ir konkretizuojame, jau yra didelė pažanga ir, manau, tai stabdys nuo galimybės išvengti atsakomybės, prisiimant institucinę atsakomybę. Atsakinga Sveikatos apsaugos ministerija, atsakinga kažkokia kita ministerija ar kažkokia komisija. Mes individualizuojame atsakomybę, įvardiname asmenis. Dabar teisėsauga turėtų vertinti.

Aš minėjau, kad Generalinė prokuratūra pradėjo procedūrą dėl 2013 metų Aukščiausiojo Teismo nutarties, kurioje, be kita ko, sakoma, kad teisėjų kolegija, įvertinusi sutarties dalyko specifiką, pripažįsta ekspertų išvadoje nurodytą minimalią darbų įvykdymo apimtį. Užtenka ir minimalios apimties, o po to ta minimali apimtis atsiliepia, kai pasiekiamo 40 % prisijungimo lygį ir sistemos pradeda strigti. Atsakomybė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Bastys. Prašom, kolega.

M. BASTYS (MSNG). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega komisijos pirmininke, iš tiesų atlikote didelį darbą ir man būtų svarbi jūsų nuomonė. Vis dėlto kur čia yra priežastys? Ar dėl to, kad buvo per mažos kompetencijos, per mažai tie žmonės, kurie įgyvendino e. sveikatos strategiją, turėjo žinių ir negebėjo tinkamai parengti viešųjų pirkimų ir panašių dalykų? Ar vis dėlto tai daugiau yra susiję su korupcija, su piktnaudžiavimais, kitaip tariant, ieškant sau asmeninės naudos? Dėkoju jums už atsakymą.

V. GAILIUS (LSF). Statant namą, reikia pakloti tvirtus pamatus. O kai kloji pamatus tam, kad plytas galėtų pats pardavinėti, tai turbūt ir yra priežastis to statinio. Tokia to statinio kokybės priežastis. Mano nuomone, ir ją grindžiame komisijos surinktais duomenimis, kad prie ištakų stovėję Sveikatos apsaugos ministerijos pareigūnai žiūrėjo į savo ateitį ne politikoje, o šios srities versle. Tai buvo viena priežastis. O kita priežastis, be jokios abejonės, yra neskaidrūs viešieji pirkimai, ką rodo dabar Viešųjų pirkimų tarnybos priimami sprendimai nutraukti sutartis jau šitame etape.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas, jūs atsakėte į klausimus nustatytą laiką – 10 minučių. Po pateikimo nuomonė už, nuomonė prieš. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Svarstymą ir priėmimą, gerbiamieji kolegos, siūlau tęsti antradienį, gruodžio 19 dieną.

13.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui Aurelijui Verygai“ projektas Nr. XIIP-1498 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar grįžtame prie mūsų prieš tai svarstyto klausimo – Lietuvos Respublikos Seimo narių interpeliacijos sveikatos apsaugos ministrui. Redakcinė komisija atliko savo darbą ir kviečiu Seimo nutarimo dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui projektą pateikti. Matau, pirmininku buvo išrinktas S. Jakeliūnas. Prašom, kolega, pateikti redakcinės komisijos Seimo nutarimą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, redakcinė komisija susirinko ir nubalsavo, mane išrinko šios komisijos pirmininku, todėl skelbiu šios komisijos posėdžio rezultatus.

Buvo svarstytas Seimo nutarimo „Dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministru Aurelijui Verygai“ projektas ir nutarta pritarti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro A. Verygos atsakymui į Seimo narių grupės interpeliacijos klausimus. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 4, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, mes pakankamai daug diskutavome, kalbėjome, tad priėmimą ir svarstymą tikriausiai bendru sutarimu galime praleisti ir eiti prie priėmimo. Keturi – už, keturi – prieš. Yra norinčių kalbėti? Balsuojame. Yra pasiūlymas balsuoti dėl Seimo nutarimo dėl interpeliacijos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministru. Redakcinės komisijos siūlymas buvo pritarti atsakymui į Seimo narių grupės interpeliaciją. Seimo nutarimu siūloma pritarti atsakymams. (*Šurmulyš salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 68, prieš – 33, susilaikė 4. Pritarta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro A. Verygos atsakymams į Seimo narių grupės interpeliaciją. Dėkojame ministru, linkime sėkmės tolimesniame darbe. (*Plojimai*) Pasitikėjimas jumis išreikštas. (*Gongas*)

Gerbiamieji Seimo nariai, replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, atsistojau arčiau dešinės, nes ten vis dėlto, kaip pasakyti, palankumas yra didesnis, suteikiama galimybė kalbėti.

Iš tikro buvo pasakyta, kad liko neatsakytų klausimų, kurie buvo užduoti ministru. Man atrodo, ministras tikrai labai išsamiai atsakė, bet liko neatsakytas vienas esminis klausimas, nes dėl ministro priimtų sprendimų farmacijos įmonės neteks mažiausiai 13 mln. pelno, kurį pelnėsi iš žmonių, parduodamos brangesnius vaistus. Lieka neatsakytas klausimas: kodėl farmacinių įmonių interesai šiuo atveju dėl interpeliacijos sutapo su tu, kurie tą interpeliaciją inicijavo? (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame už išsakytas replikas, už balsavimus.

13.30 val.

Vyriausybės valanda

Skelbiu Vyriausybės valandos, na, jau pusvalandžio pradžia. Pirmasis klausia G. Landsbergis. Prašom, kolega.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Premjere, jau tradiciškai malonu kreiptis į jus išties labai paprastu klausimu. Norėčiau paklausti jūsų nuomonės ir kaip jūs elgtumėtės kito Seimo nario vietoje būdamas. Kalbu apie Seimo narį, gavusį klausimų, visą seriją klausimų iš žiniasklaidos atstovų dėl savo verslo aplinkybių: trąšų importo ir kitų dalykų. Ar jūs, premjere, pats būdamas tokioje situacijoje, jeigu jūs gautumėte tokių klausimų, pasirengtumėte atsakyti į tuos klausimus išsyk, nedelsdamas, skatindamas skaidrumą Seime, ar vis dėlto ieškotumėte būdų, kaip per jūsų koncerną, siejamą su jumis, kreiptis į advokatus ir bandyti tuos klausimus uždavusius žmones užčiaupti? Dėkoju už atsakymą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kaip suprantu, jūs bandote mane įkišti į pono R. Karbauskio kailį. Tai sudėtinga, tai tiesiog neįmanoma. Aš neturiu nei Agrokoncerno, nei kitokio koncerno. Aš elgiausi bet koku atveju pagal aplinkybes, jeigu klausimų yra, aš į juos atsakau visą laiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Prašom, kolega. Ruošiasi J. Olekas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas būtų pačiame kamputyje sėdinčiam vidaus reikalų ministru. Labai nematyti, *pasikavojęs* jūs esate. Sakykite, gerbiamas ministre, visi kalba ir jūs tarp jų, kad baudos už taisyklių pažeidimus yra sunkiai administruojamos, 40 ar kiek ten procentų visiškai nemoka, kad visas tas dabartinis išieškojimas iš dalies yra susietas su teisių perlaikymu. Ar ne protingiau būtų susieti jį su technine apžiūra, nes techninė apžiūra, kaip žinote, dabartiniu metu

Lietuvoje, žinant visą parką, yra būtina vien todėl, kad mes galėtume kontroliuoti tą oro užterštumą? Ar nereikėtų susieti baudas, jų administravimą su platesniais dalykais ir pasiekti to, ko mes norime, švaresnio oro? Ačiū.

E. MISIŪNAS. Ačiū už klausimą. Maniau, esu vienas iš didesnių Vyriausybės narių, bet, pasirodo, mažas, nes nematomas. Čia linksma gaidelė.

O šiaip, tai nuobaudų administravimas gerėja, faktas. Statistika rodo, kad kažkiek procentų gerėja, bet pasiūlymas dėl techninės apžiūros atėmimo arba, sakykime, negalėjimo gauti, jeigu yra nesumokėtos baudos, aišku, yra svarstyti reikalingas. Tikrai mes apie tai galvojame. Dabar žengtas žingsnis būtent dėl teisių nepratęsimo, bet kaip papildoma alternatyvi, gal net ne alternatyvi, bet papildoma priemonė tikrai svarstyti ir ši. Tikrai norime pasiekti, kad pažeidėjas, nusižengęs įstatymui, sumokėtų jam skirtą nuobaudą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Olekas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš norėčiau paklausti žemės ūkio ministro. Ačiū už jūsų atsiųstą informaciją dėl žuvininkystės ūkių. Ji yra įdomi, nes daug kas jau daroma dabar, o studijos tikimasi tik kovo mėnesį. Tai tam, kad paskui nebūtų per toli nueita, nebūtų ką veikti, kai jau bus priimti sprendimai, dar neturint studijos rezultatų. Bet mano klausimas šandien yra ne dėl žuvų, o dėl žemės ūkio įmonių, dėl smulkiųjų žemės ūkių, nes ir jūsų rinkimų programoje, ir Vyriausybės programoje tikrai įtvirtintos geros nuostatos, kad tiek stambūs, tiek smulkūs Lietuvos ūkiai bus vienodai remiami, jūs net daugiau dėmesio deklaruojate smulkiems ūkiams. Tačiau situacija yra tokia, kad 2017 metais Žemės ūkio ministerijos investicinė parama smulkiems ūkiams išvis nebuvo vykdoma, o kai planuojami nauji šaukimai kitų metų pavasarį, tai ir vėl pirma yra kviečiami pateikti paraiškas stambieji ūkiai ir tik kur kas vėliau – smulkieji. Taip išeis, kad smulkiesiems bus tik tai, kas liko nuo rimto stalo. Gal galėtumėte paaiškinti šią situaciją? Ačiū už atsakymą.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aišku, tikrai apie 15 minučių turėčiau pasakoti apie tai, kas padaryta dėl smulkiųjų ūkių. Manau, kad pirmą kartą per nepriklausomybės laikotarpį tiek dėmesio ir paramos skirta smulkiems ūkiams. Aišku, tos konkrečios paramos, kur jūs klausiate, šimtaprocentinės paramos smulkiems ūkiams iki 15 tūkst. eurų, gaila, bet aš į Žemės ūkio ministeriją atėjęs radau tuščią eilutę. Kiek buvo tos paramos pagal tą priemonę, ji buvo jau išdalinta. Tai ką mes gero padarėme? Mes perskirstėme iš kitų programų, iš kitų priemonių lėšas, radome papildomai 15 mln. eurų ir numatome du papildomus šaukinus. Čia, aš manau, tikrai yra parodyta gera valia.

Dabar mes turime visą krūvą naujų kitų priemonių, tai yra parama smulkiųjų ūkių bendradarbiavimui. Tai yra nauja priemonė, ten parama yra iki 90 tūkst. eurų. Dar daugiau, mes kreipėmės į Europos Komisiją, kad nuo kitų metų mums būtų leista moduluoti tiesiogines išmokas ir patiems stambiausiems ūkiams, kurie gauna per 150 tūkst. eurų, mažinti tiesiogines išmokas. Labai panašu, jei po Naujųjų metų bus pritarta „Omnibus“ paketui, mes galėsime tą daryti, tiesa, galėsime daryti ne nuo kitų, bet nuo 2019 metų. Nors tą galėjome jau daryti seniai, bet mes atėję kreipėmės į Europos Komisiją ir gavome pritarimą.

Ir daug visų kitų priemonių – būtent parama smulkiems ūkininkams per kooperaciją, manau, gaila, kad tas nebuvo daroma iki šiol.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi B. Matelis.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas žemės ūkio ministrui būtų trumpesnis ir aiškesnis. Nereikės pusės valandos, užteks dviejų sakinių. Prieš du su puse mėnesio aš jums konkrečiai ir Kaimo reikalų komiteto pirmininkui pasakiau: ar galima padaryti tvarką Žemės ūkio rūmų sistemoje? Aš jūsų prašiau kaip kolegų, kaip draugų: sukvieskime Žemdirbių suvažiavimą iki Naujųjų metų ir išspręskime koliziją, kuri šiuo metu atsiradusi Žemdirbių sąjungoje. Kadangi dabar buvo biudžetas, suprantu, yra svarbesnių klausimų, gal iš tikrųjų nebuvo laiko, bet dabar aš jus noriu pakviesti kaip kolegą: sušaukite iki pavasario sesijos Žemdirbių suvažiavimą, pakeiskite Žemės ūkio rūmų pirmininko paskyrimo tvarką ir bus išspręstos problemos. Dabar visi žemdirbiai kalba: Žemės ūkio rūmai tai yra *šaraškino* kontora. Aš norėjau jums ir pasakyti, kaip pasakė žymus jūsų ūkininkas...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). ...Z. Aleksandravičius: jūs išauginate gegužiuką Žemės ūkio ministerijos pažastyje. Tai noriu jūsų paklausti konkrečiai: ar jūs pasiruošęs padaryti tvarką, ar ne pasiruošęs? Tik neišsisukinėkite, kad ne jūsų čia reikalas.

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Bet suvažiavimas turi pakeisti Žemės ūkio rūmų pirmininko paskyrimo tvarką.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tik galiu, gerbiamas Seimo nary, užtikrinti, kad mano turbūt paskutiniu metu didžiausia svajonė yra, kad Žemės ūkio rūmai dirbtų taip, kaip turėtų dirbti, kaip laukia žemdirbiai.

Aišku, dėl konkrečių priemonių mes galime tikrai atskirai susitikti ir pasitarti. Aš pastaruoju metu ganėtinai dažnai susitinku su žemdirbių atstovais ir kalbamės, kaip tą daryti, kaip tą padaryti. Suvažiavimą, aišku, sušaukti neužtenka, nes yra Žemės ūkio rūmų statusas, pagal kurį ir veikia Žemės ūkio rūmai. Ne tik statusas, bet ir įstatymas. Tai, sakykime, šalia rūmų nei ministerija, nei Seimas to padaryti negali. Gali, aišku, tik patys žemdirbiai. Tai mes sutarkime, kad mes atsisdame ir ieškome tų kelių, kaip tą problemą išspręsti, nes mano didžiulis noras yra, kad ta problema būtų išspręsta. (*Balsai salėje*)

Ministerija? (*Balsai salėje*) Nežinau, ar ministerija galėtų tai padaryti. (*Balsai salėje*) Gali tai padaryti, bet ne išrinkti Žemės ūkio rūmų pirmininką. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Klausia B. Matelis. Ruošiasi V. Kernagis. Nėra B. Matelio. Tada klausia M. Bastys iš Mišrios Seimo narių grupės.

M. BASTYS (MSNG). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų adresuojamas sveikatos apsaugos ministrui ir teisingumo ministrei. Antikorupcijos komisija atliko tyrimą dėl e. sveikatos ir šiandien tas išvadas komisijos pirmininkas pristatė. Prašau pasakyti, kaip jūs... Be abejo, esate susipažinęs su tomis išvadomis. Kaip, jūsų manymu, kur čia yra priežastys? Ar tai daugiau dėl žmonių nekompetencijos, ar iš tiesų buvo nustatyti kokie nors korupciniai ryšiai ir nuo pat pradžių jau buvo veikama netinkamai, neatsakingai, ar dar kokios nors kitos priežastys, kurios mums čia yra nežinomos? Ką šiuo atveju daryti, kad šita sistema, kuri po truputėlį jau pradeda veikti, reikia daryti, kad nebūtų žlugdoma, o vis dėlto palaikoma ir toliau tobulinama? Dėkoju.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju jums už klausimą. Labai išsamiai dar nesu susipažinęs, bet kai kuriuos elementus tikrai žinau. Čia yra dvi sudedamosios. Aš manau, tiek kompetencijos klausimas, tiek kai kur piktybiškumo klausimas, nes jūs turbūt žinote, kad buvo trys etapai. Pirmi du buvo absoliučiai nesėkmingi. Aš tiesiog daryčiau prielaidą, kad tai buvo kompetencijos klausimas, ir dėl kompetencijos, matyt, nebuvo sugebėta tiesiog net ir suplanuoti apskritai tinkamai tos sistemos. Trečiajame etape, kiek žinau iš komisijos išvadų, yra elementų, kurie rodytų, kad įmonės, kurios planavo ir prižiūrėjo, galėjo susikurti tam tikras schemas. Vien jau iškalbingas faktas, kad vietoj vienos sistemos ligoninėms buvo pasirinkta keliolika, kas jau kalbant apie sistemų palaikymą ir jų vystymą reiškia, kad keliolika kartų daugiau reikės investuoti, jau vien tai, manau, yra labai iškalbingas faktas, kuris rodo tam tikrą, matyt, aplaidumą ir piktybiškumą.

O kas bus daroma dabar? Dabar su Susisieikimo ministerija, kuri yra suplanavusi atlikti auditą, mūsų ministerijos žmonės ir ekspertai taip pat dalyvaus atliekant tą auditą ir įvertinant, kas toje sistemoje yra atlikta neteisingai ir kas yra perimama, ir tik tada bus sprendžiama dėl tolesnio ir finansavimo, ir sistemos vystymo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Kernagis. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. VAINIUTĖ. Aš gal, jeigu galiu labai trumpai. Atsiprašau, gerbiama pirmininke. Aš tik labai trumpai norėčiau pridėti, kad iš tikrųjų tokie įtarimai mums taip pat, galima sakyti, kėlė abejonių. Iš esmės dėl to Registrų centro vadovas ir nebuvo paskirtas, nes iš esmės jo skyrimą buvome atidėję. Aišku, žiniasklaidoje apskritai tai buvo labai sukritikuota, bet iš esmės šiandien džiaugiamės, kad...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia...

M. VAINIUTĖ. ...bus padarytas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū jums. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi D. Šakalienė. (*Balsas salėje*) Atsiprašome, kalta, kalta, kalta. Klausia V. Kernagis. Ruošiasi S. Gentvilas. Prašau.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Laba diena. Norėčiau paklausti Ministro Pirmininko. Šios sesijos pradžioje kultūros ministrė Kultūros komitete pristatė labai gražius septynis įstatymų projektus, kurie turėjo būti priimti šitoje sesijoje. Dabar mes turime jau sesijos pabaigą ir turime tokią situaciją, kad iš tikrųjų du labai šaunūs įstatymų projektai – Kultūros rėmimo fondo ir Kino įstatymai yra priimti, vienas įstatymo projektas yra svarstomas, o kiti įstatymų projektai išvis net neaišku, kokios yra stadijos. Pavyzdžiui, toks kaip Kultūros politikos pagrindų įstatymas, kuris yra tokia kaip kultūros biblija, ant kurios turėtų būti viskas statoma, išvis niekas nežino, ar jis yra pradėtas rengti, nepradėtas rengti. Tiesiog labai norėtusi išgirsti, kaip jūs vertinate tokią situaciją, kad iš septynių įstatymų projektų, kurie tikrai turėjo būti priimti šioje sesijoje, yra priimti tiktai du, kiti yra nepateikti.

Antras klausimas. Kaip jūs manote, ar Kalėdų Senelis visiems ministrams po eglę šiais metais padės dovanų?

PIRMININKĖ. Prašom atsakyti.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Nėra gerai, jeigu buvo suplanuota septyni, pateikti du, bet dėl priežasčių ir kokia situacija, galbūt pati ministrė atsakys.

Tikrai, net neabejoju, kiekvienas ministras po Kalėdų eglute ras dovaną. Galbūt skirtingos vertės, dydžio, bet kad ras dovaną, tai net neabejoju.

PIRMININKĖ. Ar ministrė nori?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju. Aš pridursiu prie Ministro Pirmininko komentaro. Aš tiesiog norėjau pataisyti gerbiamą Seimo narį, kad tikrai ne penki nepateikti. Gal tada įvardysiu. Kaip žinote, Kino įstatymas jau yra priimtas. Dėl Visuomenės informavimo įstatymo dabar vyksta diskusijos Kultūros komitete. Tikėtina, kad šiais metais bus už jį balsuojama. Taip pat, kaip jūs sakėte, KRF ir Meno kūrėjų įstatymas buvo tiesiog atmetas, nesvarstomas. Jie abudu seniai jau parengti. Tikėtina, kad kitą savaitę atsiras Vyriausybės posėdyje. Taip pat yra parengtos septynios įstatymo pataisos dėl valstybinių ir savivaldybių institucijų vadovų kadencijų ribojimo. Taip pat jau įkelta į sistemą. Tikėtina, kad ateinantį trečiadienį bus svarstomas Vyriausybės posėdyje. Taigi iš esmės lieka vienintelis iš septynių – tai yra Kultūros politikos pagrindų įstatymas, kuris yra kompleksinis, labai sudėtingas, kuris remiasi analizėmis ir tam tikra parengta medžiaga iš anksto. Taip, jis šiuo metu rengiamas. Jo nespėjome gruodžio mėnesį pateikti, nes jis iš tikrųjų reikalauja ir išsamių diskusijų, ir kruopštaus darbo, nes tai susiję su dar septyniais įstatymais. Tikėtina, kad tas vienas įstatymas iš visų mūsų planų tikrai pavasario sesijoje bus priimtas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi dabar jau D. Šakalienė.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju pirmininkei už žodį. Iš tikrųjų norėčiau kreiptis į finansų ministrą. Visų pirma, nuoširdūs sveikinimai gimtadienio proga nuo manęs ir profesoriaus K. Glavecko. Ta proga turbūt geriausia dovana finansų ministrui yra biudžeto patvirtinimas. Tai dar kartą sveikiname.

Pozityvus klausimas jums gimtadienio proga. Čia vienoje vietoje esate paminėjęs, kad Lietuvą norėtumėte paversti „Litechnija“, tai „FinTech“ įmonių centru pasaulyje. Iš tikrųjų jau daug pasiekta. Tikrai su tuo sveikiname. Mes su gerbiamu profesoriumi esame pašnekęję, kad Lietuva turėtų žengti žingsnį toliau ir tapti pasaulio kriptovaliutas geriausiai reglamentavusia šalimi, višateisis reglamentavimas. Ar mes negalėtume kitų žingsnių užsibrėžti, nes vien šiomet pasaulyje buvo 240 vadinamųjų ICO, pritraukta 4 mlrd. eurų. Ar negalėtumėte užsibrėžti kitiems metams tapti pasaulio valstybe, kuri yra geriausiai apibrėžusi kriptovaliutų pasiūlymą?

V. ŠAPOKA. Ačiū ir už sveikinimus, už pagyrimus ir už klausimą. Finansinių technologijų vystymo plane esame numatę kriptovaliutų reguliavimą. Klausimas yra jautrus tuo, jog, viena, tai yra transakcijos. Antra, yra investavimas į pačias kriptovaliutas, kas yra be galo rizikinga. Trečias aspektas yra pinigų plovimo prevencija. Visus šituos dalykus „FinTech“ grupė įvertino. Manau,

kad tikrai pateiksime pasiūlymą, kaip tuos dalykus sureguliuoti tam, kad iš to būtų daugiau naujos ir kuo mažiau rizikos.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Tikime, kad ministras sėkmingai darbuosis ir toliau ir savo 40-ąjį gimtadienį po metų sutiks su dar ženklesniais darbo rezultatais.

Dabar žodį suteikiu D. Šakalienei.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkui. Aš norėčiau paklausti sveikatos ministro A. Verygos. Šiuo metu Sveikatos apsaugos ministerija yra parengusi ministro įsakymą dėl žmogaus imunodeficito viruso diagnostikos ir gydymo, kompensuojamo iš PSDF, tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo projektą. Pakeitimo esmė yra, kad šis teisės aktas atitiktų Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamą praktiką dėl ŽIV gydymo, kaip prevencijos pradėjimą visiems ŽIV infekuotiems asmenims iš karto po diagnozės. Noriu pasakyti, kad teisingai gydomiems asmenims viruso kiekis taip sumažėjo, kad jie faktiškai negali užkrėsti kitų. O šiuo metu Lietuva ir Latvija yra paskutinės Europos Sąjungos šalys narės, kurios dar netaiko šitos praktikos ir gydymą pradeda tik vėlesnėje ŽIV stadijoje. Tai yra viena iš priežasčių, kodėl Lietuvoje ŽIV plitimas nėra sukontroliuotas, o itin spartus naujų atvejų didėjimas stebimas jau antrus metus iš eilės.

Tiesiog labai nerimaujame, kad tas įsakymo pakeitimo projekto derinimas yra kažkaip vilkinamas ir kad naujosios gairės nebus priimtos iki 2018 metų. Norėčiau paklausti, ar dar yra vilčių, kad iki sausio 1 dienos pavyktų tiesiog padėti parašą po šituo įsakymu ir mes galėtume palikti vienus latvius paskutinius tokioje situacijoje.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Prieš Kalėdas vilčių visada yra. Kaip jūs sakėte, toks įsakymo projektas yra parengtas. Anksčiau Lietuva buvo apsisprendusi sieti gydymą su tam tikra bloga būkle, dabar tas sprendimas yra parengtas gydyti visus asmenis iš karto po to, kai diagnozė yra nustatoma. Na, tai aš nematau kokių nors nei techninių, nei kokių nors politinių, kitų kliūčių, kad tas sprendimas atsirastų. Man sudėtinga šiandien yra pasakyti, ar pavyks tai padaryti iki sausio 1 dienos, bet apsisprendimas nuo to niekaip nepasikeičia, darysime maksimaliai greitai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia K. Bartkevičius, ruošiasi V. Juozapaitis.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės dėl kompetencijų vertinimo švietimo įstaigų vadovams.

Šiandien situacija yra ta, jūs puikiai žinote, kad tikrai 65 % iš viso išlaiko. Nuo 40 iki 50 metų išlaiko tie žmonės, kurie yra jau dirbę įstaigų vadovų pavaduotojais. Jaunimas, jeigu žiūrėtume, iki 29 metų, statistika byloja labai neigiamai, vadinasi, jaunimas negali išlaikyti. Sakykite, gal reikėtų diferencijuoti užduotis atsižvelgiant į švietimo įstaigą, sakykime, darželio, mokyklos, gimnazijos, tas užduotis gal būtų patogiau išlaikyti, nes šiandien situacija regionuose dėl įstaigų vadovų yra gana sudėtinga. Ačiū už atsakymą.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Išties priėmus Seimui labai svarbų sprendimą dėl lyderystės stiprinimo, įvedant švietimo įstaigų vadovų kadencijas, ministerija šiuo metu rengia 12 poįstatyminių teisės aktų, kurie yra susiję ir su vadovų vertinimo kaita. Jūs esate teisingas, dabartinė vadovų vertinimo sistema nėra gera, ji yra keistina. Kaip tik peržiūrime ir vertinimo kriterijus, ir apskritai visą vertinimo tvarką, bet kriterijus, pagal kurį būsimi vadovai ir pretendentai gauna pačius prasčiausius įvertinimus, yra ugdymo veiklos išmanymas. Manytume, kad reikėtų peržiūrėti ir pačią metodiką, bet vis dėlto šitos kompetencijos yra labai svarbios švietimo įstaigų lyderiams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia... V. Juozapaitis nematau. A. Armonaitė yra. Prašom, kolege, klauskite.

A. ARMONAITĖ (LSF). Sveiki. Aš turiu klausimą premjerui ir socialinės apsaugos ir darbo ministrui.

PIRMININKĖ. Vienas klausimas užduodamas. Taip. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Apie pensijas. Dabar vėl viešojoje erdvėje pasirodė nemažai informacijos apie tai, kad kitais metais mes diskutuosime dėl kaupimo privačiuose pensijų fonduose. Tiesą sakant, iš tų kalbų, kurias aš girdžiu, aš nematau prielaidų šiandien dirbančiam 30-mečiui, 40-mečiui, kad jis vis dėlto pajėgs sukaupti oriai pensijai, kuri siektų bent 70–80 % dabartinių

žmogaus pajamų. Ką vis dėlto ši Vyriausybė darys, kad ateities kartos, tie dirbantys šiandien žmonės, nebūtų pasmerkti skurdui? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų mes turime abi problemas – ir ateities kartas, ir dabarties kartas. Tą klausimą, kuris šiomis dienomis yra iškilęs viešojoje erdvėje, būtent apie antros pakopos įmokas iš „Sodros“, mes turime spręsti, nes šiuo metu mokama dabartinių pensininkų sąskaita.

Dėl ateities turime parengę siūlymus, kuriuos artimoje (...) pristatysime diskutuoti visuomenei. Tie siūlymai, mūsų galva, yra subalansuoti, nes žmogus turės šimtaprocentinę „Sodros“ pensiją. Dabar tie, kurie dalyvauja antroje pakopoje, praranda sodrinės pensijos dalį, tai jie turės šimtaprocentinę sodrinę ir turės papildomą galimybę kaupti padedant valstybei. Tokiu būdu šitomis dviem priemonėmis tikimės užtikrinti tai, ką jūs sakote, – orią ateitį visiems.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ministras viską atsakė. Paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas būtų teisingumo ministrei. Gerbiama ministre, jūsų kuruojamoje srityje yra ir Kalėjų departamentas, ir antstoliai. Jeigu mes žiūrėtume Kalėjų departamento atlyginimus, tai jie yra beprotiškai maži, todėl didina, ačiū, numatytas šioks toks padidėjimas. Bet kai mes žiūrime į antstolių atlyginimus, grynąsias pajamas, 2016 metų duomenimis, yra 9 tūkst. 966 vidutinės grynosios pajamos per mėnesį.

Gerbiama ministre, ar jūs žadate keisti kokią nors tvarką įstatymu, nes antstoliai yra valstybės tarnautojai. Dėl darbo apmokėjimo tvarkos ar mokesčių? Daug žmonių skundžiasi antstolių veikla, kad ima didelius pinigus už paslaugas, kartais lupikauja, taip, ir tokių laiškų gauname. Ar žadate ką nors daryti?

M. VAINIUTĖ. Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tai yra jautri sritis, mes taip pat ministerijoje gauname daug skundų. Dėl šitų klausimų, ką jūs ir palietėte, iš esmės esame jau šiek tiek padarę. Seimo nariai domisi šiais klausimais. Šiandien esu vienam Seimo nariui pateikusi tuos pakeitimus dėl instrukcijos pakeitimo, kur buvo pakeistas nuo 57 eurų iki 100 už tai, kad yra neimamas tam tikras atlygis. O šiaip, ką jūs sakote, tai dirbame. Kitą savaitę kaip tik susitinkame su Antstolių rūmų atstovais ir šituos klausimus taip pat spręsimė. Ačiū už pastabą. Tikrai yra ką veikti šioje srityje.

PIRMININKĖ. Taip, gerbiamasis premjere, prašom.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kolega, jie nėra valstybės tarnautojai. Buvo prie teismo kažkada antstolių tokios kontoros, taigi... (*Balsai salėje*) Ne.

PIRMININKĖ. Manau, išsiaiškinome viską. Gerbiami kolegos, baigėme Vyriausybės valandą. Dėkojame ministrams. Linkime sėkmės jums tolesniame darbe ir kitais metais, kuriais metais sukako... darbo atsakingo ir labai sunkaus, bet reikalingo valstybei. O ateinantys metai tegu būna taip pat labai sėkmingi.

„Maltiečių sriuba“ laukia prie Spaudos konferencijų salės, galbūt ir ministrai sutiks apsilankyti šioje garbingoje akcijoje, kuri nuplasnojo per visą Lietuvą ir atvyko pas mus, į Lietuvos Respublikos Seimą, vykdoma nuo 2006 metų, tad kviečiame. Bet dar nesiregistruojame, o dirbame toliau.

13.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Evelinos Karalevičienės paskyrimo Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke“ projektas Nr. XIII-1398 (pateikimo tęsinys)

Aš gerbiamųjų Seimo narių prašau dar maždaug 10 minučių laiko. Seimo nutarimo „Dėl Evelinos Karalevičienės paskyrimo Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke“ pateikimo tęsinys. R. Karbauskis. Prašome pateikti.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, mūsų komitetas, Kultūros komitetas, svarstė šitą klausimą ir nutarta siūlyti Seimui neskirti E. Karalevičienės Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininke. Už tokį sprendimą balsavo 5, prieš – 2. Kadangi yra Seimo Teisės departamento išaiškinimas, kad šitą sprendimą turi priimti Seimas, teikti ar neteikti, aš manau, kad mes ir apsispręsimė. Aš savo asmeninę nuomonę pasakysiu jau pagal procedūras.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pagal procedūras dabar kviečiu gerbiamąją pretendentę E. Karalevičienę. Ji atsako į klausimus, kuriuos pageidauo užduoti Seimo nariai. Prašom trumpai prisistatyti ir atsakyti į klausimus.

E. KARALEVIČIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Tikiu, kad apie Valstybinę kultūros paveldo komisiją, jos pagrindinę misiją, veiklą daugiau ar mažiau žinote, tai gal šiek tiek norėčiau pakalbėti apie komisijos pirmininko pareigas.

Į ką dar norėčiau atkreipti dėmesį, kad iš tiesų, nepaisant to, kad Kultūros komitete buvo toks balsavimas, esu čia todėl, kad buvau išrinkta Valstybinės kultūros paveldo komisijos nare, ir tikrai turiu daugumos palaikymą ir dar daugiau raginimų, prašymų tęsti pradėtus darbus.

Dabar grįžtu prie komisijos pirmininko pareigų. Pirmininkas iš tikrųjų atsako už darbo organizavimą, už posėdžių vedimą, už administracijos valdymą, o visa bendra nuomonė, bendra pozicija yra 12 narių daugumos nuomonė. Sakyčiau, pirmininko pareigos gal daugiau susijusios su kokių nors idėjų siūlymais, iniciatyvomis. Kalbant apie tai, tai per mano pirmininkavimo metus, sakyčiau, tų idėjų ir naujovių būta nemažai, pavyzdžiui, jeigu iki tol Valstybinės kultūros paveldo komisijos strateginiame plane buvo numatyta tik viena programa, tai dabar mes turime keturias programas, buvo sukurtas logotipas, pradėjo veikti puslapis, feisbukas. Mes labai daug dėmesio skiriame bendradarbiavimui su užsieniu, netrukus startuos nauja platforma – mūsų puslapis u. paveldas, kur mes surinkome tikrai labai daug informacijos apie Lietuvai reikšmingą paveldą užsienyje.

Aš nežinau, kiek aš turiu laiko šnekėti?

PIRMININKĖ. Gal jūs geriau atsakysite į Seimo narių klausimus, manau, kartu bus konkretesni ir jūsų atsakymai, ir kalba. Pirmasis klausia S. Gentvilas. Ruošiasi M. Majauskas, jeigu jis yra.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamoji Evelina. Norėčiau jūsų pasiteirauti apie paveldo identitetą. Ar jums neatrodo, kad Lietuvoje paveldo apsaugos politika yra diskredituojama? Pastarieji nesutarimai dėl Lukiškių aikštės, kai Kultūros ministerija nesutaria tarpusavyje su Kultūros paveldo departamentu, dėl Gedimino kalno, Misionierių sodų projektai ir finalas – Kuršių nerijos tvarkymo plano visa peripetija, kuri tęsiasi 15 metų. Vyriausybė jau nuleido rankas ir nebederins tvarkymo plano, tada neaišku, kas, neaišku, kodėl turės būti nugriauti legaliai pastatyti pastatai. Ar mes sulauksime to saulėlydžio ir naujo atgimimo paveldo politikos? Ir kokiais būdais jūsų komisija galėtų prisidėti prieš šito saulėlydžio, sakykime, paveldosaugos atgimimo? Dėkoju.

E. KARALEVIČIENĖ. Dėkoju Simonui už klausimą. Jūs palietėte faktiškai visas esmines problemas ir tai, kad šiandien paveldosauga yra atsidūrusi iš tikrųjų aklavietėje, mes visi matome. Esame įstrigę dėl teisės aktų painumo ir jų skirtingo interpretavimo. Jūs čia paminėjote daugelį atvejų. Bet aš vis dėlto išskirčiau pagrindines problemas: komunikacijos trūkumas, komunikacijos, dialogo tarp skirtingų institucijų, tarp bendruomenės atstovų, komunikacijos ir viešumo. Šitos yra dvi esminės problemos. Taip pat, jūs ir Lukiškių aikštę paminėjote, sakyčiau, veiksmų nuoseklumo, veiksmų sekos, kai vieni apie kitus žino, kas ką daro, tai čia yra esminiai dalykai.

Aš pati iš tikrųjų atėjau į šią komisiją vien dėl to, kad aš labai norėčiau pažangios paveldosaugos sistemos, pažangesnės, tobulesnės, kad būtų kuo daugiau viešumo, skaidrumo ir panašiai. Tos pastangos tikrai yra daromos. Kai kam aš manau, kad jos nepatinka, nėra priimtinos, nes kai kam gal nėra labai naudingas viešumas ir skaidrumas, ir kiti dalykai. Bet komisija pagal savo kompetenciją tikrai stebi situaciją, analizuoja, teikia siūlymus, pastabas ir panašiai. Vėlgi turiu pasakyti, kad šitie procesai iš tikrųjų yra perdėm lėti, kas man asmeniškai irgi nelabai patinka, nežinau, kaip tai pakeisti.

O dėl Kuršių nerijos, jūs paminėjote, taip, tai yra viena iš esminių mūsų šiandienos problemų. Tai, sakyčiau, yra gėda mūsų valstybei, žala valstybei. Tokia situacija menkina ir visuomenės pasitikėjimą institucijomis. Kaip išspręsti šią situaciją, aš tokio recepto tikrai nežinau, nes, tarkim, praėjusiais metais Valstybinė kultūros paveldo komisija tikrai dėjo labai daug pastangų, kad tiek tvarkymo planas, tiek specialieji planai būtų suderinti. Ir aš nežinau, kiek mes rengėme posėdžių, pasitarimų, deja, viskas nuėjo veltui, nes vėlgi turiu pasakyti, kad Saugomų teritorijų tarnybos buvo labai teigiamas požiūris dėl ėjimo į kompromisą, bet, sakyčiau, Kultūros paveldo departamento buvo labai aiškus nusistatymas ir nenoras eiti ir ieškoti kompromisų. Nežinau, jeigu Vyriausybė...

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū, kolege. Atsakymai turi būti labai trumpi, kaip ir klausimai, kad galėtų paklausti daugiau Seimo narių. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi N. Puteikis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamoji kandidate, iš tiesų teko pažinti jus dirbant ir tikrai teko įsitikinti, jog principingai ginate kultūros paveldo vertybes ir įtraukiate ir atsakingas institucijas, ir bendruomenes. Man atrodo, kad tikrai tą darbą neblogai atliekate. Bet aš suprantu, kad net ir pačios stipriausios institucijos nesugebės apsaugoti paveldo be labai aktyvios bendruomenės veiklos, bendruomenės įsitraukimo. Kokiomis priemonėmis, jūs galvojate, galėtume paskatinti aktyvesnį gyventojų įsitraukimą į kultūros paveldo vertybių saugojimą?

E. KARALEVIČIENĖ. Dėkoju Mykolui už klausimą. Iš tikrųjų tai... Visų pirma noriu pasakyti, kad labai džiugina tiek visuomenės, tiek bendruomenių aktyvumas. Kaip jas labiau įtraukti? Aš sakyčiau, per sklaidą, per švietimą to, kad paveldas iš tikrųjų yra mūsų vienas iš nacionalinio saugumo objektų, ir tiesiog nuolatinis bendravimas su jais, pavyzdžiui, komisija tą tikrai daro labai nuosekliai, yra tikrai labai didžiulis ryšis su vietos bendruomenėmis. Ir dar daugiau, komisija deda pastangas, kad Lietuva pasirašytų labai svarbią Faro konvenciją, kuri kalba apie visuomenės teisę į paveldą ir kitus dalykus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia N. Puteikis. Ruošiasi V. Kamblevičius, jeigu jis yra. (*Balsai salėje*)

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš atsiprašau kolegų, aš retorinį klausimą užduosiu. Aš tiesiog norėjau visus paagituoti, kad palaikytume šitą kandidatūrą. Kadangi daug esu matęs Paminklosaugos komisijos pirmininkų, tai gerbiamoji Evelina iš tikrųjų labai principinga ir viešojo intereso gynėja, labai drąsiai gina paminklosaugą, viešąsias erdves ir Senamiesčio vaizdą. Pavyzdžiui, ir Misionierių istorijoje, tiesiog aš išsivaizduoju, kad geresnio kandidato mes tiesiog nesurastume. Aš atsiprašau, kad tai buvo ne klausimas.

PIRMININKĖ. Malonus buvo jūsų pastebėjimas.

E. KARALEVIČIENĖ. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Jį tikrai priimame. V. Kamblevičius. Nematau. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamosios pretendentės norėčiau paklausti dėl Žaliojo tilto skulptūrų. Jūs labai aktyviai pasisakėte 2016 metais už jų išsaugojimą, gražinimą į tą vietą. Ar jūsų nuostatos nepasiteikė ir vis dėlto koks sprendimas gali būti, ar jūs ir vėl galbūt po kiek laiko siūlysite jas vėl pastatyti ant Žaliojo tilto? Ar manote, kad tai buvo jūsų aiškinimo klaida, ar koks nors nesusipratimas? Ačiū.

E. KARALEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Taip, visų pirma noriu tik pabrėžti, kad komisija tikrai neturi jokių galių, jinais yra ekspertinė institucija ir jinais tik pateikia nuomonę, siūlymą, bet jokia būdu neturi sprendimų galios.

Dabar dėl Žaliojo tilto skulptūrų. Aš gal norėčiau pradėti šiek tiek iš toliau. Iš tiesų juk mes visi sutariame, kad sovietinė okupacija buvo didžiulis nusikaltimas, didžiulis nusikaltimas ir mūsų tautos tragedija, ir mūsų tragiškas istorijos tarpsnis. (*Balsai salėje*) Aš neagituoju. (*Balsai salėje*) Taip. Kitas dalykas, kad sovietmečio paveldas yra trauminės patirties liudininkas, taip? Kadangi atmintis yra dar gyva, jinais yra labai skausmingai priimama ir yra konfliktiška vertinti šitą paveldą. Bet vėlgi aš tiesiog tik galiu pakartoti, kad komisija priėmė sprendimą, kad vis dėlto tikrai žymiausių lietuvių, būtent lietuvių, menininkų kūriniai turėtų būti išsaugoti kaip tam tikri laiko ženklai. Čia tik klausimas, kaip mes sutarsime tą interpretuoti ir kaip pateikti – galima juk ir lenteles, ir paaiškinimus. Čia yra tiesiog požiūrio klausimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinė klausia A. Armonaitė. (*Balsai salėje*) Jeigu pratęsimė klausimus, manau...

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Aš apie tuos požiūrio klausimus ir norėčiau pratęsti, apie tai, ką uždavė kolega E. Pupinis. Mūsų kultūros paveldas... reguliavimas iš tiesų labai rūpinasi, kad pavyzdžiui, Lukiškių aikštės, kur yra buvusi Lenino aikštė, tie fragmentai Lenino aikštės pagal mūsų kultūros paveldą yra paveldas. Lygiai taip pat, kaip ir girdėjome, kad Žaliojo tilto skulptūros taip pat yra paveldas. Žinote, aš norėčiau jūsų, kaip paveldo ekspertės, paklausti jūsų asmeninės nuomonės. Ar vis dėlto mes turėtume taip griežtai saugoti tą paveldą, nes, mano požiūriu, tai mums trukdo toliau vystyti savo viešąsias erdves, kai mes bandome bet kokia kaina išsaugoti sovietinį palikimą?

E. KARALEVIČIENĖ. Dėkoju už klausimą. Aš tikrai lygiai tokios pat nuomonės, kad griežtai iš viso nieko negalima nei priversti, nei juo labiau nurodinėti ar kurti įstatymus vienu ar kitu klausimu. Aš manau, kad vis dėlto turėtų būti daugumos nuomonė ir, svarbiausia, pirmiausia visuomenės ar tam tikros vietos bendruomenės, kuriai yra svarbus vieno ar kito laikmečio objektas, sprendimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar klausia K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke, kad leidote paklausti, nes čia esminis klausimas ir vertybių klausimas. Aš esu tas žmogus, kuris pradėjo šitą karą su *balvonais*, ir ne vieną kartą. (*Balsai salėje*) Taip, su *balvonais*, ir su *balvonus* palaikančiais ekspertais dabar tenka tęsti karą. Jūs esate viena iš tokių, kuri manote, kad jeigu J. Mikėnas sukūrė sovietinį karį ar Staliną, ar dar ką nors, tai iš karto pavirsta menu ir mes jį turime puoselėti, saugoti valstybės lėšomis, tai reiškia – mano lėšomis, tų žmonių, kurie, kaip jūs sakote, buvo traumuoti sovietmečiu, lėšomis ir panašiai. Saugoti kam? Tam, kad jūs galėtumėte čia pasidžiaugti? Man jūs, kaip ekspertė, susmigote kaip pernykštis grybas.

E. KARALEVIČIENĖ. Ar aš turėčiau atsakyti, ar čia buvo tik jūsų replika? (*Balsai salėje*) Aš tiesiog trumpai galėčiau replikuoti. Aš iš viso nelabai suprantu... (*Balsas salėje*) ...kodėl dabar keliamas šitas klausimas dėl Žaliojo tilto skulptūrų, kai jau viskas nuėjo užmarštin, kam vėl reikia auginti tą papildomą pyktį. Ir taip pas mus to pykčio yra per daug, gerokai per daug.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Gerbiamieji kolegos (galite atsistoti), šioje stadijoje nuomonės neišsakomos ir nebalsuojama. Galimybė susitikti su kandidate bus pagal jūsų frakcijos pasirinktą laiką. Kaip pagrindinis siūlomas Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 19 dieną.

14.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. XIII-273 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1477 (pateikimas)

Dar labai maloniai prašau Seimo narių dėmesio, nes tai buvo numatyta darbotvarkėje, jeigu jūs sutiktumėte ją pratęsti dar labai trumpą laiką, iki 10 minučių, kad galėtume pateikti Seimo nutarimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios. Pranešėja – kultūros ministrė L. Ruokytė-Jonsson. Prašau, gerbiamoji ministre. Pateikimas.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, dėl Seimo 2017 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. XIII-273 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ pakeitimo. Projekto tikslas – Seimo nutarimu patvirtinti Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato teritorijos ribų planą. Tam reikia pakeisti Seimo 2017 m. balandžio 4 d. nutarimą Nr. XIII-273 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

Seimo nutarimas keičiamas gavus naują Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktą, kuriame nurodyta, kad rezervato teritorijos ribų plano lygmuo pagal teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančią instituciją valstybės... tai yra dokumentus tvirtina Seimas. Anksčiau buvo vertinta, kad planą gali tvirtinti Vyriausybė, o gavus šį inspekcijos aktą Vyriausybės buvo nuspręsta, kad tai Seimo lygiu tvirtinamas dokumentas.

Prašytume pritarti projektui. Pats ribų planas yra parengtas ir Vyriausybės lygiu suderintas, todėl reikia atlikti tik tvirtinimo procedūrą Seime.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre. Aš dėkoju Seimo nariams. Tiesiog neteikiau balsuoti, kad pratęstumė dar kelias minutes mūsų plenarinį posėdį. Pagarsinau suprasdama, kad tai bendru sutarimu. Atsiprašau.

O jūs turite dar atsakyti į trijų Seimo narių klausimus. Nori paklausti A. Armonaitė. Kolege, prašom. Vieną minutę.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, ministre, už pristatymą. Aš turiu klausimą, susijusį su bendradarbiavimu su Vilniaus miesto savivaldybe. Mano asmenine nuomone iš nedidelės patirties vietos savivaldos politikoje, iš tiesų, matyt, ta teritorija galėtų priklausyti savivaldai ir mažiau būtų biurokratijos, daugiau susikalbėjimo. Dabar reguliavimas toks nėra šiandien, mes turime kitą reguliavimą.

Mano klausimas. Planuojama plėsti ribas, planuojama plėsti zoną. Ar buvo kalbėta su savivalda dėl to ir kaip apskritai derinamas Vilniaus miesto savivaldybės požiūris ir nacionalinės valdžios, atsakingos už Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato plėtrą, kaip tai yra derinama?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Labai dėkoju už klausimą. Aš tik norėjau pradėti nuo kitos pusės, atsakyti į pirmą klausimą. Mūsų Vyriausybės plane yra numatyta 2018 metais pateikti apskritai kultūros paveldo srities reformos koncepciją. Tokiu būdu, manau, daug klausimų bus išspręsta, kai ta koncepcija bus pateikta. Dėl valstybinės... ir savivaldybės santykio, bendradarbiaujant tokių objektų kaip pilių rezervatas aspektu, manau, tikrai bus viskas suderinta ir sutarta dėl tam tikrų funkcijų ir atsakomybių.

Šiaip su savivaldybe neturime jokių problemų. Iš tikrųjų bendradarbiaujame, būna visokių trikdžių, tai gali būti biurokratiniai, kita vertus, tai gali būti įstatyminiai dalykai. Tiesiog mes visada ieškome dialogo ir su vietos savivalda mes labai bendraujame tais klausimais. Kol kas problemų nekilo.

Dėl antrojo jūsų klausimo. Aš norėjau tiesiog patikinti, kad ribos nėra išplėtos, jos tiesiog yra kadastriskai išmatuotos, kad piliakalnio ribos iš tikrųjų sutaptų su pilių rezervato ribomis. Kaip žinoma, nuo 2002 metų buvo tik grafiniai pažymėjimai tų ribų ir tiesiog buvo apytikrės ribos, tai nebuvo tikslūs kadastriniai matavimai. Tai iš principo plotas nesikeičia.

PIRMININKĖ. Dėkoju, klausia A. Gelūnas. Prašom, kolega.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji ministre, o kaip paties Pilių rezervato direkcija? Mes puikiai prisimename jų ataskaitą Kultūros komitete, ir ji, švelniai tariant, Kultūros komiteto narių netenkino. Tikrai buvo daugybė problemų. Ir ankstesni vadovai, ir visa veikla daugiau dvelkė darbo imitavimu ir lėšų įsisavinimu. Ar tos permainos, apie kurias kalbėjote, kad vykdysite direkcijoje, realiai vyksta ir ar prieš kalbant apie ribų išplėtimą nereikėtų tiesiog pristatyti, kas ten yra įvykę, ar tikrai ta veikla bus kokybiška?

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimą. Aš galbūt pradėsiu nuo antros klausimo pusės, ar reikia reformuoti direkciją, prieš priimant sprendimus dėl ribų išplėtimo ar tiesiog jų patikslinimo. Čia galbūt reikėtų pažymėti, kad jeigu mes šiandien, tai yra per savaitę, nepriimsime sprendimo patvirtinti naują ribų nustatymą pagal kadastrinius matavimus, tai tiesiog liks Pilių rezervatas iš viso be ribų. Čia eilės tvarka labai aiški.

Dėl Pilių rezervato direkcijos, tai vėlgi norėčiau patikinti jus, kad mes turime mintyje šį klausimą. Jis tikrai įeina į mūsų planus ir bus aptartas jau rengiant tą bendrą visos kultūros paveldo apsaugos srities reformos koncepciją. Tai, kaip žinome, 2018 metais pagal Vyriausybės programą mes turėtume jau šią koncepciją pateikti, visuomenė bus su tuo supažindinta.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre, jūs atsakėte į klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo.

Prieš – J. Liesys. Prašom, kolega.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Galite atsisėsti, ministre.

J. LIESYS (LSF). Kodėl aš sakau prieš? Todėl, kad man yra daug neaiškumų. Ar čia yra valstybinė žemė, ką NŽT kalba šiuo klausimu? Ar ministerija, dabar Vyriausybė pasako, taip ir bus ten tie hektarai atrėžti, bus sudarytas naujas žemėlapis ir Pilių rezervatui bus priskirta?

PIRMININKĖ. Nuomonė už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kviečiu palaikyti, nes atsiranda galimybė bendrai tvarkai ir efektyviems darbams, tiems žmonėms, kurie atliks šiuos darbus, būti atsakingiems už tai, tada galėsime iš jų reikalauti.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, prašome apsispręsti ir balsuoti dėl minėto Seimo nutarimo.

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 42, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Kada siūloma svarstyti, gerbiamasis komiteto pirmininke, plenariniame posėdyje šios sesijos ar jau vėlesnės? Gerai, lauksime komiteto išvados galimai dar šioje sesijoje.

Taip, per šoninį mikrofoną – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Norėjau paprašyti, kad mano balsas būtų įskaitytas už.

PIRMININKĖ. V. Vingrienė balsavo už. Dėkoju visiems, kurie sėkmingai ir daug dirbome.

„Maltiečių sriubos“ akcija laukia, gerbiamieji, jūsų prie Spaudos konferencijų salės. Tikimės, kad susitikime vėl labai sėkmingai dirbti. Norite registruotis. Prašom. Dar registruojamės, nors jau daugelis, ką tik balsavę, išėjo.

38 Seimo nariai. Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

Vakarinis, kaip ir privalu, 15 valandą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 133 STENOGRAMA

2017 m. gruodžio 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ, A. NEKROŠIUS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame 2017 m. gruodžio 14 d. vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 61 Seimo narys. Gerbiamasis J. Varžgalys jau nebenori kalbėti? Supratau.

15.03 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario A. Šenavičiaus priesaika

Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien rytiniame posėdyje mes A. Šenavičių paskyrėme Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas numato, kad asmuo, paskirtas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nariu, prieš pradėdamas eiti pareigas, prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantysis asmuo priesaiką skaito padėjęs ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad narys neprisiekė ir negali eiti pareigų. Prisiekęs narys pasirašo vardinį priesaikos lapą. Vardiniai priesaikos lapai perduodami ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Todėl dabar kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį ir A. Šenavičių prisaiikdinimo procedūrai.

A. ŠENAVIČIUS. Aš, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys Antanas Šenavičius, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, ginti visuomenės viešąjį interesą, visada būti nešališkas, saugoti man patikėtas paslaptis. Tepadedu man Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Tai sveikiname poną A. Šenavičių prisiekus ir linkime visada laikytis duotosios priesaikos. Sėkmės jums darbuose ir ateinančiais metais.

Gerbiamieji kolegos, pradėdame popietinį posėdį pagal darbotvarkę ir aš noriu paklausti K. Masiulio, ar jūsų prašymas tebegalioja? Tai gerai.

Opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ darbotvarkė

15.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1494 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-2a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas. Pateikimas. Kviečiu J. Razmą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kadangi ilgai nesugebame priimti Seimo statuto pataisos, kad nebūtinais reikėtų priimti nutarimus dėl darbų programos papildymo, kai į darbotvarkę įrašome projektus, kurių nėra darbų programoje, esu priverstas jūsų prašyti, kaip ir kolegė A. Širinskienė, kai teikė Teismų įstatymo pataisą, kad priimtume Seimo nutarimą dėl darbų programos papildymo ir įrašytume kuklias Vyriausybės įstatymo pataisas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Niekas nenori klausti. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Svarstymas. Pritariame. Ir priėmimas. Kas už tai, kad šis Seimo nutarimas būtų priimtas, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 65, prieš – 1, susilaikė 6. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.08 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1276 (pateikimas)

Dabar J. Razmą kviečiu pateikti Vyriausybės įstatymo 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1276.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kaip žinome, Vyriausybėje, ministerijose yra numatyta, kad įvedami politinio asmeninio pasitikėjimo pareigūnų etatai, bet nieko nepasakyta, kiek jų turi būti. Ir kol kas tai vykdavo gana stichiškai. Tam tikru laikotarpiu taip pat buvo ir, sakykime, su viceministrais. Nieko nebuvo pasakyta, kiek jų turi būti, bet vieną kartą mes Seime pataisėme tą įstatymą ir nustatėme maksimalų viceministrų skaičių pačiame įstatyme. Aš manau, kad šiek tiek švelnesnį variantą reikia priimti ir dėl kitų ministro politinio asmeninio pasitikėjimo pareigūnų, žinoma, nenustatant įstatyme kokio nors skaičiaus, bet paliekant Vyriausybei tai išspręsti, kad visose ministerijose būtų kažkokia vieningesnė sistema. Dabar ir žiniasklaidoje mes skaitome, kad svarstoma, lyginama, kodėl vienas ministras apsieina su vienu ar dviem patarėjais, kitas jų turi kokius aštuonis. Tai tiesiog Vyriausybė nuspręstų, kad ji taip mato savo politinių komandų apimtį, nustatytų ribinius dydžius, kurie gali būti ir skaičiais fiksuoti, ir galbūt kitu aspektu, sakykim, kaip tam tikras procentas nuo visų ministerijos tarnautojų. Būtų aišku, kad štai yra toks matymas, toks turi būti tas politinio aparato svoris, tada visiems ministrams būtų aiškiau. Niekas nepriekaištautų, kodėl pas jus tiek daug čia patarėjų ar kodėl pas jus tiek mažai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip jūs žiūrite į merus? Savivaldybėse tiesiogiai išrinkti merai, ten irgi panaši situacija. Mes pradėdame čia, aišku, nuo aukščiausio lygio, bet ten galimybių tokiu būdu ir piktnaudžiauti, ir sudaryti kokias nors palankias sąlygas saviems irgi nemažai susidaro. Kaip jums atrodo, ar nereikėtų tą patį padaryti ir ten?

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tiesų, ko gero, kolega, labai teisinga jūsų pastaba, nes dėl savivaldybių mes vėlgi esame nustatę vicemerų skaičiaus ribojimą, priklausomai nuo savivaldybių dydžio, bet visiškai nieko nesame pasakę apie kitų politinių pareigūnų skaičių – patarėjų, padėjėjų. Ko gero, kokias nors ribas reikėtų nustatyti. Aš manau, kad gerbiamo P. Urbšio vadovaujamas komitetas apie tai pagalvos. Tik tiek, kad jis dabar užsiėmęs – kalba telefonu, nelabai girdi mūsų dialogą. Galbūt ką nors tokio reikėtų ir ten pagalvoti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, aš suprantu, kad jūs reagavote į situaciją Sveikatos apsaugos ministerijoje, nes, kaip ir sakiau, kad... na, kaip ir matyti viešai internete, kad ten dabar yra apie 12 patarėjų. Bet kaip jūs vertinate tai, kad kai kurie politinio pasitikėjimo pareigūnai pagal ministro įsakymus mėnesių mėnesiais eina pareigas – pavaduoja skyrių, departamentų vadovus? Kaip jūs manote, ar ta situacija išvis nėra pažeidžianti Valstybės tarnybos įstatymą apskritai?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš netikėčiau, kad taip gali būti, kad politinio pasitikėjimo pareigūnas, ministro patarėjas pavaduoja skyriaus vedėją. Čia, man atrodo, būtų teisinis nonsensas. Kito skyriaus vedėjas gali pavaduoti, kito skyriaus darbuotojas, bet politinio pasitikėjimo pareigūnai, man atrodo, teisiškai yra griežtai atskirti į atskirą grupę. Tiesioginiu administravimu konkrečiame skyriuje laikinai einantis vedėjo pareigas negali užsiimti. Jeigu yra tokių ministro sprendimų, aš manau, kad čia reikėtų reaguoti teisiškai – ar kreiptis į premjerą, ar į administracinę teisimą. Čia jau reikėtų rinktis kaip.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūsų toks liberalus požiūris į valstybės pinigų leidimą įdarbinant asmeninio politinio pasitikėjimo asmenis. Ar nemanote, kad vis dėlto turėtų būti nustatyta, ne tik kad Vyriausybė nustato, bet vis dėlto ir tam tikra maksimali riba? Nes vėlgi Vyriausybės vadovas gali būti irgi gana liberalus ir paklusti ministro norams arba galbūt dar koks nors variantas, priklausomai galbūt nuo valdomų pinigų kiekio. Bet galutinė riba vis tiek kokia nors turėtų būti, nes iš esmės Vyriausybės vadovas gali, aišku, paklusti kai kada ir ministrui nenorėdamas konfliktuoti. Čia būtų ir pačiam premjerui problema.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ne, aš gal nebūčiau tiek jau nepasitikinčiai nusiteikęs Vyriausybės atžvilgiu. Aš manau, kad susirinkę ministrai gali sutarti, kad mes turime bendrą matymą, kokio dydžio įsivaizduojame tą politinio pasitikėjimo aparatą, jo ribas. Įstatymo lygiu gal būtų per daug detalus jau toks teisinis sprendimas, mes vėl pradėtume ginčytis, kiek čia nustatyti. Tokiame dideliame būryje kaip Seimas, man atrodo, yra sudėtingiau rasti racionalų sprendimą negu pačiai Vyriausybei.

PIRMININKĖ. Ir jūsų klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas irgi panašus. Jeigu Vyriausybė keičiasi po metų, po pusantrų, kiekvienas naujai atėjęs Ministras Pirmininkas ir vėl nustatys kažkokį skaičių politinio pasitikėjimo patarėjų? Ar ne geriau jau palikti šitą situaciją, nes kiekvienas atėjęs ministras mato, kiek jam pagalbos reikia, kokiais klausimais jam turėtų patarinėti. O dabar nustatyti, kad Ministras Pirmininkas turi nustatyti ar pati ministerija, ministras nusistatyti, žinote, po metų ateis naujas ministras – jam reikės vieno skaičiaus, ateis kitas – jam reikės vėl kito skaičiaus. Buvo kolegos toks pasiūlymas. Ar ne geriau tada siūlyti kokį nors pinigų krepšelį, kiek gali būti politinio pasitikėjimo pareigūnams, patarėjams skirta pinigų? Gal tada problemą taip geriau išspręsti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Žinoma, kad čia galimi įvairūs sprendimai. Koks nors procentas moks fondui jiems ar procentas nuo ministerijos etatų skaičiaus ribinis, bet aš vėlgi ne... Kažkodėl jūs sakote – Ministras Pirmininkas. Čia ne Ministras Pirmininkas, o Vyriausybė kolegialiai pasitarusi nustatytų tuos ribinius dydžius. Aš nemanau, kad keičiantis ministrams jie turėtų būti keičiami. Tai yra ribiniai dydžiai. Bet jeigu ministras nori visuomenei pademonstruoti, kad sugeba taupiau verstis, gali mažiau įdarbinti tų patarėjų. Čia jau jo valia. Bet ribiniai dydžiai būtų pasakantys – nevalia tiek prisifantazuoti ir įdarbinti patarėjų, padėjėjų viršijant tą dydį. Čia būtų ministrui tik rėmai, kur jam būtų erdvės veikti ir konkrečiai spręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju J. Razmai. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mane išties šiek tiek nustebino kolegos J. Razmos nusistebėjimas, kad taip negali būti. Bet taip yra. Jau prieš tai svarstant interpeliacijos klausimą ir aš, ir gerbiamas G. Landsbergis paminėjome, kad kai kurie atsakymai yra akivaizdžiai melagingi. Pavyzdžiui, sekretoriato vadovą nuo kovo mėnesio pavaduoja padėjėja, personalo skyriaus vedėją pavaduoja patarėja. Aš jų pavardžių nesakau dėl korektiškumo. Kanclerį oficialiai pavaduoja Slaugos skyriaus vedėja, bet realiai visas funkcijas vykdo patarėjas D. Kazlauskas. Ir daugiau tokių ten yra pavyzdžių.

Aš nežinau, kas čia turi išgirsti. (*Balsai salėje*) Sakot, premjeras turi išgirsti? Gal išgirs. Kolega P. Urbšys man kaip kovotojo už teisybę simbolis išgirdo kitus atsakymus (tikriausiai jau dabar buvęs simbolis), bet apie tai, kad gali būti akivaizdžiai pažeidžiami Sveikatos apsaugos ministerijoje įstatymai, neišgirdo. Aš manau, kad vis dėlto anksčiau ar vėliau gal mes, kolegos, pamatysime, kas vyksta. Sveikinu kolegą J. Razmą su tuo įstatymo projektu. Aišku, mes jį turime palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys – prieš.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro siūloma pataisa akivaizdžiai rodo, kad visiškai nepasitikima ministro kompetencija. Pačioje Konstitucijoje irgi yra įtvirtintas tam tikras ministro kompetencijos laukas. Jeigu jūs manote, kad Vyriausybė turi leisti iki tokio lygio, kad nustatytų etatus politinio pasitikėjimo pareigūnams, tada mes tikrai neišivaizduojame, ką Vyriausybė turi daryti. Vyriausybė turi priimti strateginius sprendimus tam, kad išspręstų šitas susikaupusias valstybėje problemas, kurios susikaupė ir dėl tų, kurie dešimtmečiais valdė tą valstybę. Man atrodo, tikrai neblaškyme Vyriausybės, pasitikėkime ministrais ir atmeskime šitą pataisą.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavo 85 Seimo nariai: už – 40, prieš – 16, susilaikė 29. Nepritarta. Turime apsispręsti, ar gražiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame. Kas už gražinimą iniciatoriams tobulinti, balsuoja už (į sveikatą), kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš. Alternatyvus balsavimas.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 42, prieš – 38. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš norėčiau kolegai replikuoti. Gerbiamas Povilai! Taip, aš norėčiau jums replikuoti dėl kompetencijos. Argi ministro kompetencija matuojama patarėjų skaičiumi? Man atrodo, kaip tik atvirkščiai – kuo daugiau patarėjų, tuo mažiau kompetencijos.

PIRMININKĖ. P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš tikrai sutinku, bet jūs gal sutiksite, kad ministras įgalus vis dėlto kaip politinio pasitikėjimo asmuo nustatyti tą skaičių. Ar jūs pripažįstate tai, kad jis čia jau nebeturi savo kompetencijos? (*Balsai salėje*)

15.22 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1138 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kadangi A. Matulas turi išeiti, tai dabar popietinės darbotvarkės 2-11 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, teikti šitą įstatymo projektą mane paskatino viena situacija iš Kauno. Pacientė atsivežė gautą po kelių savaitių ligos istorijos oficialų išrašą ir parodė telefonu keletą nufotografuotų ligos istorijos lapų, kurie neatitiko tarpusavyje. Aišku, jinai ten teisiiasi, aiškinasi toliau, nes pacientas numirė. Bet jinai klausia, kodėl įstatyme nėra nustatyta, per kiek laiko turi gauti kopiją, tuo tarpu ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakyme tai yra nustatyta, kad per vieną dieną turi išduoti pacientui reikalaujant ligos istorijos kopiją. Jis užsimoka. Kada pradėdame aiškintis, vis dėlto yra labai daug tokių situacijų, kada yra vilkinama, turint tikslą tiesiog perrašyti, pataisyti istoriją, padaryti ją gražesnę, nuoseklesnę ir t. t.

Aš teikiu įstatymo projektą, kuriuo siūlau suvienodinti ministro įsakymą su įstatymu, kad įstaigos negalėtų argumentuoti: taip, įsakymas yra, bet įstatymas yra viršesnis. Todėl siūlau pritari tokiam įstatymo projektui ir paskui galbūt tobulinti – ar vieną, ar dvi dienas, bet kad tai neužsitęstų savaitėmis. Nes realiai žmogui gauti ligos istorijos išrašą, kopiją, jeigu jis nori eiti į teismus, laiku yra beveik neįmanoma.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia L. Matkevičienė.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Mielas kolega, aš suprantu, kad jūs tikrai puikiai išmanote sveikatos priežiūros klausimus. Bet šiuo atveju aš tiesiog neįsivaizduoju, kaip fiziškai galima tai įvykdyti. Jeigu ateina, tarkime, penki žmonės pusę penkių ir dabar visiems jiems reikia medicininių išrašų, tai fiziškai, vienas dalykas, neįmanoma.

Antra, jeigu pacientas prašo medicininių dokumentų, jūs puikiai suprantate, kad prašymas turi būti pagrįstas. Antra, turi pristatyti vadinamąjį įmokos čekį ir, trečia, jis gaus tuos išrašus, bet galiausiai jis turi turėti arba įgaliojimą, arba jis pats turi pateikti tapatybės dokumentą. Dažniausiai būna, kad jie ateina ir žodžiu prašo pateikti. Kaip jūs įsivaizduojate sekretoriata, kuris dirba iki 17 valandos, kaip jis gali žodžiu priversti gydytoją ar panašiai?.. Aš nežinau tos... Čia nesilaukoma nei protingumo kriterijų, nei fizinių kriterijų. Manau, kad iš karto jisai nepriimtinas, jį reikia aiškiai taisyti ir duoti alternatyvą, tarkime, nuo–iki, nuo vienos iki trijų dienų. Būtų šiek tiek laikomasi protingumo principų.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolege, galėsime taisyti, bet protingumo principų yra laikomasi, kažkodėl ministro įsakymas nuo 2011 metų niekam nekliuvo. Jeigu ateina žmogus 17 valandą, tai čia rašoma per vieną darbo dieną, vadinasi, jis ateis ne rytoj, bet užporyt iš ryto ir jis po vienos

darbo dienos gaus išrašą. Taip vyksta. Aš dirbau įstaigos vadovu ir mes problemų įstaigoje nematėme, geranoriškai dirbant, taip yra ir daroma. Sakau, galite, jeigu norite, taisyti, bet ką reiškia nuo vienos iki trijų dienų? Žmogus paprastai ateina gauti savo išrašų be jokių įgaliojimų, jeigu reikia įgaliojimo, tai jis tą įgaliojimą ir atsineša.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamas kolega, kolegė L. Matkevičienė faktiškai paklausė tai, ką aš norėjau paklausti, nes iš tikrųjų ministro įsakymas yra, tai yra, bet darbuotojams yra sudėtinga. Neužmirškite, kad dažnai reikia pasitelkti ir archyvus, iš archyvų paimti dokumentus. Todėl, jeigu jūs manote, kad tikrai galima pataisyti, mano nuomone, turėtų būti tikrai bent iki trijų dienų, tai aš siūlyčiau taisyti, nes ta tvarka, kuri yra šiandien, apsunkina medicinos darbuotojus.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš manau, kad galima taisyti, gal galima įrašyti, jeigu ligos istorija, dokumentai yra jau archyve – iki trijų parų, bet dažniausiai žmonės kreipiasi gydymo metu, kada naujausiomis technologijomis tą išrašą gali padaryti tiesiog per vieną minutę. Bet, dar kartą sakau, aš nežinau, ar į jus nesikreipia žmonės, bet išties tai yra didelė problema. Jeigu mes norime žmones apginti ir išvengti situacijų, kada galimai dėl kokių nors priežasčių istorijos išdavimas vilkinamas, šiuo atveju buvo vilkinama tris savaites, tris savaites žmogui vilkino, manyčiau, kad mes turime pritarti ir paskui galvoti, kaip tobulinti, jeigu reikia.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip, kolega, aš sutinku, kad tris savaites yra nenormalu laukti, bet viena darbo diena tikrai yra nepakankamas terminas. Kitas dalykas, kas man kliūna, tai kreipiamasis žodžiu. Grynai iš praktikos galiu pasakyti, kad visada yra kreipiamasi raštu, nes faktiškai žodžiu nėra pagrindo ištraukti ligos istorijos iš archyvo, nes kreipiasi kad ir po mėnesio, po dviejų, yra visokių situacijų, netgi kai po metų kreipiasi. Tai kol surasi... Pagrindas turėtų būti tikrai raštu.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, aš nieko nesukūriau, tiesiog niekam nekliuvo įsakymas, kuriame ir parašyta – žodžiu arba raštu. Kam tą biurokratiją Lietuvoje didinti? Jeigu žmogus ateina, gydosi ir nori pažiūrėti savo ligos istoriją, jam reikia kažkodėl rašyti. Kam čia ta biurokratija? Tai nuo 2011 metų niekam nekliuvo. Aš tiesiog manau, kad ta norma tinkama, nes daugeliu atvejų, sakau, kada žmogus atsineša įsakymą, sako – įstatymas viršesnis, mes duotume, bet įstatyme tai nenumatyta. Tai tiesiog aš perkėliau tą normą, kas jau yra įteisinta, ir niekam nekliuvo lyg ir, o kaip mes tobulinsime, jeigu pritarсите, tai čia yra visų bendras sutarimas. (*Balsai salėje*)

Bet tai yra problema, tikrai aš raginu vis dėlto pritarti, o po to komitete tobulinti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Antanas jau atsakė į klausimą. Gerbiama pirmininke, gerbiamas Antanas atsakė.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Simulikas. (*Balsai salėje*) Prašau klausti.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūs esate tikrai patyręs politikas, bet labai keistai skamba, kai įstatymui norite prilyginti poįstatyminius aktus. Labai gerbiu ministrus ir jų veiklą, bet negalima teisinėje valstybėje, jeigu jinau tokia yra, teisinėje sistemoje įvesti truputėlį chaosėlį. Mielas kolega, jums taip neatrodo?

A. MATULAS (TS-LKDF). Niekas nenori pritaikyti poįstatyminio akto, tiesiog yra tokia realybė, kad poįstatyminis aktas neveikia, nes tos normos nėra įstatyme. Beje, taip yra buvę ne vieną kartą ir nemanau, kad visi poįstatyminiai aktai yra blogi, gal iš kai kurių mes ir turime pasimokyti. O šiuo atveju yra didžiulė problema, mes turime apginti pacientą, pacientų teises, visiškai nesiginčiju, vieną dieną, dvi arba tris, bet ne daugiau. Bet šiuo atveju yra poįstatyminis aktas, kuris kartais veikia, kartais ne.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Prieš – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš esu labai nustebeš. Ir pirmas pateikimas, ir antras pateikimas, kuriuos teikia tikrai labai patyrę politikai, kurie mums turėtų būti pavyzdys, bet jie visai neparuošti. Man, kaip naujokui, tikrai labai prastą nuomonę formuoja. Todėl aš tikrai balsuosiu prieš, nes juos reikia tikrai normaliai parengti ir pateikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Kas pritariate pateiktam įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 41, prieš – 22, susilaikė 23. Po pateikimo nepritarta, todėl balsuojame iš naujo.

Kas už tai, kad gražintume iniciatoriui tobulinti, balsuojate už, kas prieš, balsuojate, kad būtų atmesta.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 58, prieš – 34. Gražiname iniciatoriui tobulinti.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1378 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-3a klausimas – vėl Seimo nutarimas dėl Seimo III (rudens) sesijos darbų programos pakeitimo. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Nutarimo projektas dėl įtraukimo į sesijos darbų programą, kaip ir analogiškai prieš tai. Keisdami Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymą prieš keletą mėnesių, mano nuomone, palikome šiokią tokią spragą, kas atsitinka tokiu atveju, jeigu įgaliojimai VTEK nario nutrūksta anksčiau laiko. Jeigu leisite, pristatysiu parengtą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Ar po pateikimo galime Seimo nutarimui pritarti? Pritarta. Svarstymas. Pritarta.

Priėmimas. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimui dėl rudens sesijos darbų programos pakeitimo?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 66, prieš – 3, susilaikė 17. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1378) priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 6 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1362 (pateikimas)

Dabar, kolege, pateikite Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 6 straipsnio papildymo įstatymo projektą.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kaip jau minėjau, keisdami Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymą, nustatėme, kad Vyriausiosios tarnybinės etikos komisiją ne tik kad sudaro penki nariai, bet tam, kad sprendimas būtų priimtas, kadangi jis turi teisinių pasekmių, už sprendimą turėtų balsuoti ne mažiau kaip trys komisijos nariai. Susidaro situacija, kad ne visuomet komisija yra visos sudėties, nes... (Atsiprašau, jeigu galima, aš nelabai...)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, prašau tylos!

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tiesiog susidaro situacija, mes nustatėme įstatyme, kad iki kadencijos pabaigos likus ne mažiau kaip trims mėnesiams subjektai, tie, kurie turi pateikti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario kandidatūrą, turi tai padaryti likus trims mėnesiams iki komisijos nario kadencijos pabaigos. Tačiau buvo neapibrėžta situacija, kas atsitinka tokiu atveju, jeigu kadencija nutrūksta anksčiau laiko. Tokie atvejai yra apibrėžti taip pat įstatyme, t. y. kai Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys mirė, kai buvo atleistas ar išvyko gyventi į kitą valstybę.

Mano nuomone, turėtume apibrėžti ir tokią situaciją, kad jeigu Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario kadencija, jo įgaliojimai nutrūksta anksčiau laiko, tuomet Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario kandidatūrą teikiantis subjektas turi naujo nario kandidatūrą Sei-

mui pateikti irgi ne vėliau kaip per tris mėnesius. Turėjome tokią situaciją, kai dabar prisiekęs Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos narys po to, kai nutrūko buvusio Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko kadencija, tai buvo prieš devynis mėnesius, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija dirbo ne visos sudėties ir, man atrodo, tokios situacijos neturėtų tapti taisykle. Todėl turėtume nustatyti prievolę, ne tik pasibaigus kadencijai, bet taip pat ir nutrūkus kadencijai anksčiau laiko, per kiek laiko Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nario kandidatūrą teikiantys subjektai turi pateikti kandidatūrą Seimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš kaip naujos Seimo narės norėčiau paklausti, kaip jūs manote, ar Vyriausioji tarnybinės etikos institucija turėtų nagrinėti klausimus, susijusius su aukščiausios valstybės institucijos – Seimo – nariais, ar manote, kad vis dėlto tai turėtų nagrinėti Seimo Etikos ir procedūrų komisija? Ar neįžvelgiate šioje dviprasmybėje ir praktikoje prieštaravimo?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad tai nesusiję, visų pirma, su mano teikiamu klausimu. Antra, mano nuomone, Seimas yra savireguliacinė institucija, tokia tvarka yra ir aš nesiūlau jos keisti. Jeigu jūsų kitokia nuomonė, turbūt galėtumėte pasiūlyti savo variantą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūsų daugiau niekas nenori klausti. Motyvai dėl viso. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš.

Balsavo 86: už – 46, prieš – 11, susilaikė 30. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

15.40 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-247(3), Baudžiamojo kodekso 199, 259 ir 260 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-437(2) (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, aš noriu jūsų atsiklausti. Kadangi pagal Statutą r-1 klausimas buvo neįtrauktas neužtekus laiko į rytinę darbotvarkę, mes, opozicinė frakcija, sutinkame, jeigu Seimas tam pritartų, pateikti r-1a ir r-1b klausimus. Yra surinkti 47 Seimo narių parašai ir tai turėjo būti privalomai įtraukta į darbotvarkę. Ar sutinkate, kad dabar pateiktų? Kviečiu A. Armonaitę į tribūną pateikti Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir lydimąjį – Baudžiamojo kodekso 199, 259 ir 260 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėkoju, gerbiamieji kolegos, kad suteikėte galimybę pristatyti įstatymo projektą. Ypač dėkoju tiems 47 žmonėms, kurie palaikė ir pasirašė, kartu rinko parašus. Ačiū L. Kasčiūnui, kuris yra vienas iš šio įstatymo projekto autorių.

Iš tiesų mes kalbame apie labai rimtą problemą, kartais Seimo koridoriuose yra kažkaip papokštaujama, bet aš manau, kad tai yra labai rimtas klausimas ir, tiesą sakant, reikalaujantis didelio politinio dėmesio. Kaip šiandien ryte sveikatos ministras, šioje tribūnoje atsakydamas į gerbiamojo P. Gražulio klausimą, minėjo, aš su juo visiškai sutinku, šitokia situacija Lietuvoje įvyko netyčia. Praėjusioje kadencijoje visos veikos, kurias mes turėjome dėl nedidelio psichoaktyvių medžiagų turėjimo be tikslo platinti tiek Baudžiamajame, tiek Administraciniame kodeksuose, nukeliavo į Baudžiamąjį kodeksą. Tas iš esmės reiškia, kad jeigu turi be tikslo platinti nedidelį kiekį, pavyzdžiui, kanapių (pagal ministro įsakymą, nedidelis kiekis yra iki 5 gramų), tau gali grėsti bauda, areštas, laisvės atėmimas iki dvejų metų, bet būtent pagal Baudžiamąjį kodeksą. Negana to, kai mes taisėme Baudžiamąjį kodeksą dėl korupcinių nusikaltimų... Aš visiškai pripažįstu, kad reikia kovoti su korupcija ir taikyti visas politines priemones, kad tų nusikaltimų išvengtume, tačiau kai mes taisėme Baudžiamąjį kodeksą ir Prezidentė jį pasirašė, teismams tapo neįmanoma atidėti baismės vykdymo lygtinai. Apie tai kalbėjo teisėjas A. Cininas, kuris, tiesą sakant, taip pat prisidėjo prie šito įstatymo rengimo, mes su juo konsultavomės.

Dabar gal labai trumpai – kodėl vis dėlto toks reguliavimas, kokį šiuo metu turime, yra blogai? Visų pirma tiek daugelis pažangių valstybių, Vakarų Europos, mūsų kaimynių, tiesą sakant,

ir Estija yra tarp jų, tiek Jungtinės Tautos, tiek Pasaulio sveikatos organizacija pripažįsta, kad į baudimą orientuota politika yra neefektyvi, baudimas iš tikrųjų nepasiekia savo tikslo ir nėra jokių tyrimų, jokių įrodymų, kad griežtos bausmės, pavyzdžiui, padeda mažinti vartojimą. Netgi priešingai, mes stumiame į pagrindį tuos žmones. Nesvarbu, ar skiriamos paros, ar net po teismo nuosprendžio pritaikomas laisvės atėmimas, tai stumia žmones į pagrindį ir kalėjime neįvyksta prevencija. Kalėjime, už grotų, įvyksta kiti blogi dalykai.

Mes kalbame ne tik apie kanapes, čia reikia tai paminėti, mes kalbame ir apie žmones, kurie serga sunkiomis priklausomybėmis, yra priklausomi nuo sunkių, sveikatai pavojingų psichoaktyvių medžiagų. Su šiomis problemomis susidūrusios šalys, pavyzdžiui, Portugalija ar Estija, pritaikė panašų reguliavimą ir pastebėjo tai, kad, atsiradus prevencinei sistemai, tie žmonės, kurie nenukeliaudavo į kalėjimą, kuriems nebūdavo taikomi baudžiamieji įstatymai, pradėdavo sveikti, jų gyvenimas pasikeisdavo ir vartojimas sumažėdavo. Kitaip tariant, tarptautiniai pavyzdžiai, tarptautinės organizacijos byloja apie tai, kad baudžiamieji įstatymai problemos nesprensdžia, sprendžia prevencija, švietimas ir priklausomybės ligų gydymas, apie ką mes truputį kalbėjome, kai kalbėjome su ministru A. Veryga.

Iš tiesų šis reguliavimas Lietuvoje sukėlė tam tikrą perteklinę kriminalizaciją. Aš dabar pateiksiu keletą skaičių, kurie yra susiję tik su 259 straipsnio 2 dalimi, t. y. kai turima su savimi be tikslo platinti, kokie vis dėlto yra skaičiai, ką teisės saugos institucijos vien per šiuos metus įgyvendino. Taigi, pagal šio straipsnio 2 dalį buvo pradėti 1 tūkst. 33 ikiteisminiai tyrimai. Apkaltinamieji teismo nuosprendžiai, t. y. kai jau teismas įvyksta ir teismas priima apkaltinamąjį nuosprendį, buvo dėl 848 tokių atvejų. Man atrodo, kad tai yra neadekvačiai daug už veikas, už kurias civilizuotos valstybės, beje, Gruzija prie jų prisijungė prieš keletą savaičių, už ką civilizuotos valstybės nebaudžia arba reguliuoja Administracinių nusižengimų kodeksu. Tą ir aš šita iniciatyva siūlau padaryti. Kitaip tariant, mūsų teisės sauga atitraukia savo dėmesį nuo organizuoto nusikaltamumo, nuo didelių kiekių neleistinų medžiagų platinimo ir savo dėmesį skiria tam tikrai biurokratijai, smulkiems pažeidėjams, galbūt padariusiems klaidą, galbūt atsitiktinai turėjusiems tų medžiagų, galbūt sergantiems priklausomybe. Mes nepadedame, teisės sauga turi juos grūsti už grotų. Aš manau, iš tikrųjų tai yra neadekvatu.

Dar daugiau reikėtų pasakyti. Matau, kad mano laikas eina į pabaigą, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į vieną didelį neadekvatumą, kuriuo pasižymi šitas reguliavimas. Neleistinų medžiagų vartojimas (pabrėžiu – vartojimas!) šiuo metu yra reguliuojamas Administracinių nusižengimų kodeksu. Ką tai reiškia? Jeigu kažkas kišenėje turi kažkokią draudžiamą medžiagą, Lietuvos įstatymai sako: greičiau ją vartok, nes tau grės tik administracinė atsakomybė, o jeigu tu ją turi su savimi, tau gresia Baudžiamasis kodeksas. Aš manau, tai yra neadekvatu.

Labai dėkoju ir nevyriausybinėms organizacijoms, kurios tikrai kreipėsi į jus. Dėkoju L. Matkevičienei, kuri su Narkotikų ir tabako kontrolės departamentu organizavo diskusiją šiuose Seimo rūmuose būtent dėl to, dėl bausmių ir dėl pagalbos žmonėms, kurie serga priklausomybėmis. Manau, mes kartu galime atverti kelią diskusijai komitetuose. Nesu griežtai įsikibusi kiekvienos nuostatos, manau, kad galime sėsti prie stalo ir diskutuoti. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Primenu gerbiamiems kolegoms, kad Aušrinė pristatė iš karto du klausimus. Dabar jūsų nori klausti daugelis Seimo narių. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū gerbiamai Aušrinei už iniciatyvą ir kolegoms už šio įstatymo projekto pateikimą. Iš tikrųjų turime eiti tuo keliu, kad mažiau draustume, o daugiau šviesume, mažiau baustume, o daugiau padėtume. Čia yra viena iš tų sričių, kur reikia pokyčių. Vis dėlto šiuo metu galiojančios teisinės normos yra tokios griežtos, kad kelia abejonių, ar jos yra pritaikomos ir ar jos bus pritaikytos, jeigu šis įstatymo projektas nebus priimtas. Aš norėjau paklausti jūsų nuomonės. Kaip jūs manote, ar, nesulaukus Seimo pritarimo ir palikus galioti šias teisės normas, jos vis dėlto bus pritaikytos realybėje ir bus žlugdomi jaunų žmonių gyvenimai?

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, gerbiamas Mykolai, už klausimą. Iš tiesų, kai mes kalbame apie veikas, kurios yra susijusios ne su platinimu, o su turėjimu nedidelio kiekio savo reikmėms, tai tas procesas jau vyksta. Ir aš pristačiau tuos skaičius – 1 tūkst. 33 ikiteisminiai tyrimai. Iš tikrųjų aš suprantu policiją, ji dirba savo darbą, ji privalo dirbti savo darbą, bet puse lūpų kalba apie

tai, kad jiems yra didžiulė biurokratinė našta gaudyti smulkius pažeidėjus. Jeigu mes dabar kalbame apie kitą dalį, ką aš siūlau dėl Baudžiamojo kodekso, apie ką kalbėjo teisėjai, apie ką kalbėjo kiti žmonės, kol kas sunku pasakyti, nes įstatymo veikimo rezultatų neturime, bet vienareikšmiškai tai, kad yra neatskirtas nedidelio kiekio pasidalinimas kanapės suktine kompanijoje ir platinimas siekiant savanaudiškų paskatų, tai jau yra neadekvatu.

Aš esu sulaukusi klausimo, kas čia tos savanaudiškos paskatos? Tai iš tiesų Baudžiamajame kodekse tokia sąvoka yra, ji yra kitose nuostatose. Savanaudiškos paskatos tai yra siekimas turtinės naudos sau, akivaizdu, prekyba. Prekyba neleistinomis medžiagomis, ketinimas išvengti galbūt kažkokių materialinių išlaidų arba kitoks savanaudiškumas. Tai, man atrodo, tą savanaudiškumo principą mes...

PIRMININKĖ. Kolege, trumpinkite atsakymą, daug norinčių klausti.

A. ARMONAITĖ (LSF). (Atsiprašau.) ...mes turime atsispindėti ir toks būtų atsakymas.

PIRMININKĖ. Dar kartą primenu, klausti – viena minutė, atsakyti – dvi minutės.

K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke, išties aš norėčiau klausimą užduoti galbūt, kaip jūs sakėte, vienam iš autorių, L. Kasčiūnui, kuris, aš manau, daugiau ne konservatorius, o yra tas nuosaikysis krikščionis demokratas. Kaip jis perlipo per savo vertybes ir kaip jis nuėjo ta linkme, kaip jis patikėjo jums? Bet aš suprantu, kad jis sėdi šalia buvusio žemės ūkio ministro, ir, kaip suprantu, iš kažkur turės gauti tų kanapių, ir turbūt ministras įtikino, kad kažkokiu būdu reikės jų turėti ir Lietuvoje, užpildyti tą rinką tiems žmonėms, ar ne? Tai galbūt jūs jau esate išdiskutavę. Kai pasiūlysite valstiečiams, galbūt tada ir mūsų valstiečiai dauguma patikės jums, kokiu būdu Lietuvoje bus galima auginti kaip ūkininkams, realizuoti, užpildyti tą rinką legaliai, o ne lygiai taip pat kažkur nelegaliai, kaip padėti tiems žmonėms, nes suprantame, kad turėjimas su savimi reiškia, kad iš kažkur jie gaus. Tai turi būti...

PIRMININKĖ. Trumpinkite, kolega, trumpinkite.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). ...vėlgi tie gavimo šaltiniai kažkokie legalūs. Galbūt jūs tą klausimą taip pat esate išdiskutavę? Ačiū.

A. ARMONAITĖ (LSF). Aš puikiai supratau jūsų kupiną ironijos klausimą ir noriu pasakyti, jį atsakyti, tiesą sakant, labai rimtai. Šis įstatymo projektas kalba apie subalansuotą neleistinų medžiagų kontrolės politiką. Jis nekalba apie legalizavimą, jis nekalba apie auginimą laukuose, jis, tiesą sakant, net nekalba apie panaudojimą medicinoje, apie ką mes kalbame kitais formatais ir su jūsų frakcija puikiai bendradarbiaujame. Bet jeigu mes vis dėlto norime, kad Lietuva atrodytų vakarietiška valstybė savo žmonėms, kad vis dėlto joje jaunimas nesėdėtų net ir tris paras kalėjime. Patikėkite manimi, aš suprantu, kad nebūtinai gausi tuos dvejus ar aštuonerius metus, nebūtinai. Bet jau vien parų gavimas, kai turi, pavyzdžiui, priklausomybę nuo kitų, tarkime, medžiagų, jau tave traumuoja. Ir tų atvejų yra labai daug. Man atrodo, tas kažkoks humoras, tiesą sakant, yra ne vietoje ir ne laiku, nes Jungtinės Tautos, Pasaulio sveikatos organizacija, kuria jūs dažnai remiatės kitais klausimais, vieningai skelbia, kad turime atsakyti baudžiamųjų įstatymų šiame kontekste. Man asmeniškai yra visai nejuokinga. Man yra neramu, jei mes ir toliau manome, kad spręsimė šitas problemas, kišdami žmones už grotų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Jūsų pranešimas toks išsamus, kad norėčiau pabandyti ir aš jau tą mažą kiekį turėti su savimi ir patraukti tą bendrą suktinę. Šito malonumo dar neteko patirti, bet man atrodo, kad šių psichotropinių priemonių vartojimas yra vis dėlto žalingas ir, kaip jūs pati sakote, yra priklausomybė. Kiti turi priklausomybę.

Dabar tas mažas naudojamas kiekis, leistinas žmogui turėti prie savęs ir dalintis su draugais suktine. Tai koks gali būti tas mažas kiekis, aš neįsivaizduoju. Jis telpa kišenėje? Ar mano saujoje tilptų, ar ne? Įdomu.

Ir dar vienas klausimas. Tai tada, jei žmogus prie savęs turi mažą kiekį, o mašinoje turi didelį maišą tų medžiagų, kaip tada traktuoti? Tai ką, jis nueis iki mašinos, pasisems tą mažą kiekį į saujytę ir neš toliau platinti ir rūkyti su draugais?

A. ARMONAITĖ (LSF). Ačiū. Visų pirma kiekiai neleistinių medžiagų, nedideli, dideli ir labai dideli kiekiai yra reguliuojami sveikatos ministro įsakymu ir ministras turi tą galią reguliuoti, ką mes Lietuvoje kuo laikome. Jeigu kalbame apie kanapes, nedidelis kiekis yra iki 5 gramų. Aš galiu pasakyti palyginimą, Čekijoje nedidelis kiekis yra 15 gramų. Čia pavyzdys.

Dabar dėl tų automobilių, maišų, bagažinių ir panašiai. Žinote, aš tą ir noriu pasakyti, kad šis reguliavimas yra reikalingas tam, kad teisėsauga galėtų gaudyti vadinamuosius *narkodilerius*, o ne tuos žmones, kurie yra galbūt atsitiktiniai vartotojai, galbūt padaro gyvenime klaidą, galbūt eksperimentuoja. Juk taip ir yra. Štai buvo Narkotikų ir tabako kontrolės departamento tokia šviečiamoji iniciatyva šią vasarą, kokia medžiaga kokį poveikį organizmui turi. Jie išleido daugybę lankstinukų, kurie festivaliuose, klubuose buvo labai populiarūs, nes žmonės nori žinoti, ką jie savo organizmui daro. Mes turime daugiau tokių dalykų daryti. Mes turime daugiau informacijos suteikti, o ne kariauti ne su nusikalstamumu, o su žmonėmis. Nes čia yra karas su žmonėmis.

PIRMININKĖ. L. Kasčiūnas dėl vedimo tvarkos?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip. Kadangi mano pavardė buvo paminėta, gerbiama pirmininke.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Tegul palaukia.

PIRMININKĖ. Tai gal po visų klausimų, gerai?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerai, bet nepamirškite manęs, pirmininke. Ačiū.

PIRMININKĖ. Bus replika, gerai. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Prabėgo nei daug, nei mažai, primečiau, kada mes su gerbiama ponija I. Degutiene kūrėme Narkomanijos prevencijos komisiją Seime 2002 metais. Tuo metu tokių pat idėjų buvo. Rengėmės stoti į Europos Sąjungą, buvo iniciatyvų legalizuoti kanapes ir buvo tikrai daug tų iniciatyvų. Ačiū Dievui, parlamentas atsilaikė. Na, bet atėjo į parlamentą nauja karta. Tada buvo siūlomi labai dideli pinigai. Aš nemanau, kad jie dabar nesūlomi. Tad... (*Triukšmas salėje*) Gerbiamoji kolege, ar jūs nemanote, kad priklausomybė neatsiranda iš šventosios dvasios? Priklausomybė atsiranda nuo reguliaraus ilgo vartojimo. Jūs kalbate, kad jį reikia skatinti. Ar jūs nemanote, kad jūs darote didžiulę paslaugą narkobaronams ir visiems *dilieriams*. O ar tai už pinigus, ar ne, tai čia turbūt jūsų sąžinės reikalas. Bet tada buvo siūlomi labai dideli pinigai.

A. ARMONAITĖ (LSF). Jums geriau žinoti, kam kokie dideli pinigai buvo siūlomi, bet jeigu kalbant rimtai, aš noriu pasakyti dar kartą, ką aš savo kalbos pradžioje sakiau: vartojimas mažėja. Nusikalstamas pasaulis yra nesuinteresuotas adekvačiu reguliavimu. Nusikalstamas pasaulis yra toks, kai yra viskas uždrausta, vadinasi, viskas veikia už įstatymo ribų. Mes nežinome, kokios ten medžiagos yra platinamos, jos yra platinamos dideliais kiekiais. Viskas yra uždrausta, bet viskas vyksta. Jie nėra suinteresuoti, kad žmonės vartotų mažiau. O būtent šis įstatyminis reguliavimas sukuria prielaidas mažinti vartojimą.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolege, nes laikas baigėsi.

Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš tik noriu pakartoti, kad nekalbame šiandien apie marihuanos, žolės legalizavimą. Mes kalbame apie proporcingas bausmes. Sakome, kad reikia bausti, bet reikia bausti adekvačiai. O apskritai tai svarbiausia būtų ne bausti žmones, o padėti. Jeigu yra priklausomybė, tai reikia žmones gydyti. O apskritai siekčiau ir siūlyčiau kalbėti apie švietimą, o ne apie draudimą. Mano giliu įsitikinimu, šis įstatymas yra labai teisingas ir yra labai reikalingas Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. D. Gaižauskas – prieš.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, tokio klaidinančio ir melagingo pristatymo dar nesu matęs. Aušra galėtų pasakyti, kad ji netyčia tai daro, bet negalės, aš jai buvau prieš pirmą pristatymą šiais metais paaiškines, ką ji tuo daro negerai. Esmė: čia kalbama ne tik apie kanapes. Čia kalbama apie visas narkotines medžiagas, tai yra kanapės, ekstazi, agunos ir visi kiti narkotikai, kurie yra išvardinti ir yra mūsų sąrašė. Tačiau nei dabar, nei po sausio 1 dienos už narkotikų vartojimą nėra baudžiama jokia laisvės atėmimo bausme ir tai nėra nusikaltimas, o yra tik baudžiamasis nusižengimas. Tas pats, kas vairuoti girtam šiandien, ir pripažįstama tik kaip baudžia-

masis nusižengimas. Taigi meluoti, kad už kanapių vartojimą ir pasidalinimą bus susodinami į kalėjimą, yra didžiulis ydingas melas.

Kur čia šuo pakastas? Esmė ta, pažiūrėkite į kitą straipsnį, kuriame kalbama apie platinimą, kur sakoma, kad už platinimą dabar bus baudžiama tik šešeriais metais. Vadinas, kad tai bus pripažinta apysunkių nusikaltimu ir už tokius nusikaltimus – platinimą dabar bus galima atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės. Ir štai jums modelis. Jeigu priimtume šitokią įstatymą, žmonės, kurie vartoja, arba vaikai... arba tie patys tėvai, gerbiamas Majauskai, kurie užmušė Matuką apsvaigę nuo narkotikų, jeigu jie vartos, bus nekriminalizuota... atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės. Platintojai galės laisvai išvengdami laisvės atėmimo bausmės tai daryti. Kas pas mus atsi-randa? Narkotinių medžiagų platinimo legalizavimas ir nusikalstamų veikų, susijusių su narkoti-kais, skatinimas.

Gerbiami Seimo nariai, pažiūrėkite, ką daro gerbiama Aušra, žinodama, kad pristato ir klai-dina Seimo narius, sako netiesą, bando legalizuoti narkotikus. Aušrine, jūs davėte priesaiką ir žiū-rėkite, jeigu jūs klaidinate ir meluojate, ar jūs jos nepažeidžiate. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Balsuojame, gerbiami kolegos. Balsuodami išreikšime nuomonę. Kas pritariate pateiktiems projektams, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 29, prieš – 27, susilaikė 32. Po pateikimo nepritarta.

Dabar turime apsispręsti alternatyviai balsuodami. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tubulinti, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 43, prieš – 45. Projektai atmesti.

Replika po balsavimo – A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Sveiki! Kadangi tikrai labai gerbiu Seimą ir labai rimtai žiūriu į tai, ką kalba Seimo nariai, tai labai rimtai reaguju ir į pono A. Skardžiaus pasakymą, kad jam buvo siūlomi dideli pinigai, kad jis priimtų tą įstatymą. Kadangi Seimo narys, kai jam siūlomi pinigai, turi pranešti apie tai institucijoms ir kadangi apie tai nebuvo pranešta, aš turiu daryti prielaidą, kad jis juos paėmė. Manęs tai nestebina, bet apie Seimą tai nieko gero nesako. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Tokio beprotiško naujo Seimo nario pasisakymo dar negirdėjau. A. Skardžius buvo iniciatorius ir pirmininkas pirmosios komisijos, kurioje dalyvavo ponija I. Degutienė ir buvęs Prezidentas R. Paksas. Tai buvo 2002 metai. Kodėl šiandieną ta komisija panaikinta? Mes *atstovėjome* tuos lobistus, o šiuo kartu pateikia partijos atsto-vė, gerbiamoji čia stovėjusi, teisiama už prekybą poveikiu, partija teisiama už prekybą įstaty-mais, tai yra teisiama partija. Čia dabartinis pirmininkas pučia sau į ūsą, o toliau eina tie įstatymai, už kuriuos parlamentui 15 metų kišami pinigai, ir niekas tokių įstatymų neteikia. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš norėčiau paprašyti vienas kitam negrasinti, nes tikrai, jei-gu jau šnekate, tai turi būti faktai. Čia yra Seimo salė. Po to gali būti nelabai kokios pasekmės.

D. Gaižauskas – replika po balsavimo.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, kai dėl kanapių, dėl gydymo mes jau priėmėme kaip vaistą ir tada net negrįžkime, jau priėmėme. Vaistas yra ir vi-skas gerai. Už kanapių rūkymą ir legalizavimą, kur dabar spekuliuojama, neapsigaukite. Čia yra kalbama apie visas narkotines medžiagas.

Kita vertus, pasaulyje tvarka... Iš savo praktikos žinau, žmonės, kurie vartoja narkotikus arba vienaip ar kitaip susiję, bando juos legalizuoti. Kadangi A. Armonaitė yra viešas asmuo, aš noriu jos viešai paklausti, ar jūs esate vartojusi narkotinių medžiagų ir ar tai nedarote dėl to, kad jeigu vartojote, norite jas laisvai dabar vartoti? Prašom atsakyti į šitą klausimą. (*Balsai salėje*)

A. ARMONAITĖ (LSF). Galima? Aš norėjau replikos po balsavimo. Visų pirma aš nesitikėjau, kad ant mano asmens, kuris kartu su nevyriausybinėmis organizacijomis, su visuomenės psichi-kos sveikatos ekspertais, tiesą sakant, kartu su ministru A. Veryga... kad šita salės pusė išpils tiek daug purvo ir pamazgų.

Dabar, gerbiamas Gaižauskai, aš planuoju kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją dėl jūsų ši-to pareiškimo. Noriu pasakyti, galbūt jūs ir norite, kad Lietuva būtų policinė valstybė, galbūt jūs

norite, kad šitas Seimas būtų koks nors tardymo izoliatorius ar kas nors panašaus, bet vis dėlto aš turiu jus nuvilti – čia yra demokratinė valstybė, ir mes teiksime projektus, kurie atitinka mūsų pasaulėžiūrą, mes atstovausime žmonėms, kurie mus rinko, ir neleisime jums Lietuvos paversti vienu dideliu kalėjimu. Tai tiek.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Turi atsakyti į klausimą.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, čia tikrai Seimo salė. Jokių tardymų būti negali. Kiekvienas tikrai turime savo nuomonę, savo poziciją, kurią išreiškiame balsuodami. O jeigu yra kokių nors neaiškumų, tai yra tarnybos, yra Seime Etikos ir procedūrų komisija, už Seimo ribų yra kitos tarnybos. Todėl tikrai, gerbiami kolegos, bent jau Seimo salėje gerbkite vienas kitą.

Replika po balsavimo – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad daugelis iš mūsų čia esame dar nauji Seime ir nespėjome gal iki galo paskaityti Statuto ir išsiaiškinti, bet vieną nuostatą iš tikrųjų labai rekomenduoju kolegoms įsisąmoninti – Seimo narys negali būti persekiojamas už savo žodžius, pažiūras ir įsitikinimus. Tai yra ir Statutas, tai yra konstitucinė norma. Taigi, gerbiamieji, supraskime, kad tai yra absoliuti teisė. Tai, ką jūs dabar darote, gali būti priskirta persekiojimui už žodžius, nuomones arba įsitikinimus.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Replikuoju. Išties, gerbiamas Gabrieliau, jus irgi labai gerbiu, gerbiu ir Aušrinę. Jūs esate, atrodo, istorikas. Aš esu teisininkas ir policijos pareigūnas ir gerbiu kiekvieno žmogaus pasisakymus. Ji turi teisę teikti, kaip ir aš turiu teisę ją paneigti.

Kita vertus, man labai svarbu, kaip viešas asmuo Seimo narė A. Armonaitė... Aš uždaviau klausimą, ar esate vartojusi narkotinių medžiagų. Jeigu esate vartojusi, paaiškinkite, iš kur jūs jų gavote, kiek kartų vartojote, nes tai yra klausimas, ar išvis asmuo, kuris yra vartojęs narkotikų, vadinasi, yra padaręs galimai baudžiamąjį nusižengimą, galėjo būti Seimo nariu. Čia vienas klausimas.

Antras dalykas dėl persekiojimo. Mes negalime eiti į tribūną ir klaidinti Seimo narių, vienaip ar kitaip aiškindami įstatymą. Už narkotikų vartojimą nei dabar, nei po sausio 1 dienos nėra baudžiama laisvės atėmimu ir nė vienas nėra nubaustas. Žmonės, kurie vartoja, gali gydytis, yra programos. Aš asmeniškai ne vieną esu aplankęs rehabilitacijos centre, kuriame narkomanai pasakė: mes pradėjome nuo lengvųjų narkotikų (...).

PIRMININKĖ. Laikas! Trumpinkite.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Esmė tokia. Gerbiama Aušrine, pasakykite, ar jūs esate vartojusi narkotinių medžiagų? Jeigu jūs labai ginate kanapes, neginate aguonų, neginate džefo, neginate ekstazio, tai gal jūs esate rūkiusi kanapių? (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, visa pagarba visiems – čia yra ne teismas, čia nėra teisininkų, nėra policininkų, nėra medikų, nėra istorikų. Mes visi esame politikai ir gerbkime vienas kitą. Jeigu jums kyla kokių nors abejonių dėl savo kolegės, dar kartą sakau, yra tam tikros struktūros, institucijos. Prašom kreiptis ir viską ten išsiaiškinsime. Viskas! Daugiau niekam žodžio nesuteiksiu. (*Triukšmas salėje*) Jeigu dėl balsavimo. Prašau.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Mano balsavimą įskaitykite prieš, aš neteisingai balsavau.

PIRMININKĖ. Kolega balsavo prieš. (*Balsai salėje*) O kaip jūs balsavote?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš nebalsavau. (*Šurmuly salėje*) Prašau mano balsą įskaityti už. Ir žinau dar vieną priklausomybių rūšį, kurią būtinai reikia apsvarstyti, – priklausomybė nuo „Gazpromo“ banko pinigų, labai sunki, sunkiai pagydoma. (*P. Gražulis. „O kodėl jam leidote šnekėti!..“*)

PIRMININKĖ. A. Anušauskas balsavo už, bet tai yra tik dėl protokolo. Viskas, daugiau jokių pasisakymų. (*P. Gražulis „Dėl vedimo tvarkos. Pirmininke, dėl vedimo tvarkos! Prašau duoti man pasisakyti!“*) Dėl vedimo tvarkos.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip, aš noriu dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Bet jeigu apgausite?

P. GRAŽULIS (TTF). Taip, neapgausiu. Pasakyti, kas yra, – aš narkotikų nenaudojau ir nebijau niekam pasakyti, nei lengvų, nei sunkių, jokių.

PIRMININKĖ. Jūs kalbate ne į temą. (*Šurmulyš salėje*) Viskas!

16.11 val.

Grįžimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1130(2) (pateikimas)

Kitas klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1130... (*Triukšmas salėje*) Dėmesio! K. Masiulis pateiks Grįžimo įstatymo projektą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nedėkinga mano dabar situacija yra. (*Šurmulyš salėje*) Ar galiu jūsų dėmesio paprašyti, kolegos!

Pirmininke, galite paprašyti kolegų, kad jie...

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pranešėjas negali kalbėti auditorijai, nes yra didelis triukšmas, ir prašo manęs, kad jūs būtumėte malonūs ir nekalbėtumėte!

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš tikrai noriu pateikti, mano požiūriu, labai rimtą įstatymo projektą. Man labai gaila, kad čia prieš tai įvyko toks chaosas, kuris išblaškė mūsų visų dėmesį ir koncentraciją. Manau, kad tikrai esu vertas prašyti jūsų dėmesio ir susitelkimo dėl šito klausimo.

Mes turime dvi dideles problemas, didžiausias turbūt valstybėje problemas, su kuriomis nesusidoruojame – tai emigracija ir regionų nykimas, jos yra susijusios. Regionų nykimui mes skiriame daug dėmesio, daug pinigų, pastangų, ne visai sėkmingai sekasi. Emigracijai stabdyti, kažką daryti su emigracija – mes tikrai padedame, bet nieko nedarome.

Aš vis dėlto pasiknaisiojęs istorijoje, kitų valstybių patirtyje, atradau, kad yra teigiama patirtis, ir ta teigiama patirtis yra Izraelyje. Izraelis ir Airija – dvi valstybės, iš kurių turėtume mokytis ir pasimokyti. Aš labiausiai, tiesą sakant, bandžiau žiūrėti į Izraelio patirtį ir siūlau ją čia pritaikyti mums bandant inicijuoti štai tokį įstatymo projektą.

Aš visiškai sutinku, kad tas įstatymas gali būti dar ir duobėtas, ir gali būti visokių taisytinų dalykų, tačiau pati jo koncepcija yra tokia... (O kiek man liko, 8 minutės?) Gerai. Jo idėja yra tokia. Jeigu mums reikia investicijų... Investicijų reikėjo, tarkime, 2008 metais, buvo pagalgvota, kad labai reikia investicijų, tai augintų valstybės pragyvenimo lygį. Mes kuriame institucijas „Investuok Lietuvoje“, įgaliojame jas veikti, atrandame finansavimo būdus ir štai – turime rezultatą. Jeigu mes manome, kad į Lietuvą turi ateiti kino statytojai, kino verslas ir panašiai, mes kuriame Kino centrą, kuriame instituciją. Ir štai rezultatas labai aiškus – augimas, matome didžiulį progresą šioje srityje. Jeigu mes manome, kad Lietuvoje yra bedarbystė ir reikia, kad valstybė su ja dorotųsi ir veiktų, mes turime tam tikrą instituciją. Mano supratimu, mes turime panašiai mąstyti ir šituo atveju. Taip mąstė ir Izraelis, kai, būdama visiškai neturtinga valstybė, nustekenta, nedaug žmonių, neturtinga, pokario, po Antrojo pasaulinio karo valstybė, turėjo užduotį sukurti valstybę ir prisikviesti piliečius čia gyventi, į šitą žemę. Jie sukūrė mechanizmus, kuriuos aš siūlau turėti ir mums.

Visų pirma, kad atsirastų institucija, aš palieku čia Vyriausybei spęsti, jeigu manęs klaustumėte, tarkim, „Investuok Lietuvoje“ galėtų tą funkciją vykdyti. Šalia institucijos, kad atsirastų ir grįžtančių į Lietuvą teisės, jos būtų aptartos, kad jie įgautų tam tikras teises, kad būtų vykdoma grįžimo politika ir jinai būtų finansuojama. Dar tik rengdamas šitą įstatymą, aš kiek pajėgiau bandžiau šitą informaciją paskleisti, sulaukiau labai neblogos reakcijos, sulaukiau ir kritikos, ir bambėjimo. Sulaukė teigiamų vertinimų ir nemažo palaikymo pati idėja, tuo aš džiaugiuosi, bet lygiai taip pat ir klausimų. Tai aš į vieną esminį klausimą norėčiau čia atsakyti.

Dažniausiai klausinama, ar tu tikiesi, kad pagal šitą įstatymą puls žmonės grįžti iš Vokietijos, Švedijos, Norvegijos? Aišku, kad ne tam skirtas šitas įstatymas. Bet pažvelkime į Venesuelą, žlungančią valstybę, ten yra iki 10 tūkst., bent keli tūkstančiai lietuvių kilmės žmonių, greičiausiai trečia karta, dalis iš jų norėtų sugrįžti. Prasidėjus diskusijai apie šitą įstatymą, jau žiniasklaida užfiksavo Venesueloje vieną žmogų, lietuvį, kuris domisi, kaip galėtų sugrįžti, kaip galėtų parvykti. Įsivaizduokite, ką reiškia tam žmogui, jeigu pajamos yra tik keliolika ar keliasdešimt eurų per mėnesį, jeigu reikia duonos stovėti. O už Venesuelą atsakinga ambasada yra Brazilijoje. Tai taip pat būtų turbūt kaip nuo Lietuvos iki Ispanijos, iki Madrido, toks atstumas. Kaip jam... Ir be to, kitos kalbos – čia portugalų, čia ispanų, Brazilijoje – portugalų, čia – ispanų. Nėra jokių mechaniz-

mų, nėra mechanizmų, kaip juos gabenti iš tokių valstybių. Ką darė Izraelis Venesueloje? Jau keli lėktuvai parskraidinti pagal šitą mechanizmą.

Štai yra tokių valstybių ir daugiau, vien Rusijoje 200 tūkst., kuriais mes nesirūpiname. Yra Vidurinės Azijos valstybėse. Ir štai ką aš matau Tauragėje. Tauragėje yra privatus verslo centras, buvęs verslininkas, pats tremtinys išgirsta, kad Kirgizijoje yra lietuvis Vytautas, lietuviškai nemo-kantis, bet tėvai buvo lietuviai tremtiniai, nori sugrįžti čia, bet jo uždarbis 200 eurų per mėnesį ir jis neturi jokių galimybių. Jis pats nuperka bilietą, pats organizuoja, pats *pas save* ir įdarbina, tiesą sakant. Su visa šeima atvažiuoja. Yra tokių žmonių. Bet kažkodėl verslininkas turi, privatininkas, dar kažkas padėti, valstybė čia mechanizmų nesukūrusi.

Aš siūlau mums kartu bendromis pastangomis imti šitą galbūt žalią, galbūt netobulą įstatymą, paleisti dabar per pateikimo stadiją į gyvenimą, normaliai komitetuose išdiskutuoti, kad atsirastų pirmieji mechanizmai. Mes paskui galėtume pasidžiaugti, kad štai atsiranda mechanizmai, svertai, kurie leidžia tiems žmonėms, kurie nori grįžti į Lietuvą, bet patys negali, štai šitiems padėti sugrįžti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tikiuosi, kolegos suprato, bet nori klausti pakankamai daug. S. Gentvilas. Nėra. Klausia M. Bastys, ruošiasi A. Sysas.

M. BASTYS (MSNG). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs turbūt susipažinote su Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadomis. Iš tiesų jūsų įstatymas pakankamai sukritikuotas, kitaip tariant, parengtas pagal teisininkų išvadas nekokybiškai. Man susidaro įspūdis, kad jūs lyg ir populiarių dalyką bandote pateikti, bet parengėte jį taip, kad tiesiog nekiltų ranka balsuoti už jį.

Bet mano klausimas iš tiesų yra ne apie tai. Jūs paminėjote, kad jau žinote keletą asmenų – lietuvių, kurie norėtų grįžti į Lietuvą, ir jeigu būtų tam palankios sąlygos, kadangi jūs esate numatęs įstatymo projekte, kad jis įsigalioja jau nuo kitų metų rugsėjo 1 dienos, turbūt esate suskaičiavęs, kiek reikėtų lėšų nuo 2018 m. rugsėjo 1 d., kiek reikėtų lėšų 2019 metais. Jeigu mes kalbame apie 2018 metus, tai ir biudžete nėra numatyta tokių lėšų, kad būtų galima tinkamai įgyvendinti šį įstatymą. Prašau, norėčiau jūsų komentaro.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš atsakysiu į visus jūsų klausimus, kurių čia viename klausime buvo daug.

Dėl teisininkų išvadų. Žinote, aš labai daug kur nusiviliu mūsų teisininkais ir jų kompetencija. Atvirai pasakysiu. (*Šurmulys salėje*) Atvirai. Ir jų tarnybiškumu. Jeigu būčiau iš šitos pusės, būtų kitaip vertinama. Ir nereikalingu priekabumu. Aš sakau, aš juk nesu ministerija, jūs puikiai suprantate, esu vienas žmogus, galiu parengti tokį įstatymą, kokį galiu parengti. Konceptualų. Aš neneigiu, kad čia gali būti daug duobių. Na ir kas, manęs tai nedomina. Jūs žiūrėkite ne į duobes, o žiūrėkite į viršukalnes. Jeigu paskęsite duobėse, tai nieko neturėsite, bet jeigu mes paimsime jo teigiamą turinį, o duobes užpildysime bendromis pastangomis su tuo pačiu teisininku, nesikabinėsime, tai turėsime pozityvų rezultatą. Priešingu atveju nieko neturėsime. Tik tiek! Man tie priekabumai neįdomūs.

Aš užrašiau rugsėjo 1 dieną, man norėtusi, kad tai galėtų... tikėdamasis, kad gali būti ir biudžetas peržiūrėtas turint labai gerus valstybėje rezultatus metų vidury. Gerai, juk čia toks pat techninis dalykas. Parašykime kitų metų pradžią. Aš nežinau, kiek valstybė skirs dėmesio, kiek specialistai paprašys, kokia institucija bus įgaliota, kokios bus mūsų finansinės galimybės. Nežinau. Aš juk nesu stebukladarys, nežinau, kiek čia žmonių norėtų sugrįžti, dar kažką. Yra didžiulė nežinia.

PIRMININKĖ. Trumpinkite!

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kaip ir jūs nežinote, nė vienas nežinote. Iš manęs reikalaujate stebuklingų atsakymų.

PIRMININKĖ. Klausiti – minutė, atsakyti – dvi. Gerbiamasis kolega, labai ilgai kalbate.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerai, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Čia ne paskaita.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Stengsiuosi trumpiau.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis Kęstutis, aš nenoriu priekabauti ir neklausiu apie Teisės departamento išvadas. Bet kai skaitai ir kiekvienoje eilutėje matai Lietuvos Res-

publiką arba Lietuvos Vyriausybę, tai stilistiką tikrai reikėtų taisyti. Bet čia yra mano pastaba, su tuo galime susitvarkyti. Kiek suprantu, kalbininkai nežiūrėjo šito įstatymo.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ne.

A. SYSAS (LSDPF). Mano klausimas būtų kitas. Pats žodis „grįžimas“, na, dviprasmiškai galima suprasti. Ar negalvojote apie kitokį pavadinimą šito įstatymo?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ne, aš manau, kad tai yra būtent grįžimas. Grįžimas į Lietuvą, grįžimas išvykus. Grįžimas. Taip pat viena iš teisininkų pastabų buvo, kad jiems nepatinka „grįžimas“, jie norėtų kokio nors biurokратиškesnio. Kam reikia biurokратиškų, neaiškių sąvokų. (Juokas salėje) Kam reikia padaryti, kaip mes dabar – dėl įstatymo, kuris ten ttt... pakeitimo įstatymo, įstatymo pakeitimo įstatymo. Niekas nesupranta, apie ką mes čia kalbame.

PIRMININKĖ. Klausia E. Vareikis.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Klausimas dėl to grįžimo. Jūs čia minėjote pristatydamas kažkokį Vytautą, kuris negimė Lietuvoje, kuris nekalba lietuviškai, tai jis niekur neišvažiavo, negrįžta. Jeigu aš būčiau koks nors...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Jis grįžęs.

E. VAREIKIS (LVŽSF). ...verslininkas, aš atsivežčiau žmonių lietuviškais vardais, bet gal ne visai šviesiaodžių, ir sakyčiau, kad jie sako, jog jie lietuviai nori būti. Kur yra tas filtras?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ne...

E. VAREIKIS (LVŽSF). Palaukite, leiskite man paklausti. Kas bus tas filtras, kuris pasakys, kad šitas žmogus yra lietuvis, kuris grįžta, o štai šitas žmogus tiesiog ieško Lietuvoje sau lengvesnio gyvenimo, nes jo protėvis, vienas iš aštuonių, sakysim, proprosenolis, galbūt buvo lietuvių kilmės, kažkada išvažiavęs iš Lietuvos, bet išvažiavęs jau galbūt kalbėjo lenkiškai, o ne lietuviškai. Kur yra tie atrankos kriterijai?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Visiškai nesvarbu, jis kalbėjo lenkiškai ar lietuviškai, ar hebrajų kalba, ar gal rusiškai, sentikis buvo. Čia labai aiškiai pasakyta: „Lietuvos Respublikos pilietis ar su Lietuva istoriškai susijęs asmuo, su savo šeimos nariais grįžtantis ar grįžęs po 1990 metų nuolat gyventi į Lietuvos Respubliką.“ Netgi truputį plačiau aš pasakiau, kad asmenys, kurie Lietuvai tarnavo, pasitarnavo, tarkim, vertėjavo Afganistane, nors yra afganai, galėtų pasinaudoti šiuo įstatymu. Lietuvai nusipelnė. O kitokių galimybių nėra.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gal daugiau neklausiu, nes A. Sysas, E. Vareikis panašiai paklausė. Panašūs.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Turiu pasakyti, kad man pati idėja patinka ir joje atsispindi gal ir šiuo metu Vyriausybės daromi tam tikri žygiai, kad imigracija, arba atvykimas, grįžimas didėtų, bet jie yra išskaidyti į skirtingas žinybas, į skirtingas ministerijas, nėra vieningumo, todėl nėra ir atsakomybės, ir nėra ko paklausti, ir nėra centralizuoto proceso valdymo. Ta prasme, aš galvoju, autorius tikrai pasistengė ir čia tą idėją kritikuok nekritikavęs teisine prasme, pati idėja yra gera.

Bet yra kitas dalykas, gerbiamasis autoriau. Žinote, išeina taip, kaip pagal krikščionišką mokslą, kad tas sūnus brangesnis, kuris ne su tėvu gyvena, o išvyko ir paskui nusprendė grįžti. Bet yra ir kiti sūnūs mūsų piliečiai, kurie nenori išvykti ir čia vargelį vargsta, kenčia. Tai gal reikia pabandyti apsukti kitaip, kad jie ir nenorėtų iš čia išvykti. Kaip jūs galvojate, kaip jiems reikės paaiškinti, kurie čia lieka, na, žemiau skurdo ribos, prie skurdo ribos. Jiems reikia padėti, mano supratimu, ir jiems bus sunkiai suvokiama, kodėl mes jau išvykusius su tam tikromis išlaidų dalimis bandome susigrąžinti.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū už pirmąją dalį, nes jūs faktiškai mano aiškinamąjį raštą vos ne pacitavote.

O dabar dėl tų, kuriems reikėtų paaiškinti Lietuvoje esantiems. Čia tokių yra iš tikrųjų, pavadinčiau, pavyduolių. Man pačiam neužtenka gėrybių ir nesidalinkime su tais, kurie grįžta. Bet atsakymas toks. Atvažiavę žmonės dažniausiai kabinasi ir pridedamąją vertę kuria. Valstybės, tokios kaip Amerika, Kanada, Naujoji Zelandija, Australija, turi specialias imigracijos programas,

žaliąsias kortas ir panašiai, nes puikiai supranta, kad tie atvykstantys sukuria didžiulę pridėjamą vertę, didžiulę, ir konkurencija dėl darbo jėgos yra labai plati.

Tai dabar mes turime arba stichinį mechanizmą, mums peršamą pabėgėlių mechanizmą, arba mes patys susikuriame mechanizmą ir per tą mechanizmą imamės asmenų, kurie sukuria pridėjamą vertę. Neišnaudoja, pradžioje pasinaudoja truputį, kad išmoktų kalbą, integruotųsi, labai nedaug. Izraelio patirtis rodo, kad išlaidos yra niekingai mažos, lyginant su gaunama milžiniška nauda – ekonomine, finansine, biudžetine. Visomis naudomis. Aš noriu pasakyti, pavydui ne vieta. Laimėsime labai daug, o žmones kokius turėsime. Lietuvių, lenkų ir kitokių, įvairiausių tautybių, kurie čia turėjo, kurie čia turi sąsajas, kurie nėra svetimi, kurių kultūra nesvetima. Aš nematau jokio pavojaus.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Pranešėjau, tikrai tas įstatymo projektas dabar populiarus, taip sakant, grįžimo, jūs čia žaidžiate ant tos bangos, bet Teisės departamento paaiškinta, kad čia labai daug niuansų, o jūs sakote – į tai nekreipti... Suteikti turtinę, suteikti kažkokias galias. Ar čia nebus tik pasinaudojimas, kad pagerintų savo finansinę, socialinę padėtį tie, kurie gyvena kitur? Kiek aš žinau iš senų laikų, kai buvo mūsų gražinta tremtiniam, buvo suteiktos gyvenamosios... ne visi tremtiniai panaudojo tą gyvenamojo būsto suteikimą, po to jie pardavė ir vėl grįžo atgal, kitur. Aš pats tai žinau, todėl ir klausimas: ar čia tik nėra toks įstatymo projekto priėmimas, toks populistinis, kad kažką padarytume dėl kažko?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aišku, geriausia nieko nedaryti ir matyti, kaip kiekvieną dieną netenkame po lėktuvą, negu parvežti kelis lėktuvus, finansuoti, o tie žmonės integruotųsi. Ar čia yra geriau? Ir kur čia populizmas? Žiūrėkite, aš siūlau, aš siūlau bent žingsnį žengti. Ženkime pirmąjį žingsnį, nes mes nieko nedarome. Nieko nedarome! Jeigu mes darysime, reikės pinigų, reikės institucijų, kitaip nebus. Reikės pinigų ir institucijų, bet nauda bus nepalyginamai didesnė. Mes jau dabar turime žmonių, imigruojančių į Lietuvą, norinčių atvykti į Lietuvą, bet jie nėra niekaip istoriškai susiję su Lietuva. O į šį procesą, kuris būtų valdomas, būtų nukreiptas į su Lietuva susijusius asmenis, mes kažkodėl žiūrime įtariai. Kolegos, aš vis dėlto prašau jūsų pritarimo ir palaikymo pateikimo stadijoje. Mes turėsime daugybę galimybių, aš labai norėčiau, kad nueitų į kokį rimtą komitetą ir ten būtų man suteikta pagalba, kvalifikuota pagalba. Arba aš pasitraukiu į šoną, jūs esate čia dauguma, jūs paimkite visas...

PIRMININKĖ. Kolega, baikite.

K. MASIULIS (TS-LKDF). ...teisės, pagerinkite ir paimkite sau tą naudą, populistinę ar kokią tik norite.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Motyvai dėl viso. Yra tik norinčių kalbėti už. Gal iš karto balsuojame? Kas pritariate po pateikimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 46, prieš – 2, susilaikė 22. Pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas numatomas pavasario sesijoje.

16.32 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-928(2) (pateikimas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tai yra Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jo iš tiesų yra daug diskutuota, apie jį daug kalbėta. Galiu pasakyti tik tiek, kad iš karto tame projekte turėtų būti ne nuo 2018 metų, o nuo 2019 m. sausio 1 d įsigalioja. Turėtume gauti bet kokią atvejų Vyriausybės išvadą, iš tikrųjų kokią turėtų įtaką ir kokį turėtų pliusą. Aš siūlau, kad 9 % PVM lengvata būtų taikoma būtent biokuro granulėms, briketams, pagamintiems čia. Kaimyninės valstybės, Latvijos, kaip žinote, bendras PVM yra 21 %, medžio granulėms – 11 %, Anglijoje medžio granulėms, briketams yra 3 %, Belgijoje bendras PVM yra 21 %, granulėms – 6 %, Airijoje – 23 % ir 13,5 % atitinkamai,

Estija turi 5 % PVM. Esmė yra pagrindas ir tikslas, dėl to dalyko aną kadenciją aš mėginau įtikinti, deja, su tam tikrais trukdžiais nebuvo pritarta.

Šiandien, kaip žinote, didžioji dalis nelegalių pinigų, arba, kaip įprasta vadinti, juodųjų pinigų, sukasi būtent medienos pramonėje, briketus gaminant, granules parduodant, nes žmonės ieško, kaip įsigyti pigiau. Man pačiam iš tikrųjų tenka pirkti granules. Jeigu perki granules oficialiai iš parduotuvės, tai kubas granulių kainuoja nuo 176 iki 205 eurų, bet jeigu pavartysite vietinę spaudą, baltarusiškos granulės kainuoja 130–137 eurus. Deja, nėra nei sąskaitos faktūros, nei nieko. Lygiai tas pats vyksta ir su miškais, kai malkinė mediena šiandien yra parduodama be dokumentų, tik su važtaraščiu, arba yra dar įdomesnis dalykas, yra dovanojamas miškas su leidimo teise išsikirsti, vadinasi, net nesumokamas gyventojų pajamų mokestis. Aš manau, kad jeigu būtų pritarta tokiai lengvatai, tai Mokesčių inspekcija nuo kitų metų pradžios, kai iki gegužės 1 dienos žmogus deklaruotų apie tokį įsigijimą ir tokį nusipirkimą, tokių granulių, galėtų susigražinti tą skirtumą.

Analogiją mes šiandien turime dėl 9 % PVM lengvatos šildymui, t. y. centriniam šildymui, kai žmonės, kurie šildosi daugiabučiuose arba prisijungia prie šito, tokia lengvata naudojasi. Kartu tokia akcizo lengvata yra taikoma dyzeliniam kurui, raudonajam kurui, kas žinote, kitaip, ūkiškai jis yra vadinamas rožiniu. Tai vėlgi namams, kurie kūrena žymėtą dyzelinį kurą būtent šildydami, taip pat yra taikoma PVM lengva. Aš manau, kad ištrauktume dalį pinigų iš šešėlio, papildytume biudžetą, bet Vyriausybė turėtų pateikti skaičiavimus, juolab kad premjeras prieš du mėnesius spaudoje, viešojoje erdvėje irgi buvo pasakęs, kad svarstytinas, diskutuotinas toks projektas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamas pranešėjas, sakykite, kuo skiriasi šis jūsų projektas, išskyrus ką tik jūsų paminėtą naują įsigaliojimo datą, nuo to, ką jūs ir jūsų kolegos teikėte anksčiau ir kam nepritarė nei Vyriausybė, nei Biudžeto ir finansų komitetas, nei šitas Seimas?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū. Biudžeto ir finansų komitetas nesvarstė jo, buvo pateikimas, buvo Vyriausybė... Vyriausybė svarstė ir siūlė, kad iš tikrųjų ateityje reikėtų diskutuoti ir dėl tokio klausimo būtinumo ir svarbumo. Klausimas yra analogiškas tam, koks yra paliktas, mes specialiai laukėme, kol bus priimtas biudžetas, kad jo nesietų su priimamu biudžetu arba su kažkokia lengvata. Mes sakome, kad turi būti įgyvendinamas 2019 metais, kad Vyriausybė, nes yra toks jos planas, ištrauktų dalį pinigų iš šešėlio. Mes įrodome, kad toje rinkoje, toje pramonėje yra vienas iš didžiausių šešėlių. Tai mes ir siūlome, kad Vyriausybė, turėdama ilgą laiko tarpą, metus, pateiktų tikras analizes, neskubėtų, nesiverstų per galvą ir įvertintų esamą situaciją.

PIRMININKĖ. Klausia M. Bastys.

M. BASTYS (MSNG). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš esmės tai aš pritariu, kad dėl to reikia diskutuoti, reikia kalbėti, tą reikia svarstyti, tačiau, mano giliu įsitikinimu, kai mes kalbame apie mokestinius dalykus, reikia sistemiškai apie visą mokestinę bazę kalbėti. Prašom pasakyti, ar ne geriau būtų visą kompleksinį, sisteminį įstatymų projektų paketą pateikti, o ne tokį atskirą projektėlį? Dėkoju.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas kolega. Jeigu pasakysiu dėl šildymo rūšių, tai buvo kompleksinis požiūris, tai yra paskutinė šildymo rūšis, kuri šiuo metu neturi lengvatos ir kuri yra neapskaitoma, jeigu taip pasakyčiau. Dėl dyzelinio kuro, rožinio kuro mes Mokesčių inspekcijai kiekvienais metais teikiame deklaracijas, jas pildome. Nusipirkęs rožinio kuro, namų ūkio savininkas, šeimnininkas ar kitas žmogus Mokesčių inspekcijai iš karto praneša, pardavėjas irgi praneša. Bendrą PVM lengvatą šildymui turi visi. Tai yra vienintelė grupė iš mokestinės bazės, dėl kurios šiandien neišspręsta.

Dar kartą sakau, šešėlis šitoje pramonėje ir šitoje srityje yra vienas didžiausių, juolab kad čia atsiskaitoma tik grynais pinigais. Mano įsitikinimu, Vyriausybė tam turėtų laiko ir, sujungusi visus projektus dėl dyzelino, centralizuoto šildymo, malkų, granulių ir šiaudų granulių, tai galėtų išspręsti. Juolab kai šiandieną mes kalbame apie atsinaujinančią energetiką, juolab kai mes skatiname šitą dalyką, tai šiaudų granulės yra, ko gero, viena neišnaudojamiausių šildymo rūšių Lietuvoje. Tiek jūs, kaip ūkininkas, tiek aš, kaip ūkininkas, ir kiti kolegos ūkininkai patys puikiai žino, kiek šiandieną šildoma šiaudų granulėmis, kiek šildoma seniūnijose tiesiog šiaudų ritiniais, jeigu taip ūkiškai pasakius...

PIRMININKĖ. Kolega, trumpinkite!

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, pirmininke. Tiesiog bandau išaiškinti, kad tai yra tikrai kompleksinis, kadangi skalūnų anglies mes neturime kaip Estija, nes Estija joms taiko, tai aš siūlau šitą paskutinę rūšį.

PIRMININKĖ. Dar klausia V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (LSDDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs taip viską gerai išaiškinate, tai galbūt galite pasakyti, koks maždaug būtų suvartojamas vidaus rinkoje granulių ir briketų kiekis?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Šiuo metu, preliminariais skaičiavimais, apie 700 mln. šitoje pramonėje apskritai sukasi pinigų. Įsivaizduokite, kad iš Baltarusijos įvežamų šiuo metu sudaro apie 100 mln. Tai nuo 100 mln. paskaičiuokite vien pajamų mokestį, pelno mokestį, „Sodrai“ ir sveikatos draudimą, kurie rinkoje nefigūruoja, tai pažiūrėkite, mes į biudžetą galime surinkti 17–22 mln. Tai yra didelis indėlis į... Aš nekalbu, nes, šiaip ar taip, šiandien naudojasi ta lengvata, nes PVM nesumoka. Tai geriau tegul sumoka 9 % PVM, o kita susigražina, bet grįš per vartojimą, per PVM, per pelną, per „Sodrą“, per sveikatos draudimą. Tam šis mechanizmas ir yra kuriamas – gryninti pinigus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Atsakėte į visus klausimus.

Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. A. Dumbrava – už.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Tikrai, manau, solidus įstatymo projektas yra pristatytas. Norėčiau pasakyti, galbūt vienintelis iš nedaugelio projektų, kuris skirtas regionams, kur daugiausia yra privačių namų, kur žmonės tikrai negauna tokių lengvatų, kurias gauna daugiabučių namų gyventojai. Ir renovacijos pinigai, ir lengvata šildymui. Kuris gavo privataus namo papildomų lėšų renovacijai? Visą reikia daryti patiems. Yra tokia, kaip jūs žinote, asbestinio šiferio keitimo programa, bet gal niekas šiandien negali pasakyti, kaip ji veikia, koks jos efektas, ko gero, tos programos ir visai nėra.

Tikrai Remigijaus pateiktas įstatymo projektas padėtų ištraukti tuos pinigus iš šešėlio tiesiog tiems žmonėms, kurie parduoda tokį kurą, turiu omenyje, biokurą, nebūtų jiems naudinga slėpti. Ekologiškas kuras... Aš manau, būtų labai teisinga, kad žmonėms, kūrenantiems ekologišku kuru, tai ir šilumos efektą mažina, ir t. t. Tikrai siūlyčiau drąsiai pritarti, nes tai tikrai būtų didžiulė parama rajonų gyventojams. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. S. Jakeliūnas – prieš.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Tie, kurie skaitė Europos teisės departamento išvadą, turbūt pastebėjo, kad kai kurioms kuro rūšims, konkrečiai – šiaudų granulėms, briketams ir panašioms dalykams, negali būti taikomas lengvatinis PVM tarifas. Todėl mes turime įvertinti šį faktą, turime įvertinti faktą, kad plėtimas lengvatų sukelia problemas, o ne jas sprendžia. Tai, kad priėmėme centriniam šildymui lengvatą, taip pat, mano įsitikinimu, nebuvo geras sprendimas. Todėl nekartokime tų klaidų, negilinkime ir nepažeidinkime europinių direktyvų, susijusių su apmokestinimu. Siūlau nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas palaikote pateiktą projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 71: už – 31, prieš – 10, susilaikė 31. Po pateikimo nepritarta.

Dabar alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad įstatymo projektą tobulintume, tuomet balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš. Alternatyvus balsavimas.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 36, prieš – 28. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

16.44 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1275 (pateikimas)

Dar vienas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, bet jį jau pateiks V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamoji pirmininke, mielieji kolegos. Matau iš jūsų bendrų nuotaukų, man jau pavyks klausimas. Jis yra paprastas, suprantamas, tuo labiau kad ovacijos iš pačių valstiečių.

Kodėl gimė tokia idėja? Daug kas kalba, kad čia neleis Europos Sąjunga, kad čia konkurencingumas ir t. t. Aš nuolat seku Latvijos Seimą. Pasirodo, Latvijos Seimas praeitą trečiadienį padarė galutinį svarstymą ir priėmė pridėtinės vertės mokesčio pataisas, kurios numato Latvijoje būdingiems vaisiams, uogoms, daržovėms taikyti sumažintą 5 % PVM tarifą. Šis tarifas įsigalios tik iki 2020 m. gruodžio 31 d. Ar pradėjau analizuoti, kodėl jie taip padarė? Padarė dėl to, kad faktiškai yra labai sunkios klimatinės sąlygos, daug liūčių. Bet kada man teko pasiteirauti meteorologų, mes pusantrą karto daugiau gavome kritulių. O kas svarbiausia, ši klausimą iškėlė ne Latvijos žemdirbiai, bet Žemės ūkio ministerija. Aš viliuosi, kad mūsų ministerija kažkur buksuoja, ko nors bijo ar nesuderinusi, todėl man ir kilo idėja bandyti įtikinti kolegas žemdirbius, kurie šiek tiek išmano žemės ūkį ir yra specialistai, kad norime nenorime mes turime pasekti Latvijos žemdirbių ir ministerijos keliu. Faktiškai yra paskaičiuota, vieni paskaičiavo, kad mes praradome 40 mln., kitos institucijos, kad 152, bet konkrečiai, kai kalbama apie uogas, apie vaisius, apie daržoves, faktiškai mes praradome nei daug, nei mažai – apie 52 mln.

Kodėl man kilo ši mintis? Visų pirma aš norėčiau, kad šią produkciją, kuri per jėgą, per vargą, per nemigą buvo nuimta, būtų kaip galima greičiau suvartoti ir nupirktų gyventojai. Kodėl? Aš kaip specialistas kalbu. Šiuo momentu ši produkcija labai prastai laikosi. Per du mėnesius tūkstančius tonų išmetėme į šiukšles, nes supuvo. Kadangi nepalankios klimatinės sąlygos, ji greičiau pūva. Todėl ką noriu sakyti, aš noriu padaryti dėl to, kad ji nesupūtų, bet mažesniais kainomis suvalgytų mūsų žmonės, kurie neturi didelių pinigų. Tai ir yra esmė. Mes turime padėti vargstantiems, kad jie nusipirktų tą greitai gendančią produkciją.

Kodėl siūlau iki 2020 m. gruodžio 31 d.? Kitąmet, kas gerai išmano žemės ūkį ir visą jo struktūrą, mes žinome, po tokių lietingų metų žemės struktūra penkeriems metams negrižtamai duoda mažesnę derlių, išplauna visas organines ir mineralines trąšas, sugadina struktūrą. Kitąmet vėl nebus to derliaus, nes faktiškai 30 % jis mažesnis. Reikės 30 % daugiau trąšų, pinigų. Faktiškai tos mūsų kultūros bus nuostolingos ir niekas nepradės nei auginti, nei nieko. Todėl ir yra mano akcentas. Palaikykime tuos trejus metus, kada labai sunku žemdirbiams išlaikyti. Jei mes šito nepadarysime, mieli kolegos, liksime be vaisių, daržovių ir t. t. Taigi, mielieji, kreipiuosi į savo kolegas, kurie šiek tiek išmano žemės ūkį. Nepalikime tų žmonių, kurie dieną naktį dirba, nieko negauna, ir mes negalime nieko kompensuoti. Tuo labiau mes padėsime vargstantiems žmonėms, kad baigtų nupirkti tuos pūvančius vaisius ir daržoves. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui už pateikimą. Klausia J. Olekas. Nematau. Tada A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, jūs esate vienas iš tų ne naujokų Seime. Per paskutinį dešimtmetį kiekvienais metais visada būdavo tokių žingsnių, ką jūs ir dabar darote. Aš irgi sutinku, kad tai yra tikrai didžiulė problema. Turint omenyje, jūs paminėjote Latvijos pavyzdį, aš tai į latvius žiūriu ne iš aukšto, bet nematau, sakykime, kaip didelio konkurento tiek Lietuvos sodininkams, tiek uogininkams, tiek, žinoma, ir daržininkams. Bet mūsų pagrindinė konkurencinė aplinka yra kitoje pusėje, tai yra Lenkija. Mums su lenkais, kurie turi lengvatinį tarifą, varžytis tikrai yra sunku, bet aš minėdamas tą dešimtmetį paminėjau, kad pritrūkdavo visada politinės valios dėl lengvatinio tarifo. Ten būdavo net ir plačiau kalbama, apie kitus maisto produktus. Aš neturiu ir tokio klausimo, bet tiesiog viliuosi, kad kitais metais, jei norime išlikti konkurencinėje toje kovoje, Seimas vis dėlto ryšis priimti lengvatinį tarifą. Aš būsiu už tai.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Matote, kaip supranta mano kolega. Mes bendraamžiai, vienodai mąstome. 50 metų nebuvo tokių klatingų ir lietingų metų kaip šiemet žemės ūkyje.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamasis kolega, kaip jūs išspręsite tą dilemą, kad biudžetas jau priimtas, visi sprendimai įsigalioje. Aš suprantu tą rūpinimąsi dėl klimato sąlygų ir kad reikėtų bandyti kaip nors padėti, bet mes nebegalime net teoriškai, net labai norėdami nuo sausio 1 d. įvesti kokių nors naujų mokesčių ar jų tarifų.

Kita vertus, dėl jūsų projekto, kaip ir ankstesnio, Europos teisės departamentas parašė pastabų, vėlgi susijusių. Mes negalime diskriminuoti kitų šalių tiekėjų, gamintojų ir panašiai, įrašydami,

kad čia yra lietuviškoms uogoms, vaisiams ir daržovėms. Jūs pats pacitavote latvių pavyzdį, kad tai yra Latvijai būdingoms, čia yra skirtumas. Kitaip sakant, kaip jūs datos problemą išspręsite ir PVM direktyvos neatitikimo problemą?

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mielas Stanislova, aš pirmiausia norėčiau, kad nebūtų kokių nors nesusipratimų. Aišku, pirmiausia reikia paprašyti Vyriausybės išvadų.

Antras dalykas dėl Latvijos. Jei latviai priėmė ir nieko nebijo... Mes paprasčiausiai paskutiniu momentu visko bijome, ką pasakys Briuselis. Jei mano tauta yra alkana ir eina prie to, tai gal vieną sykį pažiūrėkime normaliai, kas darosi Lietuvoje? Mes negalime tikrai žiūrėti, ką Briuselis pasakys. Žiūrėkime, kad Lietuva išgyventų. Gerbiamas Kęstutis kalbėjo apie sugrįžimą. Jei taip darysime, tuoj visi išsilakstys.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Išties jūs labai aktualų klausimą iškėlėte. Ar nemanote, kad vis dėlto turėtų prasidėti rimta diskusija, ne buhalterinė diskusija – atimsime PVM ir bus duobė? Galbūt ta nauda multiplikuosis ir vietoje duobės bus kalnas. Štai tos diskusijos mes niekada nesulaukiame. Iki kito biudžeto svarstymo, kuris, beje, prasidės kitų metų liepos mėnesį, gal galime išties rimtai, sutelkę visą tą potencialą, matome daug norinčių kandidatuoti ekonomistų, finansistų net į prezidentus, galų gale surasti tą aukso grūdą ir pamatyti. Aplinkinės valstybės – tiek lenkai, tiek latviai nėra kvailiai. Ką jūs manote? Ar mes vis dėlto turime imtis šito sunkaus darbo ir baigti tuos buhalterinius buhalterių žaidimus?

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Man asmeniškai, gerbiamas Artūrai, patinka jūsų idėja. Ką aš noriu pasakyti? Jei lenkai daro ir jei mes dar pradėsime skaičiuoti, daryti... Šiandien reikia spręsti, nes pavasarį reikės sodinti. Mieli kolegos, todėl mes šiandien turime pasakyti, ar jam reikia sodinti, ar ne. Jis turi skaičiuoti, ar jam apsimoka daryti tą darbą, jei viskas bus tikrai šuniui ant uodegos. Todėl tegul suskaičiuos ir Vyriausybė, ir Žemės ūkio ministerija. Čia suma yra nedidelė. Aš ne veltui jus ir noriu įtikinti – ne visam laikui, o nors šiek tiek atsities tas žemdirbys, šiek tiek – trejiems metams. Aš nesakau, kad čia visam laikui. Duokime žmonėms atsispirti nuo žemės.

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aišku, jūs palietėte tikrai aktualią temą, skaudžią mūsų frakcijai, – valstiečiai. Aišku, dėl šito. Jūs sakėte, stebite Latvijos Seimą. Mes irgi stebime Latvijos Seimą su mūsų meru, nes jis yra latviškas mūsų meras.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Pažįstu Valdemarą.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Puiku! Jūs pažįstate. Dabar klausimas toks. Jeigu mes sumažiname šitiems lietuviškiems vaisiams, uogoms, daržovėms, kodėl mes dar negalime prijungti kompleksiskai pieno produktų, mėsos, Lietuvoje pagamintų? Negi pirmos būtinybės prekė yra uoga ar morka? Pirmiausia žmonės vartoja pieną, mėsą. Ir ar jums neatrodo šitas diskusijas... Jūs esate Seime tiek metų, bandėte priimti, ir visą laiką jums nepavykdavo. Kodėl jūs šiandien mums siūlote, kai galėjote prieš ketverius metus, kai buvo pieno krizė, čia buvo visi, kaip išgelbėti Lietuvos pienininkus? Buvo pateikti lengvatiniai tarifai pienui. Jūs nepriėmėte būdami Seime, o dabar norite priimti. Tas jūsų sumažinimas... suris vis tiek visi prekybininkai. Kiek jūs sumažinsite PVM, prekybininkas užsidės 120 %.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Mieli kolegos, aš dabar noriu truputį padėti gerbiamam Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui. Iš tikrųjų mes galime padaryti ir mėsai, ir šaldytai žuviai, bet mes nepatraukiame iškart visiems padaryti.

Antras dalykas, mes tik norime padėti ypač šiemet, sakau, 50 metų nebuvo tokios krizės žemės ūkyje. Nesakau, kad čia visam laikui. Jūs dar nebuvote Seime, aš ir dėl pieno buvau pristatęs, bet nepritarė tuo momentu. O kai jūs sakote, kad pakels prekybininkai, tai dėl ko mes esame valdžioje? Ar nemokame mes jų sutramdyti, ar ką? (*Balsai salėje*) Palauk! Vyrai, esate valdžioje. Aš jums padėsiu. Jūs dirbkite, aš jums padėsiu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Pala, pala, kas čia per pokalbis?

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Aš jums visuomet padėsiu. Aš nebėgu į šoną. Padėsiu nuo dūšios, tik dirbkite.

PIRMININKĖ. Viskas, kolega, pokalbis baigtas. Ačiū. (*Juokas salėje*)

Motyvai dėl viso. Už – J. Olekas. Prieš – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Kolegos, jau daug metų vyksta tos diskusijos. Aš tai įsitikinęs, kad politinės valios reikia ne įvesti mokesťines lengvatas, taip pat ir PVM, o atsilaikyti prieš siūlymus jas įvesti, nes atidaręs Pandoros skrynią jos neuždarysi.

Čia buvo paminėta, kad prekybininkai ir kiti pasiims tą maržą ir vartotojai naudos iš to ne-gaus. Todėl dėl šių priešasčių ir taip pat dėl to, kad tas užregistruotas siūlymas akivaizdžiai prieš-tarauja europinei direktyvai... Gal latviai ir išsisuko kažkokiu būdu, buvo kitos formuluotės. Mes jau visus terminus dėl biudžeto esame praleidę, todėl siūlau negaišti laiko toliau svarstant, disku-tuojant ir nepritari šitam projektui.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame. Kas pritariate pateiktam projektui, balsuojate už, kas tu-rite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 32, prieš – 12, susilaikė 32. Po pateikimo nepritari.

Balsuojame alternatyviai. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 48, prieš – 24. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

Vidaus tarnybos statuto... Gerai. Replika po balsavimo.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėjau padėkoti valstiečiams – jūs padarėte kalėdinę dovaną žemdirbiams. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom. (*Balsas salėje: „Pirmininke, dėl techninio dalyko.“*) Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš tikrai pastebiu, kad mano balsavimo agregate sugedęs kryžiukas, ne-paspaudžiama susilaikymo funkcija. Kas ten meistrai pas jus? (*Balsai salėje*) Technikai, profesionalai.

PIRMININKĖ. Informatikų prašome. Vadinasi, jūs susilaikėte, gerbiamas Gentvilai? Taip? Kaip jūs balsavote?

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš norėjau susilaikyti, tai šįkart balsavau prieš, bet tik dėl to, kad ne-veikė tas...

PIRMININKĖ. Aišku, supratau.

E. GENTVILAS (*LSF*). ...trečias mygtukas.

16.58 val.

Vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-1539 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-1912 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1420(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ. Jau nuėjo žiūrėti.

Gerbiami kolegos, dirbame toliau. Vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymo įgyvendi-nimo įstatymo Nr. IX-1539 1 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo pro-jekto svarstymas. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas gruodžio 13 dieną svarstė Vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIIIIP-1420, įvertino Teisės departamento pastabas ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsa-vo 10 už, susilaikiusių ir balsavusių prieš nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijose nėra norinčių kalbėti. Ar galime po svarstymo bendru su-tarimu pritari? Galime. Po svarstymo pritariama bendru sutarimu.

16.59 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1179 (pateikimas)

Toliau – Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą pateiks L. Ka-sčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Iškart D. Gaižauskui pasakau, kad nevartojau. Mes tiktai su profesoriumi A. Gumuliausku kartais kokį papirosą čia, už kampo, jeigu būtų atlieptos aktualijos.

Mielieji, ateinu pas jus su labai paprasta idėja, su idėja sustiprinti valstybės pagarbą ir paramą daugiavaikėms šeimoms. Jūs žinote, kad dabar pagal mūsų Valstybinių pensijų įstatymą yra tokia nuostata, kad motinos, pagimdžiusios ar įvaikinusios penkis ir daugiau vaikų, išauginusios juos iki aštuonerių metų ir gerai išauklėjusios, turi teisę į valstybinę pensiją, kuri sudaro 116 eurų.

Mano pasiūlymas yra nuleisti šiek tiek kartelę ir kalbėti apie tai, kad šita nuostata galėtų motinoms, pagimdžiusioms arba įvaikinusioms keturis ir daugiau vaikų, išauginusioms juos iki aštuonerių metų ir gerai išauklėjusioms.

Kitaip tariant, teikiant šitą iniciatyvą, šitą pasiūlymą, be abejo, reikia atiduoti pagarbą visoms iki tol buvusioms iniciatyvoms, kai iš tikrųjų buvo bandoma sureguliuoti daugiavaikių šeimų gerovę. Šiuo atveju reikia tikrai prisiminti ir ponios R. Šalaševičiūtės iniciatyvas, dėl kurių galbūt paskutiniame etape truputėlį pritrūko vieno kito sprendimo. Ir galų gale kalbame apie šeimos politiką, kuri, be jokios abejonės, turėtų būti mūsų valstybės prioritetas.

Na, o argumentas yra labai paprastas. Mamos, auginusios, auginančios keturis vaikus, didelę dalį savo darbingo gyvenimo praleido ne dirbdamos kokį nors samdomą darbą, o tiesiog auginamos vaikus. Be jokios abejonės, tai yra situacija, kuri kartais, kai ateina senatvės pensijos laikotarpis, atsiranda, kad jos yra socialiai labiau pažeidžiamos. Valstybinis pensijų įstatymas ir šitas mano pasiūlymas būtent orientuotas į tai, kad jų tą socialinį pažeidžiamumą sumažintume, kad šiek tiek jų poziciją sustiprintume, taip iš esmės išreikšdami valstybės paramą daugiavaikėms mamoms.

Aš, taupydamas laiką, daug nekalbėsiu apie tai, kokia yra šiandien mūsų šalies demografinė situacija, jūs ją puikiai žinote. Mums reikalingi realūs, rimti sprendimai dėl šeimos politikos. Tik-tai aš galiu pasakyti, kad Lietuvoje gyvena daugiau kaip trečdalis milijono šeimų, turinčių vaikų iki 18 metų, iš jų 8 % yra tos, kurios vadinamos daugiavaikėmis šeimomis, augina po tris ir daugiau vaikų. Tai šiandien mes kol kas nekalbame apie tris ir daugiau, kalbame apie keturis ir daugiau, galbūt tikslas turėtų būti trys ir daugiau, bet, įvertinant finansines galimybes ir visa kita, eiti galbūt reikia palaipsniui. Nesiūlau forsuoti šito įstatymo, be jokios abejonės, reikės Vyriausybės išvados, tai kažkaip įsikomponuos į Vyriausybės kitų metų planus šeimos politikos srityje, todėl siūlau tai įvertinti kaip tokią iniciatyvą, kuri galbūt duos kokią nors idėją tolesnei eigai. Per kitus metus mes galėtume rasti kokį visiems priimtina sprendimą. Todėl kviečiu visus labai draugiškai pritarti ir judėti pirmyn. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pranešimą. Toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Dėkoju. Pirmasis klausimą jums pateiks A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia aš norėčiau priminti, kad kai atsirado antrojo laipsnio pensijos mamoms, kurios tada pagimdė ir užaugino dešimt vaikų, jos neturėjo socialinio draudimo stažo. Jos nebuvo draudžiamos. Pagal dabartinius įstatymus jos draudžiamos visą laikotarpį ir dar... keturis kurios pagimdo ir turi darbą. Bet apie tai aš jau daug kartų kalbėjau ir nenorėčiau klausti.

Mano klausimas būtų šiek tiek apie pinigėlius. Kaip jūs paskaičiavote 20 mln.? Štai man įdomi ta suma, kurią jūs gavote – 20 mln., gal jūs galėtumėte pasidalinti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Be jokios abejonės, tas skaičiavimas yra apytikslis, jūs puikiai suprantate, kad esant...

A. SYSAS (LSDDF). Juokingas, tikrai 15 tūkst.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Iš tiesų mes išskyrėme tą kategoriją žmonių, kiek leido Statistikos departamento duomenys. Tai yra tie žmonės, kurie augina, mamos, kurios augina keturis vaikus, ir pabandėme pagal analogiško, jau seniau priimto įstatymo skaičius, gavome tam tikrą sumą, jinau yra tokia, kokia yra parašyta, kurią jūs įvardinote.

Be jokios abejonės, kaip aš jau ir minėjau, gerbiamas Algirdai, reikės Vyriausybės išvados. Vyriausybė turi visus didžiulius aparatus, kurie galės įvertinti daug kompleksčiau ir tiksliau tą skaičių.

Bet aš norėčiau vis dėlto reaguoti į tai, ką jūs sakėte, žinote, jeigu keturi vaikai – tai čia yra viskas jau išspręsta, viskas sutvarkyta. Iš tikrųjų reikėtų pasakyti, jūs puikiai žinote, kad grįžimas į darbą nėra toks paprastas ir visi kiti dalykai, todėl valstybės parama daugiavaikėms šeimoms, daugiavaikėms mamoms, auginančioms ir užauginusioms keturis vaikus, tikrai nebūtų pro šalį.

Tai yra tikrai mažų mažiausiai, ką mes galėtume padaryti. Ko mes tikrai neturime daryti, tai nepriešinti daugiavaikių mamų, nelyginti jų – daugiau ar mažiau. Kitaip tariant, atiduoti pagarbą visoms. Tai toks būtų mano atsakymas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega. Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš principo pritariu tai idėjai, kad reikia sąžiningai užauginusias, na, dabar yra penki ir daugiau vaikų, čia dėl skaičiaus galima diskutuoti, ginčytis, iš principo tas galiojantis įstatymas yra teisingas. Yra viena problema, kurią turbūt ir pačiam, ir man, ir daugeliui pasako, kada yra neskiriama šita pensija. Sakykime, sulaukęs kad ir 40-ties metų suaugęs žmogus, atsakingas už save, padaro tam tikrą nusižengimą, ar baudžiamąjį, ar kitokį nusižengimą, ir tai yra pretekstas neskirti. Kaip žinote, mes esame vis dėlto visi asmenybės. Ir ypač žmonėms, kurie užaugina dešimt ir daugiau vaikų, būti atsakingiems už kiekvieną iki mirties, turbūt yra ne visai teisinga, nes mus veikia visokios aplinkybės ir draugai, ir aplinkiniai, ir t. t. Kaip jūs siūlytumėte spręsti šitą klausimą ir kokią galbūt išlygą daryti ir t. t.? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš dėkingas už klausimą. Iš tikrųjų pritariu ir jūsų argumentacijai, kiek žinau, anksčiau ponia R. Šalaševičiūtė savo iniciatyva bandė sureguliuoti šituos niuansus, ten pritrūko vieno žingsnio.

Kiek suprantu, pagal dabartinį mechanizmą viskas yra atiduota savivaldybėms, kurios įvertinti turi, gauti tam tikras rekomendacijas, gal nuo jų vertinimo lankstumo priklauso tam tikras skyrimas, čia irgi reikėtų daugiau lankstumo ir sveiko proto. Bet aš, gerbiamas Jonai, atsakyčiau taip, kad mes po pateikimo pradėję svarstyti galėtume svarstymo metu įvertinti visus šiuos aspektus, kuriuos jūs įvardijote. Tikrai juos reikia reguliuoti, nes ta situacija, kurią jūs apibūdinote, mano požiūriu, irgi yra vertintina taip, kaip ir jūs – neturėtų būti mama atsakinga už tokio amžiaus žmonių sprendimus. Manychiau, kad tikrai rasime vienokį ar kitokį sprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Taip, čia toli siekiantis žingsnis. Iš tikrųjų reikia dėl šio projekto, tikiuosi, mes patvirtinsime, įstatymo pataisos tolesnės diskusijos. Kaip jūs sakėte, sąžiningai, dorai užauginus vaikus turi būti ir tam tikras paskatinimas, nes vaikai, jų užauginimas, išauklėjimas yra ilgalaikis procesas. Tada nebūtų, kaip mes kartais duodame tas pirmąsias pašalpas, tokiu atveju skatiname gimstamumą, bet ne kokybę, nežiūrime į ateitį, kas bus su tuo vaiku, o čia būtų tas ilgalaikis procesas, susijęs su vaiko auklėjimu, ar taip galvojate?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Iš tikrųjų taip. Sakyčiau, turbūt dar ir svarbu, kad valstybė pagaliau išreiškia pagarbą toms mamoms ir didesniai daugiavaikių mamų skaičiui. Aš manau, tai yra labai svarbu.

Ką irgi reikės daryti neišvengiamai, nes kyla klausimas, o kur yra tėveliai, tarkime, vieniši, jeigu yra, kodėl jų nėra šiame reguliavime, kodėl jie kitaip reguliuojami. Manau, šitas klausimas irgi bus, jį reikės spręsti. Be jokios abejonės, tai į ateitį tokios valstybinės paramos ir pagarbos ženklų numatymas. Jis irgi šiek tiek prisidėtų prie to, ką jūs ir minėjote, kad tai yra toks kartelės pakėlimas, bandant, kad būtų orientuota į vaikų auklėjimą, į ugdymą, sakykime, taip – rūpinimąsi jais ir panašiai, būtent toks atskyrimas nuo pašalpos statuso. Jis galbūt kartais kelia įvairių interpretacijų

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū. Pranešėjau, aišku, įstatymas geras ir reikėtų dėl jo diskutuoti, bet aš galvoju, kodėl jūs pristatėte šį įstatymą, ir dabar pasižiūrėjęs supratau, kodėl. Vis dėlto viešieji ir privatūs interesai čia jus skatina, nes buvo kolegos pristatomas lengvatinis tarifas dėl granulių. Aš kūrenu granules, bet aš balsavau prieš. Dėl obuolių lengvatos, dėl vaisių. Viktoras augina obuolius, jis net nebalsavo, nusišalino. Tai šį įstatymo projektą galėjo kas nors kitas pristatyti, koks senelis, kaip aš, turintis anūką, bet jūs su keturiais vaikais ir sakote – iki keturių vaikų gauti. Sakykite iki aštuonių, tada turėtumėte siekiamybę.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Audry, aš laukiau šito klausimo, mačiau, jau ir ponas P. Valiūnas buvo pasirėgęs, bet jūs užbėgote įvykiams už akių. Žiūrėkite, čia kalbama apie tai, kai sulaukiame pensinio amžiaus. Man dar 30 metų iki pensinio amžiaus, todėl aš labai paprastai atsakysiu. Reguliavimas, koks bus po 30 metų, mums visiems turbūt sunku nuspėti, ir jeigu jūs

manote, kad būtinai po 30 metų aš turėsiu tik keturis vaikus, tai irgi galbūt klystate. Šiuo atveju norėčiau jums būtent taip atsakyti. 30 metų kategorija yra laikotarpis, atsakymas į jūsų iškeltą klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke, noriu paklausti gerbiamojo pranešėjo. Sakykite, ar yra žinomi skaičiai, kiek šiuo metu, jeigu būtų priimtas įstatymas, 2019 metais reikėtų lėšų? Ypač didelė suma ar ne? Mane truputį glumina žodžiai „gerai išauklėti vaikus“. Reikėtų kaip nors kitaip, nes tas „gerai išauklėti vaikus“ reikalauja kokios nors išsklotos, kaip tai atrodo. Gal visai nereikėtų, kad išauklėtus vaikus, jie automatiškai, vienas tampa gal mokytoju, kitas – profesoriumi, trečias – vairuotoju, gal nereikėtų šitos pozicijos. Jinai turėtų kokį kitokį pavadinimą.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, nors čia ir pono A. Syso klausimas buvo į tai orientuotas, apytiksliai skaičiavome, kad apie 20 mln., bet natūralu, kad reikės Vyriausybės išvados. O ta „gerai išauklėtas“ nuostata jau dabartiniame reguliavime yra. Aš manau, kad turi būti tam tikra kartelė, bet jinai turi būti visiems labai gerai suprantama. Kriterijais turėtų būti kuo mažiau manipuliuojama, jie turėtų būti kuo objektyvesni, siekiant išvengti tokių situacijų, ką ponas J. Jarutis minėjo, kai iš esmės tu užaugini vaikus, o jis, būdamas 40 metų, rimtai nuklysta. Apie tai irgi reikės kalbėtis, tos sąvokos turinį aiškiau apibrėžti. Jis turi būti kaip kartelė, mes tą turime turėti neišvengiamai, tik apibrėžti kriterijus, kad nebūtų manipuliuojama, kad visiems būtų labai labai aiškus sąvadas taisyklių, pagal kurias vertinti.

PIRMININKĖ. Paskutinis – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis Laurynai, visiškai trumpas klausimas. Ar jūs pats, kaip Seimo narys, vienvaldiškai parengėte šitą projektą, ar bendradarbiavote su daugiavaikių šeimų bendrijomis, ar kaip nors aptarėte, kitaip sakant, pasitikslinu, bet ar tai jūsų asmeninė iniciatyva, ar daugiau?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Mes teikiame kartu su D. Kreiviu, Ž. Pavilioniu šitą pasiūlymą. Be jokios abejonės, kai mes pateikėme, jį įregistravome, jis atsirado viešojoje erdvėje ir mes tikrai išgirdome įvairių daugiavaikių šeimų atstovų pasisakymų. Be jokios abejonės, tais pasisakymais dažniausiai sakoma, kad gerai, kad yra koks nors žingsnis daromas, tik, aišku, tai yra katino ašaros. Deja, būna taip mūsų šeimos politikos srity, kad mes ką nors padarome, bet padarome tik šiek tiek. Bet galbūt kartais šiek tiek ir pirmą žingsnį padaryti yra geriau, nei nieko nedaryti. Toks ir buvo tas atsakymas. Tikrai neigiamo vertinimo nėra. Yra tik pozityvas ir norisi kokio nors sisteminio požiūrio, natūralu. Tai gal irgi paskatins tą sistemine prieigą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Motyvus prieš nori sakyti S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Kolegos, tikrai visi čia esame ir už daugiavaikes šeimas, ir už mamas, ir už paramą, ir už pagalbą jiems visiems, tačiau esu įsitikinęs, kad gerai išauklėti vaikai ir yra geriausias atpildas mamoms ir tėveliams senatvėje. Pranešėjas užsiminė, kad galbūt ateityje siūlys tą kartelę vaikų skaičiaus leisti žemyn link trijų, galbūt ir dviejų. Taip sakant, link ko mes einame? Einame link normalaus gyvenimo ir normalių šeimų įprasminimo ir apdovanojimo valstybinėmis premijomis. Valstybinė premija turi būti už ką nors išskirtinio, aš manau, tas vaikų skaičius, kuris dabar nustatytas, jau gali būti vertinamas kaip ypatingas pasiekimas ar panašiai. Taigi nebedevalvuokime valstybinių premijų, gerbkime ir mylėkime šeimas, vaikus, mamas, tėvelius ir rūpinkimės jais. Esame tikrai numatę pakankamas galimybes ir toliau leisti tą kartelę, plėsti išlygas, lengvatas. Tikrai siūlau nebepalaikyti tokių iniciatyvų.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Manau, kad niekas čia nenori daugiavaikių, tik deklaruoja tuos dalykus. Aš matau gražių pavyzdžių, tikrai net nešyptelsiu apie kokį nors interesų konfliktą kalbant apie Lauryną, tiesiog reikia džiaugtis, skatinti ir vertinti, kad Lietuvoje žmonių mažėja ir buvę penki vaikai, žinant, kaip mažėja šeimos, tikrai gali būti, kad vertėtų mažinti iki keturių, nes, prisiminkime, nuvažiuoju į Žemaitiją į kokį nors giminės susirinkimą, sako, čiagi aš, ta pusseserė, kuri iš 17 vaikų. Taip, mano kartoje dar yra tokių. A. Stančikas šaunuolis, bet tik vienuolis. Aš manau, kad vidurkis turi mažėti arba tas paskatinimas gali mažėti, matant, kaip mažėja skaičius

vaikų, gimstančių šeimose. Negalvodami čia apie valstybės kokias nors dideles išlaidas, mes turime parodyti pirmiausia dėmesį. Ačiū Laurynui už tokią iniciatyvą ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Gerbiamieji kolegos, apsisprendžiame dėl pateikto įstatymo projekto. (*Balsai salėje*)

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 54, prieš – 3, susilaikė 19. Po pateikimo įstatymo projektui yra pritarta. Galbūt yra tikslinga, kaip Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas mano, prašyti Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Sutinkame? Dėkoju.

Siūdomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Planuojama svarstyti Seimo pavasario sesijoje.

17.18 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1257 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1257. Pateikimo stadija. Kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš pristatau tokią įstatymo nuostatą. Seimas, atrodo, prieš penkerius metus įsteigė Laisvės premiją ir numatė vienkartinę išmoką. Aš manau, būtų labai gražu ir pagerbtume tuos žmones, jeigu mes jiems skirtume pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją, kad jie nuolat gautų po 116 arba 232 Lt papildomai. Tai tikrai biudžetui nekainuotų. Mano skaičiavimu, šiuo metu yra tik du žmonės, kuriems būtų galima skirti, jeigu patvirtinsime, – tai N. Sadūnaitė ir A. Terleckas. Žinote, aš pasakysiu, iš tikrųjų reikėtų pasiaiškinti, yra S. Kovaliovui skirta Laisvės premija, kaip užsienio piliečiui, jam būtų tokia galimybė ar nebūtų, reikėtų dar teisiškai išsiaiškinti. Jeigu nebūtų galimybių, mes galėtume įrašyti, kad tik Lietuvos piliečiams tokia premija būtų skiriama, ir pinigų iš biudžeto faktiškai ir nepareikalautų.

Taip pat dar mano tokia mintis, kad nereikėtų kam nors svarstyti, ar pirmojo, ar antrojo laipsnio pensija, geriausia būtų skirti pirmojo laipsnio pensiją. Automatiškai – suteikta Laisvės premija, tas žmogus gauna pirmojo laipsnio pensiją. Jeigu pritarisime po pateikimo, tokiu atveju būtų galima šiek tiek patobulinti šį įstatymo projektą. Manau, jeigu jau gerbiamojo L. Kasčiūno nuostatą, kuriai tikrai reikės daug lėšų, patvirtinote po pateikimo, tai čia pritarisite. Paprasčiausiai prašau geros valios.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Petrai, jūs jau užsiminėte, ar jūs konsultavotės su kuo nors, nes pagal Lietuvos įstatymus užsienio piliečiams valstybinių pensijų negalime mokėti? Jūs paminėjote gerbiamąjį S. Kovaliovą, jūs teikiate pasiūlymą dėl vieno įstatymo, tai mano klausimas: ar jūs su kuo nors konsultavotės? Nes tada reikia teikti keletą įstatymų pataisų, jeigu norite, kad tokia nuostata būtų priimta.

P. GRAŽULIS (TTF). Jeigu po pateikimo stadijos pritarisime, be abejonės, galime pateikti dėl visų įstatymų pataisus. Šiek tiek kalbėjau su Teisės departamento specialistais, greičiausiai reikės papildyti Lietuvos Respublikos piliečiams, nes, kaip jūs ir sakėte, užsienio piliečiams nėra galimybių, o gal ji ir atsirastų. Aš tikrai nematyčiau problemos, jeigu S. Kovaliovas gautų pensiją. Taip pat buvo problema, ar jis galėjo gauti vienkartinę išmoką, nes mes jam suteikėme Laisvės premiją. Aš manau, kad jeigu mes turėsime gerą valią, komitetas, kuris bus pagrindinis, patobulins tą įstatymą ir teisiškai visiškai reglamentuos.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, norėjau paklausti, kodėl būtent dabar teikiate tą projektą, kai jau yra paskirta nemažai premijų? Kiek žinau, kai kurie jau gauna valstybines pensijas. Kodėl būtent dabar teikiate šį įstatymo projektą? Ačiū.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad anksčiau nebuvo. Nors Lietuva atgavo nepriklausomybę 1989 metais, bet Laisvės premija buvo įsteigta daug vėliau. Atėjo mintis. Ir dabar man irgi atėjo mintis, gavau tokių pasiūlymų, žmonės iš pašalio davė tą mintį, kad reikėtų tiems žmonėms skirti

valstybinę pensiją. Aš manau, tai tikrai gera mintis, aš jai pritariu, manau, ir Seimas pritaro. Geriau vėliau negu niekada.

PIRMININKĖ. Klausia I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, gal jūsų intencija ir teisinga, ir pagirtina, tačiau noriu pasakyti, kad Laisvės premijos skiriamos pagal Laisvės premijų įstatymą. Ten yra parašyta, kad Lietuvos piliečiai ir užsienio šalių piliečiai, todėl tikrai ji yra teisėta ir kai buvo paskirta S. Kovaliovui. Tačiau dėl I laipsnio valstybinės pensijos aš gal pratęsiu tai, ko jūsų klausė A. Sysas. Galbūt jums reikėtų daugiau pasikonsultuoti dėl kitų įstatymų patobulinimo dėl valstybinių pensijų skyrimo, ypač dėl I laipsnio, nes šitos pensijos skiriamos Vyriausybės nutarimu. Ar jums neatrodo, kad reikia pasitarti su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ar nepažeis kitų įstatymų? Ir dar, jūs paminėjote, kad Laisvės premija įsteigta anksčiau, tai jeigu mes priimsime įstatymą, tada galės gauti ir tie, kuriems šiandien yra paskirta ir gauta Laisvės premija. Jūs turbūt puikiai žinote, kad atgaline data nė vienas įstatymas negalioja. Ar jūs nenorėtumėte tartis dar su specialistais, kurie dirba socialinės apsaugos ir darbo srityje?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad pagrindinis bus Socialinių reikalų ir darbo komitetas, ten yra daug komiteto specialistų, patarėjų ir patys Seimo nariai išsigilinę. Jeigu matys reikalą pateikti kitų įstatymų papildymus ir to paties Laisvės premijų įstatymo, tikrai nebus problemų, viską su tvarkysime kompleksiskai. Įstatymas atgaline data negalioja, bet tie, kurie negavo, priėmus įstatymą, tie, kurie jau turi Laisvės premiją, gaus. Aš nematau čia problemos.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visų norinčių paklausti klausimus. Motyvus už nori išsakyti A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū, pirmininke. Labai trumpai. Tikrai, turime labai gražią tradiciją, kuria galime didžiuotis – Laisvės premija įteikiama kiekvienos Sausio 13-osios proga. Būtų labai gražu, nes tikrai, kiek prisimenu, pagyvenę žmonės, garbingi žmonės nebūtų didelė našta mūsų valstybei: 2 tūkst. 760 eurų – jeigu būtų I laipsnio, 1 tūkst. 380 eurų – jeigu būtų II laipsnio pensija per metus. Mielieji kolegos, tikrai, manau, padarykime gražų žingsnį, gražų gestą. Jie gauna tam tikrą išmoką, tačiau tai yra vienkartinė išmoka ir daugiau jie negauna. Siūlyčiau pritari ir taip nu-
džiuginti tuos, kurie turi Laisvės premiją. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Aš tikrai nebalsuosiu prieš, bet susilaikysiu. Ir susilaikysiu todėl, kad teisiškai įstatymas parengtas visiškai prastai. Noriu priminti, kad Laisvės premija yra Seimo apdovanojimas. Jeigu jūs paskaitysite Valstybinių pensijų įstatymą, jūs pamatysite, kad tai nelabai dera. Todėl ir sakiau Petru: reikia visada parengti įstatymą taip, kad nekiltų nereikalingų klausimų. Jeigu mes kalbame apie tai, kad apskritai Laisvės premija neseniai atsirado, tai pirmiausia reikėtų visą paketą įstatymų parengti, o tada būtų galima pritari. O taip mes parodome savo nekompetenciją įstatymų leidybos srityje. Mes pritariame visiškai žaliame siūlymui, nors kai kurie čia sėdime po 20 metų, ir balsuojame už neparengtą įstatymą. Manau, taip neturėtų būti. Mes, kaip Seimo nariai, rengdami įstatymus, turime gerbti mūsų instituciją, t. y. rengdami, nueiti pasikonsultuoti su teisininkais, pažiūrėti, kaip yra sudėliota kituose įstatymuose, ir atnešti projektą, už kurį būtų galima balsuoti. Dabar sakau, mes parodysime savo nekompetenciją įstatymų leidybos srityje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Prašome apsispręsti dėl teikiamo Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 52, prieš – 1, susilaikė 17. Po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIII-1257 yra pritariama. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Svarstymo data – Seimo pavasario sesija.

17.27 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1063 (pateikimas)

Kitas klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1063. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašom pateikti.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labas vakaras, gerbiamieji, dar kartelį. Labai malonu. Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų mes čia praeitą posėdį padarėme tikrai gerų sprendimų, tikrai daug darbo padarė ir mūsų Kultūros komitetas – priėmė naują Kino įstatymo redakciją. Pagaliau iš tikrųjų ėmėmės stiprinti ir mūsų nacionalinę kino pramonę. Aš tik noriu jums tiesiog vaizdžiai paliustruoti, kad mes investicijomis į nacionalinį Lietuvos kiną du kartus atsiliekame nuo Latvijos ir penkis kartus nuo Estijos. Dabar mes truputį jau didiname tą finansavimą, bet kol mes tų pajėgumų nesustiprinsime, to vakuumo neužpildysime, mūsų informacinėje erdvėje itin daug tokio pigaus turinio ir dažnai pigių produktų, kurie dažnai ateina iš trečiųjų šalių į Lietuvą su aiškia dempingavimo tendencija. Turime tokią situaciją, kad kai kuriuose mūsų televizijos kanaluose beveik 50 % siekia rusiška produkcija. Šiuos dalykus jūs gerai žinote.

Aš tik kaip pavyzdį pasakysiu, kad 2007 metais per vieną sausio mėnesio savaitę lietuviški kanalai transliavo 79 valandas rusiškos produkcijos, tuo tarpu jau 2016 metais – 151 valandą, o metais vėliau, t. y. šiais metais, – 198 valandas. Tai mes matome, koks yra tos produkcijos augimas. Viena vertus, taip yra dėl to, kad mes neturime nacionalinio produkto, pagaliau mes pradėdame šiek tiek jį stiprinti, kurti ir t. t., bet lygiai taip pat yra dėl to, kad mes turime tokią labai skylėtą mūsų informacinę erdvę, ir dėl to, kad kai kurios trečiosios šalys savo produkciją tikslingai dempinguoja, nes kultūrinę įtaką laiko tam tikru politiniu įrankiu. Mano pasiūlymo esmė yra labai paprasta, tikrai nenoriu nei drausti, nei kokių nors saugiklių įvesti, nei ko nors panašaus, tiesiog viena akimirka dėmesio.

Pagal dabartinį mūsų Visuomenės informavimo įstatymą radijo ir (ar) televizijos programos, transliuojamos ne lietuvių kalba, turi būti verčiamos į lietuvių kalbą arba rodomos su lietuviškais subtitrais. Čia yra taip, kaip yra dabar. Mano siūlymas yra labai paprastas, kad radijo ir televizijos programos, transliuojamos ne lietuvių kalba, bet kita oficialia Europos Sąjungos kalba, turi būti verčiamos į lietuvių kalbą arba rodomos su lietuviškais subtitrais. Kitaip tariant, galiotų ta pati nuostata, tačiau tos programos, kurios yra ne oficialia Europos Sąjungos kalba, bus tik verčiamos, kitaip tariant, tik įgarsinamos. Kitaip tariant, jeigu ateina Europos Sąjungos kokia nors produkcija, tai, natūralu, mūsų televizijos gali rinktis ir dabar – ar subtitruoti, ar versti. Bet kai ateitų iš trečiųjų šalių, kurios neturi oficialių Europos Sąjungos kalbų programų, produkcija, tai ten mes įvestume vertimą ir įgarsinimą, o neliktų subtitravimo.

Kodėl tai siūlau? Siūlau pirmiausia todėl, kad pagrindinis dalykas, ką aš minėjau raktinį žodį „dempingavimas“, yra iš kai kurių šalių pusės. Tos šalys dempinguodamos tam tikra prasme sukuria nelygiavertę konkurenciją. Aš jau esu kreipęsis ir į mūsų Konkurencijos tarybą, kad ji įvertintų, kaip vyksta dempingavimas, ką su tuo reikėtų daryti. Kol kas konkretaus atsakymo, kaip mes čia galėtume pasiegti, nėra. Mes negalime uždėti jokių muitų, kurie tą dempingavimo procesą sumažintų. Bet ką mes galime padaryti pagal Europos Sąjungos audiovizualinių paslaugų direktyvos rėmus, tai yra teisinius rėmus, ir mūsų įstatymo rėmus, ką rodo mūsų Teisės departamento išvados, kad mes galime tiesiog šiek tiek galbūt padidinti kaštus tos produkcijos, kuri ateina į dempingavimą. O kaštų padidinimas būtent susijęs su tuo, kad tu nepalieki subtitravimo, kuris yra daug pigesnis, o palieki įgarsinimą, kuris yra šiek tiek brangesnis. Ten įgarsinimas yra vienoks, yra dubliavimas ir panašiai. Bet čia jau prie detalių neisiu.

Šiuo atžvilgiu vėlgi aš labai prašau pritarimo būtent šiame pradiniame etape, nes tikrai viskas kelias į Kultūros komitetą. Kultūros komitete, tikrai neabejoju, vyks įvairūs klausymai, bus išklaustyti įvairūs žmonės, asmenys, kurie su tuo susiję, ir ką tai veiks tiesiogiai. Aš tikiu, mes rasime kokį nors būdą ir sprendimą, kaip galima šiuos procesus valdyti, juos kontroliuoti ir panašiai. Tai toks mano pristatymas ir pasirengęs atsakyti į klausimus, jei jų yra. Jei ne, tai prašau paramos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, aš iš esmės sutinku su tuo, ką jūs rašote aiškinamajame rašte, kad televizija veikia kaip švelnioji galia ir formuoja ir tam tikrą nuomonę, ir tapatybę. Bet, kita vertus, televizija padeda ir mokyti užsienio kalbų. Kaip manote, ar toks įstatymas, pasibaigus breksitui, neužkirs kelio mums žiūrėti ir klausytis laidų originalia anglų kalba?

Ir kitas klausimas. Kaip manote, ar mes galėtume pasiekti tokią situaciją, kada žiūrovas galėtų pats pasirinkti, ar jam subtitruotą laidą žiūrėti, ar vis dėlto įgarsintą?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš gal atsakysiu iš karto į pirmą klausimą. Anglų kalba liks oficiali Europos Sąjungos kalba. Niekur ji nedings, nes ji yra valstybinė Maltos kalba. Kitaip tariant, šiuo atveju tikrai nebijokime. Angliškai mes ir toliau galėsime ir matyti subtitruotus tekstus, ir tikrai čia nieko nepaveiks. Labai iš karto naikinu bet kurias abejones.

Bet kokiu atveju visiškai pritariu tam, kad čia jau turbūt technologiniai sprendimai, kada mes galėtume tuos pasirinkimus daryti. Bet puikiai suprantate, kad yra visuomenės dalis, kuri yra pažeidžiama tų visų kultūrinių ir informacinių, sakykime, tam tikrų, gal nenoriu to žodžio vartoti dabar, atakų, bet fonų, kurie yra kuriami, ir kai kuriais atvejais valstybė turi pasirūpinti tam tikrais saugikliais. Mano požiūriu, toks mažas saugiklis, toks mažas pasiūlymas, kuris čia yra, būtų tam tikra prasme šiuo atveju naudingas ir prisidėtų prie tikslų, dėl kurių mes su jumis sutariame.

PIRMININKĖ. Klausia Z. Streikus. Prašom.

Z. STREIKUS (*LVŽSF*). Gerbiamas Laurynai, ar neatrodo, kad įgarsinimas tik padidins auditoriją, todėl kad daugelis vyresnio amžiaus žmonių nesugeba subtitrų laiku perskaityti, visa kita. Auditorija, manyčiau, nuo to tik padidės ir patrauklumas.

O antra, galbūt bus trukdoma galimybei mokytis apskritai užsienio kalbos, nes viena iš formų yra. O užsienio kalba bet kokios valstybės, ar tai būtų Kinija, ar, sakysime, Rusija, nėra blogas dalykas. Tai nieko bendro su politika neturi.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Jūs paminėjote ką tik Rusiją ir paskutinis sakinyss buvo – nieko blogo neturi. Ar ne? Pati Rusija, aišku, blogo turbūt daug neturi. Bet režimai, kurie yra toje šalyje, natūralu, šiuos dalykus naudoja savo politinei įtakai plėsti. Turbūt mums čia dėl to labai smarkiai diskutuoti nereikia. Ir jeigu sutinkame su tuo, kad reikėtų jų produkciją vertinti šiek tiek, bent jau turint tam tikrą klausimą, turint suvokimą... Tarkime, aš vėl kaip pavyzdį pasakysiu. Sociologiniai tyrimai rodo labai akivaizdų dalyką. Deja, bet trečdalis visuomenės Lietuvoje vis dar turi labai stiprią sovietinę vadinamąją nostalgiją. Kartais visi sako, tai gerai, buvome jauni, tada buvo saugiau, gal dėl to mes taip ir jaučiamės. Galbūt ir taip. Bet lygiai taip pat sociologiniai tyrimai rodo, kad ta dalis visuomenės yra labiau nusivylusi mūsų valstybės idėja apskritai. Ne Vyriausybės sprendimais, ne politinėmis partijomis, bet valstybės idėja ir demokratija apskritai. Tai, aki-vaizdu, labai koreliuoja su nusivylimu, tokiu ėjimu į Rytų geopolitinę erdvę.

Kitaip tariant, aš visa tai vis dėlto vertinčiau ne tik per kalbų mokymosi prizmę, bet ir kultūrinį įtraukimą į informacinę erdvę. Ką aš noriu pasakyti? Aš manyčiau, kad tai daliai visuomenės, kuri turbūt ir žiūri tokius pigesnius serialus, nereikia nei subtitrų, nei ko nors kito, jie ir taip yra įsitraukę, nes jie klauso ir mato. O kai yra įgarsinimas, kaip tik tam tikra prasme atsiranda tam tikras barjeras, tam tikras tarpininkas, kuris galbūt ir sumažintų tų programų patrauklumą. Bet šiuo atveju aš nenoriu, čia net nėra tas tikslas. Sakyčiau, taip, reikia turėti jį omenyje, bet daugiau akcentuočiau tą kaštų pakėlimo idėją. Iš tiesų mūsų nėra lygiavertė situacija, nes jie turi teisę ir dempinguoja, o mes neturime galimybės gintis, nes mus suvaržo būtent tie dalykai, apie kuriuos mes čia jau kalbėjome. Aš visą laiką prisimenu jūsų pastabas, kad Lietuvoje reikia turėti ir „FOX News“ kanalą, ne tik CNN, ir tikrai kartu pritarę šiam įstatymui dirbsime ir prie šito reikalo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų, norinčių paklausti, klausimus. Įstatymo projektą paremti nori A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kviečiu po pateikimo pritarti. Iš tikrųjų galima šlifuoti tas teises nuostatas, bet bet kokiu atveju vis tiek tai yra iškelta problema, siūlomas jos sprendimo būdas. Kiek ten gali būti efektyvu, ar gali būti pasirinktos kokios kitos priemonės, tai, žinoma, svarstant komitete, aš manau, bus pakviesti ekspertai, bus supažindinti su naujaisiais šios srities tyrimais, su kuriais mums jau teko komitete susipažinti. Siūlyčiau vis dėlto pradėti bent jau svarstyti. Taip, techninės priemonės dabar televizijos transliuotojams leidžia įvesti subtitrus, versti, pereiti iš verčiamo į neverčiamą režimą ir panašiai. Todėl aš nemanyčiau, kad ši nuostata taip varžytų teisinių subjektų teises, kaip yra apibrėžęs savo kritikoje Teisės departamentas. Todėl siūlau vis dėlto žengti tą žingsnį ir pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Kitą nuomonę nori išsakyti S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Laurynai, gerbiami teikėjai, atleiskite, bet nekyla ranka pritarti šitam projektui, nes iš esmės Lietuvoje jau yra pakankamai įstatymų, kurie reguliuoja pateiki-

mą į viešąją erdvę informacijos, kuri skatina tautinę neapykantą arba yra propagandinė. Mes turime daug kanalų, kurie yra uždrausti dėl šitų dalykų. Toks pagrindimas, kad jeigu yra neoficiali Europos Sąjungos kalba, tai mūsų tautiečiai jos neturėtų niekada girdėti originalo kalba... Prisiminkime, kad pas mus irgi yra bent keletas tautinių mažumų, kurių kalba yra vartojama ne kaip oficiali Europos Sąjungos kalba. Jeigu po breksito bus tas pats su anglų kalba, tai vėlgi. Jeigu čia kolega gerbiamas Arvydas sako, pašlifuosime po pateikimo šitą nuostatą, tai čia yra dviejų nuostatų, kurios yra gana aiškios, vieno straipsnio pakeitimas. Saugiklių, manau, Lietuvos įstatymuose yra pakankamai pridėta, reikia tik jais naudotis ir neduoti mums nedraugiškoms šalims dar vieno kozirio sakyti, kad va, matot, kaip su kultūriniais dalykais elgiamasi. Kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, apsisprendžiame dėl teikiamo įstatymo projekto. Prašau balsuoti.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 43, prieš – 4, susilaikė 17. Įstatymo projektui po pateikimo pritarė. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Kultūros komitetas ir planuojama svarstyti Seimo pavasario sesijoje.

Gerbiami kolegos, toliau darbotvarkės 2-12a, 2-12b, 2-12c klausimai. Nėra surinktas reikiamas parašų kiekis, todėl negali būti pradėta pateikimo procedūra.

17.41 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-313(2) (pateikimas)

Kitas klausimas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-313(2). Pateikimo stadija. Kviečiu E. Pupinį pateikti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, šio įstatymo svarstymas nėra naujas. Iš tikrųjų tai yra patobulintas S. Jovaišos įstatymo variantas. Tačiau džiaugiuosi, kad tam naujam variantui pritarimą gavau keliuose frakcijose. Noriu pasakyti ačiū kolegoms. Ir T. Tomilino, ir R. Miliūtės, ir R. Žemaitaičio, ir S. Gentvilo, ir A. Salamakino, B. Matelio, A. Palionio – iš esmės visų frakcijų atstovų yra pritarimas.

Norėčiau pasakyti, kodėl sudomino paskutiniu metu vėl tas pats įstatymo projektas. Galbūt ir feisbuke esate matę tam tikrą diagramą, kur yra nurodytas jaunimo domėjimasis politika. Iš tikrųjų ta informacija iš Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos – Lietuva pagal savo domėjimąsi užima garbingą paskutinę vietą.

Galima paminėti procentais, kur daugiau domisi, tai Danijoje, Vokietijoje, Japonijoje, Suomijoje. Kas įdomiausia, kad kai kuriose iš tų šalių galimybė balsuoti ir būti renkamiems nuo 18 metų yra priimta. Galiu pasakyti, kad tai yra nuspręsta tokiose šalyse kaip Danija, Estija, Liuksemburgas, Lenkija, Prancūzija, Belgija, Latvija, Estija, Bulgarija, Airija.

Turbūt daugumai kyla klausimas iš to praeito pristatymo, kad galbūt tas dalyvavimas nuo 18 metų amžiaus vietose tarybose per ankstyvas, bet noriu pasakyti, kad turbūt būtų džiugu, kad atjaunintų mūsų tarybas, nes kai kurios rajonų tarybos yra vyresnės negu mūsų Seimo vidurkis. Nereikia to išsigąsti, nes ir dabar įstatymas leidžia dvidešimtmečiams dalyvauti rinkimuose, būti renkamiems, bet, kaip matyti, tokių tarybų, kur patektų į tarybas jauno amžiaus žmonės, nėra per daug. Tai yra ne taip paprasta, gana sudėtinga. Bet čia daugiau noras, kad diskusijos galbūt apie politinę Lietuvos sanglaudą atsirastų kuo žemiau – netgi tarp 18-mečių.

Dar vienas dalykas. Žmonės būna gana aktyvūs moksleiviško amžiaus, bet, deja, ypač provincijoje, jie atitrūksta nuo tų reikalų, nedalyvauja, išvažiuoja į didmiesčius ir jų aktyvumo jau nematyti. Didmiesčiuose jie netgi paskęsta, o regionuose kokio nors ryšio nėra. Vėlgi manau, kad toks dėmesio atkreipimas paskatintų ir diskusijas, ir galbūt jaunimo aktyvumą, nes, kaip sakiau, paskutinėje vietoje... Pavyzdžiui, jeigu procentais, nesidomi politiniais įvykiais net 58 % jaunų žmonių, kurių amžiaus tarpsnis yra nuo 15 iki 29 metų. Nesakau, kad ta priemonė galėtų kardinaliai pakeisti situaciją, bet galbūt šiek tiek pagerintų ir kartu pagerintų aktyvumą galbūt balsavimo metu, nes tai irgi viena iš mūsų problemų – aktyvumas pradedant savivalda ir baigiant toliau rinkimais yra labai prastas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Yra norinčių jūsų paklausti. Pirmasis klausia R. Šarknickas. Prašom, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš norėčiau paneigti jūsų pasisakymus, kad jaunimas nėra aktyvus. Jis dabar yra ypač aktyvus, nes yra ir jaunimo tarybos, ir kitos jų organizacijos. Jeigu nebūčiau mokytojavęs virš 10 metų, gal ir pritarčiau iš dalies, tačiau negaliu, nes, įsivaizduokite, tarkime, dešimt aštuoniolikmečių yra taryboje. Ką jie gali pasakyti apie pensijas? Kur jų kompetencija? Mes galime ten rasti įvairaus plauko ir dvejetukininkų, ir šešetukininkų – įvairių. Bet nepaisant to, vis tiek kompetencijos tikrai nebūtų ir mes sudarytume prielaidą neefektyviai valdyti valstybę ir savivaldybes.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Aš jau minėjau – dabar leidžiama nuo 20 metų dalyvauti, bet kažkaip pirmieji pasirodo gal 36-erių. Pavyzdžiui, tas variantas, kad atsirastų dešimt moksleivių, iš esmės neįmanomas, nes rinkėjai nei teoriškai, nei logiškai, nei kaip kitaip... Kaip aš ir minėjau, ir aš buvau mokytoju, daug metų mokytojavau ir žinau, kad jaunimas gana aktyvus, bet vėlgi aktyvumas, ypač provincijoje, būna moksleiviškame amžiuje, po to jie atitrūksta nuo to. Būtų labai smagu, kai dabar kuriasi miestų *alumni* ir panašiai, kad netgi atsiradus nors vienam jaunam asmeniui tai nieko blogo, nes jeigu, pavyzdžiui, dalyvauja 20-ties metų, leidimas yra dalyvauti, vadinasi, tarybos pabaigoje 24 metų. Tokių jaunų įsitraukimo... Aišku, tai būtų stimulas vėl toliau dalyvauti. Tai tikrai galimybė, bet teoriškai, kad atsirastų ten bent vienas aštuoniolikmetis. Aš su jumis galiu ginčytis – per Lietuvą gal koks vienas ir atsiras. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Edmundai, sveikinu su jūsų iniciatyva. Ačiū, kad priėmėte tarp iniciatorių. Norėčiau jūsų kaip buvusio administracijos direktoriaus ir, atrodo, mero paklausti. Jūs esate praktikas. Gal galėtumėte praktiniais pavyzdžiais čia įtikinti, kad iš tikrųjų verta įsileisti į politiką ir kad dėl savivaldybėse svarstomų pagal savivaldos kompetenciją klausimų būtų pakankama kompetencijos ir aštuoniolikmečiams, baigusiems bendrąjį ugdymą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Mes kiekvienas turbūt ir Seime atstovaujame tam tikrai interesų grupei, pagal savo supratimą pasidalinę į komitetus, nors ir balsuojame dalyvaudami visais klausimais. Jeigu bus girdimas ir moksleiviško amžiaus balsas, kur, kaip pasakyta, jis gana aktyviai dalyvauja, vėlgi mes ugdysime jo teigiamą požiūrį į politiką. Dabar kol kas iš tos bendros opinijos... Iš laikraščių, informacinių priemonių yra gana neigiamas nuomonės apie politiką susidarymas. Jeigu aštuoniolikmečiai pradės tarp savęs diskutuoti apie politinę sanklodą, apie politines partijas, aš nematau nieko blogo, tačiau kad pateks, kaip aš ir sakau, gerai būtų, kad vienas kitas patektų, nes dabar nepatenka. Bet kad diskusija nusileistų į žemesnį lygį, tai labai sveikintina, kad aštuoniolikmečiai pradėtų kalbėti, kokios yra politinės partijos, kaip jos dalyvauja, kad jie tarp savęs dalyvautų, paklaustų vienas kito, kodėl tu dalyvauji toje politinėje grupėje, kodėl tu dalyvauji toje politinėje grupėje. Aš nieko čia blogo nematau, kad jie taptų akyvesni. Nereikia to bijoti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, iš tikrųjų nereikia bijoti jaunosios kartos, kaip dabar vadinama Z karta, kuri yra imli, veržli. Daug kur mums būna gal sunkiau suvokti jų tą veržlumą. Tačiau čia nuskambėjo klausimai, ar turės tos gyvenimiškos patirties. O nuo kelerių metų dabar gali būti, tarkim, premjeru, jeigu pasiūlytų, partija laimi rinkimus ir partija pasiūlo, tai nuo kelerių metų?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Tai ir yra toks nonsensas, kai kai kur vykdomojoje valdžioje nėra praktiškai ribojama – nuo pilnametystės gali tapti vienu ar kitu pareigūnu. Tai ir meru galima nuo 18-os, netgi premjeru galima būti.

Bet turbūt visų mūsų sąmonė veikia taip ir rinkėjų taip pat veikia – vis dėlto atsižvelgti į žmogaus patirtį, atsižvelgti į tai, ką jis sugeba. Jeigu jaunas žmogus aktyvus rajono lygmeniu, tik tokiu atveju jis gali patekti. Nes ne taip paprasta surinkti kokius nors balsus ir patekti į tarybos narius pagal reitinguojamą sąrašą. Aš suprasčiau, kai buvo nereitinguojami sąrašai, tai galbūt galėjo būti taip, kad specialiai įrašys ir panašiai. Sąrašai reitinguojami, konkurencija gana nemaža ir tai sveika, kad jaunas žmogus pajus tą konkurencinės politikos ritmą ir galbūt kalbės, užvirs diskusijos, kaip ir minėjau, apie tas politines grupes arba visuomenines organizacijas, kurios dalyvauja rinkimuose.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamas pranešėju, 20 metų žmogus jau yra senas pagal jus, taip?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). O kodėl turi tikėtai senas P. Gražulis dalyvauti politikoje?..

P. GRAŽULIS (*TTF*). Antras dalykas, ką tik priėmėme įstatymo pataisą, kad žmogus negali, kaip sako, nuo 20 metų tik vartoti alkoholi, o dabar jau eis į tarybą. Kadangi dvyliktojų, gimnazistų didelė dalis yra daugiau kaip 18 metų, tai ar jis į pamokas eis dvyliktoje, ar eis į tarybos posėdžius?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Aišku, pagal jus tikėtai girtas žmogus gali dalyvauti politikoje. Taip, negali būti. Iš tikrųjų blaivus, protingas žmogus gali dalyvauti politikoje. 18-metis, jeigu dalyvauja visuomeninėse organizacijose, tai negalvokite, kad nėra atleidžiamas nuo pamokų. Iš tikrųjų, kaip buvo minėta R. Šarknicko, jie dalyvauja ir dalyvauja mokymuose, ir dalyvauja įvairiuose organizuojamuose renginiuose, pilietiško mokyklose, ir jie išvažiuoja, ir jie tvarkosi. Bet 18-mečiai jau faktiškai yra baigę, baigia mokyklą ir taip nėra, kad 18-mečiai... tai yra ribinis amžius.

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas. Prašom.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Man kažkaip keistai nuskambėjo jūsų pristatymas, nes jūs pats sakote, kad 18 metų, dabar 20 metų ar 18 metų, tai daug nepritrauktų – gal vienetą koki nors per visą Lietuvą. Tai kam reikia tada priimti tokį įstatymą, kad jis... Aš manau, kad jaunoji karta... yra tarybos nariai, į kuriuos gali kreipti savo požiūrį. Jie priklauso visokiems asociacijoms, bendruomenėms, mokyklų judėjimams, gali kreiptis į tarybą. Jų sprendimai, jeigu būtų taryboje, nežinau, kokie būtų jų sprendimai. Pagal medicininę logiką, kiek aš pasikalbėjau su medikais, žmogaus smegenys formuojasi iki 25 metų, dabar jam 18 – dar visas smegenų formavimasis. Tai tada lygiagrečiai reikia siūlyti ir tą formą, kad į prezidentus galėtų nuo 18 metų eiti... Lygiagrečiai irgi neįveskime tos kvotos, kaip dabar jūs mažinate. Tai sumažinkime lygiagrečiai prezidento rinkimams, tada jaunimo, manau, pritrauktume, eis daug kas į prezidentus, nes atlyginimas neblogas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Mes, atrodo, jau nusiritame į tokius pasvarstymus. Jeigu teiksime dėl prezidento, galbūt ir tai svarstysime. Kodėl jūs galvojate... Pavyzdžiui, Čekijos, Danijos, Estijos, Latvijos, Liuksemburgo jaunuoliams suteikta teisė dalyvauti, o štai Lietuvoje mes kažkodėl jau tokie, kad iš tikrųjų mūsų proto atsilikimas visuotinis yra, pradedant nuo 18 metų. Taip negalima sakyti.

Iš tikrųjų pagal intelekto koeficientą su kai kuriais moksleiviais pasilyginus ir jų žinių bagažą – tai jie žino. Vėlgi, aš sakau, akcentas yra tai, kad jie galės dalyvauti ne tik balsavime įmesdami kortelę, tai yra tiesiog tokiu pradiniu politikos lygmeniu, o tiesiogiai diskutuoti apie tai, kas gali būti renkamas, kodėl politinei grupei priklausai, kodėl tu eini ir panašiai. Aš nematau čia problemų, tikrai, todėl, kad Lietuva nėra pirma šalis, o paskutinė šalis, kuri tokį įstatymą gali priimti Europos Sąjungoje.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų aš pasitikiu jaunimu ir manau, kad gerai, kad dalyvautų politikoje ir domėtusi politika, ir kuo daugiau tiek Seime būtų, tiek savivaldybėse. Bet iš tiesų man kelią nerimą kitas dalykas, kai būdami moksleiviais, toks pavyzdys, taptų tarybos nariais. Įsivaizduokime tą situaciją, o tokia tikrai galėtų būti ir bus, manau, jeigu mes patvirtinsime, kad nuo 18-os, tada, ar nebus tam tikro mokytojų pataikavimo tam tarybos nariui? Vėlgi ar nebus suinteresuota netgi ir mokykla turėti moksleivį taryboje ir panašiai? Vis dėlto tai yra pavaldumas. Galbūt tą išlygą reikėtų kažkaip įrašyti. Ačiū.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Mes vėl blogai galvojame apie visuomenę, kad jeigu tu Seimo narys, tai su tavimi kalbėti negalima, įtaką gali turėti. Jeigu giminės Seimo nario, tai visi būtinai sustatyti į pareigas, jeigu moksleivis tarybos narys, tai jis išmes iš mokyklos mokytoją. Na, taip negalima mąstyti. Turėtume vertinti iš pozityvios pusės ir turėtume į tą reiškinį žiūrėti gana ramiai, ir nebijoti netgi tos kokios nors konkurencijos, kurios iš esmės nėra. Rinkimuose, aš tikiu, kad visą laiką laimi protas ir gebėjimai, o ne kokios nors pažintys, baimės ir t. t. Tai sunku surasti argumentus, kas būtų, jeigu būtų. Bet aš tikiu, kad tikrai to negali būti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Skirtas laikas klausimams baigėsi. Motyvus nori išsakyti Z. Streikus. Prašom.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Man atrodo, kad viena pasiūlymo dalis, kad bent 90 dienų – 3 mėnesius būtų deklaruota, be abejonės, priimtina. Štai ir Druskininkuose buvo atsitikę, kad keletas kandidatų nebuvo deklaravę net nelikus trim mėnesiams iš konservatorių sąrašo, ir visas sąrašas buvo išbrauktas. Dėl 90 dienų visiškai pritariu. Bet dėl 18 metų iš tikrųjų labai skeptiškai žiūriu, nes mano kolegų ir kitų pateikti argumentai, kad jeigu ne mokykloje mokosi talentingas žmogus, tai dažniausiai mokosi universitete ir beveik nedalyvauja, tik atvažiuoja vieną, kitą kartą į tarybos posėdžius ir visai būna atitrūkęs nuo bendruomenės problemų. O jeigu niekur nestoja, tai irgi nerodo labai aukšto jo pilietiškumo ir kompetencijos.

Aš vienai daliai pritariu, kitai nepritariu. Siūlyčiau apskritai po pateikimo pritarti, bet pasakui išbraukti tą 18 metų.

PIRMININKĖ. V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Valdžios institucijų reitingai iš tikrųjų yra prasti, bet vis tiek turime įvertinti atsakomybę, kuri tenka tiek ir mums, Seimo nariams, tiek ir savivaldybių tarybos nariams. Teko būti nemažai metų savivaldybės tarybos nariu ir žinau tą darbą. Aš manau, jauni žmonės, sulaukę 18 metų, gali save išreikšti kitur, galimybių tikrai yra daug, kaip ir buvo minėta dabar pristatant tą klausimą, tai įvairios jų saviraiškos organizacijos ir t. t. Vis dėlto taryboje palikime daugiau įgijus patirties ir daugiau įgijus informacijos, žinių, kaip reikia tvarkyti reikalus savivaldybėje, rajone ar mieste. Todėl siūlau nepritarti šiam projektui. Aš, manau, dabartinis amžius ir taip yra tokia riba, kai žmogus gali galbūt... Nežinau, gal kas turi tokios praktikos, man, pavyzdžiui, neteko girdėti, kad 20-metis būtų tapęs rajono ar miesto savivaldybės tarybos nariu. Gal kitur yra, Biržuose, pavyzdžiui, nebuvo dar tokių atvejų. Tai apie 18 metų turbūt sunku ką ir kalbėti. Nepritariu šiam projektui.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš noriu nusistebėti gerbiamojo A. Šimo pareiškimu ir tokiu paniekinančiu požiūriu į jaunus žmones, sakant, kad jeigu prezidentinių rinkimų amžiaus cenzą pažemintume, tai labai daug atsirastų norinčių kandidatuoti, nes labai geras atlyginimas. Man įdomu, ar jūs vertinate tarnystę valstybei pagal atlyginimą ir ar į Seimą jūs eįjote dėl to, kad čia vienoks ar kitoks atlyginimas?

PIRMININKĖ. Ir Simo... atsiprašau, E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Aš labai draugiškai reaguju. Kolegos, ar jūs girdite, kas skamba iš jūsų lūpų: „Ką tas jaunas žmogus gali žinoti?“, „Ką jis gali suprasti?“

Na ir Audry, tikrai apie tai, kad 18-os metų dar smegenys nesubrendusios, na, atleiskite, taip gali pasakyti žmogus, kurio smegenys jau perbrendusios, atsiprašau. (*Balsai salėje*) Mano manymu, tai yra išpuoliai ir diskriminacija jaunų asmenų atžvilgiu. Galvokite apie tai, ką šnekate.

PIRMININKĖ. A. Šimas nori atsakyti. Prašau. Per šoninį mikrofoną.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Tikrai nenoriu diskriminuoti jaunų žmonių, bet tas pasakymas, kas tarybos narys. Vienas iš jauniausių tarybos narių Kaune buvo H. Daktaro sūnus.

PIRMININKĖ. Kolegos, išsakėme papildomus argumentus. Prašau balsuoti ir apsispręsti dėl teikiamo įstatymo projekto.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 32, prieš – 6, susilaikė 22. Po pateikimo Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui yra pritarta. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – Seimo pavasario sesija.

Per šoninį mikrofoną – A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Noriu pasakyti, kad aš balsavau už. (*Balsas salėje: „Oooo!“*) Noriu pasakyti, kaip tik parodė dabar tas, kuris šaukė ooo. Kada aš balotiravausi Palangoje į Seimo narius, tai vienas iš pažįstamų žmonių, tam, kuris šaukė ooo, pagrindinis kontrargumentas, ką jūs nukaršusį rinksite, kur jūs dėsitate, ką jis padarys?

Tai aš noriu pasakyti štai kokį dalyką. Jaunas – valio, ateitis! Bet jaunų akyse dega ugnis, o senio akyse dega šviesa, kuri kartais apšviečia kelią jaunam, nesuvokiančiam, kaip eiti. Taigi turi būti, negali būti diskriminacijos dėl amžiaus. Šiandien aš sąmoningai balsavau ir parodžiau, ką aš dariau iki šios dienos, nebijojau jaunų, bet jaunieji irgi turi būti auklėjami, kad turi būti pagarba.

Kaip vienoje amerikiečių knygoje yra parašyta: „Jūs bendruomenėje kovojate už individualistinę bendruomenę, tik jaunas, jaunas.“ Taip, kelkime jaunas, bet mūsų visuomenė yra bendruomeninė, kur kiekvienas amžius turi būti pagarboje. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ačiū už audringus plojimus. Norėčiau su jumis pasitarti. (*Šurmulyš salėje*) Baigėsi posėdžio laikas, bet darbotvarkę reikėtų baigti. Šiandien ne tiek daug liko. (*Balsai salėje*)

Gerbiamieji, baigiame replikas, būkite malonūs, jeigu taupome laiką, dirbame toliau.

Dabar 2-14a ir 2-14b klausimai. Yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada, kad teikiami projektai prieštarauja Konstitucijai. Tiesiog kitokios išvados būti negali. Neturime 71 Seimo nario, kad būtų galima atmesti, manau, kad nėra ko ir pradėti procedūros.

18.03 val.

Konstitucinio Teismo įstatymo Nr. I-67 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1247 (pateikimas)

Tada keliaukime prie Konstitucinio Teismo įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1247. Kviečiu P. Gražulį pateikti.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš remiuosi Lenkijos šalies pavyzdžiu. Ten buvo priimti įstatymų projektai, kad Konstitucinis Teismas sprendimus priima vienbalsiai. Iš tikrųjų Konstitucinis Teismas priima labai svarbius sprendimus. Jie faktiškai perrašo Konstituciją. Įrašo tai, ko nėra Konstitucijoje. Pirmą variantą aš siūliau, kad turėtų būti priimta vienbalsiai, tol diskutuotų, kol surastų bendrą sprendimą. Šiandien šiame projekte darau tokį kompromisą, kad vis dėlto aštuoni turėtų balsuoti, vienas gali būti kokio nors nesugyvenamo charakterio ir panašiai.

Tačiau, man atrodo, būtų daug labiau išdiskutuoti Konstitucinio Teismo sprendimai, jeigu būtų priimta tokia nuostata, ir daug mažiau visuomenė sulauktų tokių kontroversišκών vertinimų, galbūt Konstituciniame Teisme nebūtų atsiradę dvasių, o dabar išrado dvasias, ir piktašias, ir gerąsias dvasias. Man atrodo, kad pritarkime.

Jeigu mes, Seimas, išrinkti, jie net nerinkti, norime pakeisti Konstituciją, turime keturis kartus balsuoti, Konstitucijos komisija turi svarstyti, turi svarstyti Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Jūs žinote visą šitą ilgą procedūrą norint pakeisti Konstituciją. O čia susirenka devyni žmonės ir paprasta balsų dauguma pakeičia Konstituciją. Faktiškai ją perrašo ir šitie sprendimai privalomi ir Seimui, ir visiems kitiems, visoms kitoms institucijoms. Todėl aš manau, jeigu mes priimtume šitą nuostatą, bent prašau pritarti po pateikimo, kad būtų daug kokybiškesnis Konstitucinio Teismo darbas ir ieškotų didesnių kompromisų, o ne paprasta balsų dauguma priimtų, keistų Konstituciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti V. Kamblevičius. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius. Prašom, Arvydai.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamasis kolega, gal reikia pamažu pripratinti, gal iš pradžių užtektų dviejų trečdalių, o paskui eiti prie to? Ar neperlenkiame lazdos?

P. GRAŽULIS (TTF). Žinote, kaip yra. Jeigu pritarсите po pateikimo, kiekvienas Seimo narys turi teisę siūlyti papildymus. Gal dviejų trečdalių. Bet dabar tikrai, įsivaizduokite, niekas šalyje nepriima tokių atsakingų sprendimų, faktiškai institucija aukščiau Seimo. Nors jie nėra rinkti. Šitokių galių neturi niekas: nei Prezidentas, nei premjeras, nei Seimas, kokios galios numatytos Konstitucinio Teismo. Aš manyčiau, logiškiausia, kad turėtų vienbalsiai sutarti, išdiskutuoti ir tik tada priimti sprendimą. Bet siūlau kompromisą.

Jeigu pritarсите po pateikimo, prašau, galima diskutuoti, gal du trečdaliai, bet manau, kad čia tikrai padarytas kompromisas. Užtenka, mano nuomone, yra devyni Konstitucinio Teismo teisėjai, aštuoni turi balsuoti už.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, sakykite, o jeigu teisėjai neras bendros nuomonės, jeigu vis dėlto išsiskirs jų nuomonė, kaip tada, kiek laiko jie tada svarstys? Ar tai reiškia, kad visai nuomonės neišreikš, sprendimo nepriims, ar bus nustatytas tam tikras laikas, ką jūs manote apie tai? Ačiū.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Mano mintis, mano nuomonė, jeigu jau nesuranda kompromiso, tai iš tikrųjų yra tam tikros priežastys. Geriau nepriimti jokio Konstitucinio Teismo sprendimo, nei priimti tokį, dėl kurio nėra bendro sutarimo. Mums iš 141 Seimo nario, norint pakeisti Konstituciją, reikia 95, kai labai retais atvejais dalyvauja posėdyje 140. Faktiškai beveik nedalyvauja, ir šitiek mes... tokius kryžiaus kelius nueiname, o čia susirinko, pasvarstė ir perrašė Konstituciją. Tikrai būkime atsakingesni ir priverskime Konstitucinį Teismą dirbti atsakingiau.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, kiekviena iš mūsų frakcijų turi atstovą Europos Taryboje, t. y. Strasbūre. Europos Taryba yra sudariusi tokią Venecijos komisiją, kuri vertina pasaulyje konstitucinės teisės pakeitimus ir pasaulio konstitucinės teisės praktiką. Iš gerbiamų valstiečių E. Vareikis, V. Poderys ten yra Strasbūre. Ką Venecijos komisija yra pasakiusi apie pastaruosius Lenkijos Konstitucijos ir Konstitucinio Teismo pakeitimus? Pasakiusi iš esmės, kad tai yra žlugdymas valstybės, Venecijos komisija yra pasakiusi, kad iš esmės Lenkija žlugdo demokratiją.

Kai gerbiamasis Petras pradeda nuo to, kad štai pasižiūrėkime, kaip gerai Lenkijoje tvarkomasi su Konstituciniu Teismu, man atrodo, reiktų atvirškiai – iš karto šauktukus iškelti, kaip negalima naudoti Lenkijos pavyzdžio ir Lenkijos Konstitucinio Teismo pertvarkos. Aš su visu atsargumu prašau tiesiog kiekvienai frakcijai, kuri yra delegavusi narį į Europos Tarybą, pasakyti, kad tikrai nevertinkite šio pasiūlymo kaip rimto. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau nuomonių nėra. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 12, prieš – 16, susilaikė 32. Po pateikimo nepritarta. Siūlau alternatyvų balsavimą: kas siūlote tobulinti, balsuojate už, kas siūlote atmesti, balsuojate prieš.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 37, prieš – 19. Iniciatoriams siūloma tobulinti.

18.11 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1433(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1433(2). Pranešėja R. Šalaševičiūtė perskaitys Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiamieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas gruodžio 14 dieną svarstė projektą. Projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų – taip pat, kviečiu balsuoti.

Balsavo 54 Seimo nariai: visi 54 buvo už, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pritarta po svarstymo įstatymo projektui.

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIII... Prašom per šoninį mikrofoną I. Degutienę.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega posėdžio pirmininke, aš dėl vedimo tvarkos. Kadangi pagal mūsų darbotvarkę 18 valandą numatyta posėdžio pabaiga, dabar yra jau 18 valandų 10 minučių, aš tiesiog norėčiau jums patarti, arba atsiklausiame, kaip čia darome, ar dirbame toliau. Aš tokią medžiagą matau, nors girdžiu, Dalius sako, kad pratęsta. Negirdėjau, atsiprašau.

PIRMININKAS. Ireną jau paminėjo, paprašė pratęsti. Klausimų turbūt daugiau nėra. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū. Mes kalbėjome turbūt apie pagrindinę darbotvarkę. Gal rezervinių nelieskime? (*Balsai salėje*)

18.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1495 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Pabaikime dabar paskelbtą klausimą. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1495. Pranešėjas – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, prašau, kad papildytumėte rudens sesijos darbotvarkę, įtrauktumėte šį klausimą į darbotvarkę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė, dėl motyvų – taip pat. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta... Balsuojame? Gerai, balsuojame.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 54, prieš – 3, susilaikė 4. Pritarta po pateikimo.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų – taip pat niekas. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 60 Seimo narių: už – 56, prieš nėra, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

18.16 val.

Teismų įstatymo Nr. I-480 91² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1248 (pateikimas)

Teismų įstatymo Nr. I-480 91² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1248. Pranešėjas – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, mano tikslas yra, kaip pagerinti teismų darbą, kaip padidinti jų kontrolę. Mes jau nuo pat nepriklausomybės bandome įvesti prisiekusiojo instituciją, bet niekaip neįvedame. Kaip jūs žinote, šiandien teisėjas skiriamas visam gyvenimui, iki sulauks pensinio amžiaus. Taip pat jis yra testuojamas tik tada, kada skiriamas teisėju. Pirmą kartą – tapus teisėju, tik po trejų metų testuojamos jo žinios, paskui – po penkerių metų ir dar yra atestacija, jeigu skiriamas į aukštesnes pareigas. Aš siūlau papildomą testavimą, jeigu apeliacinė instancija grąžino daugiau kaip trečdalį per metus teismo sprendimų. Tokiu atveju tikrai reikia testuoti, nes, žinote, tenka kalbėtis ir jums su advokatais, ypač dabar, kai patvirtinta, kad teisėjai turi patarėjus, daugelis teisėjų net bylų neskaito, sprendimus rengia teismo patarėjai ir tikrai trūksta tokio atsakingo teisėjų sprendimo. Manau, čia šiek tiek drausmintų teisėjus, jeigu jie žinotų, kad kai trečdalis buvo atmesta, buvo aukštesnės apeliacinės institucijos grąžinta sprendimų, tokiu atveju jie bus testuojami. Ar tai yra korupcijos apraiškos, ar kompetencijos trūkumas, ar kas, nustatytų. O gal nustatytų ta komisija, kad tikrai yra sąžiningas teisėjas. Nematau jokios problemos. Tuo labiau kad Teismų įstatyme aš išvardinau, kokiais klausimais teisėjų atestacija yra.

PIRMININKAS. Klausti kas nors užsirašė? Tuoj pažiūrėsime. Niekas neužsirašė.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Diskutuoti irgi niekas. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Siūlo balsuoti. Ai, dėl motyvų. Atsiprašau, yra dėl motyvų užsirašę. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žiūrėkite, ką mes išgirdome dabar? Unikalus dalyką, kur mes turime eiti prie teismų ir piketuoti. Mes išgirdome Seimo nario P. Gražulio frazę „teisėjai net bylų neskaito“. Yra tokių, gerbiamasis Petrai? Aš netikiu, kad yra. Ir šitą projektą pristato Seimo narys, kuris mano, kad teisėjai net bylų neskaito, priima sprendimus. Įsivaizduokime nutartis, nepaskaičius bylų. Manau, kad tai yra šališkas Seimo nario požiūris į teismus, kaip valstybės instituciją. Šitas Seimo narys nieko baisaus nesiūlo, nors šneka baisiai. Pasiūlymas nėra baisesnis, tačiau tai yra kišimasis į teismų darbą, reguliavimas ir reglamentavimas, visokių nurodinėjimų taikymas. Mano manymu, neeilinę atestaciją, neeilinį veiklos vertinimą teismo, kaip institucijos, vadovas bet kada gali daryti, nelaukdamas trečdaliu nepasiteisusių priimtų sprendimų. Gali užtekti ir vieno bet kokio atvejo ir precedento, kai gali būti tokie dalykai daromi. Todėl aš siūlau nepritarti P. Gražulio teikiamam projektui. Kai požiūris į teismus toks, tai, atleiskite, objektyvumo tikėtis aš negaliu. Ne iš teismo, iš P. Gražulio.

PIRMININKAS. Nuomonės išsiskyrė, kviečiu balsuoti.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 14, prieš – 10, susilaikė 31. Po pateikimo nepritarta. Siūlau alternatyvų balsavimą. Kas siūlote tobulinti, balsuokite už, kas siūlote atmesti, balsuokite prieš.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 39, prieš – 17. Iniciatoriams siūloma tobulinti.

18.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1493 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1493. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, labai trumpas Seimo nutarimas. Tiesiog išrinkus Ekonomikos komiteto pirmininką, Ekonomikos komitetas pirmininku išrinko R. Sinkevičių, o Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja nuo Mišrios Seimo narių grupės yra išrinkta A. Maldeikienė, todėl prašau pritarti Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo nutarimui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti niekas nenori. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Siūlote balsuoti? Gerai, balsuojame.

Balsavo 56 Seimo nariai: 53 – už, prieš nėra, susilaikė 3. Projektui pritarta.

Svarstymas. Dėl vedimo tvarkos. Prašom.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Mano balsą prašau už.

PIRMININKAS. Įskaitysime jūsų balsą už.

Svarstymas. Taip pat niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pastabų nėra, galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pastabų nėra, galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 57 Seimo nariai: 53 – už, prieš nėra, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

18.25 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 22, 23, 31, 32, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-401(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-401(2). Pranešėjas – A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kolegos, trumpai. Komitetas gruodžio 6 dieną svarstė šį įstatymą, atsižvelgė į Vyriausybės, papildomų Biudžeto ir finansų komiteto, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadas, Seimo kanceliarijos Teisės... Ir buvo alternatyvus balsavimas. Už įstatymo projekto atmetimą balsavo 4, už gražinimą iniciatoriams tobulinti balsavo 5. Komiteto sprendimas – gražinti tobulinti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamas komiteto pirmininkas A. Stančikas labai lakoniškai pristatė, bet šis įstatymo projektas susijęs su Vyriausybės programa, kurioje jie sako apie tai, kad žemė atiduos disponavimo teise savivaldai. Įstatymo projektą pasirašė 18 Seimo narių, tarp jų nemažai daugumos, valdančiųjų. Gerbiamas R. Šarknickas, buvęs Kupiškio meras J. Jarutis ir t. t., ir t. t. Užuo Vyriausybė įgyvendinusi savo programą, Vyriausybė nusprendė pasielgti visiškai neaiškiai ir parašė neigiamą Vyriausybės išvadą pati savo projektui ir liepė jį iš esmės atmesti. Man, kaip žmogui, kuris buvęs ir dirbęs savivaldoje, tai yra skausmingas žingsnis, nes Vyriausybės išvadoje daug kalbama apie nepasitikėjimą savivaldybėmis, negalėjimą kontroliuoti ir labai mažai kalbama apie pačios Nacionalinės žemės tarnybos ydas. Aš tik priminsiu. Ką tik Nacionalinės žemės tarnybos vadovu buvo išrinktas L. Čiakas, buvęs valstybės vyriausiuoju

auditoriumi. Ir lygiai prieš dvejus metus, prieš metus – 2016 m. spalio 10 d. tas pats auditorius, kuris ką tik tapo Nacionalinės žemės tarnybos vadovu, pasakė, kad ši tarnyba nevaldė informacijos apie neteisėtai naudojamą valstybinę žemę, nekūrė sisteminės koordinuotos kontrolės, nesudarė prielaidų objektyviai ir skaidriai naudotis valstybine žeme, kad ši duotų maksimalią naudą visuomenei. Mes gyvename su šita tarnyba, kuri turi 960 darbuotojų. Šiuo pasiūlymu dėl įstatymo pasiūlė, kad žemės disponavimo teisę perimtų savivaldybės, už tą vieningai pasisakė Lietuvos savivaldybių asociacija, o mes savo rankomis, jūs, regionalistai, tapę Vyriausybės nariais, pasakėte, kad ne, neatiduosime po metų. Aš tik priminsiu, kad savivaldybės veiksmus ir sprendimo kontrolę turi teisę kontroliuoti savivaldybės kontrolierius, Vyriausybės atstovas, vidaus audito tarnyba...

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). ...savivaldybių Antikorupcijos komisija, STT, Valstybės kontrolė. Tai aš kviečiu neatimti savivaldos teisių ir tikrai daugiau pasitikėti savivaldybe. Kviečiu atmesti komiteto siūlymą.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti dėl pagrindinio komiteto išvados gražinti iniciatoriams tobulinti. Kas palaikote išvadą, balsuokite už, arba...

Balsavo 52 Seimo nariai: 42 – už, prieš – 4, susilaikė 6. Po svarstymo gražintas iniciatoriams tobulinti.

Dėl vedimo tvarkos – Gabrieliūs.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pirmininke, aš tik norėjau pasitikslinti dėl teiginio, kad mes šiandien turime užbaigti visą darbotvarkę. Noriu priminti, kad ir iš rytinės darbotvarkės taip pat yra likusių klausimų. Ar taip išeina, kad ir juos mes turėsime užbaigti? Odontologijos klausimai ir visi kiti?

PIRMININKAS. Ne, tik rezervinius dabar pabaigiamo.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Bet buvo suformuluota taip iš tikrųjų nelabai aiškiai, nes mes, bent jau dalis kolegų, esame supratę, kad opozicinės darbotvarkės dalis turėjo būti baigta. Pradėjus analizuoti rezervinius paaiškėjo, kad tai buvo (...) rezervinis. Tada jau mes klausėme: gal tada jau visi, jeigu jau visi visi?

PIRMININKAS. Pirmininkė taip suformulavo.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gal tada ir rytinį imame, tada visus? *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Siūlome pabaigti bent jau rezervinius svarstyti ir tada galėsime baigti. *(Balsai salėje)* Kad antradienį galėtume priimti.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš siūlau balsuoti. Gerai? Man atrodo, tikrai balsuojame. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Gerai. Ar norite balsuoti? *(Balsai salėje)* Gerai. Balsuojame. Kas sutinka, kad pabaigtume visus rezervinius klausimus, kuriuos reikia apsvarstyti, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, prieš arba susilaikote.

Seimo Pirmininkas dar nori replikuoti prieš balsavimą.

V. PRANCKIETIS. Ar neatrodo, kad mes balsuojame iš naujo už tai, už ką buvo balsuota? *(Balsai salėje)* Buvo balsuota už tai, kad visus rezervinius klausimus ir pratęstume iki 19 valandos. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Buvo bendru sutarimu nurodyta. Nebuvo balsuota.

V. PRANCKIETIS. Tai tas pats. Bendru sutarimu iki 19 valandos rezerviniai klausimai. *(Balsai salėje)*

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, buvo sutarimas pabaigti visą pagrindinę opozicinę darbotvarkę. Rezerviniai klausimai buvo supratimo reikalas, kaip kas suprato. Todėl aš ir kviečiu kolegas patikrinti, ar mes vienodai supratome. Dabar pirmininkas pasiūlė pratęsti, būtent rezervinius klausimus užbaigti. Nedarykime dabar problemos. Arba pabaigiame... Balsuokite už ir viskas, jūsų ir taip dauguma. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Klausykite, turiu pasiūlymą. Ar galime sutarti bendru sutarimu, kad pabaigtume rezervinius klausimus, kuriuos reikia svarstyti? Galime bendru sutarimu? *(Balsai salėje)* Gerai, siūlau balsuoti. Kas už tai, kad pabaigtume svarstyti visus rezervinius klausimus?

Balsavo 49 Seimo nariai: už – 33, prieš – 14, susilaikė 2. Tęsiame darbą.

18.32 val.

Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 8, 9 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1259(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Žemės įstatymo Nr. I-446 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1259(2). Pranešėjas – A. Salamakinis arba kažkas kitas iš Kaimo reikalų komiteto. A. Stančikas. Kol ateis – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš tikrai dėl protokolo norėjau, kad užfiksuotume, kad Vyriausybė neįvykdė savo Vyriausybės programos 71.4 punkto praeitu klausimu, jį gražino tobulinti. Dėkui. (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Prašau pristatyti išvadas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Dėkoju. Trumpai. Komitetas svarstė, pritarė patobulintam projektui. Balsavimo rezultatai – 9 už. Balsuota vienbalsiai, kitokių nuomonių nebuvo. (Balsai salėje)

PIRMININKAS. Papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kas galėtų pristatyti? Z. Streikus.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komitetas svarstė. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu pritari po svarstymo? (Balsai salėje) Ačiū, pritarta.

18.34 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 76, 168, 484, 485, 491, 589 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 484¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-731 3, 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1434(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 484¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-731 3, 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1434(2). Pranešėja – A. Širinskienė arba kas nors iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto. (Balsai salėje) P. Valiūnas.

P. VALIŪNAS (LVŽSF). 2017 m. gruodžio 13 d. buvo komitete svarstyta ir nutarta pritari vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Ar galime bendru sutarimu pritari po svarstymo? (Balsai salėje) Siūlytė balsuoti? Gerai, balsuojame. (Balsai salėje)

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 36, prieš – 5, susilaikė 7. Po svarstymo projektui pritarta.

18.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1500 (pateikimas ir svarstymas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1500. Pranešėja – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, siūlau įtraukti į rudens darbų sesiją Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas klausti neužsirašė, dėl nuomonės taip pat. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Niekas neužsirašė. Galime bendru sutarimu? (Balsai salėje) Siūlyta balsuoti, o po balsavimo suteiksime Gabrieliui žodį.

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 34, 2 – prieš, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

Kaip žadėjau, G. Landsbergis po balsavimo.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš išties prieš priėmimo stadiją norėčiau paprašyti opozicijos frakcijos vardu pertraukos dėl šio klausimo priėmimo motyvuodamas tuo, kad iš tikrųjų noriu apginti opozicijos teises, kurios yra trypiamos visiškai ne... Taip, taip. Šiandien yra opozicinės darbotvarkės laikas. Akivaizdu, kad mes priimame klausimus, kurie nėra opozicijos, per pridėdamą laiką. Aš manau, kad kas nors turi atsistoti ir apginti šią Seimo salės pusę. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Seimo Pirmininkas.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami opozicijos atstovai, opozicijos laikas baigėsi 18 valandą. Baigėsi. O toliau dirbame pagal turimą darbotvarkę, kurią patys – visas Seimas – pasitvirtinome. Malonėkite... (*Balsai salėje*) Už ką balsuokime? Už tai, kad balsuotume? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašymas yra teisėtas, todėl privalome balsuoti.

Balsavo 48 Seimo nariai: už – 17, prieš – 22, susilaikė 9. Vienas penktadalis tikrai yra. Pertauka iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*)

18.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1419 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimo Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1419. Pranešėjas – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Norime įtraukti į darbotvarkę du nutarimus. Pirmas nutarimas – dėl S. Daukanto metų paskelbimo, tai jau būtų paskutinis, daugiau neskelbsime. Ir antras nutarimo projektas yra dėl principų atmintinų metų skelbimo, jis sugriežtins tvarką ir ateityje iš tikrųjų bus šitie klausimai sprendžiami pagal to nutarimo raidę.

PIRMININKAS. Klausiti norėtų L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Arūnai, dėl tų metų. Žiūrėkite, jau A. Smetonos metais buvo ryžtasi paskelbti ne kitus, bet 2019 metus, mes padarėme pateikimą, o dabar buvo svarstymas jūsų komisijoje.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Buvo.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Prašau pasakyti, kokia ten eiga? Man norėtųsi sužinoti, kaip čia mums sekasi, ar nėra kokių nors povandeninių srovių?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Kiek aš žinau, kad kitą ketvirtadienį bus įtraukta į darbotvarkę, ir mes priimsime.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Atsisako? Taip, daugiau klausiančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Klausiti niekas neužsirašė. Diskutuoti taip pat nenori. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Niekas neužsirašė, kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 46 Seimo nariai: už – 40, prieš – 2, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1419) priimtas. (*Gongas*)

18.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ projektas Nr. XIIIIP-1383 (pateikimas)

Prašome pristatyti – Seimo nutarimo „Dėl atmintinų metų nustatymo tvarkos“ projektas Nr. XIIIIP-1383. A. Gumuliauskas.

Dėl vedimo tvarkos – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Labai ačiū, pirmininke. Prašome pertraukos frakcijos vardu iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Kviečiu balsuoti. (A. Gumuliauskas: „Na, šakės...“)

Balsavo 45: už – 14, prieš – 26, susilaukė 5. Penktadalis tikrai yra. Pertrauka iki kito posėdžio.

18.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Simono Daukanto metais“ projektas Nr. XIIIIP-1409 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Simono Daukanto metais“ projektas Nr. XIIIIP-1409. Pranešėjas – A. Gumuliauskas. (Balsai salėje)

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Atkreipkit dėmesį, kad bus paskelbta pertrauka Lietuvos atgimimo pradininko – Simono Daukanto metų paskelbimo proga. (R. Morkūnaitė-Mikulėnienė: „Na, tiek to, gerai, tikrai šventas reikalas.“)

PIRMININKAS. Radvile, prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Atsisako. Tai pristatykite.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū, užteko, taip sakant, supratimo. Čia, kaip ir prieš tai, šį nutarimo projektą inicijavo visa Valstybės istorinės atminties komisija, kurioje yra ir jūsų narių, E. Zingeris, yra profesorius... Žodžiu, mes inicijuojame dėl to, kad 2018 m. spalio 28 d. sukanka 225 metai nuo S. Daukanto gimimo.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Arūnai, turiu rimtą istorinį, galbūt ir filosofinį klausimą. Pirmiausia visiškai pritariu iniciatyvai ir tikrai balsuosiu už. Kalbant apie XIX amžių, apie tas mūsų mąstymo sroves, man visą laiką buvo įdomus klausimas – S. Daukantas ar M. Valančius, kas yra tas žmogus, kurio idėjos vis dėlto paklojo pamatą pirmiausia mūsų tautinės Lietuvos idėjai, kaip jūs jų visą tą idėjinį indėlį vertintumėte? Čia būtų labai įdomu jūsų tokį bendrą kontekstą, kad žinotume, už ką, kaip čia balsuoja žmonės.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš manau, kad be S. Daukanto, jo darbų nebūtų ir M. Valančiaus judėjimo. Taigi čia yra viskas labai glaudžiai susiję. Be abejonės, o po to be jų, aišku, nebūtų buvę ir „Aušros“, „Varpo“, „Tėvynės sargo“. Žodžiu, čia viskas yra labai glaudžiai susiję. Aš nelabai norėčiau ką nors išskirti, kad čia kažkas vienas ypatingas, kažkas mažiau ypatingas. Žodžiu, jie visi svarbūs.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Arūnai, aš apgailestauju, kad dėl praeito klausimo negalėjome diskutuoti, bet vėlgi visa pagarba S. Daukantui, iš kurio asmens aš gavau ir savo vardą, tėvui beskaitant S. Daukanto raštus, man gimus.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Vadinasi, tėvas studijavo.

S. GENTVILAS (LSF). ...kartais toks skubotumas gali privesti prie to, kad patys metai po to tampa nusivylimu, nes dabar jau yra metų išvakarės. Bus paskelbti metai, programa turi būti sudaryta iki vasario mėnesio, biudžete pinigų nenumatyta, biudžetas jau suformuotas. Mes kartais norėdami pagerbti asmenį, įkliūname į tokias pinkles, kad skubotumas, kaip ten sako...

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš jums galiu šiek tiek paaiškinti. Jau akademinėje bendruomenėje tas S. Daukanto metų sąjūdis yra, jis egzistuoja. Yra išleistas net kalendorius 225 metams, čia kolega turi. Robertai, parodyk kalendorių. Yra, va – „225 metai S. Daukantui“. Yra sausio mėnesį jau numatyta pradžia Nacionaliniame muziejuje. Taigi programa jau yra. Ji jau yra natūraliai sudaryta, tik akademinė bendruomenė į mus kreipėsi šiek tiek pavėluotai, nes jie nelabai žinojo šitos tvarkos.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų užsirašė tikrai už. Gal galite nekalbėti? Atsisakote žodžio. Ačiū. Laurynas vis dėlto neatsisako.

L. Kasčiūnas – nuomonė už.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, be abejo, už, tikrai gera iniciatyva. Bet, ką ir pastebėjome, tokį vėlyvą metų priimant tokį sprendimą... ne dėl to, kad sprendimas prastas, jokių būdu, tai yra tikrai nuostabus dalykas, dėl tokių dalykų norėtusi padiskutuoti kiek rimčiau, kad balsuodami suvoktume ir tos asmenybės masto reikšmę mūsų istoriniam procesui. S. Daukantas, mano požiūriu, yra viena iš tų penkių pagrindinių mūsų valstybingumo asmenybių. Todėl šiek tiek daugiau informacijos apie jį, apie jo priimtų sprendimų, išsakytų idėjų reikšmę norėtusi ir Seimo plenarinių posėdžių salėje. Aš linkėdamas to ateityje, kad mes galėtume kartais truputėlį turėti ir tokių rimtesnių diskusijų, aišku, visus raginu pritarti šitam sprendimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar S. Gentvilas nori kalbėti už? (*Balsai salėje*) Po viena, atsiprašau. Gal bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Po pateikimo pritarta bendru sutarimu.

Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildoma – Valstybinės istorinės atminties komisija. Siūloma svarstyti gruodžio 21 dieną.

18.49 val.

Seimo savaitės (2017-12-18–2017-12-22) – 2017 m. gruodžio 19 d. (antradienio) ir 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Paskutinis darbotvarkės klausimas – Seimo savaitės, prasidedančios gruodžio 18 dieną, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS. Laba vakaras, kantrieji Seimo nariai, pristatau kitos savaitės darbotvarkę. Daugelį klausimų mes svarstėme, dabar jau bus priėmimas ir visas antradienis yra numatytas priėmimų įvairiomis temomis, tomis, kurios buvo svarstytos. Išskirtinio nieko turbūt negalėtume ir išskirti. Toliau yra svarstymai kelių įstatymų. Ypatingi turbūt Gyvenamosios vietos, Laisvųjų ekonominių zonų, Kibernetinio saugumo, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų. Toliau. Privalomai į darbotvarkę įrašyti du klausimai.

Ketvirtadienį visiškai tik priėmimai surašyti ir tuo turėtume baigti intensyviają darbotvarkę. Paskui liktų tik tie klausimai, kurie bus nepabaigti, o svarbiausias ketvirtadienio mūsų nutarimas darbotvarkės pabaigoje yra dėl sesijos pratęsimo, dėl Lietuvos Respublikos Seimo trečiosios sesijos pratęsimo. Sesiją siūlysiu pratęsti iki 12 dienos. 12 dieną užbaigti darbotvarkę, sugiedoti himną ir eiti kūrėti laužų. Tokia siūloma kitos savaitės programa.

PIRMININKAS. Nori paklausti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, vienoje iš Vyriausybės valandų aš uždaviau klausimą Ministrui Pirmininkui dėl Sporto įstatymo svarstymo ir jis pažadėjo, kad šią sesiją šis įstatymas bus pateiktas. Iš jūsų pristatymo matau, kad mes jau šiais metais nespėjame. Ar jūs žinote priežastis ir koks jo likimas?

V. PRANCKIETIS. Priežastis – neskubėjimas. Mes diskutavome apie tai ir aš jums irgi pasakojau. (*Balsai salėje*) Prašau? Ai, Sporto įstatymo. Negaliu pakomentuoti, nežinau, kodėl nepateiktas.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime patvirtinti bendru sutarimu?

V. PRANCKIETIS. Aišku, galime.

PIRMININKAS. Visi klausimai baigti. Dokumentų departamentas sujungs visus darbų programos papildymus, o kantriausius kviečiu registruotis. (*Balsai salėje*)

Ar yra pareiškimų? Yra. (*Balsai salėje*) Yra, užsirašė. Vis dėlto užsirašė. E. Gentvilas.

18.52 val.

Seimo narių pareiškimai

E. GENTVILAS (*LSF*). Seimo Pirmininkas pavadino kantriausiais Seimo nariais čia likusius, o aš vadinu geriausiais, sąžiningiausiais likusius. Tikrai nepiktnaudžiauju, pirmą kartą darau štai tokiu pavidalu pareiškimą ir tikrai jis nebus ilgas.

Gerbiamieji, A. Armonaitė pateikė šią projektą ir ji buvo priversta aiškintis, ar ji yra vartojusi tuos narkotikus. Gerbiamieji, kalbama ne apie narkotikus, o kalbama apie bausmių taikymą. Aš noriu paklausti tų replikavusių, konkrečiai mielo bičiulio D. Gaižausko, ar kai kada nors Seimo narys, pavyzdžiui, D. Gaižauskas pateiks Baudžiamojo kodekso sankcijų dydį už kokius nors nusikaltimus, tarkime, už išprievartavimą, vagystes ir žmogžudystes, ar aš, kaip Seimo narys, turėsiu teisę tardytojo tonu paklausti pono D. Gaižausko, ar esate ką nors pavogęs, ar esate ką nors nužudęs, ar esate ką nors išprievartavęs? Turbūt aš taip neklausiu, nes man atrodo, kad Seimo narys gali kalbėti ir pateikti įstatymų projektus, numatančius sankcijų dydį, ir negalima kaltinti tokiu tonu Seimo nario dėl tų veikų, dėl kurių nustatomas sankcijų dydis.

Aš manau, aš pasakiau, gerbiamas Dainiau, labai aiškiai. Daug Seimo narių pateikinės sankcijos dydžio nustatymą, bet tai nereiškia, kad mes juos galime įtarinėti ar tardyti dėl veikų, dėl kurių yra nustatomas sankcijos dydis. Turėkime saiko ir pagarbos vieni kitiems. Labai gerai pasakė posėdžiui tuo metu pirmininkavusi I. Degutienė. Mes čia nesame policininkai, cituoju tamstą, aš esu policininkas, mes čia esame Seimo nariai, Tautos atstovai, turintys teisę laisvai teikti siūlymus apie įvairius dalykus, nesusilaukdami kritikos, įtarimų ar persekiojimo dėl savo veiklos.

PIRMININKAS. Dar D. Gaižauskas, nes paminėjo.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Iš tiesų dėkoju už šią klausimą, kad galiu dar kartą paaiškinti, kodėl aš paklausiau. Gerbiamasis Gentvilai, bet kuriuo metu, bet ką pristatydamas jūs manęs galite paklausti ir aš jums atsakysiu. Jūs turite teisę klausti, o aš turiu teisę atsakyti ar ne. Tą pasirinko gerbiamoji A. Armonaitė.

Kitas klausimas, kodėl aš to paklausiau. Todėl, kad jeigu A. Armonaitė būtų atsakiusi, jinai kai kur viešojoje erdvėje jau yra pasakiusi šią atsakymą, jeigu jinai būtų pasakiusi vartojusi narkotikus, jinai, atrodo, turi leidimą dirbti su įslaptinta informacija, jinai pildė anketą ir ten turėjo būti nurodyta, ar vartoji, ar ne. Todėl yra sprendžiamas klausimas, ar gali dirbti su įslaptinta informacija.

Kitas dalykas. Suprantate, mes esame Seimo nariai, visi vieši asmenys, jeigu norime – atsakome, jeigu nenorime – neatsakome. Gabrielius man užduos klausimą, aš jam atsakysiu. Gerbiamieji, mes galime bendrauti. Turiu teisę atsakyti, turiu teisę neatsakyti. Elementaru! (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, baigiame diskusiją. Kviečiu visus registruotis. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 47 Seimo nariai. Dėkoju. Gruodžio 14 dienos posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Aleksandravičius Zigmąs 46
Anuškauskas Arvydas 66, 82
Armonaitė Aušrinė 7, 28, 48, 51, 53, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 96
- Bakša Danas 25, 36
Bartkevičius Kęstutis 48
Bastys Mindaugas 43, 46, 68, 71
Baškienė Rima 7, 34, 90
Baublys Juozas 79, 85, 87
Baura Antanas 73
Bilotienė-Motiejūnienė Aušra 25
Budbergytė Rasa 32
Bukauskas Valentinas 19, 72
- Cininas Audrius 61
- Čiakas Laimonas 90
Černiauskienė Nendrė 36
- Dagys Rimantas Jonas 15, 42
Daktaras Henrikas 86
Daukantas Simonas 93, 94, 95
Daunoravičius Audrius 43
Degutienė Irena 55, 64, 65, 80, 88, 96
Dumbrava Algimantas 72, 80, 90
- Gailius Vitalijus 41, 42, 43
Gaižauskas Dainius 64, 65, 66, 75, 96
Gelūnas Arūnas 53
Gentvilas Eugenijus 75, 78, 86, 89, 95
Gentvilas Simonas 7, 46, 47, 50, 68, 82, 83, 84, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95
Glaveckas Kęstutis 44, 47
Gražulis Petras 21, 29, 30, 38, 39, 61, 66, 79, 80, 85, 87, 88, 89
Gumuliauskas Arūnas 59, 75, 93, 94
- Jakeliūnas Stasys 39, 43, 44, 71, 72, 73, 75, 78
Jarutis Jonas 77, 78, 90
Jovaiša Eugenijus 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Jovaiša Sergejus 58, 83, 88, 94, 95
Juozapaitis Vytautas 48
- Kamblevičius Vytautas 45, 46, 51, 72, 73, 74, 75, 87
Kaminskas Darius 39, 40, 59
Karalevičienė Evelina 39, 49, 50, 51, 52
Karbauskis Ramūnas 30, 31, 36, 38, 44, 49
Kasčiūnas Laurynas 61, 63, 64, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 93, 94, 95
Kavolius Linas 36
Kazlauskas Darius 57
- Kernagis Vytautas 18, 46, 47
Kindurys Gintautas 39
Kovaliovas Sergejus (Kovaliov Sergej) 79, 80
Kreivys Dainius 78
Kubilienė Asta 32
Kubilius Andrius 27
Kukuraitis Linas 49
- Landsbergis Gabrielius 21, 23, 31, 36, 38, 44, 57, 66, 91, 93
Liesys Jonas 39, 53, 78
- Mackevič Michal 39
Majauskas Mykolas 17, 34, 39, 50, 51, 62, 64, 65
Maldeikienė Aušra 30, 90
Markauskas Bronius 45, 46
Martinėlis Raimundas 17, 39, 40
Masiulis Kęstutis 20, 52, 55, 67, 68, 69, 70
Matelis Bronislovas 45, 46, 83
Matkevičienė Laimutė 58, 59, 62
Matulas Antanas 27, 35, 36, 39, 42, 56, 57, 58, 59
Mažeika Kęstutis 63
Mikėnas Juozas 52
Miliūtė Rūta 18, 81, 83
Misiūnas Eimutis 45
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 32, 33, 35, 86, 94
- Navickas Kęstutis 65
Nekrošius Arvydas 39, 55, 87
- Olekas Juozas 29, 31, 36, 37, 39, 44, 45, 73, 75
- Paksas Rolandas 65
Palionis Andrius 83
Pavilionis Žygimantas 78
Petrauskienė Jurgita 48
Poderys Virgilijus 88
Pranckietis Viktoras 7, 55, 91, 93, 95
Puidokas Mindaugas 15
Pupinis Edmundas 10, 11, 12, 17, 51, 57, 83, 84, 85
Pupinis Juozas 17
Puteikis Naglis 51
- Razma Jurgis 31, 55, 56, 57
Rinkevičius Viktoras 43, 56, 86
Ruokytė-Jonsson Liana 47, 52, 53
- Sabatauskas Julius 40
Sadūnaitė Nijolė 79
Salamakinas Algimantas 83, 92
Simulik Valerijus 59
Sinkevičius Rimantas 69, 90
Sysas Algirdas 12, 19, 31, 32, 49, 59, 68, 69, 76, 78, 79, 80

- Skaistė Gintarė 60, 61
Skardžius Artūras 61, 64, 65, 74
Skvernelis Saulius 44, 47, 49
Smetona Antanas 93
Stančikas Andriejus 78, 90, 92
Staniuvienė Levutė 13
Starkevičius Kazys 77, 84
Steponavičius Gintaras 9, 13, 17
Streikus Zenonas 82, 86, 92
Strelčiūnas Algis 39
- Šakalienė Dovilė 47, 48
Šalaševičiūtė Rimantė 59, 76, 77, 88
Šapoka Vilius 47
Šarknickas Robertas 31, 53, 69, 84, 85, 90
Šedbaras Stasys 39
Šenavičius Antanas 39, 55
Šiaulienė Irena 55, 76
Šimas Audrys 57, 63, 66, 70, 74, 77, 85, 86
Šimonytė Ingrida 17
Širinskienė Agnė 8, 35, 39, 40, 55, 75, 92
- Tamašunienė Rita 28, 29
Terleckas Antanas 79
Tomilinas Tomas 83
- Urbšys Povilas 18, 20, 44, 56, 57, 58
- Vainiutė Milda 46, 47, 49
Valančius Motiejus 94
Valiūnas Petras 77, 92
Vareikis Egidijus 69, 88
Varkalys Jonas 12, 13
Varžgalys Juozas 55
Veryga Aurelijus 20, 22, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 43, 44, 46, 48, 62, 65
Vingrienė Virginija 54, 92
Vinkus Antanas 39, 86
- Zimnickas Vytautas Vidmantas 36
Zingeris Emanuelis 94
- Žemaitaitis Remigijus 8, 16, 17, 70, 71, 72, 83

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*